

๖๕๖๖๖๖๖
๖๕๖๖๖๖๖
๖.๖

เปรียบเทียบตัวละครเอกหญิงกับผู้หญิงในชีวิตจริงของ ธอรัส ฮาร์ดี และผู้หญิงสมัยวิกตอเรียน

ปรัชญานิพนธ์

ของ

ฉวีระวิภา ทวีศรีสวัสดิ์

๖๖ เม.ย. ๖๖๖๖

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท ๖๖ พระโขนง กรุงเทพฯ ๖๖ โทร ๖๖๖๖๖๖, ๖๖๖๖๖๖

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปรัชญาการศึกษามหาบัณฑิต

พุทธทศวรรษ ๖๖๖๖

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๖๖๖๖๖๖

เปรียบเทียบตัวละครเอกหญิงกับผู้หญิงในชีวิตจริงของ ธอมีศ ธารดี และผู้หญิงสมัยวิคตอเรียน

บทคัดย่อ

ของ

จิระวิภา ทวีสวัสดิ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำรงหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2527

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะเปรียบเทียบตัวละครเอกหญิงของ ธอมีศ ธารดี กับผู้หญิงสองกลุ่ม คือ ผู้หญิงจากชีวิตจริงของเขา กับผู้หญิงในสมัยวิคตอเรียน เพื่อต้องการดูว่าตัวละครเอกหญิงของ ธารดี นั้น สะท้อนภาพของผู้หญิงในชีวิตจริงและผู้หญิงสมัยวิคตอเรียน ออกมาอย่างไร ทั้งนี้โดยการวิเคราะห์ตัวละครเอกหญิงจากนวนิยายทั้ง 14 เรื่องของ ธารดี แล้วแบ่งตัวละครออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ตามลักษณะนิสัยใจคอที่คล้ายคลึงกัน จากนั้นนำตัวละครแต่ละกลุ่มมา เปรียบเทียบกับผู้หญิงจากชีวิตจริงของ ธารดี ซึ่งได้ศึกษาค้นคว้ามาจากชีวประวัติของเขา กับนำมาเปรียบเทียบกับผู้หญิงในสมัยวิคตอเรียนที่มีลักษณะเด่นเป็นแบบฉบับที่ยอมรับกันในสมัยนั้น

ผลจากการศึกษาปรากฏว่า ตัวละครส่วนใหญ่ของ ธารดี มีบุคลิกภาพที่เข้มแข็ง เป็นตัวของตัวเอง และมีความคิดความอ่าน บางครั้งคือร้อนและเจ้าอารมณ์ เมื่อนำตัวละคร มาเทียบเคียงกับผู้หญิงจากชีวิตจริงและผู้หญิงสมัยวิคตอเรียนแล้ว ปรากฏว่าตัวละครสะท้อนให้เห็นภาพของผู้หญิงจากชีวิตจริงและผู้หญิงสมัยวิคตอเรียนที่มีลักษณะไม่สู้จะตรงตามแบบฉบับที่สังคมในสมัยวิคตอเรียนยอมรับกันนัก มีตัวละครเพียงจำนวนน้อยที่มีลักษณะค่อนข้างเหมือนภาพของผู้หญิงสมัยวิคตอเรียนอย่างแท้จริง แต่ตัวละครเหล่านี้ ส่วนมากไม่ใช่ตัวละครเอกของนวนิยาย

A COMPARISON OF THOMAS HARDY'S MAJOR FEMALE CHARACTERS
WITH THE WOMEN IN HIS LIFE AND VICTORIAN WOMEN

AN ABSTRACT

BY

CHIRAWIBHA DAWISAWASDI

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
February 1984

The purpose of this study is to compare the major female characters in the novels of Thomas Hardy with women in his life and with typical Victorian women in order to see how the characters reflect the women. An analysis is made of the characters which are divided into two main groups according to similarities of personalities. Each group is compared with women in Hardy's life as gathered from biographical data and with typical Victorian Women.

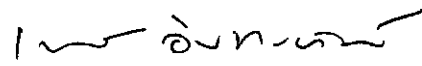
The conclusion is drawn after the comparisons that most of Hardy's major female characters have strong personalities with intelligence, independence and sometimes impulsiveness, characteristics which are not typical of women in the Victorian period. Relatively few characters can be judged to conform to Victorian female types, and these do not take main roles in the novels.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

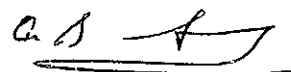
คณะกรรมการที่ปรึกษา

คณะกรรมการสอบ

1. ประธาน

1. ประธาน

 กรรมการ

 กรรมการ

 กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงลงได้ด้วยดี เพราะความอนุเคราะห์และคำแนะนำอันมีคุณค่าของท่านรองศาสตราจารย์ เสาวณี อินทรภักดี หัวหน้าภาควิชาภาษาตะวันตก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ด้วยความซาบซึ้งอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ Alec Bamford ที่ได้กรุณาสละเวลาในการอภิปรายถกเถียงปัญหาในประเด็นต่าง ๆ ของงานวิจัย และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

กราบขอบพระคุณ ท่านนาวาเอกผล คชา ที่ได้กรุณาช่วยเหลืออำนวยความสะดวกด้วยประการต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอตลอดการวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ ขอขอบคุณ คุณบุปผา ภิญโญ และ คุณวรรณรัตน์ หัตถนาบุตร กับเพื่อน ๆ ทุกคนที่ได้สนับสนุนช่วยเหลือในทุกทางเท่าที่จะทำได้ จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงลงไปในที่สุด

จิระวิภา ทวีสวัสดิ์

กุมภาพันธ์ 2527

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	✓ ภูมิหลัง	1
	✓ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	✓ ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
	✓ ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	4
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	4
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2	ชีวประวัติของ ธอมัส ฮาร์ดี และภูมิหลังสมัยวิคตอเรียน	12
	ประวัติของธอมัส ฮาร์ดี	12
	สังคมสมัยวิคตอเรียน	27
	ผู้หญิงสมัยวิคตอเรียน	32
	ลักษณะโดยทั่วไปของผู้หญิงที่สื่อ เป็นแบบฉบับของผู้หญิงสมัยวิคตอเรียน	34
3	วิเคราะห์ตัวละครเอกหญิงจากนวนิยาย 14 เรื่อง	36
	การศึกษาตัวละครกลุ่มที่มีลักษณะนิสัยอ่อน	37
	การศึกษาตัวละครกลุ่มที่มีลักษณะนิสัยแข็ง	50
4	เปรียบเทียบตัวละครเอกหญิงกับในชีวิตรจริงของ ธอมัส ฮาร์ดี	83
	เปรียบเทียบตัวละครที่มีลักษณะนิสัยอ่อนกับผู้หญิงในชีวิตรจริงของ ฮาร์ดี	83
	เปรียบเทียบตัวละครที่มีลักษณะนิสัยแข็งกับผู้หญิงในชีวิตรจริงของ ฮาร์ดี	87

บทที่		หน้า
5	เปรียบเทียบตัวละครเอกหญิงของ ธอมัส ฮาร์ดี กับผู้หญิงสมัยวิกตอเรียน	100
	เปรียบเทียบกลุ่มตัวละครที่มีลักษณะนิสัยอ่อนกับผู้หญิงสมัยวิกตอเรียน	102
	เปรียบเทียบกลุ่มตัวละครที่มีลักษณะนิสัยแข็งกับผู้หญิงสมัยวิกตอเรียน	107
6	สรุปผล และข้อเสนอแนะ	119
	ผลของการศึกษาค้นคว้า	119
	ข้อเสนอแนะ	125
บรรณานุกรม		127

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ชื่อของ ธอมัส ฮาร์ดี้ (Thomas Hardy) เริ่มเป็นที่รู้จักแพร่หลายขึ้นหลังจากนวนิยายเรื่องที่สองของเขาได้รับการพิมพ์ Far from the Madding Crowd. ได้รับคำวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางในหมู่นักอ่าน ตอนนั้นยังไม่มีใครทราบว่าใครเป็นผู้แต่งเพราะ ฮาร์ดี้ เขียนนวนิยายตั้งแต่เรื่องแรกจนถึงเรื่องที่สองโดยไม่บอกชื่อผู้เขียนและไม่ใช้นามปากกา (Cox. 1970 : 103 citing Ellis. 1883 : 334 - 364) หนังสือพิมพ์ The London Spectator. ประกาศว่า ถ้า จอร์จ เอเลียต (George Elliot) ไม่ได้เป็นผู้เขียนเรื่องนี้ก็ต้องหมายความว่า จอร์จ เอเลียต กำลังพบกับคู่แข่งคนสำคัญ (Cox. 1970 : 27 citing James. 1874 : unpagged) เสียงวิพากษ์วิจารณ์เป็นทำนองยกย่องชมเชยนี้ สืบเนื่องมาจากลักษณะพิเศษในงานของ ฮาร์ดี้ เอง นั่นคือ การรู้จักและเข้าใจผู้หญิงในทุกแง่มุมมารวกับว่าผู้เขียนเองก็เป็นผู้หญิงคนหนึ่งเหมือนกัน ฮาร์ดี้ เข้าใจละเอียดถี่ถ้วนแม้แต่ข้อปลีกย่อยต่าง ๆ ที่เป็นลักษณะเฉพาะของผู้หญิง เช่น การถือเอาความรักเป็นเรื่องสำคัญถึงขนาดเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต เป็นต้น คุณสมบัติเช่นนี้เราพบว่า มักจะมีอยู่ต่องานของนักเขียนที่เป็นผู้หญิงเท่านั้น (Cox. 1970 : 103 citing Ellis. 1883 : 334 - 364)

จากการศึกษาหนังสือหลายเล่ม เช่น The Victorian Woman. ซึ่งเขียนโดย ดันแคน ไครว์ (Duncan Crow) The Victorian at Home and at Work. โดย แมรี เอแวนส์ และ ฮิลลารี (Mary Evans and Hilary) The Victorian Age 1830 - 1914. โดย ปีเตอร์ เลน (Peter Lane) และ The Worm in the Bud. โดย โรนัลด์ เพียร์ซอลล์ (Ronald Pearsall) ทำให้ทราบลักษณะโดยทั่ว ๆ ไปของผู้หญิงสมัยวิคตอเรียว่า เป็นผู้หญิงที่ขบถบาง นาทนอดมกริยามารยาทงดงามเป็นผู้ดี บิณฑูตไร้เดียงสาและธรรมชาติไม่ด้วยผู้หญิงในนวนิยายของ ฮาร์ดี้ ก็เป็นเช่นนั้น แต่ทว่ายังมีลักษณะพิเศษนอกเหนือไปอีก คือ มักจะ

ทำให้ผู้ชายร้อนรุ่มกลุ้มใจอยู่เป็นเดือนถึง ผู้หญิงลักษณะนี้เมื่อเปรียบเทียบกับผู้หญิงตามแบบฉบับของ ริดดอเรียนแล้ว สามารถดึงดูดใจและทำให้คิดถึงได้มากกว่า และนานกว่าด้วย เทอร์รี่ โคลแมน (Terry Coleman) มีความเห็นว่า นางเอกในนวนิยายนั้นน้อยคนนักที่จะทำให้ผู้ชายส่ายอกส่ายใจ ทั้งนี้เพราะเหตุว่า การจำลองภาพของผู้หญิงที่ดิพร้อมทุกอย่างนั้น เป็นสิ่งที่ทำได้ยากอย่างหนึ่ง กับ อีกอย่างหนึ่งก็เป็นเพราะว่า นางเอกนั้นไม่ได้มีไว้เพื่อทำให้ผู้ชายมีชีวิตอยู่อย่างสงบสุข แต่ทว่า มีไว้เพื่อจะก่อให้เกิดแค้นความตื้นตัน กระวนกระวาย ร้อนกร้อนใจอยู่ด้วยพิษสงของความหวานชื่น และความขมขื่นที่ประดังกันเข้ามาไม่หยุดหย่อน (Coleman. 1982 : 19)

จากวรรณศึกษานวนิยายของ ฮาร์ดี ได้พบว่า เขาเข้าใจและมีความรู้สึกอ่อนโยนต่อผู้หญิง ทั้ง ๆ ที่บางทีเธอก็ร้ายแรงจนแทบรับไม่ไหว ฮาร์ดี หลงรักผู้หญิงได้ง่าย ๆ จากชีวิตประวัติ ของเขาจะเห็นได้ว่ามีกรณีพิพาทอยู่แต่กับผู้หญิงตั้งแต่หนุ่มจนแก่ ฮาว (Howe) กล่าวว่า (Howe. 1968 109) เหมือนมีพลังประหลาดที่ทำให้ ฮาร์ดี สามารถรู้จักเพศหญิงได้ อย่างทะลุปรุโปร่ง ราวกับว่าเขาไม่ต้องติดอยู่ในขีดจำกัดที่ผู้ชายทั่ว ๆ ไปมี เขาเข้าใจได้ ตลอดทั้งเพศหญิงและเพศชาย และเพราะความเข้าใจผู้หญิงอย่างลึกซึ้งเช่นนี้เองที่ทำให้เขา เกิดความเห็นใจ

ในการสร้างตัวละครหญิงนั้น ฮาร์ดีไม่สนใจคาติชนิดใด ๆ จากผู้อ่าน เขาไม่เคยรู้ว่ ในสายตาของประชาชนนั้น งานของเขาเป็นอย่างไร เขาเป็นคนที่เปราะบางต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ ตัวละครแต่ละตัวล้วนเกิดจากจินตนาการของเขาแต่ผู้เดียว (Bayley. 1982 : 22) ลักษณะประการหนึ่งที่ตัวละครหญิงทุกตัวมีร่วมกัน คือ ความเด่นชัดและมีชีวิตชีวา เกอราาร์ด (Guerard) กล่าวถึงตัวละครหญิงของ ฮาร์ดี ว่า (Guerard. 1973 : 65) บทบาท ของตัวละครหญิงในงานของ ฮาร์ดี ไม่มีลักษณะคลุมเครือ ยกเว้นกรณีของ ซู ไบรด์เฮด (Sue Bridehead) ตัวเดียวเท่านั้นที่จำเป็นต้องมีการตีความกัน จากความสามารถในการ จำลองภาพผู้หญิงได้อย่างแจ่มชัด ตลอดจนความเข้าใจอกเข้าใจและเห็นใจผู้หญิงเช่นนี้เอง ที่ ทำให้ผู้วิจยสนใจที่จะทราบว่า ฮาร์ดี จินตนาการตัวละครหญิงของเขา มาจากผู้หญิงแบบใดบ้าง

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อเปรียบเทียบตัวละครเอกหญิงในนวนิยายของ ธอมัส ฮาร์ดี้ กับผู้หญิงในชีวิตจริงของเขา และผู้หญิงสมัยวิกตอเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้เข้าใจลักษณะของตัวละครเอกหญิงในนวนิยายของฮาร์ดี้
- 2 ทำให้ทราบว่า ตัวละครเอกหญิงของ ธอมัส ฮาร์ดี้ เป็นภาพสะท้อนของผู้หญิงในชีวิตจริง และผู้หญิงสมัยวิกตอเรียนอย่างไร

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

จะมุ่งศึกษาเฉพาะนวนิยาย 14 เรื่อง ของ ฮาร์ดี้ ไม่รวมโคลง เรื่องสั้น และบทละคร ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

1. Desperate Remedies
2. Under the Greenwood Tree
3. A Pair of Blue Eyes
4. Far from the Madding Crowd
5. The Hand of Ethelberta
6. The Return of the Native
7. The Trumpet Major
8. Laodicean
9. Two on a Tower
10. The Mayor of Casterbridge
11. The Woodlanders
12. Tess of the d' Urbervilles

13. The Well-Beloved

14. Jude the Obscure

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ตัวละครเอกหญิง หมายถึง ตัวนางเอกในนวนิยาย และตัวละครหญิงที่มีบทบาทมากพอ ๆ กับนางเอกรวมทั้งตัวละครหญิงที่ผู้ประพันธ์บรรยายลักษณะไว้อย่างชัดเจน

ผู้หญิงในชีวิตจริง หมายถึง ผู้หญิงที่ ฮาร์ดี้ รู้จัก หรือคุ้นเคย หรือเคยมีความสัมพันธ์ต่อกันในแบบใดแบบหนึ่ง

ผู้หญิงสมัยวิคตอเรียน หมายถึง ผู้หญิงที่มีลักษณะเป็นแบบฉบับของผู้หญิงในสมัยวิคตอเรียนจากชนชั้นต่าง ๆ แต่ละชนชั้นในสังคม

สมัยวิคตอเรียน หมายถึง ช่วงระยะเวลาตั้งแต่ ค.ศ. 1830 - 1914

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

- 1 ศึกษาชีวประวัติของ ฮาร์ดี้ อย่างละเอียดจากหนังสือต่อไปนี้
 - 1 1 Young Thomas Hardy. ของ รอเบิร์ต กิตติงส์ (Robert Gittings)
 - 1 2 The Older Thomas Hardy. ของ รอเบิร์ต กิตติงส์
 - 1 3 Thomas Hardy. ของ เอฟ.อี. แฮลลiday (F.E. Halliday)
 - 1 4 Concerning Thomas Hardy. ของ ดี.เอฟ. บาร์เบอร์ (D.F. Barber)

- 2 ศึกษานวนิยายทั้ง 14 เล่มของ ฮาร์ดี้

- 3 ศึกษาลักษณะของผู้หญิงแต่ละคนในชีวิตจริงของ ฮาร์ดี้ จากหนังสือตามรายชื่อที่

กล่าวมาแล้วในข้อ 1

- 4 ศึกษาลักษณะที่เป็นแบบฉบับของผู้หญิงสมัยวิคตอเรียน จากเอกสารทางด้านประวัติศาสตร์สังคมในสมัยนั้น

- 5 วิเคราะห์ตัวละครเอกหญิง โดยดูจากบุคลิกภาพและพฤติกรรมแล้วจัดตัวละครที่มีลักษณะเหมือนกันเข้าไว้เป็นกลุ่มเดียวกัน

6 เปรียบเทียบตัวละครเอกหญิงกับผู้หญิงในชีวิตจริงของชาร์ดี้ ในด้านของบุคลิกภาพและพฤติกรรม

7 เปรียบเทียบตัวละครเอกหญิงกับผู้หญิงสมัยวิกตอเรียน ในด้านของบุคลิกภาพและพฤติกรรม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เวอร์จิเนีย วูล์ฟ (Virginia Woolf) ได้เขียนบทความชื่อ "The Novels of Thomas Hardy" ว่า ถ้าจะมีการจัดอันดับกันในหมู่นักเขียนแล้วที่จะต้องจัด ฌอน ฮาร์ดี้ ไว้เป็นนักเขียนโศกนาฏกรรมที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในบรรดานักเขียนนวนิยายของอังกฤษ (Wright. 1968 : 178) แต่ถึงแม้ว่า นวนิยายของเขาจะเป็นที่นิยมแพร่หลายมากกว่าโคลงหรือเรื่องสั้นก็ตาม เขาก็เลิกเขียนเสียในที่สุด เพราะเขาถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างมากมายจากนวนิยายเหล่านี้ ในบันปลายของชีวิต เขาเขียนแดกวีนิพนธ์เพียงอย่างเดียว หลังจากนวนิยายเรื่องที่สี่ คือ Far from the Madding Crowd. ได้รับการพิมพ์ นักอ่านและนักวิจารณ์หนังสือก็เริ่มที่จะวิพากษ์และวิจารณ์งานของเขา (Cox. 1970 : XIV)

เอสเซ็กซ์ (Essex. 1976 : 5845-A) ได้ศึกษาบทบาทของผู้หญิงในนวนิยายของชาร์ดี้ พบว่าผู้หญิงของเขา โดยทั่ว ๆ ไปจะไม่สามารถมีลูกที่อุดมและดำเนินชีวิตต่อไปได้ อีกทั้งยังขาดลักษณะของความเป็นแม่ นวนิยายของเขาแสดงให้เห็นถึงบุคลิกภาพของผู้หญิงซึ่งมีบางสิ่งบางอย่างที่ผิดพลาด การที่จะเข้าใจนวนิยายของเขาให้ได้ดีนั้น จะต้องศึกษาถึงความสิ้นหวังที่เกิดมาจากภายในจิตใจของตัวละคร จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ผู้หญิงมีหลายบทบาทต่าง ๆ กันไป เช่น การขาดลักษณะของความเป็นแม่ การถือเอาความรู้สึกของตัวเองเป็นสิ่งทดแทนที่ไม่มีลูกแม่กับลูกสาวที่เข้ากันไม่ได้ การตายเนื่องจากการคลอดลูก การมีลูกที่ไม่มีพ่ออย่างถูกต้องตามกฎหมาย ความระทมขมขื่นเหล่านี้ ชาร์ดี้ เล่าไว้สำหรับผู้หญิง เพราะเหตุว่า เธอทั้งหลายประหลาดใจตามใจชอบมีแต่การใช้วาทณ์ แต่การศึกษาครั้งนี้ก็มีข้อสรุปออกมาว่า ชาร์ดี้ มีความเห็นอกเห็นใจผู้หญิงอยู่ด้วย เพราะเธอเหล่านั้นไม่มีความอบอุ่นจากแม่ ส่วนทัศนคติของ ชาร์ดี้ ที่มีต่อการแต่งงาน ธุรกิจ และการศึกษานั้นค่อนข้างจะสมัยใหม่มากที่สุดทีเดียว

โคโวโล (Covolo. 1977 : 1404-1405A) เขียนบทวิจารณ์ภาพลวงดา (illusion) ของตัวละครในนวนิยายของ ฮาร์ดี้ เขากล่าววว่า ตัวละครหลายตัวมีภาพลวงตา อันเกิดจากความเพ้อฝัน (romantic imagination) นับว่าเป็นอันตรายแก่ตัวละครเอง การที่จะบรรลุถึงความรู้และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในความเป็นจริงได้จำเป็นต้องทำลายภาพลวงตานั้นเสียก่อนเป็นอันดับแรก ต่อไปตัวละครจึงจะเกิดปัญญาและการเข้าใจโลกอย่างแท้จริง ตัวละครที่มีภูมิลำเนาแล้วจะตระหนักได้ว่า ที่แท้โลกนี้ไม่มีอะไรที่จะยึดมั่นถือมั่นได้เลย ส่วนตัวละครที่ไม่เกิดพัฒนาการทางปัญญาก็ยังคงหลงใหลยึดถือในทุกอย่างทุกอย่างต่อไป ยูสเทเซีย วาย (Eustacia Vye) แฟรงค์ ทรอย (Frank Troy) และ พ่อแม่ของเทส (Tess) คือ ตัวอย่างของตัวละครที่ไม่มีพัฒนาการทางปัญญา สเวน เกเบรียล โอ๊ค (Gabriel Oak) และ โดแนลด์ ฟาร์เฟร (Donald Farfrae) เป็นตัวละครที่เข้าใจได้ว่า ถึงอย่างไรโลกก็จะยังคงหมุนต่อไป สเวนมนุษย์นั้นก็จะต้องหาหนทางที่จะทำให้ชีวิตดำเนินไปอย่างเป็นสุขเอาเองตามความสามารถของแต่ละบุคคล สำหรับตัวละครที่มีอุดมคติของตัวเองนั้น ฮาร์ดี้ มีทัศนคติที่ผสมผสานกันไปทั้งด้านบวกและด้านลบ เช่น การที่ โยไบรท์ (Yeobright) มีความปรารถนาที่จะเป็นนักบวชผู้เป็นที่พึ่งของคนยากจน การที่ เฮ็นชาร์ด (Henchard) หวังว่าจะได้รับการยกย่องนับถืออีก การที่ แคล (Clare) ถือเอา เทส เป็นผู้หญิงในอุดมคติ การที่ เทส ใฝ่ฝันที่จะเป็นผู้หญิงที่งดงามเปรียบพร้อมด้วยชาติตระกูลหรือ การที่ จู๊ด (Jude) ทะเยอทะยานที่จะได้เรียนในมหาวิทยาลัย อุดมคติเหล่านี้ ฮาร์ดี้ มีทั้งความนิยมยกย่องว่าเป็นความสูงส่งและตั้งใจจริงของตัวละคร และทั้งเห็นว่า ถึงอย่างไรก็เป็นไปไม่ได้ตลอดรอดฝั่ง กับตัวละครที่เต็มไปด้วยความใฝ่ฝันทะยานอยากเหล่านี้ บางทีเขาก็ให้ความหวัง แต่บางทีก็ทำให้หมดหวัง บางทีเขาจะมีความรู้สึกอ่อนโยนให้ แต่บางทีก็ออกจะเพี้ยมโหด

ดอร์สัน (Dawson. 1976 : 7759-A) ได้ทำการศึกษახอบทของคณ (Common man) ในนวนิยายของ ฮาร์ดี้ เขาเลือกศึกษาจากนวนิยาย ๖ เรื่อง คือ Far from the Madding Crowd. The Return of the Native. The Mayor of Casterbridge. The Woodlanders. Tess of the d'Urbervilles. Jude the Obscure. ซึ่งให้เห็นว่า ตั้งแต่นวนิยายสองเล่มสุดท้ายที่ได้กลาวนามมาแล้ว ได้รับการพิมพ์ นักศึกษา และนักวิจารณ์งานของ

ฮาร์ดี้ ต่างก็พูดถึงกันโดยเกิดไปถึงว่า ฮาร์ดี้ เป็นนักวิจารณ์สังคม เป็นนักสู้เพื่อมวลชน (champion of the common man) แต่ที่แน่แล้ว ฮาร์ดี้ เองก็มีความขัดแย้งอยู่ในใจในการมองผู้คนอยู่เหมือนกัน ใน Far from the Madding Crowd. และ The Return of the Native. เขาวาดภาพของ โอ๊ค (Oak) และ เว็น (Venn) เป็นบุคคลในอุดมคติ แต่เขาเขียนให้ตัวละครต้องพ่ายแพ้และขมขื่นเพราะสาเหตุจากความผิดพลาดในบุคลิกภาพของตนเองในเรื่อง The Mayor of Casterbridge. คือ เอ็นซาร์ด และ The Return of the Native. คือ โยไบรท์ นอกจากนี้เขายังเขียนให้ตัวละครต้องตกเป็นเหยื่อของความชั่วร้ายต่าง ๆ เช่น พ่อแม่ของเทศ หรือผู้คนในแหล่งเสื่อมโทรมในเรื่อง The Mayor of Casterbridge. เป็นต้น ดอร์สัน สรุปว่า คำวิพากษ์วิจารณ์สังคมที่คมคายเฉียบขาดในนวนิยายของ ฮาร์ดี้ นั้น เป็นผลมาจากฝีมือการสร้างศิลปะที่สูงส่งมากกว่าที่จะมาจากความตั้งใจที่จะวิพากษ์วิจารณ์สังคมโดยแท้ เราไม่ได้อ่านนวนิยายของเขาเพื่อการวิพากษ์วิจารณ์สังคมสมัยวิคตอเรียน หากแต่เพื่อที่จะวิพากษ์วิจารณ์ชีวิตโดยทั่วไป

ริเชิร์ต (Richert. 1976 : 288-A) ศึกษาความเข้าใจของ ฮาร์ดี้ ที่มีต่อบทบาทของผู้หญิงในนวนิยายของเขาพบว่า ฮาร์ดี้ มีความเชื่อที่ ผู้ชายและผู้หญิงมีวิธีที่จะมองสิ่งต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน ดังนั้นก็หมายความว่า ไม่มีความเป็นจริงที่เป็นประนี ความเจ็บปวดที่มีอยู่ในนวนิยายนั้นเป็นผลมาจากการที่ตัวละครต่างเพศกันมองสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตกันคนละแบบ ฮาร์ดี้ คิดว่า ผู้หญิงไม่ทนทานต่ออิทธิพลของสิ่งแวดล้อมภายนอกได้เหมือนผู้ชาย ในนวนิยายของ ฮาร์ดี้ มีผู้หญิงอยู่สองแบบ แบบหนึ่งเป็นพวกที่หัวออน ยอมรับทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นข้อกำหนดของสังคม อีกแบบหนึ่งคือ พวกที่ดื้อดึงและแข็งกร้าว พยายามต่อสู้กับกฎเกณฑ์ของสังคม แต่ในขณะเดียวกันก็เหมือนกับต้องต่อสู้กับตัวเองด้วย เพราะยังมีความเชื่อในกฎเกณฑ์ทางศีลธรรมอยู่เหมือนกัน พวกนี้จะตำหนิตัวเองในทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นกับตัวเขา ส่วนผู้ชายในนวนิยายของ ฮาร์ดี้ นั้น พยายามจะแยกเหตุผลออกจากอารมณ์ เพราะมีความเห็นว่าเหตุผลเป็นลักษณะของความเป็นชาย ผู้ชายจะมองทุกสิ่งทุกอย่างด้วยเหตุผล ในขณะที่ผู้หญิงจะใช้อารมณ์ ดังนั้นจึงไม่ค่อยจะเข้าใจกันเพราะว่าผู้ชายไม่เข้าใจอารมณ์ของผู้หญิงเลย

ดิกนัน (Dignon. 1974 . 4425-A) ศึกษาเปรียบเทียบความรักและการเกี่ยวพาราสี ในนวนิยายของ จอร์จ เอเลียต ธอมัส ฮาร์ดี และ ดี เอช ลอร์เร็นซ์ (D.H. Lawrence) เขาเลือก Far from the Madding Crowd. The Return of the Native. Tess of the d'Urbervilles. และ Jude the Obscure. เพื่อการศึกษาครั้งนี้ และพบว่า นวนิยายของ ฮาร์ดี มีศูนย์กลางอยู่ที่เรื่องของความรัก ผู้ชายและผู้หญิงมักจะต้องได้เลือกคู่ผัว และแต่งงานกันเพราะสาเหตุจากการที่มองกันแต่รูปกายภายนอก เส้นทึบในรูปกายจะมีความรุนแรง กว่าเส้นทึบในจิตใจ แต่ทว่าไม่จริงยังยืนแล้วคู่รักก็จะพบกับความขมขื่นเพราะการเลือกคู่ผัวดังที่ได้ กล่าวมาแล้ว พระเอกของ ฮาร์ดี นั้นไม่รู้จักตัวเองในการสร้างความสัมพันธ์กับนางเอก ดังนั้น จึงไม่ค่อยสดุดดาเมื่อแรกพบ และเพราะการที่พระเอกมีลักษณะริบและดั่งเลนี้เองที่ทำให้ตัวละคร อื่น ๆ ต้องพากันเห่ดร้อนไปด้วย เพราะนางเอกเลือกคู่ผัว

ลักษณะการถือเอาความรักเป็นศูนย์กลางของชีวิตอันปรากฏอยู่ในนวนิยายของ ฮาร์ดี นั้น บัทเลอร์ (Butler) มีความเห็นว่า (Butler. 1979 : 9) ความรักเป็นตัวละครสำคัญที่สามารถจะดึงเอาความสัมพันธ์ทุกรูปแบบของบุคคลมาผูกเป็นเรื่องราว และเสนอสถานการณ์ที่ทำให้ชีวิตแต่ละชีวิตมีความหมายเด่นชัด การที่ ฮาร์ดี เขียนถึงเรื่องของความรัก ทำให้เขา สามารถที่จะวิเคราะห์โลกและอำนาจแห่งความปรารถนาของผู้คนได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากความรักโดยแท้ ที่ทำให้เราได้เห็นว่าอำนาจแห่งความปรารถนาของมนุษย์มีบทบาทอย่างสูงเพียงใด ในสังคมที่เขาใช้ชีวิตอยู่ จะเห็นได้ในทุกสถาบันไม่ว่าจะเป็นกฎหมาย เศรษฐกิจ การค้า หรือชนชั้น ต่าง ๆ ทางสังคม หรือแม้แต่วิทยาศาสตร์

ฮาว (Howe) กล่าววิจารณ์ ฮาร์ดี ว่า (Howe. 1968 . 66) เขาไม่ใช่คนที่ยึดถือ ในคุณธรรมนัก แต่จะมีความเห็นอกเห็นใจให้แก่ตัวละครของเขาในทุกกรณี ไม่วาจะเป็นผู้ที่ห่มเท พยายามแล้วล้มเหลว หรือผู้ที่มุ่งหวังแต่แล้วผิดหวัง หรือผู้ที่ชิงช้าแต่แล้วก็ต้องยอมจำนน เขาไม่ สนใจนักว่าจะผิดหรือถูกในแง่ของศีลธรรม ชีวิตอาจจะขึ้นลงด้วยความสุขหรืออาจจะปวดร้าวอย่าง สุดแสนได้เพียงเพราะเหตุเล็กน้อยที่เกิดขึ้นได้จึ่งหวะพอดี ฮาว ยกตัวอย่างตอนหนึ่งจากเรื่อง The Return of the Native. ตอนที่ ยูสเทเซีย มีปากเสียงกับ คลิม (Clym) ผู้เป็นสามี และกำลังเก็บข้าวของเพื่อเตรียมตัวจะจากไป

At last all her things were on. Her little hands quivered so violently as she held them to the chin to fasten her bonnet that she could not tie the strings, and after a few moments she relinquished the attempt. Seeing this he moved forward and said, "Let me tie them!"

สาว กล่าววว่า ในช่วงขณะนั้นที่การปฏิบัติตัวต่อกันอันเคยชินในชีวิตแต่งงานยังคงมีอยู่ แม้เมื่อถึงเวลาแห่งการแยกจากกันแล้ว ชาร์ดี สามารถจับได้ว่าเป็นเวลาที่เรารู้สึกเจ็บปวดในรูปหนึ่งของอารมณ์ นักเขียนที่ยิ่งใหญ่เท่านั้นที่จะเข้าใจช่วงเวลาอย่างนั้นได้ และสามารถทำให้ผู้อ่านรู้สึกว่า สิ่งเหล่านี้คือความจริงของชีวิตอันอาจจะเกิดขึ้นกับใครก็ได้

เซซิล (Cecil) อธิบายลักษณะประการหนึ่งที่มีอยู่ในงานของชาร์ดี ว่า (Cecil. 1969 : 36) ตัวละครจะยังคงติดอยู่ในความคิดคำนึงของผู้อ่านเหมือนเงาสะท้อนของร่างอันมืมหิมา ทาบเด่นอยู่บนขอบฟ้ากว้างของจักรวาล เหมือนตัวละครในมหากาพย์และโศกนาฏกรรม เพราะชาร์ดี ใช้แก่นเรื่องและกลวิธีการประพันธ์ที่เหมือนกับลักษณะของมหากาพย์และโศกนาฏกรรม มากกว่าจะเหมือนกับนวนิยายโดยทั่ว ๆ ไป และถ้าต้องการจะเข้าถึงทัศนะในการมองชีวิตของชาร์ดี เราจะต้องศึกษานวนิยายของเขาด้วยวิธีการเดียวกับที่เราศึกษามหากาพย์หรือโศกนาฏกรรมด้วย

เกอราร์ด (Guerard) มีความเห็นว่า ชาร์ดี สร้างตัวละครหญิงได้ยิ่งใหญ่และเด่นชัดกว่าตัวละครชาย เขากล่าวว่า (Guerard. 1963 : 70) ตัวละครหญิงเกือบทุกตัวของชาร์ดี มีชีวิตชีวาและน่าสนใจ แม้แต่หญิงสาวที่แสนจะนิยมและไร้เดียงสาที่สามารถจะโลดโผนพลุ่พลาญได้เป็นครั้งคราว เราสามารถแบ่งตัวละครของเขาออกได้เป็นกลุ่ม ๆ และภายในกลุ่มเดียวกันนั้นตัวละครแต่ละตัวก็ยังคงมีความแตกต่างหลากหลายกันออกไปอีก เช่น เอลฟรีด (Elfride) กับ แฟนซี เดย์ (Fancy Day) เราอาจจัดไว้ในกลุ่มเดียวกันได้ แต่ทว่าทั้งสองตัวนี้ก็ยังคงมีความแตกต่างกันอีกมากมายในรายละเอียด และที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งก็คือ ตัวละครหญิงที่ยิ่งใหญ่ที่สุดหกตัวของชาร์ดี นั้น แต่ละตัวมีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง เอลฟรีด เป็นหญิงสาวที่ประหม่าและซื่อาย ส่วน แบธชีบา (Bathsheba) มีทั้งความเข้มแข็งอย่างผู้ชายและความทุนหันแรงงอน

ของผู้หญิง ยูสเทเซีย ทั้งเปรี๊ว ทั้งหยิง และอวดดี ส่วน เทส ทั้งหวาน และบริสุทธิ์ ซู (Sue) ชอบที่จะมีความสุขแต่หาไม่สามารถให้ความสุขแก่ผู้อื่นได้อย่างแท้จริง ส่วน แอร่าเบลลา (Arabella) นั้น มีสัญชาติญาณเยี่ยงสัตว์เพศเมีย ในจำนวนตัวละครหญิงที่ยิ่งใหญ่ทั้งหกตัวนี้ ฮาร์ดี สามารถสร้างตัวละครชายที่เด่นพอจะเทียบกันได้ ได้แก่สองตัวเท่านั้น คือ ไมเคิล เฮ็นชาร์ด (Michael Henchard) และ จูค โฟลีย์ (Jude Fawley)

สมัยวิกตอเรียนนั้น จัดว่าเป็นช่วงเวลาของความขัดแย้งและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Crow. 1971 : 12) ประชากรทวีจำนวนเพิ่มขึ้น ผู้หญิงจำนวนไม่น้อยที่เริ่มตระหนักถึงความเสียเปรียบที่ตนได้รับมาช้านาน มิสลินน์ ลินตัน (Mrs. Lynn Linton) เป็นหนึ่งในจำนวนสุภาพสตรีที่เฉียบแหลมในเวลานั้น ได้ออกโรงต่อต้านโดยการเขียนบทความที่แหลมคมที่สุดในเท่าที่เคยปรากฏในหนังสือพิมพ์ The Saturday Review. มีชื่อเรื่องว่า "The Girl of the Period" ลักษณะที่กร้าวแกร่งในบทความนั้นทำให้คนจำนวนมากรวมทั้ง ฮาร์ดี ด้วย คิดว่าต้องเป็นฝีมือของนักเขียนชายแน่ บทความได้กล่าวถึงลักษณะของผู้หญิงสมัยใหม่พอสมควร (Crow. 1971 . 96 citing Linton. 1868 : unpagged) เดียวนี้ประเทศอังกฤษไม่มีผู้หญิงที่แสนสวยและน่ารักอีกต่อไปแล้ว หญิงสาวที่สงบ เสงี่ยมและแสนดีที่เมื่อแต่งงานไปแล้วก็เป็นเพื่อนที่ดีของสามี เป็นคูชีวิตที่ไม่ว่าวันจะเป็นคู่แข่ง เป็นแม่ที่อ่อนโยน แม่บ้านที่ขยันขันแข็ง และคุณผู้หญิงที่สุขุมรอบคอบของคนใช้ ผู้หญิงสมัยใหม่จะยอมผมและแต่งหน้าเพื่อบุคลิกภาพ จะคิดถึงแต่ความสุขสนุกสนานเป็นเรื่องใหญ่ และแสวงหาแต่ความหรูหราฟุ่มเฟือย ผู้หญิงใหม่ของยุคนี้จะเลิกคิดที่จะมีชีวิตอยู่เพียงเพื่อทำให้คนอื่นพอใจ ไม่สนใจธรรมเนียมแสนบริสุทธิ์ และเธอจะไม่เป็นหญิงสาวที่อ่อนหวานน่ารัก เก็บ เนื้อ เก็บตัวอยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือนอีกต่อไป ถ้าจะแต่งงานก็จะไม่คิดว่าความรักเป็นเรื่องสลักสำคัญนัก จะจัดเอาไว้เพื่อพิจารณาเป็นอันดับสุดท้ายทีเดียว แต่ถ้าคิดจะแต่งงานก็เพียงเพราะว่ามันเป็นข้อแลกเปลี่ยนที่ถูกต้องตามกฎหมายระหว่างตัวเธอกับเงินจำนวนมหาศาล เธอจะเป็นภรรยาที่หรูหราปราดเปรี้ยวและมีชีวิตชีวา เธอจะไม่ยอมแต่งงานงาย ๆ และจะเป็นหญิงสาวที่แสนฉลาดและมีเหตุผลจนผู้ชายต้องเกรงกลัว พวกเขาอาจจะมีโอกาสสนทนากับเธอได้บ้างเป็นบางครั้งคราว แต่จะมารอบครองเธอทั้งชีวิตไม่ได้ ผู้หญิงใหม่แห่งยุคนี้

จะไม่ใช่ความสดชื่นชื่นรมย์ของผู้ชาย ทั้งยังไมยกย่องผู้ชายอีกด้วย เธอจะไม่พอใจถ้าหากว่าเขาจะ
หัวเราะขำขันไปกับเธอ แต่ทำไมเธอไม่เลือกผู้ชาย หรือคงเธอออกหน้าออกตาแต่ก็ไม่ยอมคิดที่จะ
แต่งงานด้วย เธอไม่เชื่อว่าผู้หญิงไม่ใช่สิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้ชาย และไม่เชื่อว่าเธอจะเดือดร้อน
อะไร ถ้าหากว่าเธอจะเห็นเลยต่อคำแนะนำดี ๆ ของพวกผู้ชายหรือแม้แต่จะทำอะไรที่ขัดต่อธรรมเนียม
ของเธอเสียบ้าง

บทที่ 2

ชีวประวัติของ อดัมส์ ฮาร์ดี้

อดัมส์ ฮาร์ดี้ (Thomas Hardy) เป็นบุตรคนหัวปีของ นายอดัมส์ ฮาร์ดี้ ซีเนียร์ (Thomas Hardy senior) และ นางเจอไมมา ฮาร์ดี้ (Jemima Hardy) เขาเกิดเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน ค.ศ. 1840 ที่กระท่อมรูปทรงยาวเตี้ย ชายป่าต้นซีท เมืองไฮเออร์บอคแฮมพตัน (Higher-Bockhampton) ฮาร์ดี้ เมื่อแรกเกิดตอนแอและแทบจะไม่รอดชีวิต นายและนางฮาร์ดี้เลี้ยงดูเขาอย่างระมัดระวังเต็มที่ ฮาร์ดี้ ชอบดนตรีเหมือนพ่อ รักการอ่านเหมือนแม่ เขาใกล้ชิดแม่มากจึงเกิดผูกพันรักใคร่แม่ และเป็นลูกรักของแม่ตลอดมา

นางเจอไมมา ฮาร์ดี้ นั้น เป็นผู้หญิงที่มีลักษณะแข็งแรงแรง เป็นตัวของตัวเอง และมีอารมณ์สุนทราเริง เธอเป็นลูกสาวของ จอร์จ แฮนด์ (George Hand) ซึ่งมีอาชีพเป็นคนรับใช้พดของเธอตายตั้งแต่เธอยังเล็ก ๆ เธอจึงเติบโตด้วยเงินสงเคราะห์ของตาบลที่เธออยู่ นางฮาร์ดี้ เริ่มทำงานเมื่ออายุเพียง 13 ปี โดยเป็นสาวใช้ของบ้านเศรษฐี ซึ่งก็เหมือน ๆ กับเด็กสาวผู้แร้นแค้นอื่น ๆ ในเวลานั้น ที่ต้องพึ่งพาตัวเอง ต่อมาในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1839 เธอแต่งงานกับ นายอดัมส์ ฮาร์ดี้ ซีเนียร์ ซึ่งมีอาชีพเป็นช่างปูน และเดินทางไปอยู่รวมบ้านกับแม่ของสามีที่เมืองไฮเออร์บอคแฮมพตัน อันเป็นบ้านเกิดของ ฮาร์ดี้ นางฮาร์ดี้ รักการอ่านเป็นชีวิตจิตใจ ซึ่งต่างจากหญิงชาวบ้านธรรมดา ๆ ทั่วไป หนังสือที่เธอโปรดปรานมาก คือ Dante's Devine Comedy.

เมื่อ ฮาร์ดี้ มีอายุได้ 8 ขวบ ได้เข้าเรียนหนังสือในโรงเรียนที่ตำบลสตินส์ฟอร์ด (Stinsford) อันเป็นโรงเรียนที่ก่อตั้งโดย นางจูเลีย ออเกิสตา มาร์ติน (Julia Augusta Martin) เจ้าของที่ดินผู้ทรงอิทธิพลของตำบลนั้น โรงเรียนดังกล่าวได้รับการอุปถัมภ์ค่าจุนและดำเนินการโดย สมาคมเพื่อให้นักศึกษาสำหรับผู้ยากจน ที่เรียกว่า "National Society for Promoting the Education of the Poor" นางมาร์ติน มีอายุมากกว่า นางฮาร์ดี้ ราว ๆ 2 - 3 ปี เป็นผู้ที่ถูกศรัทธาเพื่อศาสนา และไม่มีลูก เธอจึงรัก ฮาร์ดี้ มาก และ ฮาร์ดี้ ก็รักเธอมาก

เช่นกัน ฮาร์ดี้ เรียนได้ในวิชาคณิตศาสตร์และภูมิศาสตร์ วิชาที่เขาทำได้ดีที่สุด คือ การอ่าน อย่างไรก็ตาม นางฮาร์ดี้ ไม่ต้องการให้ลูกชายของเธอหลงใหลติดใจ และข้องเกี่ยวกับ นางมาร์คิน มากเกินไป เธอจึงนำ ฮาร์ดี้ ไปเข้าโรงเรียนอื่นในเมืองดอร์เชสเตอร์ (Dorchester) ซึ่งดำเนินการโดยกลุ่มที่เป็นกลางในทางศาสนา (Nonconformist) อันเป็นเหตุให้ นางมาร์คิน ไม่พอใจเป็นอย่างยิ่ง

เมื่อ ฮาร์ดี้ อายุ 15 ปี ยังคงเป็นนักเรียนอยู่ เขาได้ตกหลุมรักหลุยส์ ฮาร์ดิง (Louisa Harding) ซึ่งอ่อนกว่าเขาเพียงปีเดียว เธอผู้นี้ อ้วน เตี้ย แต่บุคลิกดี ใบหน้ากลมมน แจ่มใส เธอหาเรื่องอยู่เป็นนิจ แม้ว่าจะเคร่งศาสนาก็ตาม พ่อของเธอเป็นชาวนาที่มีฐานะของ ดาบิลสตินส์ฟอร์ด แขวงดอร์เซต (Dorset) ครอบครัวของหลุยส์ซาเห็นว่า ฮาร์ดี้ เป็นเด็กผู้ชาย บ้านนอกธรรมดา ๆ คนหนึ่ง แม้จะมีลักษณะบางอย่างผิดแผกกับเด็กบ้านนอกคนอื่น ๆ ก็ตาม พ่อแม่ของเธอจึงกีดกันสัมพันธ์ภาพระหว่างเธอกับ ฮาร์ดี้ แม้กระนั้นเมื่อ ฮาร์ดี้ พบเธอในระหว่างทาง เขาจะกล่าวสวัสดีทักทายเธอ แต่ หลุยส์ซา มิได้กล่าวถ้อยคำอันใดออกมา เพราะเธอขวยอายเกินไปนั่นเอง ฮาร์ดี้ ไม่ละความพยายาม ทุก ๆ วันอาทิตย์เขาจะเข้าไปในเมืองที่ หลุยส์ซา เรียนหนังสืออยู่ จนรู้ว่าเธอไปโบสถ์ใด และคราใดที่เขาพบเธอ เขาก็จะได้รับเพียงแต่รอยยิ้มอาย ๆ เท่านั้น อย่างไรก็ตาม ฮาร์ดี้ ยังเก็บเอาไปฝันถึง แม้วันเหล่านั้นจะล่วงเลยมานาน

ฮาร์ดี้ เรียนที่โรงเรียนในเมืองดอร์เชสเตอร์ จนกระทั่งถึงปี ค.ศ. 1856 เขาเริ่มไปฝึกงานอาชีพที่สำนักงานก่อสร้างของ ฮิค (Hick) ฮิค มีการศึกษาดี เขาจึงสนับสนุนที่จะให้ ผู้ฝึกงานของเขาศึกษาหาความรู้ในเรื่องอื่น ๆ ได้ตามใจชอบ นอกเหนือจากการฝึกฝนในแขนงวิชา สถาปัตยกรรม ที่สำนักงานของ ฮิค นี้เอง ฮาร์ดี้ มีเวลาอ่านหนังสือมากมายหลายเล่ม รวมทั้ง ได้สนทนาพาทิสนิดประเถิดปัญญา กับเพื่อนร่วมฝึกงานของเขาด้วย วรรณคดีเป็นหนึ่งในวิชาที่เขาชอบมาก เขาจึงเริ่มลงมือเขียนหนังสือ งานเขียนชิ้นแรก ๆ ของเขายังไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หากแต่เกี่ยวพันอยู่กับ เรื่องของอารมณ์ ความรู้สึก และจินตนาการของวัยรุ่น

มีข้อที่ควรสังเกต เป็นพิเศษเกี่ยวกับอารมณ์และความรู้สึกของ ฮาร์ดี้ อันสืบเนื่องมาจาก เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1856 นั่นคือ ผู้หญิงคนหนึ่งถูกแขวนคอในข้อหาฆาตกรรม ซึ่งประทับใจ

ชาร์ดี มาก ในวันที่มีการแขวนคอหญิงคนนั้น เขามีได้ตรงไปฝึกงานที่สำนักงานของ บิด ดังเคย
แต่กลับไปหาที่ดูการแขวนคออย่างใกล้ชิด เขาได้ที่ดูใกล้กับหลักประหาร เพื่อว่าจะได้มองเห็น
หญิงที่ถูกแขวนคออย่างชัดเจน สิ่งที่น่าสนใจชาร์ดีนั้นแทนที่จะเป็นความสยดสยองนาสะพรั่งกลัว
หรือบรรยากาศที่อกสั่นขวัญหาย กลับกลายเป็นว่าเขามองเห็นความสวยงามในเรือนร่างของหญิง
เคราะห์ร้ายที่ถูกแขวนคอกกลางสายฝนพรา เหตุการณ์นี้ชวนให้กล่าวได้ว่า เกี่ยวข้องกับความรู้สึก
ทางเพศของ ชาร์ดี เขาสามารถหาความสุขกับความงามทางเพศได้ แม้ในสถานการณ์ที่ไม่ชวน
รื่นรมย์ได้เลย ชาร์ดี ประทับใจต่อภาพหญิงถูกแขวนคอนี้ จากหุ้มนกกระทิงแก แม้ในวัย 80 ของเขา
ชาร์ดี เขียนถึงความประทับใจนี้ว่า "What a fine figure she showed against the
sky as she hung in the misty rain and how the tight black silk gown
set off her shape as she wheeled half round and back" (Gittings.
1975 : 33) ชาร์ดี เองคงต้องรู้สึกเหมือนกันว่า ความรู้สึกและความประทับใจดังกล่าวนี้
ผิดปกติจากคนธรรมดาอื่น ๆ เขาจึงออกตัวทุกครั้งที่เขาเขียนเกี่ยวกับ เรื่องท่านองนี้ว่ามันเป็น
ความรู้สึกสมัยที่เขายังเป็นหนุ่มกระซุมกระซวยอยู่

นีล มันโร (Neil Munro) นักหนังสือพิมพ์และนักเขียนนวนิยายชีวิต เขียนถึง ชาร์ดี ว่า
การสนทนาของกระโปรงที่มีความหมายทางเพศสำหรับ ชาร์ดี ซึ่งเขามีความประทับใจในเรื่องนี้
ตั้งแต่ยังวัยเยาว์ สมัยที่ ชาร์ดี ยังเป็นเด็กชายเล็ก ๆ นั้น เขารักนางมาร์ตินอย่างเฝ้ามองด้าลึก
และตั้งอกตั้งใจต่อการฟังเสียงสั่นพริ้วของชุดผ้าไหมของเธอ ทุกครั้งที่นางมาร์ตินแดงตัวไปโบสถ์
ในวันอาทิตย์ การสนทนาของกระโปรงตามจังหวะก้าวเดินของเธอ เราความรู้สึกของ ชาร์ดี
ได้ทุกครั้ง ลักษณะของอารมณ์ทางเพศดังกล่าวนี้ ชาร์ดี ได้สอดใส่ไว้ในนวนิยายของเขาครั้งแล้ว
ครั้งเล่า และเต็มแล้วเล่มเล่า

พัฒนาการทางสมองของ ชาร์ดี เจริญเติบโตเร็วกว่าพัฒนาการทางร่างกาย จะเห็น
ได้จากความคิดความอ่านและสิ่งที่เขาใส่ใจ ซึ่งไม่เป็นเด็กเลย ในขณะที่สภาพร่างกายของเขา
มองดูอ่อนกว่าวัย แม้เมื่อย่างเข้าสู่วัยรุ่นตอนปลาย ชาร์ดี ติดใจ รีเบคคา สปาร์คส์ (Rebecca
Sparks) ลูกสาวของป้าของเขาเอง ซึ่งมีอายุมากกว่าเขาถึง 10 ปี รีเบคคา รับผิดเย็บเสื้อผ้า

อยู่กับบ้าน คอยดูแลแม่ซึ่งป่วยกระเสาะกระแสะ ในขณะที่น้องสาวสองคนของเธอ คือ เอ็มม่า (Emma) และ มาร์ธา สปาร์คส์ (Martha Sparks) ออกไปทำงานนอกบ้านเป็นสาวใช้ของผู้อื่นจะกิน รีเบคคา มีลักษณะเหมือนแม่ของ ฮาร์ดี มาก พวกผู้หญิงจากตระกูลแชนด์ลันด์มีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ แข็ง เจ้าวะเบียบ และไม่โหยง ในวันที่มีการข้อมลครที่บ้านของพวกสปาร์คส์ เพื่อเล่นในวันคริสต์มาสนั้น ฮาร์ดี เมาเปียร์ และพยายามจะลวนลาม รีเบคคา แต่ก็ไม่รอดพ้นสายตาแม่ของเธอได้ ฮาร์ดี จึงถูกล่อออกจากบ้านของเธอไป

ต่อมา ฮาร์ดี พบกับหญิงสาวอีกคนหนึ่ง เป็นเวลาตอนที่เขาจะย้ายออกจากสำนักฝึกงานของ อิก ไปยังลอนดอน เธอผู้นี้แก่กว่าเขา 7 ปี พ่อของเธอเป็นช่างเย็บและจัดรูปเล่มหนังสือ เธอชื่อ แมรี เวท (Mary Waight) ฮาร์ดี รู้จักกับเธอเพราะครอบครัวของเธอย้ายมาอยู่เมืองดอร์เชสเตอร์ แมรี เป็นคนสวย น่ารัก เธอมีนิสัยด่าสีฟ้า ผมน้ำตาล ทาทางใจดี และมีความเป็นผู้นำมาก เธอรักสวยรักงาม เป็นคนช่างเลือก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของรสนิยม ความชอบ และการแสดงความคิดเห็น เธอแต่งตัวดีด้วยผ้าเนื้อดี การตัดเย็บประณีต เป็นคนเจียบ ๗ พูดจาด้วยน้ำเสียงเบา เนิบ ๆ พูดน้อย แต่ระวังกลิ่นกรองคำ คิดแล้วพูด ทว่ามีความนุ่มนวลและเป็นกันเอง ฮาร์ดี ขอแต่งงานกับเธอแต่เธอปฏิเสธ และแต่งงานกับชายอื่นในอีก ๖ ปีต่อมา

ในปี ค.ศ. 1862 ฮาร์ดี ย้ายไปอยู่ลอนดอน เขาได้งานทำที่บริษัทรับเหมาก่อสร้างของบลอมฟีลด์ (Blomfield) ฮาร์ดี ทาหน้าที่สเก็ชภาพ ข้อมแขน และออกแบบโบสถ์และที่อยู่ของพวกพระ ประสพการณ์การดำรงชีวิตในมหานครลอนดอนซึ่งเต็มไปด้วยคนประเภทปากด่างหนึ่งใจอย่างหนึ่ง เป็นสิ่งใหม่สำหรับ ฮาร์ดี เขาคุ้นเคยกับชนชั้นสูงที่ดื่มองราคากับโสเภณียบนถนนหนทาง ซึ่งมีอยู่มากเกลื่อนกลาดอย่างเปิดเผย รวมทั้งความเหลวแหลกของพวกพระที่มีผู้หญิงขึ้นตำไว้เป็นนางบำเรอ พวกพระที่ขี้เมาหยำเป่อยู่ตามร้านอาหาร ชองว่างอันยิ่งใหญ่ระหว่างคนจนและคนรวยเหมือน ๆ กับที่เขาได้พบเห็นที่ดอร์เซต ฮาร์ดี เป็นผู้ใฝ่รู้และชอบปรับปรุงตัวเองอยู่เสมอ ฉะนั้นชีวิตในลอนดอนจึงเป็นบทเรียนหนึ่งสำหรับเขา

/ ตอน ฮาร์ดี อยู่ที่ลอนดอน มาร์ธา แมรี สปาร์คส์ (Martha Mary Sparks) ถูกผู้ดีของเขา ไปทำงานเป็นสาวใช้อยู่ที่นั่นเช่นกัน เมื่อพบเธอเขาก็เกี่ยวพาราตี มาร์ธา แกกว่าเขา

เกือบ 6 ปี เธอเป็นคนเก่ง มีเสน่ห์ของตระกูลแชนด์ ฮาร์ดี หลงรักเธอเพราะเธอมีลักษณะแบบเดียวกับแม่ของเธอ เธอและมารีธาไปไหนมาไหนด้วยกันมิด ๆ คำ ๆ บ่อยครั้ง ต่อมา ฮาร์ดี ขอแต่งงานด้วย แต่แม่ของ มารีธา ไม่ยินยอมยกให้ หลังจากนั้นอะไรก็เกิดขึ้นอีกระหว่างเขาทั้งสอง ยากที่จะกล่าว เพราะหลักฐานไม่แน่ชัด แต่สิ่งที่แน่นอนก็คือ การหลงใหลติดพันผู้หญิงของ ฮาร์ดี แต่ละรายนั้น เป็นไปไม่นาน แม้บางครั้งเขาจะมีความรักความใคร่อยู่เต็มหัวใจก็ตาม

ฮาร์ดีหาความรู้ใส่ตัวโดยการอ่าน เขาศึกษาในทุกสาขาวิชา สำหรับสถาปัตยกรรมและวรรณคดีนั้น เขาอ่านมากเป็นพิเศษ นอกจากนั้น ฮาร์ดี ศึกษาภาษารีกและละตินเพิ่มเติม เขาพยายามหาโอกาสคุยกับผู้ที่มิสตีปัญญาเฉียบแหลมอยู่เสมอ ในช่วงนี้เขาได้สมาคมกับคนชั้นสูงมากกว่าคนอื่น และสิ่งที่เขารู้สึกสนุกสนานมากที่สุด คือ การได้ประจักษ์กับปัญญาชนเหล่านั้น ในปี ค.ศ. 1865 ฮาร์ดี เขียนบทความสั้น ๆ เรื่องหนึ่ง คือ "How I Built Myself a House" และส่งไปลงวารสารแชมเบอร์ Chamber's Journal เขาได้รับเงินค่าเรื่อง 3 15 ปอนด์ ซึ่งเป็นเรื่องสั้นเรื่องแรกของเขาลิลาการเขียนของนักเขียนที่เขาชื่นชอบ เช่น แธคเคอรี (Thackeray) ดิกкенส์ (Dickens) จะพบในงานเขียนชิ้นแรก ๆ ของเขา แม้การเขียนร้อยแก้วของเขาจะมีแนวโน้มที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ หากเขาพยายามต่อไป แต่เขาก็ไม่สนใจมากนัก เขาชอบเขียนกวีนิพนธ์มากกว่า โดยเฉพาะโคลงประเภทที่ใช้เป็นบทเพลงประกอบการเต้นรำ (Ballads) เขาชอบมาก เพราะโคลงกลอนเหล่านั้นเป็นเครื่องเตือนความทรงจำวันเก่า ๆ ที่เขาเคยเล่นดนตรีที่เมืองดอร์เซต เขาส่งบทร้อยกรองที่เขาแต่งไปยังนิตยสารหลายฉบับ แต่ถูกส่งคืนมาหมด ไม่มีนิตยสารเล่มใดตีพิมพ์โคลงกลอนของเขาเลย ฮาร์ดี จึงคิดว่าการเขียนกวีนิพนธ์นั้นไปกันไม่ได้กับสถาปัตยกรรม และเกิดความคิดความฝันคงไปกันได้ดีกับอาชีพทางศาสนา เขาจึงคิดจะสมัครเป็นพระเหมือนกับที่เคยคิดมาแล้วเมื่อครั้งยังเด็ก และเพิ่งจบจากโรงเรียนในเมืองดอร์เซตเตอร์

อย่างไรก็ตาม ฮาร์ดี มิได้ทำตามแผนที่คิดไว้ มีหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า เขาเริ่มเสื่อมศรัทธาในศาสนา กล่าวคือ ฮาร์ดี มีความสัมพันธ์กับหญิงสาวผู้หนึ่ง ซึ่งเขารู้จักเธอตอนที่ย้ายไปอยู่ที่ลอนดอน เป็นการยากที่จะบอกว่าเธอเป็นใคร เพราะต่อมา ฮาร์ดี ได้ทำลายหลักฐาน ใน

ช่วงเวลานั้นเกิดบั้งหมด ในชีวิตประวัติของเขา ซึ่งเขียนโดยภรรยาคนที่สอง คือ ฟลอเรนซ์ (Florence Hardy) และใช้สรรพนามบุรุษที่สามแทนตัวเขานั้นก็ไม่ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์กับหญิงสาวคนใดเลย ตั้งแต่อายุ 16 กระทั่งถึงอายุ 29 ปี ซึ่งเขาพบภรรยาคนแรก แต่จากการตรวจตราดูหนังสือคัมภีร์ไบเบิลที่เขาหมายเหตุเอาไว้ พบว่าผู้หญิงชื่อ เอ็ช ลอนด์ (H. Lond) คือ คนหนึ่งที่ ชาร์ดี เกี่ยวข้องด้วยในช่วงนี้ มีเหตุผลที่สรุปได้ว่า เอ็ช ลอนด์ เป็นผู้หญิงคนเดียวกับที่เขากล่าวถึงในจดหมายที่มีไปถึง แมรี ชาร์ดี (Mary Hardy) ในช่วงเวลานั้น โดยเขาเรียกหญิงสาวนั้นว่า เอ็ช เอ (H.A.) จากจดหมายฉบับลงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ ค ศ 1863 ซึ่งทำให้เห็นว่า เธอผู้นั้นเป็นที่รู้จักดีทั้งเขาและ แมรี น้องสาวเขา ในจดหมายฉบับนั้น ชาร์ดี บอกกับแมรี ว่าเมื่อไม่นานมานี้ เอ็ช เอ ป่วย และถาม แมรี ว่า "เอ็ช เอ เขียนจดหมายถึงเธอหรือยัง? และจากจดหมายฉบับลงวันที่ 28 ตุลาคม ค ศ 1866 สามารถยืนยันได้ว่า เอ็ช เอ มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับ ชาร์ดี เขาถามแมรี ว่า "Will it be a good thing or will it be awkward for you if H.A. and I come down for X-Mas day and the next?" (Gittings. 1975 : 92) ในสมัยวิกตอเรียนนั้น การที่คนหนุ่มสาวเดินทางไปไหนมาไหนด้วยกันตามลำพังสองคน เป็นเรื่องที่ไม่ใช่ธรรมเนียมตามสามัญ จากกรณีของ ชาร์ดี และ เอ็ช เอ พิจารณาได้เป็นสองประเด็น ประเด็นที่หนึ่ง คือ ถ้า ชาร์ดี และ เอ็ช เอ สร้างสัมพันธ์ภาพตอกันไปเรื่อย ๆ อาจนำไปสู่การแต่งงานได้ และอีกประเด็นหนึ่ง คือ เอ็ช เอ อาจเป็นคนในระดับสังคมเดียวกับ ชาร์ดี เพราะเธออาจเคยเดินทางไปกับเขา เพื่อพักค้างคืนที่กระท่อมหลังเล็ก ๆ ของ แมรี และถ้า เอ็ช เอ เป็นคนในระดับเดียวกับ แมรี เธออาจเป็นครู ซึ่งเป็นอาชีพเดียวที่เหมาะสมกับคน เก่งในระดับสังคมชั้นสามัญของเธอ

ในช่วงเวลาที่ ชาร์ดี มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับ เอ็ช เอ เป็นช่วงที่ ชาร์ดี เริ่มเสื่อมศรัทธาต่อศาสนา เขาไม่ได้ไปโบสถ์ตามปกติ เขาเลิกอ่านคัมภีร์ และเลิกบันทึกเหตุการณ์ที่ประทับใจลงในคัมภีร์เหมือนเช่นที่เคยทำมาเสมอ ๆ ในหนังสือของ คีเบิล (Keble) ที่เรียกว่า The Christian Year. ของวันที่ 26 พฤศจิกายน ค ศ 1865 ชาร์ดี ขีดเส้นใต้หนัก ๆ ลงตรงบทกลอนของ คีเบิล ตอนที่บรรยายถึงชายหนุ่มคนหนึ่งที่ได้พบกับหญิงสาวซึ่งมีหัวใจตรงกัน ต่างพอใจ

ในกันและกันอย่างมาก และเขาก็พอใจจะอยู่กับเธอมากกว่าที่จะสนใจแม้มิทเพลงอันไพเราะจาก
 สรวงสวรรค์

For if one heart in perfect sympathy

Beat with another, answering love for love,

Weak mortals, all entranced, on earth would lie,

Nor listen for those purer strains above. (Gittings. 1975 63)

เป็นไปได้ที่วาทะสิทธิ์ของหญิงสาวนาม เอช เอ ระหว่างปีที่ ฮาร์ดี อยู่ทีลอนดอน ทำให้เขา
 ไม่ได้เป็นพระตามแผนที่คิดไว้ และเป็นที่น่าสังเกตว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง ฮาร์ดี และ เอช เอ
 นั้น ค่อนข้างยาวนาน เมื่อเปรียบเทียบกับผู้หญิงคนอื่น ๆ ที่ ฮาร์ดี เคยเกี่ยวข้องกับ

ในปี ค.ศ. 1867 สุขภาพของ ฮาร์ดี ทวีติโรลง เขาปฏิบัติตนตามคำแนะนำของ
 แพทย์ โดยการกลับไปพักผ่อนที่ ไฮเออร์ บอคแฮมพตัน เขาออกกกำลังกายด้วยการเดินทางไปทำงาน
 หนัก งานของ ฮค อีกสิ่งหนึ่งที่ทำให้ ฮาร์ดี กลับไปยังเมืองบ้านเกิดก็คือ แมรี ผู้เป็นน้องสาว
 สุดที่รักและเพื่อนสนิทของเขา พี่เขาสอนหนังสือที่โรงเรียนในเมืองคอร์เลท เธอเป็นคนเงียบเฉย
 ฮาร์ดี เขียนกลอนแด่ แมรี หลังจากที่เธอตายแล้วว่า เธอเป็นหญิงสาวที่แสนเงียบขรึม และไม่มี
 จุดเด่นที่ใครจะสนใจ เธอถือกำเนิดมาในโลกแล้วก็จากไปอย่างเงียบเฉย

"She came into the world ... And went out ... And the world is
 just the same ... not a ripple on the surface left." (Gittings. 1978 .
 169)

กับ แมรี เท่านั้น ที่ ฮาร์ดี เเลความลับ ความสุข และความไม่สบายใจทั้งหลายของเขา
 ให้เธอได้รับรู้ เธอจะดีใจเมื่อ ฮาร์ดี มีความสุข สงสารและเห็นใจเมื่อเขาได้รับทุกข์ คอยไต่
 กาลังใจและชมเชย เมื่อเขาพบกับความสำเร็จ แมรี ดำเนินชีวิตตามแบบฉบับของผู้หญิงสมัย
 วิกตอเรียนอย่างสมบูรณ์แบบ เธอครองความเป็นโสดกระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิตที่หลุมฝังศพของ
 เธอ ฮาร์ดี ได้ยินบทกลอนแด่ แมรี ที่อ่านในพิธีฝังศพ เขามีความรู้สึกราวบทกลอนนั้นช่างเหมือนกับ
 ลักษณะอันเงียบเฉยของ แมรี ผู้ไม่พูดเอาเลยไม่ว่าจะเป็นเรื่องดีหรือเรื่องร้าย

"I held my tongue and spake nothing: I kept silent, yea, even from good words" (Gittings. 1978 : 42) และแล้ว ชาร์ดี ลงความเห็นว่าเป็น "That was my poor Mary exactly."

ในระหว่างที่เขาพักอยู่ที่ ไฮเออร์ บอคแฮมพตัน นั้น ชาร์ดี ได้พยายามเขียนนวนิยายเรื่องแรกขึ้นมา ชื่อว่า The Poor Man and the Lady. ซึ่งไม่เคยได้รับการตีพิมพ์ และต้นฉบับได้สูญหายไปในเวลาต่อมา อย่างไรก็ตามเพราะนวนิยายเรื่องนี้ของเขา เขาได้รับจดหมายเชิญพบตัวจากฝ่ายพิจารณาเรื่องลงพิมพ์ของสำนักพิมพ์แชปแมน (Chapman) เขาไปตามนัด และได้พบกับ จอร์จ เมเรดิส (George Meredith) ซึ่งเป็นนักเขียนนวนิยาย และคริสต์มีชื่อเสียงโด่งดังในเวลานั้น โคลงกลอนชิ้นแรก ๆ ที่ ชาร์ดี เขียน ก็ได้รับอิทธิพลจากเขา เมเรดิส คงต้องเห็นไม่มากก็น้อยกว่า ชาร์ดี เป็นนักเขียนใหม่ที่มีแวว เขาจึงได้อธิบายให้ชาร์ดี ฟังว่า ถ้าเรื่องของ ชาร์ดี ได้ตีพิมพ์นักวิจารณ์จะต้องใจมตหนัก ซึ่งอาจทำให้ ชาร์ดี ท้อถอยและประสบความล้มเหลวในอาชีพนักเขียนในอนาคต เขาแนะนำ ชาร์ดี ให้แก้ไขนวนิยายเรื่องแรก หรือมีดะนั้นก็เขียนเรื่องใหม่ขึ้นมา และให้ ชาร์ดี จำไว้เสมอว่าการเขียนนวนิยายเรื่องต่อ ๆ ไป ควรมีโครงเรื่องให้ซับซ้อนมากขึ้น ดังนั้น จึงไม่เป็นการประหลาดเลยที่นวนิยายเรื่องต่อไปของเขามีความซับซ้อนมากมายจนดูไม่สมจริง ในปี ค.ศ. 1871 นวนิยายของเขาเรื่อง Desperate Remedies. ได้รับการตีพิมพ์เป็นครั้งแรก ตั้งแต่นั้นมา ชาร์ดี เขียนนวนิยายออกมามากมายหลายเรื่องเป็นเวลาเกือบ 26 ปี เขาได้เขียนนวนิยาย 14 เรื่อง ในการที่จะให้นวนิยายเรื่องแรก ๆ ของเขาได้รับการตีพิมพ์นั้นไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ เลย เขาต้องรอคอยเป็นเวลานาน ก่อนที่ผู้พิมพ์จะตกลงพิมพ์นวนิยายของเขา เขาไม่มีโอกาสได้เจรจาตกลงค่าเรื่อง ชาร์ดี เคยแม้กระทั่งต้องเป็นฝ่ายวางเงินให้เจ้าของโรงพิมพ์เป็นประกัน ในกรณีที่หนังสือของเขาขายไม่ได้

ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1869 ชาร์ดี ย้ายไปทำงานเป็นสถาปนิกของบริษัทก่อสร้างคริกเมย์ (Crickmay) ที่เมืองเวย์มัทธ (Weymouth) อันเป็นสำนักงานใหญ่ของบริษัท เขาทำงานที่บริษัทนี้ 3 เดือน คือ ตั้งแต่มิถุนายน-สิงหาคม ที่นี้เอง ชาร์ดี พบกับ ไทรเฟนา สปาร์คส์ (Tryphena Sparks) น้องคนสุดท้องของพวกสปาร์คส์ อายุ 18 ปี เธอทำงานเป็นครูสอนหนังสือ

อยู่ที่นี่ เขาดีใจเธอเหมือน ๆ กับที่เคยรู้สึกเช่นนั้นตอนที่สาวทั้งสองของเธอมาแล้ว ไทรพินา เป็นคนหนึ่งที่ ฮาร์ดี มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมมาก เขาให้แหวนแกเธอวงหนึ่ง ซึ่งเป็นเรื่องที่ถูกเดาสืบต่อกันมาของคนในครอบครัวเธอ

โลริช ดีคอน (Lois Deacon) ได้ตีพิมพ์เรื่องราวของ ฮาร์ดี และ ไทรพินา จนเป็น ขาวดั่งกระด่อน ดีคอน กล่าววาททั้งสองมีลูกชายนอกสมรสด้วยกันคนหนึ่ง ซึ่งสนับสนุนเหตุผลที่ว่า ทำไม ฮาร์ดี จึงเลือกเสนอชีวิตประวัติของเขาทางอ้อม เช่นนั้น กล่าวคือ บอกให้ภรรยาคนที่สอง เป็นคนเขียน และใช้สรรพนามบุรุษที่ 3 แทนตัวเขาเอง พยานปากเอกที่ยืนยันว่า ฮาร์ดี มีลูก นอกสมรส คือ ลูกสาวของ ไทรพินา เอง พยานของ ดีคอน คนนี้น่าจะเป็นผู้ที่เชื่อถือได้มาก ถ้าเจ้าตัวไม่มากจนความจาเลอะเลือน และสับสนอันเนื่องมาจากโรคความจาเสื่อม กิตติงส์ (Gittings) ได้วิเคราะห์หลักฐานต่าง ๆ ที่ ดีคอน กล่าวถึง และแสดงให้เห็นว่าข้อมูลของเธอ ไม่สมเหตุผล หลักฐานบางอย่างไม่ยืนยันกัน บางตอนบิดเบือนข้อเท็จจริง ซึ่งเห็นได้ชัดว่าพยายาม หลีกเลี่ยงหลักฐานต่าง ๆ ขึ้นมาสนับสนุนข้อเขียนของตน ต่อมา กิตติงส์ จึงได้พิจารณาถึงความเห็นว หลักฐานต่าง ๆ นั้นสรุปแน่นอนไม่ได้ และถือว่าข้อเขียนของ ดีคอน ไม่ถูกต้อง

ไทรพินา สปาร์คส์ เป็นเด็กสาวที่รวมเอาความมีเสน่ห์น่ารักของ รีเบคคา และ มาร์ธา สปาร์คส์ มาไว้ที่ตัวเธอ เธอมีผมและคิ้วสีน้ำตาลเข้ม ทาทางแลดูเป็นคนแข็ง อารมณ์ดี และฉลาด หลักลม ครอบครัวของเธอยากจน เธอเป็นเพียงคนเดียวในครอบครัว ที่มีโอกาสได้เรียนหนังสือ มากกว่าบรรดาพี่ ๆ น้อง ๆ เธอแสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบสูงที่มีต่อครอบครัว โดยการไม่ ทำตามอำเภอใจของเธอเอง กล่าวคือ เธอกลับเข้าเรียนต่อในวิทยาลัยครูเพื่อให้ได้ประกาศนียบัตร แทนที่จะทำงานที่เวย์มัทต่อไป ซึ่งมีโอกาสพบ ฮาร์ดี ได้บ่อยครั้งขึ้น ทั้งนี้เพราะ ไทรพินา รู้ดีว่าครูที่มีประกาศนียบัตรย่อมได้รับ เงินเดือนดีกว่าครูที่ไม่มีวุฒิปัตรอันใดเลย สัมพันธภาพระหว่าง เธอกับ ฮาร์ดี น่าจะลงเอยด้วยการแต่งงาน หากเธอไม่ได้เข้าเรียนต่อในวิทยาลัย และเนื่องจาก ระเบียบข้อบังคับที่เข้มงวดของวิทยาลัย ทำให้เธอมีโอกาพบ ฮาร์ดี น้อยลงทุกที จนในที่สุด ความสัมพันธ์ระหว่างคนทั้งสองก็ค่อย ๆ เห็นทางกันไป

ชาร์ดี้ พบ เอ็มมา ลาวินเนีย กิฟฟอร์ด (Emma Lavinia Gifford) ซึ่งต่อมา คือ ภรรยาของเขา ที่ตำบลเซนต์ จูเลียต (St. Juliot) เมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๘๗๐ เป็นครั้งแรก เขาไปที่นั่นเพื่อการซ่อมแซมโบสถ์ เธอเป็นลูกสาวทนายความ พี่สาวของเธอเป็นภรรยาของนักบวช เธอพักอาศัยอยู่กับพี่สาวและพี่ชาย เอ็มมา อ่อนกว่า ชาร์ดี้ ๒ - ๓ เดือน ด้วยทາทางที่เหมือนเด็ก ๆ ราเร็งแจ่มใส หัวเราะอย่างเปิดเผยเป็นธรรมชาติของ เอ็มมา ประทับใจชาร์ดี้ ตั้งแต่แรกเห็น เมื่อ ชาร์ดี้ มาถึงบ้านพักของพี่ชาย เอ็มมา ในคาร์วันหนึ่ง พี่ชายเธอป่วยและไม่สามารถรับรองเขาได้ พี่สาวของ เอ็มมา ต้องคอยพยาบาลสามี เอ็มมา จึงเป็นฝ่ายรับรองเขาแทน ในคืนวันนั้นเธอแต่งกายด้วยชุดสีน้ำตาล จับมือขาวอมชมพูดูงามเด่น ตาสีฟ้า ผมหดขาว สิบรอนด์ แลดูสวยงามน่ารัก เธอเป็นผู้หญิงสาวที่มาจากครอบครัวชั้นกลาง บุคลิกคล่องแคล่วปราดเปรียว เพราะเธอถูกเลี้ยงแบบตามใจ และขาดการอบรมของพ่อที่ขี้เมา เอ็มมา รู้จักกับ ชาร์ดี้ และใกล้ชิดกับ เขาอย่างง่ายดาย เธอเป็นผู้หญิงที่ชอบเข้ามายุ่งและชี้แจง อยากรู้ทุกเรื่อง เธอเป็นชาวคริสต์ที่เคร่งศาสนา และยังคงติดอยู่กับขนบประเพณีสมัยวิกตอเรียน ฉะนั้น เธอจึงรู้สึกอึดอัด อับอายและไม่ชอบนวนิยายบางเรื่องที่สามีเขียนขึ้นตอนหลัง ๆ เพราะในนวนิยายเหล่านั้น ชาร์ดี้เขียนแหวกวงออกไปจากข้อจำกัดของพฤติกรรมอันดีงามของสมัยนั้น เช่น เรื่อง Jude the Obscure.

ทั้งสองแต่งงานกันเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ค.ศ. ๑๘๗๔ หลังจากนวนิยายเรื่องที่สี่ได้รับการตีพิมพ์ คือ Far From the Madding Crowd. นวนิยายเรื่องนี้ทำเงินให้เขามาก จนเขาสามารถเลี้ยงชีพและอยู่ได้โดยการเขียนหนังสือเพียงอย่างเดียว ไม่ต้องเป็นสถาปนิกอีกต่อไป ชีวิตการแต่งงานของเขาไม่สู้จะราบรื่นนัก ในสังคมสมัยวิกตอเรียน เพราะความเหลื่อมล้ำระหว่างชนชั้น ซึ่งมีอยู่อย่างแนบแน่นเหนียว ชาร์ดี้ มาจากชนชั้นสามัญ ในขณะที่ภรรยามาจากชนชั้นกลาง นอกจากนั้นแล้วความเยือกเย็นอยากได้ใคร่ของ เขาเอง ก็มีผลทำให้ชีวิตคู่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เขาจะต้องปิดบังภรรยาในข้อเท็จจริงบางอย่างที่เกี่ยวกับภูมิหลังของเขา ภายหลังที่แต่งงานแล้ว ชาร์ดี้ และภรรยาอยู่กันตามลำพัง ไม่มีการไปมาหาสู่ของญาติพี่น้องทางฝ่าย ชาร์ดี้ มีไปมาหาสู่ก็แค่เพียงญาติมิตรทางฝ่ายของ เอ็มมา เท่านั้น ชาร์ดี้ เคยพา เอ็มมา ไปเยี่ยมพ่อแม่ของเขา

ที่ ไฮเออร์ บอคแคมพ์ตัน เมื่อคราวคริสต์มาสปี ค.ศ. 1876 จากนั้นเขาก็อยู่โดดเดี่ยวจากพี่น้อง และเพราะว่าเขาทั้งสองไม่มีลูกด้วยกัน จึงรับเอาหลานชายและหลานสาวของ เอ็มมา มาเป็นบุตรบุญธรรม

หลังจากแต่งงานแล้ว 5 ปี เอ็มมา เริ่มอ้วนขึ้นและแอลกอฮอล์ลง เพราะขาดการออกกำลังกาย สามีของเธอเริ่มมองเห็นว่าเธอเป็นผู้หญิงที่ไม่ฉลาดหลักแหลมเช่นผู้หญิงคนอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้ ฮาร์ดี จึงเริ่มมองหาผู้หญิงคนอื่น จากสมุดบันทึกของเขา ราว ๆ ปี ค.ศ. 1879 พบว่าเขาไปถูกระบอบยั้งและเกิดติดใจตัวละครหญิงคนหนึ่งของลอนดอน เธอผู้นั้น คือ เฮเลน แมทธิวส์ (Helen Mathews) ฮาร์ดี ชอบบทบาทการแสดงของเธอ ซึ่งเธอแสดงได้ดีและตื่นตาดอก โดยเฉพาะบทผู้หญิงเปรี้ยวและทันสมัย เธอเช่าทิวอดบนเวทีละครตามบ้านนอก อยู่หลายปี ก่อนที่จะได้รับความนิยมในการแสดงละครสุชนาฏกรรมในลอนดอน เธอเป็นผู้หญิงผิวคล้ำ ผมสีน้ำตาลเข้ม ดูพร่าพร๋างด้วยเสน่ห์ ซึ่งเป็นแบบฉบับที่ ฮาร์ดี ชอบ อย่างไรก็ตาม เขาสองมิได้ติดต่อกันอีกเลย

ในฤดูร้อน ปี ค.ศ. 1885 ฮาร์ดี และครอบครัวย้ายไปอยู่บ้านแมกซ์ เกท (Max Gate) ซึ่ง ฮาร์ดี ออกแบบเอง แมกซ์ เกท ตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของเมืองดอร์เซตเตอร์ ทั้ง ๆ ที่เขาอยู่ใกล้กับพวกญาติพี่น้อง แต่เขาและภรรยาก็ปลีกตัวอยู่อย่างโดดเดี่ยว บุคคลที่มีชื่อเสียงหลายคนในเวลานั้นได้ไปเยี่ยมบ้านเขา รวมทั้งเจ้าชายแห่งเวลส์ (Prince of Wales) ด้วย เขาประสบความสำเร็จในชีวิตอย่างใหญ่หลวง แต่การตัดขาดตัวเองออกจากบรรดาญาติพี่น้อง เพราะความรังเกียจในเรื่องชนชั้นนั้นเป็นความเจ็บปวดที่ยังคงตอกย้ำอยู่ในใจของเขาตราบชั่วชีวิต ซึ่งความรู้สึกนี้มีอิทธิพลต่อการเขียนนวนิยายเกือบทุกเรื่องของเขา

บรรดานวนิยายเรื่องหลัง ๆ ของเขา เช่น Tess of the d'Urbervilles. และ Jude the Obscure. เป็นเรื่องที่ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์มาก หลังจากได้รับการตีพิมพ์แล้ว โดยเฉพาะเรื่อง Jude the Obscure. ฮาร์ดี ถูกใจอย่างหนัก เพราะในเรื่องดังกล่าวเกี่ยวกับพฤติกรรมอันไม่ดีไม่งาม มีเรื่องทางเพศซึ่งผิดศีลธรรมอันดีงามปะปนอยู่ด้วย เพื่อนสนิทของเขาบอกกับเขาตอนหัวานนวนิยายดังกล่าวที่เขาเขียนขึ้นนั้นไม่เหมาะสม

อย่างยิ่ง ยิ่งภรรยาของเขาด้วยแล้วยิ่งไม่ชอบเลย พระราชาคณะแห่งเวคฟิลด์ (The Bishop of Wakefield) ถึงกับประกาศว่า ท่านได้โยนหนังสือเล่มนั้นทิ้งในเตาไฟเสียแล้ว จากการวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางเช่นนี้ เป็นผลดีต่อ ชาร์ดี ในแง่ที่หนังสือเขาขายได้อย่างหน้าเท่ท่า

ยิ่งเวลาผ่านไป ชาร์ดี ก็ยังมีบรรดาผู้หญิงที่สนใจในเรื่องหนังสือ มานิยมชมชอบ เขามากมาย คนแล้วคนเล่า แต่ความสัมพันธ์นั้นก็ผ่านไปไม่นาน ผู้หญิงที่ชื่นชอบเขาคนหนึ่ง คือ โรซามันด์ ทอมสัน (Rosamund Tomson) ใ้หนังสือที่เธอเขียนขึ้นเล่มหนึ่งแก่ ชาร์ดี คือเรื่อง The Bird Bride: A Volume of Ballads and Sonnets. พร้อมกับเซ็นว่า "Thomas Hardy, with the sincere admiration of G.R.T." โรซามันด์ ฉลาดและมีเสน่ห์สำหรับ ชาร์ดี เธออายุ 26 ปี รูปร่างสูงโปร่ง ผสมสีน้ำตาล ตากลมโตสีน้ำตาล ผิวสีคล้ำ อันเป็นแบบฉบับของผู้หญิงที่เขาชื่นชอบ เขาทั้งสองเคยเขียนจดหมายติดต่อกัน โรซามันด์ เป็นหม้ายออกจากนายทอมสัน สามี ในปี ค.ศ. 1896 และต่อมาแต่งงานใหม่ แต่เธอก็ยังคงเขียนหนังสือออกมาหลายเล่ม การแต่งงานครั้งแรกของเธอไม่มีความสุข เธอเปลี่ยนมาเป็นคนเกลียดในไม่ช้า เพราะเธอไปอดกับใครต่อใครว่าเธอเป็นผู้นิยมชมชอบเธอแทนที่เธอจะพูดว่า ตัวเองนิยมชมชอบเขา

ผู้หญิงอีกคนหนึ่งที่กำลังเข้ามาในชีวิตของ ชาร์ดี หลังจากที่เขาเห็นทางกับ โรซามันด์ไปแล้ว คือ ฟลอเรนซ์ เฮนนิเกอร์ (Florence Henniker) เขาพบเธอเมื่อเขาไปเยี่ยมบุตรชายของทานลอร์ด ฮาวทัน (Lord Houghton) ฟลอเรนซ์ เป็นธิดาสาวคนหนึ่งที่ได้งานแล้วของทานลอร์ด เธอเป็นสุภาพสตรีที่มีเสน่ห์ เฉลียวฉลาด ชาร์ดี ติดใจเธออย่างมาก ทั้งสองเคยไปดูละครด้วยกัน เขียนจดหมายถึงกันหลายฉบับ เขาให้ความรู้ทางการก่อสร้าง การออกแบบโบสถ์แก่เธอ นอกจากนั้น ฟลอเรนซ์ ยังให้รูปถ่ายเธอแก่เขาหลายรูป เธอเป็นหญิงสาวที่อยู่ในวัยเกือบ 30 รูปร่างสูงโปร่ง ค่อนข้างขรึม เป็นคนที่มีความสามารถสูงในการเขียนหนังสือคนหนึ่ง เธอประสบความสำเร็จในการเขียนนวนิยายมาแล้ว 3 เรื่อง ฟลอเรนซ์ เป็นคนที่ค่อนข้างทันสมัย แต่ก็ยังคงอยู่ในระเบียบของสังคม มีความเชื่อมั่นในศาสนา ไปโบสถ์ในนิกายออร์ทอดอกซ์ เป็นปกติวิสัย หลังจากที่ได้ ชาร์ดี และ ฟลอเรนซ์ พบกันแล้ว 3 เดือน เขาทั้งสอง

ก็มอบไปเที่ยวด้วยกันครั้งหนึ่ง และ ฮาร์ดี ได้บอกรักเธอหรือไม่ ไม่มีใครรู้ อย่างไรก็ตาม พลอเรนซ์ เป็นผู้หญิงที่สามารถจุดไฟแห่งความรักความใคร่ให้คุโชน และทำให้หมดลงได้อย่างรวดเร็วให้ช้ำน้ำไมให้ชุ่ม ดังจะเห็นได้จากจดหมายของ ฮาร์ดี ที่มีถึงเธอ อันแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกของการที่ยังคงเป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน ซึ่งมีข้อความบางตอนเป็นทานองที่ยังยืนยันถึงความสัมพันธ์อันเก่าก่อนว่าเป็นที่ประทับใจเสมอ และบอกว่าถ้าเขาไม่ได้มีมิตรภาพอันดีกับเธออีก โลกนี้คงจะไม่น่าอยู่ อีกครั้งหนึ่งพูดเป็นทานองว่า เรื่องที่เกิดขึ้นแล้วทั้งหมดนั้นเขาขอรับผิดชอบเดียว เป็นต้น

"I am always your friend", "... if we are not to be the thorough friends in future we have hitherto been, life will have lost a very great attraction," "all the wickedness ... will be laid on my unfortunate head, while all the tender and proper parts will be attributed to you." (Gittings. 1978 : 73)

ในเดือนกันยายน ค.ศ. 1895 ฮาร์ดี ได้ไปเป็นแขกของทนายพลพิทท์ ริฟเวอร์ส (General Pitt Rivers) และได้พบกับ แอ็กเนส ไกรฟ (Agnes Grove) ศึกษาศาสตราจารย์และภรรยาของทนายพล เธอเป็นคนแจ่มใส ถ้อยคำ ค่อนข้างปากจัด มีความเฉลียวฉลาด หลีกแหลมกวนางเฮนนิเกอร์ และเป็นคนชั้นสูงที่ไม่เกรงครัดในแบบแผน ฮาร์ดี สนใจเธอ และเขียนจดหมายถึงเธอหลายฉบับ ช่วยเหลือให้คำแนะนำต่าง ๆ แก่เธอ เมื่อเธอพยายามที่จะทำงานหนังสือพิมพ์ เธอตอบแทนเขาด้วยความนิยมชมชื่นในตัวเขา

เรเบคาห์ โอเวน (Miss Rebekah Owen) เป็นอีกคนหนึ่งที่ชอบ ฮาร์ดี เธอมาที่บ้านแมกซ์ เกท ในปี ค.ศ. 1900 ในขณะที่ เอ็มมา เริ่มจากบ้านไปดูแลพี่สาวที่เจ็บป่วย เรเบคาห์ เป็นคนหยาบ จัดจ้าน เธอผูกขาด ฮาร์ดี และวิพากษ์วิจารณ์ เอ็มมา อย่างเปิดเผยกับคนในบ้านของ เอ็มมา เอง เมื่อ เอ็มมา กลับมาเธอได้กล่าวกับ เอ็มมา ว่าเป็นการเสียมารยาทอย่างยิ่ง ที่ เอ็มมา ไม่เชื่อเชิญเธอมายัง แมกซ์ เกท อย่างที่เธอคิดเอาไว้ เธอเห็นว่าการไป ๆ มา ๆ ของ เอ็มมา ระหว่างบ้านกับเมืองแฮมเชอร์ (Hampshire) นั้น

เป็นเรื่องของคนที่ชอบ เรียงร้อยความสนใจ และเป็นภรรยาที่ชอบระแวงสามีโดยไร้เหตุผล

จากปี ค.ศ. 1896 จนถึงปีปลายของชีวิต ฮาร์ดี้ เขียนเพียงกวีนิพนธ์อย่างเดียว การที่เขาถูกวิพากษ์วิจารณ์และถูกโจมตีอย่างหนักจากการเขียนนวนิยาย เรื่อง Jude the Obscure. นั้น กระแทกกระทั้นจิตใจเขามาก และเกิดความขลาดกลัวที่จะสร้างนวนิยายใหม่ ๆ ขึ้นมาอีก เพราะเขาคิดว่านวนิยายเรื่องดังกล่าวนี้เป็นผลงานชิ้นที่ดีที่สุดเท่าที่เขาเคยเขียนมา ปีปลายของชีวิต ฮาร์ดี้ ป่วยเป็นโรคไขข้ออักเสบ (rheumatism) บริเวณนิ้วมือ อันเป็นอุปสรรคบังตอการเขียนหนังสือ เขาจึงเขียนเฉพาะโคลงกลอน เพราะเขาสามารถระบายอารมณ์ความรู้สึกออกมาได้หมด โดยไม่ต้องใช้ถ้อยคำมากมาย หรือเกี่ยวข้องกับชีวิตจริงของเขามากนัก นักเขียนชีวประวัติสมัยหลัง ๆ หลายคนพยายามอธิบายสิ่งที่อยู่ในบทกวีนิพนธ์ของ ฮาร์ดี้ ให้สอดคล้องกับชีวิตจริงของเขา

ในปี ค.ศ. 1907 ฮาร์ดี้ พบกับ ฟลอเรนซ์ เอมิลี ดักเคิล (Florence Emily Dugdale) ภรรยาคนที่สองของเขาในเวลาต่อมา เธออ่อนกว่า ฮาร์ดี้ ถึง 40 ปี เป็นลูกสาวคนที่สองในบรรดาลูกสาวห้าคนของพ่อแม่ ประวัติการเรียนของเธอเริ่มต้นเหมือนกับ ฮาร์ดี้ คือ เรียนฟรีในโรงเรียนของรัฐ ต่อมาเข้าเรียนชั้นสูงขึ้นในโรงเรียนที่เสียค่าเล่าเรียนถูก ๆ ไม่มีโอกาสได้เรียนในมหาวิทยาลัย เธอเริ่มต้นงานด้วยการเป็นครูที่ไม่มีประกาศนียบัตร ในโรงเรียนที่พ่อของเธอเป็นครูใหญ่ ฟลอเรนซ์ เป็นคนบอบบาง เจ็บป่วยง่าย เธอมักลางานบ่อย เนื่องจากความเจ็บไข้ ปวดหัว ตัวร้อน และเป็นหวัดอยู่เนือง ๆ จนในที่สุดเธอลาออกจากงานครู และหันมาเอาดีทางเขียนหนังสือ ต่อมาเธอเป็นที่รู้จักกันดีในนามของนักเขียน เรื่องสำหรับเด็ก

ฟลอเรนซ์ ดักเคิล เป็นคนบ้านเดียวกับ ฮาร์ดี้ และมาจากครอบครัววัฒนธรรมศาสนาเดียวกัน เธอเป็นหญิงสาวรูปร่างสูงโปร่ง ผิวคล้ำ และมีสติปัญญาดี เธอไม่เคร่งต่อศาสนา ซึ่งตรงกันข้ามกับ เอ็มมา เธอรู้จักกับ ฮาร์ดี้ ในขณะที่ เอ็มมา เริ่มย่างเข้าวัยแก่และเจ็บปวด ๆ แอด ๆ ประกอบกับสัมพันธ์ภาพระหว่างเขาและภรรยาเลวลงในเวลานั้น เขาทั้งสองแยกกันอยู่เกือบตลอดเวลา แม้ว่าจะอาศัยอยู่ในบ้านเดียวกันก็ตาม ทั้งสองรวมโต๊ะอาหารกันโดยไม่พูดคุยกันเลย

เป็นเวลาหลายสัปดาห์ติดต่อกัน ด็กเดวิดหาตัวเองเข้ามาใกล้ชีวิตสนิทสนมกับ ชาร์ดี ใช้เวลาอยู่ด้วยกันกับ เขาที่ลอนดอนโดยนางชาร์ดีไม่รู้เห็น ชาร์ดี ได้สอดแทรกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความคลั่งไคล้ไหลหลงในตัว ฟลอเรนซ์ ที่ซ่อนอยู่ในใจของเขาลงในบทกวีนิพนธ์

ชาร์ดี ฌีได้ดูแล เอ็มมา เมื่อเธอเจ็บป่วย เขาทิ้งเธอไว้กับสาวใช้ จนเมื่อเธอใกล้จะถึงวาระสุดท้ายของชีวิต สิ่งที่เขาหาได้ก็มีเพียงมายืนข้างเตียงของ เอ็มมา คอยดูแลหายใจสุดท้ายของเธอเท่านั้น เอ็มมา ตายในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1912 และหลังจากนั้นเพียงเดือนเดียว ฟลอเรนซ์ ด็กเดวิด ก็หอบของเข้ามาอยู่ที่ แมกซ์ เกท ในฐานะภรรยาของ ชาร์ดี เขามีใช้ผู้ชายแต่งงานแล้วคนแรกของเธอ ก่อนหน้านั้นเธอเกี่ยวข้องกับผู้ชายแก่ แต่งงานแล้วอย่าง ชาร์ดี คนหนึ่ง ชาร์ดี พยายามช่วยเหลือเธออย่างดีที่สุดในการที่จะนำเธอเข้าสู่โลกของการเขียนหนังสือ เขาเห็นใจเธอและดูแลเอาใจใส่เธอเมื่อเจ็บป่วย เธอเป็นอีกผู้ที่หนึ่งที่นิยมชมชอบ เขามาก ความนิยมยกย่องที่ใคร ๆ มีต่อเขา ยิ่งเพิ่มความเชื่อมั่นในตัวเองให้เขามากขึ้น

ชาร์ดี รู้สึกเสียใจที่ใจดำต่อ เอ็มมา เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านมารบกวนเขาตลอดเวลา เขาไม่มีความสุขนักกับภรรยาคนที่สอง เมื่อ เอ็มมา ตายแล้วก็ตาม เหมือนมีเงามารบกวนกลางระหว่างเขาและ ฟลอเรนซ์ เช่นเคย เขาถอดถอนความรู้สึกเสียใจและสำนักคิดลงในบทกวีนิพนธ์ของเขา ชาร์ดี ตายเมื่อ มกราคม ค.ศ. 1928 เขาถูกฝังไว้ที่มุมฝังศพของกวีที่มหาวิหารเวสต์มินสเตอร์ (Westminster Abbey) เพราะเขาเป็นนักเขียนที่ยิ่งใหญ่คนหนึ่ง ของอังกฤษ แต่ตัวเขาต้องการให้ฝังไว้ที่เดียวกับพ่อแม่ และ เอ็มมา ที่ สตินส์ฟอร์ด ดังนั้นบรรดาญาติมิตรของเขาจึงนำสว่นหัวใจไปฝังไว้ที่ สตินส์ฟอร์ด และส่วนชี้เก็บไว้ที่มหาวิหารเวสต์มินสเตอร์

สังคมสมัยวิคตอเรียน

สังคมสมัยวิคตอเรียน อาจแบ่งออกได้เป็นสามชนชั้นใหญ่ ๆ คือ ชนชั้นอภิสิทธิ์หรือชนชั้นสูง (aristocracy) ชนชั้นกลาง (middle-class) และชนชั้นสามัญ (working-class) กลุ่มแรกนั้นหมายรวมถึง ข้าราชการสำนัก พวกผู้ที่มีตระกูลซึ่งสืบทอดมาจากตระกูลเก่า ส่วนชนชั้นกลางนั้น มีลักษณะเด่นชัดในตัวเอง เมื่อกล่าวถึงผู้คนสมัยวิคตอเรียนแล้ว ชนชั้นกลางจะถูกหยิบยกขึ้นมาเป็นแบบฉบับของสังคมวิคตอเรียน อย่างไรก็ตามอาจแบ่งชนชั้นกลางออกได้เป็นสองกลุ่มตามฐานะความร่ำรวย กล่าวคือ กลุ่มที่ร่ำรวยมาก (upper middle-class) ซึ่งประกอบด้วยพวกนักธุรกิจรายใหญ่ เจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหลายรายอาจรวยทัดเทียมกับชนชั้นอภิสิทธิ์ และอีกกลุ่มนั้นเป็นกลุ่มที่มีฐานะทางการเงินด้อยกว่ากลุ่มแรก (middle class) ซึ่งประกอบด้วยเจ้าของที่ดินรายใหญ่-น้อย นักบวช พวกงานที่ใช้ความรู้ความสามารถ และพ่อค้าวานิชต่าง ๆ (Unstead. 1967 : 65) สำหรับชนชั้นสามัญนั้นเป็นกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดในสังคม ชนชั้นนี้ยากจน แร้นแค้น และถูกแยกออกจากชนชั้นอื่น ๆ โดยสิ้นเชิง นักสังเกตร่างกายบางคนถึงกับมีความเห็นว่า ชนชั้นสามัญนั้น แทบจะถูกแยกออกจากชาติอังกฤษเลยทีเดียว เพราะเขามีความเป็นอยู่ที่แตกต่างจากชนชั้นที่หนึ่งและสองมาก ไม่วาจะเป็นการกินอาหาร การแต่งกาย และอาศัยอยู่ในบริเวณของพวกตน ในสังคมที่แตกต่างกันราวฟ้ากับดิน ระหว่างเขาและชนชั้นสูง พวกชนชั้นสูงจึงเปรียบเสมือนเป็นเกาะเล็ก ๆ อยู่ท่ามกลางทะเลแห่งความยากจนแร้นแค้นของชนชั้นสามัญ ฉะนั้น (Harrison. 1971 : 44 - 45)

ครอบครัวในสมัยวิคตอเรียน โดยทั่วไปแล้วถือว่าเป็นหน่วยสังคมที่เคร่งครัดดัดระเบียบ กฎเกณฑ์ พ่อเป็นหัวหน้าครอบครัวซึ่งลูกและภรรยาจะต้องเชื่อฟัง แต่ละครอบครัวมักจะมีลูกเจ็ดหรือแปดคน หลายครอบครัวมีมากกว่า 10 คน ครอบครัวที่ร่ำรวยมีคนรับใช้มากมายนับสิบ ๆ คน และเสียค่าจ้างในราคาสูง มีกระถางอยู่ทุกห้องหับไว้คอยรับใช้จากในครัวมาคอยบริการรับใช้สมาชิกในครอบครัว ห้องอาหารและห้องรับแขก ประดับประดาด้วยเครื่องเรือนราคาแพง และมากมายเกือบทุกตารางฟุตของห้อง ซึ่งเป็นการดัดให้เห็นว่าหัวหน้าครอบครัวนั้น มีความร่ำรวยหรูหราเพียงใด

บรรดาสมาชิกในครอบครัวสมัยวิคตอเรียน ต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของครอบครัว อย่างเคร่งครัด เด็ก ๆ จะถูกลงโทษหากเขาละเลย พวกเขาต้องไม่พูดปด ไม่ผิดเวลาอาหาร ไม่ยุ่งเกี่ยวกับเรื่องของผู้ใหญ่ นอกจากนั้นมารยาทต่าง ๆ และการแต่งกายเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ผู้คนในสมัยวิคตอเรียนพยายามอย่างดีที่สุดที่จะทำให้ตัวให้มีเกียรติและน่านับถือ และหลีกเลี่ยง เรื่องที่จะนำไปสู่การนินทาว่าร้ายโดยเด็ดขาด ผู้หญิงสาว ๆ ยิ่งต้องเคร่งครัดและอยู่ในกฎเกณฑ์ อันเข้มงวดต่าง ๆ หลากอย่าง การดำเนินชีวิตในแต่ละวันล้วนอยู่ในระเบียบมารยาทอันเคร่งครัด ในแทบทุกกรณี เช่น มารยาทเกี่ยวกับการไปโบสถ์ การไป เยี่ยม เยียนเพื่อนฝูงหรือญาติมิตร การ รับรองแขก หรือแม้แต่ว่าการที่จะเดิน เข้าไปในห้องใดห้องหนึ่ง

มารยาทและการปฏิบัติดังกล่าวมานี้ เป็นความนิยมของชนชั้นกลาง โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว พวกเขาพากันเลียนแบบในสิ่งที่เขาคิดว่าเป็นมารยาทที่ชนชั้นสูงประพฤติปฏิบัติกัน ซึ่งความคิดเช่นนี้ แพร่กระจายไปยังชนชั้นที่สามด้วย พวกเขาสามัญชนพยายามที่จะทำตนให้มองดูเหมือนว่า เขาอยู่ใน ระดับชนชั้นกลาง อย่างไรก็ตาม เขาจะได้รับความสำเร็จแค่ไหนนั้น ขึ้นอยู่กับฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม เป็นสำคัญ (Unstead. 1967 : 70)

ชนชั้นต่ำสุดของสังคมนั้น เป็นพวกสามัญชนที่ใช้แรงกายในการทำมาหาเลี้ยงชีพ พวกเขา อาศัยอยู่ในกระทอมของคนแดงหรือเช่าห้องพิบเล็ก ๆ อยู่ ซึ่งคับแคบสำหรับครอบครัวที่มีลูกหลายคน ฉะนั้น สมาชิกของครอบครัวทุกคนจึงต้องนอนในห้องเดียวกัน เมื่อลูก ๆ คนหัวปีโตพอที่จะหางาน ทำได้ พวกเขา ก็จะพากันจากบ้านไป นื่อง ๆ ของเขาก็จะอยู่แทนที่ ที่อยู่อาศัยของชนชั้นสามัญ ไม่ถูกสุขอนามัย จึงปรากฏว่าเด็ก ๆ ตายในวัยทารกเป็นจำนวนมาก (Unstead. 1967 : 61)

ชนชั้นอภิสิทธิ์ไม่ต้องดำรงชีพอยู่ด้วยการทำงาน พวกเขาได้รับมรดกความมั่งคั่งมาจาก บรรพบุรุษ คอยเก็บเกี่ยวผลกำไรจากที่ดิน และจากการลงทุนในกิจการต่าง ๆ ซึ่งมีชนชั้นสามัญ ทำงานหนักเพื่อพวกเขา ทั้งในที่ดินและงานบ้าน นอกจากนั้นแล้วอาชีพที่มีหน้ามีตาในสังคม ถือว่าเหมาะสมกับชนชั้นสูงเท่านั้น คือ อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการบ้านการเมือง ตามหองสูงสุด ในกองทัพ โดยมีจำเป็นต้องพิจารณาว่า เขาเหล่านั้นมีความสามารถในการทำงานเพียงใดหรือไม่

พวกที่รับจ้างทำงานในเรือสวนไร่นา เป็นชนกลุ่มใหญ่ของชนชั้นสามัญ พวกเขาอาจถูกจ้างให้ทำไร่หรือบ้างก็เป็นคนงานอาศัยอยู่ในฟาร์มนั้นเลย พวกเขาจะได้รับเงินค่าจ้างสองหรือสามครั้งต่อปี ค่าจ้างมากน้อยแตกต่างกันออกไปตามอายุของผู้รับจ้าง อัตราค่าแรงคนงานทางตอนเหนือของอังกฤษสูงกว่าค่าแรงทางตอนใต้ พวกที่รับจ้างเป็นคนงานในโรงนา นายจ้างจะจัดหาที่อยู่ที่พักให้เสร็จ หากแต่งงานมีเมียเรือนไป พวกเขาจะพากันไปหาบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของตนเอง อย่างไรก็ตามเป็นที่หวังได้ว่านายจ้างจะเรียกพวกกรรมกรที่ทำงานในเรือสวนไร่นากลับเข้ามาทำงานในฤดูกาลที่นายจ้างต้องการอีก (Harrison. 1971 : 62)

สามัญชนกลุ่มใหญ่อีกกลุ่มหนึ่ง ได้แก่ พวกที่รับจ้างทำงานในบ้าน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง งานเหล่านั้น ได้แก่ สาวใช้ของบรรดาสุภาพสตรี สาวใช้ในบ้านและตามธรรมเนียมสถาน คนครัวและลูกมือ คนเลี้ยงเด็กและแม่มด สาวใช้ที่ทำงานเบ็ดเตล็ด คนซักผ้า ฯลฯ งานสำหรับผู้ชายนั้น

butler chimney หรือ pot door man
 เช่น หัวหน้าคนใช้ ดันห้อง ผู้คอยบริการที่โต๊ะอาหารและเปิดปิดประตู คนขับรถม้า คนทำสวน
 คนเดินหนังสือ และยาม เป็นต้น ค่าแรงงานเหล่านี้ต่ำ ในขณะที่เป็นงานซึ่งต้องทำตลอดเวลา
 และเหน็ดเหนื่อย เด็กผู้หญิงอาจเริ่มต้นจากการทำงานเปิดเตาไฟ เช็ดตู้ที่เก็บถ้วยชาม จัดผัก
 ต่อจากนั้นเธอก็อาจได้ทำงานบ้าน ต้องแบกขนถ่านหิน หรือหิ้วถังน้ำร้อนขึ้นลงบันไดบ้านซึ่งมี
 หลาย ๆ ชั้น วันละหลาย ๆ เที้ยว เช็ดตู้ปิดกวาด ทำความสะอาด ขึ้น ๆ ลง ๆ และซ้ำซาก
 จำเจ เธอต้องทำงานตลอดทั้งวันตลอดสัปดาห์ ยกเว้นวันอาทิตย์ และทำตลอดปี ได้หยุด 14 วัน
 ในฤดูร้อน และงานที่เธอทำตลอดปีนั้นบางทีได้ค่าตอบแทนเพียงปีละ 7 ปอนด์เท่านั้น (Crow.
 1971 : 315)

ดูเหมือนว่าความแร้นแค้นขาดแคลนของชนชั้นสามัญคอยเรี่ยรวายเป็นวัฏจักรอยู่ในชีวิต
 ของพวกเขา เมื่อแรกที่ชายหญิงแต่งงานกันนั้น ทั้งคู่ต่างก็หางานมีรายได้ ชีวิตของเขาก็ไม่สู้จะ
 ลาบากนัก ครั้นเวลาผ่านไปสมาชิกใหม่ก็มีเพิ่มขึ้น จากลูกคนแรกแล้วก็ตามมาเป็นคนที่สองที่สาม
 และต่อ ๆ ไป ฝ่ายหญิงจึงต้องหยุดทำงานนอกบ้าน หันมาดูแลลูก ๆ และทำงานบ้านแทน ใน
 ภาวะเช่นนี้การเงินของครอบครัวก็ฝืดเคือง เพราะรายได้นั้นมาจากพ่อซึ่งทำงานอยู่เพียงคนเดียว
 แต่ต้องจุนเจืออีกหลายปากปลายท้อง เมื่อลูก ๆ ของเขาเติบโตพอที่จะหางานหาได้ (อายุ
 ราว ๆ 12 - 13 ปี) พวกเขาจะไปหางานหา ซึ่งทำให้ฐานะทางการเงินของครอบครัว
 กระเตื้องขึ้น ชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขาดีขึ้น และแล้วก็ถึงเวลาที่ลูก ๆ เป็นผู้ใหญ่
 แต่งงาน และออกไปเริ่มต้นชีวิตของเขาเอง ชีวิตของพวกเขาจะเริ่มพบความลาเคี้ยง ระทมทุกข์
 อีกวาระหนึ่ง เมื่อพ่อแม่แก่เฒ่าลง ทำงานไม่คอยได้แล้ว (ปกติตั้งแต่อายุเกือบ 50 ผู้ชายจะเริ่ม
 เหนื่อยงาย กำกำลังชาติถดถอยเพราะการโหมใช้แรงเกินกำลังเป็นเวลาหลายปี) ถ้าพวกเขา
 ไม่สามารถจะพักพิงอยู่กับบรรดาลูกชายหรือลูกสาวได้ ก็จะพากันไปยัง workhouse ซึ่งเป็น
 สถานที่สงเคราะห์คนยากจนในประเทศอังกฤษสมัยวิกตอเรียน (Harrison. 1971 : 45 -
 56)

สำหรับชนชั้นอภิสิทธิ์และชนชั้นกลางที่ร่ำรวยมากนั้น เมื่อลูก ๆ โตพอแล้ว พ่อแม่ก็จะ
 จัดครูมาสอนหนังสือและการบ้านการเรือนที่บ้าน จากนั้นบรรดาเด็กผู้ชายก็จะไปศึกษาต่อ
 Victorian children of the ruling classes were home-taught or sent to
 to the public school

ต่างประเทศหรือเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย แต่เด็กผู้หญิงต้องเรียนที่บ้านเท่านั้น จุดมุ่งหมายของการเรียนก็เพื่อจะเอาไว้อ่านมิใช่เรียนเพื่อนำไปใช้ในการทำมาหาเลี้ยงชีพ เด็กผู้ชายของชนชั้นกลางจะเข้าโรงเรียนราษฎร์ (public school) เข้ามหาวิทยาลัย หรือมีเจ้านายที่เข้ารับการฝึกฝนอาชีพที่ตนต้องการ เด็กผู้หญิงจะถูกส่งไปเข้าโรงเรียนประจำที่ต้องเสียค่าเทอมแพง สมัยนั้นยังไม่รับผู้หญิงเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย จนกระทั่งปี ค.ศ. 1878 มหาวิทยาลัยลอนดอน (London University) ได้ประกาศปริญญาตรีทางอักษรศาสตร์ (B.A.) แก่ผู้หญิงเป็นครั้งแรก (Petric. 1960 : 208) การศึกษาเล่าเรียนไม่มีการบังคับในเวลานั้น จึงปรากฏว่าเด็กเป็นจำนวนมากไม่รู้จักหนังสือ อย่างไรก็ตาม บรรดาพ่อแม่ของชนชั้นสามัญที่ต้องการให้ลูกหลานของตนได้เรียนหนังสือ มีโรงเรียนวัดให้เรียนฟรีและโรงเรียนสอนศาสนาวันอาทิตย์ ให้บรรดาเด็ก ๆ ของพวกเขาได้เริ่มต้น สำหรับโรงเรียนสอนศาสนาวันอาทิตย์นั้น มีจุดมุ่งหมายทางศาสนา คือ ต้องการสอนให้ผู้คนอ่านออกเขียนได้เพื่อว่าคนเหล่านั้นจะได้อ่านสภักดิ์ไบเบิลออก (Kenyon. 1981 : 333) หลังจากนั้นพวกเขาต้องทำงานหนักต่อไป สำหรับบางคนที่ดีและมีเงินพอก็อาจเข้าเรียนต่อในโรงเรียนวัดซึ่งเสียค่าเล่าเรียนถูก และต่อจากนั้นผู้ชายก็อาจเข้ารับการฝึกฝนในอาชีพบางอย่าง ผู้หญิงอาจทำงานเป็นครู ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่จะยกระดับสังคมของตนเองให้สูงขึ้น

ผู้คนในสมัยวิคตอเรียนในสายตาของคนทั่วไป เป็นผู้มีศีลธรรมประจำใจ เขาจะไปโบสถ์ทุกวันอาทิตย์เป็นปกติวิสัย เรื่องที่เกี่ยวกับเพศเขาจะไม่พูดกันอย่างเปิดเผย หรือเขียนในหนังสือใด ๆ โดยเฉพาะผู้หญิงจะต้องไม่กล่าวถึงเรื่องทางอนาจารหรือแม้เพียงแต่คิดก็ไม่สมควร (Crow. 1971 : 26 - 27) อันที่จริงแล้วพวกที่มีถือสาปากถือศีลก็มีอยู่เป็นจำนวนมาก ผู้ชายมีภรรยาน้อย นักบวชชีเมาหยำเป และผู้หญิงขายตัว สิ่งเหล่านี้มีให้เห็นอยู่บ่อย ๆ และทั่วไปในสมัยนั้น (Gittings. 1975 : 60) ความเย่อหยิ่งเป็นอีกลักษณะหนึ่งที่น่าสังเกตของคนในสมัยวิคตอเรียน ความแตกต่างระหว่างชนชั้นมีให้เห็นได้ชัด จึงเป็นเรื่องที่ผิดปกติหากคนต่างชนชั้นกันมาทำการแต่งงานกัน ช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจนนั้นใหญ่ยิ่ง ในขณะที่คนจ่ำรายเสวยสุขอยู่บนกองเงินกองทองนั้น คนยากจนกำลังดิ้นรนและอดอยาก (Petric. 1960 : 204)

ผู้หญิงสมัยวิคตอเรียน

เด็กผู้หญิงในสังคมชั้นสูงของสมัยวิคตอเรียนจะถูกส่งไปเรียนหนังสือในโรงเรียนประจำ หรือมิฉะนั้นก็เรียนหนังสือกับครูที่พ่อแม่จ้างมาสอนที่บ้าน วิชาที่เธอศึกษาเล่าเรียนนั้น มิใช่วิชาที่ต้องใช้สติปัญญาความสามารถ แต่เป็นวิชาที่เรียนไว้เพื่อความโก้เก๋ และเป็นสื่อให้ผู้ชายสนใจ เช่น ดนตรี วาดเขียน ภาษาฝรั่งเศส งานเย็บปักถักร้อย ผู้หญิงในสังคมชั้นสูง ไม่ต้องทำงานอะไรทั้งสิ้น เธออยู่บ้านแดงตัวให้ตัวฝรั่ง ทำตัวให้มีเสน่ห์น่ารักสำหรับผู้ชาย และไม่ว่าจะเป็นต้องมีสติปัญญาเฉลียวฉลาด เพราะผู้ชายสมัยวิคตอเรียนโดยทั่วไป ไม่ต้องทำการผู้หญิงเช่นนั้น ฉะนั้น งานหลักของพวกผู้หญิงในสังคมชั้นสูงก็คือ คอยรักผู้ชายให้มาติดกับของเธอ วิธีการที่เห็นได้บ่อย ๆ ที่จะทำให้ผู้ชายสนใจเธอนั้น คือ เมื่อเขามาเป็นแขกที่บ้านของเธอ เธอจะรับรองเขาในห้องนั่งเล่น เธอจะเล่นเปียโนและร้องเพลงรักให้เขาฟัง โดยมีฝ่ายชายยืนอยู่ข้างข้างเปียโนคอยเปิดสมุดโน้ตให้เธอ และแล้วแม่ของเธอก็จะออกจากห้องนั้นไป เพื่อไปสั่งให้คนใช้เตรียมน้ำชาและอาหารเย็น และถ้ามีน้องสาวอยู่ในขณะนั้น น้องสาวเธอก็จะทำที่เป็นลมหน้าเข็งหน้าไว้ที่โหนกแห่งหนึ่งในบ้าน แล้วขอตัวออกจากห้องไป ถ้าหากขึ้นตอนทุกอย่างดำเนินไปด้วยดีก็จะลงเอยด้วยการแต่งงานกับชายนั้น (Petric. 1960 : 204)

สำหรับผู้หญิงของชนชั้นสามัญนั้น มีความแตกต่างออกไปจากชนชั้นสูงมาก กล่าวคือ การศึกษาเล่าเรียนของเด็กหญิงถูกจำกัดอยู่ในโรงเรียนวัดในห้องถ้ำ คาเลเรียนฟรี นอกจากนั้นก็ต้องออกทำงานทำ งานที่ทำกันแพร่หลายสำหรับพวกเธอ คือ งานรับใช้ในบ้านเรือน ซึ่งเป็นสิ่งธรรมดาสำหรับผู้หญิงสามัญ ในขณะที่ผู้หญิงในสังคมชั้นสูงดูเหมือนว่าเป็นงอมแงมด้วย เสียดสีดื้อรั้น และอาภัพโชค หากพ่อหรือสามีของผู้หญิงในสังคมชั้นสูงยอมให้พวกเธอทำงานดังกล่าว ก็หมายถึงว่าเขาเหล่านั้นกำลังตกยาก เธอจะเกิดความรู้สึกสมเพชตัวเอง และเป็นที่สงสารของคนทั้งหลาย จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้ชายจะต้องเลี้ยงดูเธอไว้ให้มีชีวิตที่สุขสบาย ไม่ต้องทำอะไร และอยู่ท่ามกลางคนรับใช้ที่รายรอบ หากผู้หญิงสามัญต้องการยกระดับสังคมของเธอ อาจทำได้โดยการแต่งงานกับผู้ชายชั้นสูงกว่า หรือมิฉะนั้นก็เป็นครูสอนหนังสือ หากมีสติปัญญาพอและมีเงินเสียคาเลเรียน ซึ่งเธออาจจะเริ่มต้นจากโรงเรียนวัด คาเธอเมถูกแล้วออกไปเป็นครู เมื่อมี

ประสบการณ์การสอนแล้ว 3 ปี เธอก็จะมีคุณสมบัติที่จะเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูและจะได้ประกาศนียบัตรเป็นครูมีวุฒิโดยวิธีนี้ก็จะเขยิบฐานะให้ดีขึ้นกว่าเดิมบ้าง ซึ่งเรื่องของชนชั้นนั้นเป็นเรื่องที่อยู่ในจิตสำนึกของผู้คนสมัยวิคตอเรียนโดยทั่วไป

การที่เด็กหญิงอายุ 12 หรือ 13 ปี ของชนชั้นสามัญถูกส่งออกไปทำงานดูเป็นเรื่องธรรมดาสามัญมาก ตั้งแต่เธอออกจากบ้านไปทำงานเป็นต้นไป เธอจะได้กลับบ้านเป็นครั้งคราวเท่านั้น ตอนเธอออกจากโรงเรียนอายุ 10 หรือ 11 ปี เธอต้องอยู่บ้านเลี้ยงน้อง ๆ หลังจากนั้นอีกปีหรือสองปีเธอก็จะออกทำงานทำ เป็นคนรับใช้ในบ้านที่เธออยู่ ได้ค่าจ้างถูกมากเพียงอาทิตย์ละ 1 ชิลลิ่ง หลังจากนั้นสักปี เธอก็โดนพ่อกับแม่ไปเป็นคนใช้ของบ้านผู้ที่มีสกุลทางบ้านออกไปทุกที เธอต้องทำงานตลอดปี ได้หยุดปีละ 14 วัน ซึ่งเธออาจกลับไปเยี่ยมพ่อแม่ที่บ้าน แต่ถ้าเธอทำงานตามบ้านทำไม่ได้เธอก็อาจจะได้งานในโรงงานอุตสาหกรรม งานในเหมืองถ่านหิน งานบริการในบาร์หรือคนงานในโรงงาน ภาพที่เห็นได้บ่อย ๆ ของเด็กหญิงชั้นสามัญ เมื่อเธอจะออกจากบ้านไปทำงาน และอาศัยอยู่กับนายจ้างเลยนั่นก็คือ แม่ของเธอจะอุ้มน้องคนเล็กเดินไปส่งเธอสักหนึ่งหรือสองหรือสามไมล์ บรรดาเพื่อนบ้านก็จะยืนคอยส่งเธอที่ประตูบ้านของพวกเขา แล้วเธอก็จะโบกมืออำลาให้พร้อมกับการเดินห่างออกไปทุกที

ผู้หญิงสมัยวิคตอเรียนไม่มีอิสระเสรีที่จะทำอะไรตามอำเภอใจได้ พวกเขาต้องประพฤติตนอยู่ในกรอบของสังคม เป็นสมบัติของพ่อเมื่อเป็นโสด และเป็นของสามีเมื่อแต่งงานไป ชีวิตของเธอเหล่านั้นขึ้นอยู่กับพวกผู้ชาย หลังการแต่งงานแล้วสมบัติต่าง ๆ ที่พวกเขามีก่อนหน้านี้ก็ต้องตกเป็นของสามีด้วย ตลอดสมัยวิคตอเรียนนั้นผู้หญิงไม่มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง และจนถึงปี ค.ศ. 1867 ผู้หญิงจึงมีสิทธิ์ฟ้องหย่า แต่พวกผู้ชายมีสิทธิ์ที่จะทำเช่นนั้นได้ หากสามีพบวาทะการของเขามีความผิด เช่น คบชู้ สามีมีสิทธิ์ฟ้องหย่าได้ตามกฎหมาย ในทางอ้อมเกี่ยวกันหากผู้ชายคบชู้สุภาพตามกฎหมายจะไม่เปิดโอกาสให้ผู้หญิงได้ฟ้องหย่าสามี ภรรยาจะต้องอยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือน ในขณะที่สามีออกไปเที่ยวนอกบ้านได้ตามใจชอบ พวกผู้ชายอาจไปเที่ยวสนุกสนานอยู่ตามสโมสร หรือห้องอาหารในโรงแรมหรูหราก็ได้ ในขณะที่ผู้คนในสังคมวิคตอเรียนมองเห็นว่าสตรีที่ดังกล่าวนั้นไม่เหมาะสมกับผู้หญิง นอกจากนั้นแล้วพวกผู้หญิงจะสูบบุหรี่หรือดื่มเหล้าไม่ได้ (Petric. 1960 : 206 - 207)

พ่อแม่ของชนชั้นสูงจะเลี้ยงดูลูกสาวให้เติบโตขึ้นในลักษณะที่มีความประพฤดิเรียบร้อย ไร้เดียงสา เด็กผู้หญิงจะต้องเชื่อฟังและอยู่ภายใต้การควบคุมของพ่อแม่ผู้ปกครอง โดยเฉพาะ พ่อซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัว ผู้หญิงจะต้องบริสุทธิ์ไร้เดียงสา ทั้งในความคิดและการแสดงออก เนื่องจากผู้ชายชอบที่จะให้ผู้หญิงอ่อนตอโลก หัวออน เอียงอาบ ออนแอ และไร้ความคิด เธอเหล่านั้นจึงอยู่ภายใต้การปกครองของผู้ชายตลอดเวลา เธอไม่มีสิทธิ์และส่วนในการร่วม รับผิดชอบในธุรกิจของสามี หรือในงานบางอย่าง ไม่มีโอกาสในการที่จะได้เป็นพนักงานบริษัท เขียน สถาปนิก หรือแม้กระทั่งชาวนา ถ้อยคำที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ จะต้องไม่เอ่ยถึงต่อหน้า ของหญิงสาวที่ยังไม่แต่งงาน ต้องแต่งกายให้สุภาพ เช่น ต้องไม่ให้เห็นช่วงขา ในช่วงแรก ของสมัยวิกตอเรียน คำว่า "ขา" (leg) ถือว่าเป็นคำไม่สุภาพ ในราชสำนักของพระราชินี วิกตอเรีย ถึงกับห้ามพูดคำนี้ และมีเรื่องเลวร้ายแม้ขาโต๊ะก็ยังต้องใช้ผ้าคลุมหรือถักปกคลุม ห่ม พวกผู้หญิงต้องสวมกระโปรงยาวตลอดเวลา ไม่วาพวกเธอจะขี่จักรยาน ไปเที่ยวชายหาด หรือเล่นเทนนิส สรุปได้ว่าสังคมสมัยวิกตอเรียนเข้มงวดในทุกอย่างที่จะนำไปสู่การปลุกเร้า ในทางเพศ (Petric. 1960 : 206 - 207) และพยายามที่จะหลีกเลี่ยงเรื่องเกี่ยวกับ เพศ แต่แท้ที่จริงแล้วเท่ากับ เป็นการบอกให้รู้ถึงความสนใจทางเพศที่ครอบงำจิตใจอยู่ตลอดเวลา นั้นเอง

ลักษณะโดยทั่วไปของผู้หญิงที่ถือ เป็นแบบฉบับของผู้หญิงสมัยวิกตอเรียน

โดยทั่วไปแล้วผู้หญิงในสังคมชั้นสูงและชั้นกลางส่วนใหญ่ จะสามารถถือ เป็นแบบฉบับ ของผู้หญิงสมัยวิกตอเรียนได้ ทั้งนี้เนื่องจากสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่เอื้ออำนวยให้ เป็นเช่นนั้นได้ ในขณะที่ผู้หญิงชั้นสามัญไม่สามารถจะปฏิบัติตนได้อย่างนั้น ต่อไปนี้คือ ลักษณะ ของผู้หญิงสมัยวิกตอเรียนตามแบบฉบับที่หญิงสาวโดยทั่ว ๆ ไปสมัยนั้น มักจะ เป็น

- 1 ไม่รู้เรื่องเกี่ยวกับเพศก่อนแต่งงาน
- 2 ไร้เดียงสา บริสุทธิ์ และเอียงอาบ
- 3 ออนแอ ตกใจง่าย

4 หัวนอน และไร้ความคิด

5 ประพฤติตนเรียบร้อย เหมาะสม และมีศีลธรรมประจำใจ

Their bodies were covered by long dark dresses with high necks,

6 แต่งกายด้วยกระโปรงยาว สวมหมวกและถุงมือให้เหมาะสมกับกาลเทศะอยู่เสมอ

and outdoors, they wore cloaks and blinker-like headsets

7 จะต้องไม่ไปไหนกับผู้ชายที่มีไอซามี หรือพอ หรือเป็นญาติกันโดยไม่มีผู้อื่นเป็น

or gloves

เพื่อนไปด้วย และต้องไม่พูดคุยกับผู้ชายโดยไม่จำเป็น

8 ต้องไม่ดื่มเหล้า หรือสูบบุหรี่

9 เชื้อพหุชน และสามี

10 ซอของสวยงาม คนตรี วาดเขียน งานเย็บปักถักร้อย เครื่องแต่งกายสวยหรู

และการประดับประดาที่งดงาม

11 ไม่ต้องออกทำการงานนอกบ้าน และไม่ต้องช่วยเหลือหรือมีส่วนอันใดในงาน

อาชีพธุรกิจของผู้ชาย

12 ไม่ต้องทำงานบ้าน มีคนรับใช้คอยบริการทุกอย่าง

วิเคราะห์ตัวละครเอกหญิงจากนวนิยาย 14 เรื่อง

เป็นการยากที่จะจัดประเภทตัวละครหญิงของ ฮาร์ดี ให้เฉพาะเจาะจงลงไป เพราะตัวละครเหล่านี้มีลักษณะนิสัยที่แตกต่างหลากหลายกันออกไป อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยขอแบ่งคร่าว ๆ ออกเป็นสองกลุ่มใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้

1 กลุ่มตัวละครที่มีลักษณะนิสัยอ่อนน้อม ซึ่งประกอบด้วยตัวละครที่มีลักษณะโดยทั่วไป ไปสู่สภาพ เรียบร้อย อ่อนโยน อ่อนประจบสอปร. ชื่อ ไมทันคน กลุ่มนี้จะประพฤติตัวตามขนบธรรมเนียมของสังคมอย่างเคร่งครัด

2 กลุ่มตัวละครที่มีลักษณะนิสัยแข็ง ซึ่งประกอบด้วยตัวละครที่มีลักษณะฉลาด หันคนเป็นตัวของตัวเอง เข้มแข็งมีความสามารถ ดื้อรั้น เจ้าอารมณ์ เอาแต่ใจตัวเอง ตัวละครเหล่านี้ไม่ค่อยคำนึงถึงศีลธรรม กฎเกณฑ์ หรือขนบธรรมเนียมประเพณีใด ๆ

ในสองกลุ่มนี้ จำเป็นจะต้องศึกษาตัวละครเป็นรายบุคคลด้วย เนื่องจากในสิ่งที่เหมือนกันของตัวละครเหล่านั้น ก็มีสิ่งที่แตกต่างกันอย่างมากรวมอยู่ด้วย

1 กลุ่มตัวละครที่มีลักษณะนิสัยอ่อนน้อม ประกอบด้วยตัวละคร 11 ตัวดังนี้

1 1 ซีเธเรีย เกรย์ (Cytherea Graye) จากเรื่อง Desperate Remedies.

1 2 แฟนนี โรบิน (Fanny Robin) จากเรื่อง Far from the Madding Crowd.

1 3 พิกอที (Picotee) จากเรื่อง The Hand of Ethelberta.

1 4 ธอมาสิน โยไบรท์ (Thomasin Yeobright) จากเรื่อง The Return of the Native.

1 5 แอน การ์แลนด์ (Anne Garland) จากเรื่อง The Trumpet-Major.

1 6 อลิซาเบธ-เจน (Elizabeth-Jane) จากเรื่อง The Mayor of Casterbridge.

1 7 เกรซ เมลเบอรี (Grace Melbury) จากเรื่อง The Woodlanders.

- 1 8 มาร์ตี้ เซ้าธ (Marty South) จากเรื่อง The Woodlanders.
- 1 9 อาริช คาโร (Avice Caro) จากเรื่อง The Well-Beloved.
- 1 10 แอน อาริช (Ann Avice) จากเรื่อง The Well-Beloved.
- 1 11 อาริช (คนที่ 3) (The third Avice) จากเรื่อง The Well-Beloved.
- 2 กลุ่มตัวละครที่มีลักษณะนิสัยแข็ง ประกอบด้วยตัวละคร 12 ตัว ดังนี้
 - 2 1 แฟนซี เดย์ (Fancy Day) จากเรื่อง Under the Greenwood Tree.
 - 2 2 เอลฟรีด สวอนคอร์ท (Elfride Swancourt) จากเรื่อง A Pair of Blue Eyes.
 - 2 3 แบธชีบา เอเวอร์ดีน (Bathsheba Everdene) จากเรื่อง Far from the Madding Crowd.
 - 2 4 เอเธลเบอร์ธา ชิเคอเรล (Ethelberta Chickerel) จากเรื่อง The Hand of Ethelberta.
 - 2 5 ยูสเทเชีย วาย (Eustacia Vye) จากเรื่อง The Return of the Native.
 - 2 6 พอลลา พาวเวอร์ (Paula Power) จากเรื่อง Laodicean.
 - 2 7 เลดี้ คอนสแตนไทน์ (Lady Constantine) จากเรื่อง Two on a Tower.
 - 2 8 ลูเซ็ททา (Lucetta) จากเรื่อง The Mayor of Casterbridge.
 - 2 9 มิสซิส ชาร์มอนด์ (Mrs. Charmond) จากเรื่อง The Woodlanders.
 - 2 10 เทส (Tess) จากเรื่อง Tess of the d'Urbervilles.
 - 2 11 ซู ไบรด์เฮด (Sue Bridehead) จากเรื่อง Jude the Obscure.
 - 2 12 แอรabella ดอน (Arabella Donn) จากเรื่อง Jude the Obscure.

1. การศึกษาตัวละครกลุ่มที่มีลักษณะนิสัยอ่อน

1 1 ซิเธอร์เรีย เกรย์ จากเรื่อง Desperate Remedies. เป็นลูกสาวของสถาปนิกผู้ยากจน เมื่อพ่อของเธอตายลงก็มีได้ทั้งสมบัติใด ๆ ไว้ให้ลูก ๆ เลย ซิเธอร์เรียอาศัยอยู่กับพี่ชาย ซึ่งมีอาชีพสถาปนิกเหมือนพ่อ แต่ยังมีความสามารถไม่พอในการประกอบอาชีพ ทั้ง ซิเธอร์เรีย และพี่ชาย จึงยังชีพอยู่อย่างแร้นแค้น และเป็นเหตุให้เธอตัดสินใจออกหางานทำ

ซีเธอเรีย เป็นตัวละครซึ่งมีลักษณะเจ้าอารมณ์ บางครั้งทุนหันหลังกลับ เมื่อมีสิ่งใดเกิดขึ้นกับเธอก็มักจะจินตนาการไปไกลกว่าที่ควรจะเป็น และมักจะคิดไปในทางเพื่อฝัน ถ้าเธอมีเวลานั่งว่าง ๆ เธอมักจะฝันถึงสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ผุดขึ้นมาในใจ เช่น เมื่อเธอกำลังมองดูนิ้วนางของตัวเองก็จะฝันถึงผู้ชายที่จะมาเป็นคู่รักในอนาคตทั้ง ๆ ที่ยังไม่มีเจบสัคน เธอคิดเพื่อได้รำไป แม้ไม่มีอะไรเลยก็ตาม เมื่อ โอเวน (Owen) พี่ชายของเธอบอกเธอว่า สปริงโกรฟ (Springgrove) เพื่อนหนุ่มจากที่ทำงานของเขาจะย้ายไปอยู่เมืองอื่น ซีเธอเรีย ดูซึมเศร้า แม้ว่าเธอจะยังไม่รู้จักและไม่เคยเห็น สปริงโกรฟ เลยก็ตาม แต่ถ้ามีอะไรขึ้นมาจริง ๆ แล้ว เธอจะต้องแสดงอารมณ์ความรู้สึกออกมาให้เห็นได้ชัดเจน เช่น ตอนที่ ซีเธอเรีย คอยให้ฝนหยุดตกที่บ้านของ แมนสตัน (Manston) นั้น เธออยู่กับเขาตามลำพัง แมนสตัน เล่นออร์แกนในขณะที่พายฝนฟ้ากำลังคะนอง เธอฟังแล้วเคลิบเคลิ้มลิ้มรส และเดินเข้าไปจ้องมองเขาจนใกล้

"... and looking with parted lips at his face." (Hardy. 1966 : 155)

ซีเธอเรียมักไม่คิดใคร่ครวญก่อนที่จะทำอะไรลงไป แต่หลังจากการกระทำแล้ว เธอเก็บไปคิดอย่างมากมาย เช่น หลังจากที่เธอส่งจดหมายไปให้ แมนสตัน และ สปริงโกรฟ แล้ว เธอก็คิดกังวลว่า จะเป็นการดีหรือไม่ที่ทำเช่นนั้น อีกครั้งหนึ่งเธอไปพายเรือเล่นกับ สปริงโกรฟ ในตอนเย็นวันหนึ่งที่มีอากาศดี เมื่อเขาถามเธอว่า ต้องการกลับเข้าฝั่งหรือยัง เธอก็ตอบว่า ต้องการกลับ ทั้ง ๆ ที่ความจริงแล้วเธอยังไม่อยากจะกลับ สปริงโกรฟจึงพายเรือพาเธอกลับเข้าฝั่ง แต่แล้วเธอก็กลับบอกเขาว่า เธอยังไม่อยากจะกลับ

ซีเธอเรียเป็นคนร้อนแรงและหึงในศักดิ์ศรี เธอต้องการทำงานเพื่อช่วยตัวเอง แม้จะเป็นงานที่ต่ำต้อย และทำให้เสื่อมเสียสำหรับหญิงสาวอย่างเธอ แต่เธอก็ยินยอมที่จะทำเพราะถือว่า เป็นงานสุจริต และเมื่อไปทำงานเป็นคนรับใช้แล้ว เธอก็ยังมีความเป็นตัวของตัวเองอยู่เสมอ เธอรู้ว่า เมื่อเป็นคนรับใช้แล้วเธอต้องทำงานตามคำสั่ง แต่ถ้าในกรณีที่นายจ้างแสดงอารมณ์กับเธอจนเกินควร เธอก็ตอบโต้ไม่ลดละ มีสออลคลีฟนายจ้างของเธอ เคยพูดจาถูกเหยียดหยามเธอว่า เป็นเพียงคนรับใช้จะมาเรียกร้องหาความสุขจากนายจ้างได้อย่างไร เธอขึ้นเสียงเถียงอย่างกราดเกรี้ยวว่าเธอไม่ใช่คนรับใช้ใครทั้งสิ้น "Don't 'lady's-maid' me."

nobody is my mistress, I won't have it!" (Hardy. 1966 : 82) และเมื่อมีสวอลคลิฟ ทากริยาก้าวร้าวกับเธอ เธอก็แสดงให้เห็นว่าเธอสู้แน

"I dare you to touch me!" she cried

"Strike me if you dare, madame! I am not afraid of you - what do you mean by such an action as that?" (Hardy. 1966 . 82)

ซีเธอเรียเป็นคนที่มีกระวังตัวที่จะไม่ทำอะไรให้เสื่อมเสียชื่อเสียงอยู่ตลอดเวลา แม้ในยามที่เธอตกใจกลัวมาก ๆ ก็ยังไม่ลืมที่จะคิดถึงกฎเกณฑ์และความเหมาะสม เช่น เมื่อเธอแต่งงานกับ แมนสตัน และเดินทางไปพักผ่อนกับเขาแล้ว ในขณะที่พักอยู่ที่ห้องพักในโรงแรมเธอก็ได้รู้ว่า แท้จริงแล้ว แมนสตัน เป็นฆาตกร เธอตกใจกลัวอย่างมาก ขณะนั้นเป็นเวลาที แมนสตันออกไปธุระข้างนอก เธออยู่คนเดียว ด้วยความกลัวว่าเธอจะกลับมา เมื่อ สปริงไกรฟ คู่รักเก่าของเธอตามมาช่วย และจะจับตัวเธอหนีไปด้วยกัน เธอไม่ยอมไป เพราะเหตุผลที่ว่า เธอแต่งงานกับ แมนสตัน แล้ว เธอจึงไม่มีสิทธิ์ที่จะหนีไปกับชายอื่นอีก

สรุปได้ว่า ซีเธอเรีย นั้นเป็นคนที่อยู่ในระเบียบประเพณีของสังคม บางครั้งเธอจะเจ้าอารมณ์และหุนหันพลันแล่น แต่ทว่าโดยปกติแล้วเป็นคนช่างคิด เพื่อฝัน ออกนอกราย ซึ่งแฝงอยู่ในทาสีที่ซื่อสัตย์และจริงใจ เธอแสร้งและอดทนต่อชีวิตที่ตาแก่ญ และในขณะที่เดียวกันก็รักชาติ ศรี และความ เป็นตัวของตัวเองไว้

1 2 แพนนี่ โรบิน จากเรื่อง Far from the Madding Crowd.

ฉากแรกของแพนนี่ในนวนิยายเรื่องนี้ คือ ภาพที่เธอเดินทางไปยังร้านขายเหล้าวอร์เรน (Warren's Malthouse) ในคืนวันหนึ่ง เธอทำตัวลึกลับเพราะไม่ต้องการให้ใครรู้ว่าเธอจะไปไหน เธอรู้ถึงลักษณะท่าทางของเธอจากคำพูดของ โอ๊ค (Oak) เท่านั้นว่า เธอเป็นหญิงสาวร่างเล็กและมีเสน่ห์ เธอขอร้อง โอ๊ค ไม่ให้บอกกับใครว่าพบเธอระหว่างทางในยามวิกาล

แพนนี่ เป็นหญิงสาวที่หัวออนและสุภาพเรียบร้อย เธอเป็นสาวใช้ในไร่ของ แบธชีบา เธอมีจิตใจที่อ่อนโยนและจริงใจต่อ ทรอย (Troy) ชายหนุ่มที่มาหลอกหลวงเธอ เธอวานอนสอนนางพฤติกรรมที่ผิดแผกไปจากกรอบประเพณีของสังคมของเธอนั้น มีสาเหตุมาจากความรักแท้ที่มีต่อ ทรอย

นั้นเอง โดยธรรมชาติแล้ว แพนนี่ ไม่ใช่วัยรุ่นลักษณะแข็งที่จะมีปฏิกิริยาต่อต้านสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เธอให้ความสำคัญต่อการประพฤติดนให้อยู่ในกรอบประเพณี และไม่สบายใจถ้าจะต้องทำอะไร ที่เป็นการนำมาซึ่งความเสื่อมเสีย ดังเช่น เมื่อครั้งที่มีเธอมีสู่ระสำคัญที่จะต้องพบทรอยให้ได้ เธอจำต้องไปหาเขาที่ที่พัก ซึ่งเป็นที่พักทหาร เธอรู้สึกวิตกกังวลมากต่อการที่ต้องมาเดินอยู่แถว ๆ ที่พักที่มีแต่ผู้ชาย เธออ่อนนวยพรอวยว่าให้ไปหาเธอบ้างเพราะเธอไม่สบายใจมากที่เป็นฝ่ายต้องมาหาเขา กลัวผู้อื่นจะว่าเธอเป็นผู้หญิงไม่ดี

แพนนี่ เป็นคนอารมณ์หวั่นไหว เพราะดูเหมือนว่าชีวิตของเธอถูกกำหนดให้ต้องได้รับเคราะห์กรรมจากการกระทำผิดของตัวเอง เช่น เมื่อเธอไปเข้ามิดโบสถ์ในวันประกอบพิธีแต่งงานของเธอเอง แม้เธอจะขอเลื่อนกับ ทรอย เป็นวันรุ่งขึ้นเขาก็ไม่สนใจใยดี และเธอต้องทนทุกข์ทรมานอยู่กับผลการกระทำ และการเป็นคนหัวอ่อนอย่างเดี๋ยวดาย

แต่มีบางเวลาที่ลักษณะอันอ่อนโยนวาง่ายของเธอ เป็นสาเหตุให้เธอได้รับชัยชนะอยู่บ้าง เป็นชัยชนะที่ขาวสะอาด เพราะคุณลักษณะดังกล่าวสามารถละลายหัวใจที่แข็งให้อ่อนลงได้ ทำให้ ทรอย หันมาให้ความเอาใจใส่ และให้ความอบอุ่นแก่เธอ เพราะมองเห็นว่าเธอทุกข์ทรมานมามาก และสาเหตุส่วนใหญ่มาจาก ทรอย เองทั้งสิ้น

ความอ่อนหวาน สุภาพเรียบร้อย และวาง่ายโดยธรรมชาติของ แพนนี่ นี้เอง ทำให้ ทรอย ตระหนักได้ในที่สุดว่าเขาใจดาตเธอ "I have been a bad, black-hearted man." (Hardy. 1975 : 309)

ชัยชนะของเธอยังคงความสำคัญอยู่แม้เมื่อ แพนนี่ ตายไปแล้ว เพราะเธอสามารถทำให้ ทรอย เอาใจออกห่างจาก แบธชีบา ได้ โดยทิ้ง แบธชีบา ไป และจมน้ำตายในที่สุด กล่าวโดยทั่วไปแล้ว แพนนี่ แก่แก่น ทรอย ได้สำเร็จ เพราะเขานำความทุกข์ยากมาสู่ชีวิตเธอ เขามีได้เป็นคนมีรักเดียวใจเดียว ในขณะที่เธอซื่อสัตย์ต่อเขาตลอดเวลา ความชั่วร้ายของเขาสมควรที่จะได้รับการลงโทษ รักแท้ยอมชนะเสมอ

1.3 พิโคที้ จากเรื่อง The Hand of Ethelberta.

พิโคที้ เป็นหญิงสาวที่ซื่ออาบ ไม่มีอะไรเด่น ต้องอยู่ในความปกครองดูแลของพี่สาว

และหมดเวลา เพราะความที่เธอชื้อ และอนประสพการณ์ เช่น เวลาที่จะต้องปล่อยให้เธอเดินทางคนเดียว ที่สาวต้องคอยสังวอยาพูดกับผู้ชายที่เข้ามามีสนิท ถ้าจะพูดก็ต้องดูให้แน่ว่า เขามาดีสนิทอย่างบริสุทธิ์ใจหรือมีเลศนัยอย่างไร พิโคที่ไม่สามารถจะรู้ได้อยู่นั่นเอง วาทาทางแบบไทนบรสุทธใจ ทาทางแบบไทนมีเลศนัย โดยปกติเธอเป็นคนไม่ทันคน

ในเชิงความรักเธอก็ชื้อ และไม่มีขึ้นเชิงใด ๆ ทั้งนั้น เธอบอกกับที่สาวว่า ถ้าจะรับใครสักคนแล้วไม่ยอมบอกให้เขารู้ถึงความรู้สึกของเธอบ้างเมื่อเขาถาม แล้วทำอย่างไร เขาถึงจะรู้ เพราะเธอไม่ต้องการให้เขาต้องกังวลใจเพราะเธอ ในขณะที่ที่สาวของเธอ ยืนยันว่า การทำให้เขาทุกข์ร้อน กังวลใจ และไม่มีความมั่นใจในความสมหวังนั้น คือ สิ่งที่ควรกระทำ

พิโคที่ มีลักษณะแบบคนชนบทที่ชื้อ การพูดจากที่พูดแบบคนบ้านนอก เช่น คำว่า คู่รักนั้น เธอใช้คำว่า "a young man" ในขณะที่คนในกรุงในเมืองใช้คำว่า "a lover" น้องชายของเธอมีความเห็นว่าลักษณะนิสัยของพิโคที่นั้นตรงกันข้ามกับ เอเธลเบอร์ธา ผู้ที่สาว อย่างค่อนข้างเห็นได้ชัดทีเดียว

พิโคที่ เป็นตัวละครที่มีลักษณะไรเดียงสา เป็นหญิงสาวที่อ่อนตอโลก อ่อนต่อชีวิต มีความอ่อนโยน วางาย ไม่ฉลาดทันคน ไรเล่ห์กลในทุก ๆ เรื่อง เธอสมควรที่จะต้องอยู่ใน ความคุ้มครองของบุคคลที่เข้มแข็งตลอดกาล

1 4 ธอม่าซิน โยไนรท์ จากเรื่อง The Return of the Native.

ธอม่าซิน เป็นตัวละครที่ประทับใจผู้อ่านด้วยลักษณะความดีงาม ความใจกว้าง ไม่เห็นแก่ตัว มีความกตัญญรู้คุณ ในตอนเริ่มเรื่อง เธอนอนมาในเกวียนของคนรับจ้าง ย้อมขนสัตว์ (reddleman) เพราะเธอหมดแรงไม่สามารถเดินกลับบ้านเองได้ คนรับจ้าง ย้อมขนสัตว์มาพบเข้าและให้เธอโดยสารไปด้วย ที่เธอนอนเปลี่ยเพลี่ยแรงก็เพราะว่าเธอ ไม่ได้เข้าพิธีแต่งงานกับ ไวลด์ (Wildeve) เนื่องจากเขาทำผิดเกี่ยวกับใบอนุญาต แต่งงาน (licence) คือ เขาได้ใบอนุญาตจากเมืองหนึ่ง แต่จะเข้าพิธีแต่งงานอีกเมืองหนึ่ง พระจึงไม่ประกอบพิธีแต่งงานให้ อย่างไรก็ตาม ธอม่าซิน มิได้ใส่ใจกับตัวเธอเองนักใน

เรื่องนี้ เธอกลับไปกังวลเกี่ยวกับความรู้สึกของป้าของเธอมากกว่า เธอจึงพยายาม เรื่อง
แต่งงานกับ ไวลด์ฟีฟ อีกครั้ง ทั้งนี้มิได้เป็นเพราะว่าเธอรักเขามากหรือเขารักเธอมาก แต่
เพราะเพื่อเกียรติยศของบ้านนั่นเอง

ความกตัญญูรู้คุณของเธอมีปรากฏอยู่เสมอ จากพฤติกรรมที่เธอปฏิบัติต่อผู้คนและ
สิ่งแวดลอม เช่น เธอเป็นห่วงเป็นใยเมื่อป้าของเธอมีทุกข์ เธอพูดปลอบใจอย่างอ่อนโยน
และให้สัญญาว่าเธอจะไม่ทอดทิ้งป้าเลย

"Forget it and be soothed, dear aunt. And I shall not
leave you alone for long. I shall come and see you every day."

(Hardy. 1975 : 288)

เธอรักบ้านเกิดเมืองนอน เธอมีความผูกพันกับหมู่บ้าน เอ็กดอน ฮีธ (Egdon
Heath) ไม่เคยคิดความมันเจียบเหงา นาเบื่อหน่าย หรืออยากจะย้ายไปอยู่ที่อื่น ความสงบ
เจียบเหงาของป่าฮีธ กลับเป็นสิ่งที่ประทับใจเธอ "I admire its grim old face."

(Hardy. 1975 : 351)

ธอมาสิน เป็นภรรยาที่ช่างเกรงอกเกรงใจสามี เชื่อฟังเขาในทุก ๆ เรื่อง
บางครั้งเธออยากได้เงินใช้เป็นส่วนตัวบ้างเล็ก ๆ น้อย ๆ และสามีไม่เคยให้เลย เธอก็
ไม่กล้าขอเพราะเกรงว่าเขาจะรำคาญใจ โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว เธอเป็นตัวละครที่มีลักษณะอ่อน
สุภาพ อยู่ใต้ชนบทธรรมเนียมประเพณีของสังคม ไม่เคยมีความคิดที่จะต่อต้านผู้อื่น ลักษณะอย่าง
ธอมาสิน นี้ปกป้องตัวเองจากการประสังครายของผู้อื่นไม่ได้ แต่ทว่า เธอมีความอ่อนหวาน
ความดีงาม อ่อนน้อมถ่อมตน อย่างแท้จริง และสิ่งเหล่านี้เองที่ทำให้ไมมีผู้ใดคิดจะทาร้ายเธอ
แม้แต่ ไวลด์ฟีฟ ซึ่งเป็นคนใจไม่ไส้ระกากับเธออยู่เสมอก็ยังต้องลงเลและหยุดคิด เมื่อรู้ตัวว่า
ตัวเองกำลังจะทำให้เธอเข้าใจอีก เพราะเธอเป็นคนดีมากนี่เอง ไวลด์ฟีฟ จึงลาบากใจใน
การที่จะคิดสานต่อความสัมพันธ์ของเขากับ ยูสเทเซีย ดอไปดิก หลังจากแต่งงานกับ
ธอมาสิน แล้ว

"I wish Tamsie were not such a confoundedly good little woman ... so that I could be faithful to you without injuring a worthy person." (Hardy. 1975 • 105)

1 5 แอน การแลนด์ จากเรื่อง The Trumpet Major.

แอน เป็นหญิงสาวที่เรียบง่าย สงบเสถียร และเข้มงวดในทุก ๆ เรื่อง บิดาของเธอเป็นนักวาดรูปทิวทัศน์ และเสียชีวิตแล้วตั้งแต่ แอน ยังเล็ก ๆ อยู่ แอน และ มารดาเช่าห้องที่เป็นส่วนหนึ่งของบ้านเจ้าของโรงสีเพื่ออาศัยอยู่ มารดาของเธอมีลักษณะแตกต่างจากเธอมาก เพราะเป็นคนท้าวความสบาย และรักสนุก

เจ้าของโรงสีเป็นพ่อหม้าย มีลูกชายสองคน และทั้งสองต่างก็รัก แอน แต่ แอน หยิ่งกับเขา เธอไม่ยอมรับวาทะครอบครัวยุของเจ้าของบ้านมีศักดิ์ศรีเสมอ เธอ วันหนึ่งเจ้าของบ้านจัดงานเลี้ยงขึ้น ซึ่งก็อยู่ภายใต้หลังคาเดียวกันนั่นเอง เขาเชิญ แอน และ มารดามารดาของเธอยินดีจะไปร่วมงานเลี้ยง แต่ แอน ไม่ต้องการไปเพราะเธอหยิ่งเกินไปที่จะเข้าไปปะปนอยู่กับผู้คนที่ไม่เท่าเทียมกับเธอ และนอกจากนั้น เธอก็มีธรรมชาติที่เข้มงวดอยู่แล้ว เป็นผู้หญิงเพียงสองคน และจะไปอยู่ท่ามกลางผู้ชายมากมายนั้น แอน ไม่คิดจะไป

"He will only have men there except ourselves, will he?
And shall we be right to go alone among 'em?"

"La Anne, how proud you are!"

(Hardy. 1975 • 53)

แอน เป็นหญิงสาวที่เคร่งครัดตบแบบแผน เธอระวังตัวที่จะไม่เดินไปไหนมาไหนกับผู้ชายที่ไม่ใช่คู่รัก หรือแม้แต่คู่รักของเธอเอง แอน ก็สงวนท่าทีเช่นกัน แอน มักจะจริงจังกับเรื่องต่าง ๆ แต่ในบุคลิกที่สงบเสถียรของเธอนั้น แอน ก็อาจไม่โหล่นเสียงใคร่ถ้าใครทำอะไรที่ไม่ถูกใจเธอมาก ๆ เช่น เมื่อ เฟสตัส เดอริแมน (Festus Derriman) ผู้ชายที่มาหลงรักเธออีกคนหนึ่ง ใช้กิริยามารยาทที่หยาบคายกับเธอ เธอจึงบันดาลโทสะ และไล่เขาไปให้พ้นหน้าทันที

"Then go away! ... I don't want your company, you great bragging thing! You are so touchy, there's no bearing with you. Go away!" (Hardy. 1975 82 - 83)

18 อลิซาเบธ-เจน จากเรื่อง The Mayor of Casterbridge.

อลิซาเบธ-เจน เป็นหญิงสาวที่สงบ สุขุมและน่านิยมยกย่อง เธอระมัดระวังตัว อยู่ตลอดเวลาที่จะวางตัวให้เหมาะสมตามแบบฉบับของสังคมในสมัยนั้น เช่น เธอจะไม่ข้องเกี่ยวกับผู้ชายสุ่มกับชนชั้นที่ต่ำกว่า ในตอนเริ่มเรื่องเมื่อเธอไปตลาดนัดกับแม่ เธอรู้สึกอึดอัดใจเมื่อแม่ของเธอพูดคุยกับคนที่อยู่ระดับต่ำกว่า และหยุดแวะในสถานที่ซึ่งแวดล้อมไปด้วยผู้คนที่น่าอึดอัดเหล่านั้น เธอถึงกับออดปากห้ามแม่ไม่ให้พูดกับคนเหล่านั้น

ต่อมาเธอได้แสดงให้เห็นถึงลักษณะที่เป็นคนมีความคิดความอ่านและตั้งใจที่จะดำเนินชีวิตในวิถีทางที่สุขุม สุขุม จากชาวบ้านธรรมดาเธอเปลี่ยนฐานะเป็นลูกเลี้ยงของนายเทศมนตรี แม้กระนั้นเธอก็มิได้ปล่อยตัวให้หลงเพลินไปกับสิ่งหรูหราฟุ้งเฟ้อเลย เธอรอบคอบ ฉลาด และไม่เพลินหลงไปกับความสำเร็จอันย่อ ระวังการแต่งตัวหรูหรากับการใส่หาความรู้ เธอเลือกเอาอย่างหลัง ซึ่งเธอมีความเห็นว่า ถึงแม้เธอจะเป็นคนสวย แต่ถ้ามองไม่มีความรู้ความฉลาดเลย ก็คงไม่มีความหมายอยู่นั่นเอง ถ้าผู้คนรู้เข้าว่าเธอพูดภาษาอิตาลีเสียไม่ได้ ใช้ถุงมือก็ไม่เป็น และทำอะไร ๆ อย่างที่เด็กหญิงจากโรงเรียนประจำทำไม่ได้ ผู้คนจะพากันดูถูกเธอสักเพียงไหน ดังนั้น เธอจึงตัดสินใจว่า ขายสิ่งของเครื่องแต่งตัวนี้เสียดีกว่า แล้วซื้อหนังสือที่ให้ความรู้มาอ่าน

อลิซาเบธ-เจน ประพฤติปฏิบัติตนอย่างธรรมดา และเป็นธรรมดาโดยไม่รู้สึกวาทบางครั้งตนเองทำอะไรผิดแปลกไปจากมาตรฐานของสังคมสมัยวิกตอเรียน แต่เมื่อเธอรู้สึกตัวว่าแตกต่างจากผู้อื่นไป เธอจะเกิดความคับข้องใจ คราวหนึ่งเมื่อเธอไปในงานเลี้ยงซึ่งจัดโดย เฮ็นซาร์ด บิดาเลี้ยงของเธอ เธอเดินรำกับ ฟาร์เฟร (Farfrae) ซึ่งเป็นผู้อยู่ในบังคับบัญชาของบิดาเธอ โดยเธอไม่รู้ตัวว่ากำลังหาผิด จนกระทั่งเธอรู้จากท่าทางของ เฮ็นซาร์ดว่า ในการเดินรำกับฟาร์เฟร นั้นเธอทำผิดบางอย่าง แต่เธอก็ยังไม่รู้ผู้นั้นเองว่าผิดเพราะอะไร พอรู้เข้าเธอก็เกิดความอับอายอย่างมาก

Thereupon her ears, cheeks and chin glowed like live coals at the dawning of the idea that her tastes were not good enough for her position and would bring her into disgrace. (Hardy. 1968 : 125)

ด้วยเหตุนี้เธอจึงพยายามอย่างยิ่งที่จะเปลี่ยนสำนักคามธรรมชาติของเธอ และหันมาปฏิบัติตามแบบแผนของสังคมสมัยวิกตอเรียน เธอยอมรับว่าเธอควรได้รับการตำหนิที่เธอหาตัวไม่เหมาะสม เช่น ไปทำงานของคนรับใช้ ปกติแล้ว อลิซาเบธ-เจน เป็นคนเงียบเฉยตลอดเวลา พูดน้อยชนิดที่เรียกว่าถามคำตอบคา และจะไม่ตอบการสนทนาไม่ว่ากับผู้ใด ซึ่งจะได้เห็นได้จากการที่ ลูเซ็ททา ต้องบอกให้เธอออกไปเข้าวงนินทาสโมสรกับชาวบ้านเสียบ้าง ยึดมั่นแล้ว เธอก็ไม่มีโอกาสได้รู้เลยว่าใครเขาทำอะไรกันบ้าง

'What a lonely creature you are ... never knowing what's going on or what people are talking about every where with keen interest. You should get out, and gossip about as other women do and then you wouldn't be obliged to ask me a question of that kind.'

(Hardy. 1968 : 247)

อลิซาเบธ-เจน เป็นภรรยาของหญิงสาวที่เงียบเฉย คืดมาก เธอให้ความสำคัญต่อการได้รับความนิยมนยกย่อง ความจริงแล้ว โดยธรรมชาติของตัวเธอเองนั้นเธอสมควรได้รับความนิยมนับถืออยู่แล้ว มีเพียงบางสิ่งบางอย่างเท่านั้นที่เธอทำไม่ถูกแบบแผนของสังคม เช่น เธอลงมือทำงานบางอย่าง ซึ่งโดยปกติแล้วเป็นงานของคนรับใช้ เธอใช้คำพูดสั้น ๆ แบบชาวบ้าน อลิซาเบธ-เจน พร้อมทั้งจะทำตามแบบแผน และคิดว่าตัวเองไม่ดีพอเสมอ ถ้าเกิดความผิดพลาดขึ้น เธอไม่เคยคิดอะไรที่ต่อต้านสังคมเลย

16 เกรช เมลเบอรี่ จากเรื่อง The Woodlanders.

เกรช เป็นลูกสาวของพ่อค้าไม้ผู้ร่ำรวย เธอมีลักษณะที่แตกต่างไปจากคนอื่นท้องถิ่น เพราะเธอไปอยู่โรงเรียนประจำเสียหลายปี เธอพูดจาด้วยเสียงเบา ๆ อ่อนโยน เลือกสรรถ้อยคำที่จะพูดให้เหมาะสมเสมอ กิจกรรมารยาทก็เรียบร้อย แต่งตัวให้อยู่ตลอดเวลา

เธอมีพฤติกรรมตามแบบแผนของสังคมอย่างเคร่งครัด เธอเชื่อฟัง และกตัญญูต่อพ่อของเธอ และคนที่เห็นพ้องมีความทุกข์ไม่ได้ เธอทนทุกข์เองเสียดีกว่า กับสามีเธอก็เป็นภรรยาที่เชื่อฟัง และซื่อสัตย์กับเขาตลอดเวลา สามีไม่ชอบให้เธอคลุกคลีกับชาวบ้านในท้องถิ่น ทั้ง ๆ ที่บางคนก็เคยเป็นเพื่อนสนิทของเธอ เธอก็เชื่อฟัง แม้ว่าจจะรู้ว่าตนเองนั้นไม่ได้ทำผิดอะไรมากมาย ที่ให้การต้อนรับเพื่อน ๆ ที่มาหาเธอที่บ้านเพราะความหัดถึง และเพื่อแสดงความยินดีที่เธอแต่งงาน

"Yes-I see I ought to have waited, though they came unexpectedly and I thought I had acted for the best." (Hardy. 1975 : 204)

เกรซ ไม่เคยคิดล้มล้างหรือต่อต้านระเบียบแบบแผนของสังคมแต่อย่างใด แม้ว่าเธอต้องทนทุกข์ทรมานเพราะกฎเกณฑ์นั้น เธอแต่งงานกับชายที่ไม่ดีต่อเธอเลย แต่เธอก็ไม่คิดค้นหนีหรือหนีใจ เธอซื่อสัตย์ต่อสามีตลอดเวลา แม้ว่าจะมีชายอีกคนหนึ่งที่ดีต่อเธอ และรักเธอมาก กำลังคอยเธออยู่ เธอเองก็รักเขา แต่เธอเลือกที่จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์แทนที่จะทำตามใจตัวเอง

"But as I have vowed myself to somebody else than you and cannot be released I must behave as I do behave and kept that vow." (Hardy. 1975 318 - 319)

แต่อย่างไรก็ตาม เกรซ ก็ซื่อสัตย์ต่อความรู้สึกของตัวเองด้วย เธอไม่ปฏิเสธว่าเธอรักวินเทอร์บอร์น (Winterborne) แทนที่จะรักสามี เธอไม่เคยหลอกตัวเอง ทั้งนี้เนื่องมาจากเธอมองดูสิ่งต่าง ๆ อย่างพหุพิสัยพิจารณา เช่น เธอรู้ว่า สามีของเธอบึ้งตึงรังเกียจผู้ที่เป็นคนชั้นเดียวกับเธอ เกรซ ก็ไม่เคยที่จะพูดกับสามีว่า ตัวเธอเองนั้นดีกว่าคนเหล่านั้น เธอยืนยันว่า ถ้าจะรังเกียจผู้คนที่เวลานั้นก็เท่ากับว่ารังเกียจเธอด้วย เพราะเธอเองก็ไม่ได้มีอะไรที่ดีกว่าคนเหล่านั้นเลย

เกรซ ตระหนักดีถึงปัญหาต่าง ๆ ของเธอ เธอรู้ดีว่า เธอชอบอะไร ควรทำอะไร และอะไรที่เธอกำลังทำอยู่ เธอบอกกับพ่อของเธอว่า เธอไม่น่าจะไปอยู่โรงเรียนประจำเลย เพราะเมื่อกลับมามอบ้านแล้วเกิดมีปัญหา เธอคิดว่า ปัญหานั้นเกิดจากการที่เธอกลับมามอบ้านแล้วไม่เหมือนคนในพื้นบ้าน จึงทำให้ทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไปหมด ทำให้เกิดความทุกข์ขึ้นกับทุกคนที่เกี่ยวข้อง

โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว กล่าวได้ว่า เกรซ คือ ภาพของหญิงสาวชั้นกลางที่สามารถยกระดับตัวเองขึ้นสู่สังคมชั้นที่สูงกว่าได้โดยการแต่งงาน เธอเป็นผู้หญิงที่ทำตามระเบียบแบบแผน ซื่อสัตย์และเคร่งครัดต่อกฎเกณฑ์ของสังคม มีชีวิตอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์เหล่านั้น แต่ในแง่ความสุขของชีวิต มีอาจกล่าวได้ว่าเธอประสบความสำเร็จ

1.8 มาร์ตี้ เฮอร์ จากเรื่อง The Woodlanders.

มาร์ตี้ เป็นตัวละครที่เดียวดาย ไร้เพื่อน มีลักษณะนิสัยเฉยเมย มีชีวิตที่ลาบากตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง ในตอนต้นเรื่องจะเห็นภาพเธอนั่งเดียวดายอยู่ในบ้าน ทำแต่อยไม้ที่เรียกว่า สปาร์ (spar) เกือบตลอดทั้งคืน และในฉากสุดท้ายจะพบเธอเดียวดายอีกเช่นเคยที่หลุมฝังศพของชายที่เธอรัก นาดอกไม้ขอใหม่ไปเปลี่ยน

มาร์ตี้ เป็นผู้หญิงที่ขี้อายและอดทน เธอต้องทำงานหนักเพราะพ่อของเธอแก่มากแล้ว และเจ็บป่วย เธอลงมือทำแต่อยไม้เองเพื่อส่งไปขาย จนมีหยานกร้านไปหมด เธอบอกกับ วันเทอร์บอร์น ว่า ทำไปนาน ๆ เข้าก็ชินเอง เธอออกไปปลูกกล้าสนทั้ง ๆ ที่หนาวและเป็นไข้หวัด เพราะเธอติดกับ วันเทอร์บอร์น ไว้แล้วว่าจะไปช่วยเขาปลูก เธอเกรงว่าเขาจะคอยนานอยู่ข้างนอกที่มีอากาศหนาวเย็น ซึ่งแสดงให้เห็นจิตใจที่เอื้ออาทรต่อผู้อื่นด้วย นอกจากความอดทน ขี้อาย ของเธอแล้ว

เธอไม่ทนถึงชีวิตที่ยากลำบาก ไม่ร้องขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ครั้งหนึ่งเธอต้องเดินไปธุระที่ตลาดในเมือง ซึ่งเป็นระยะทาง 12 ไมล์ รองเท้าที่มีคู่เดียวเธอจำเป็นต้องทนอมไว้ใช้นาน ๆ เธอจึงลงทุนสวมรองเท้าใบรองไว้อีกชั้นหนึ่ง แล้วเดินไปตลาด ปกติรองเท้าไม้จะใช้สวมกันเมื่อถนนแฉะแฉะมาก ๆ มีโคลนมาก ๆ เท่านั้น และไมสวมเดินไกล ๆ

เพราะเดินไม่ถนัด และทำให้เจ็บเท้ามากด้วย แต่ มาร์ตี้ ก็ไม่ปรึกษาขอ อาศัยรถใครไป เธอตั้งใจจะเดินไปเอง เธอลงเลเมื่อ วินเทอร์บอร์น เรียกให้ขึ้นรถไปด้วย

"But twelve miles in pattens - 't will twist your feet off. Come, get up and ride with me." She hesitated. (Hardy. 1975 : 65)

มาร์ตี้ เป็นผู้หญิงที่แสนจะธรรมดา ไม่มีการปรุงแต่งจริต ทาทางการแสดงออก และการพูดจาของเธอ อาจไม่มีนวลละมุนละไม แต่ก็บ่งบอกถึงความมีน้ำใจ สุจริตใจ และเป็นคนดีโดยธรรมชาติ เมื่อ วินเทอร์บอร์น ตาย เกรช เศร้าเสียใจอย่างใหญ่หลวง เธอมาช่วย เกรช จัดการเกี่ยวกับศพอย่างแข็งขัน ทั้ง ๆ ที่รู้ว่า เขาไม่เคยมีใจรักหรือคิดจะรักเธอเลย เขาไปรัก เกรช ในขณะที่เธอเฝ้าหลงรักเขาตลอดเวลา แต่ มาร์ตี้ มีเคยเก็บเอามาเคืองแค้น ถึงเธอจะพูดกับ เกรช อย่างตรง ๆ แต่ก็มิได้แสดงออกถึงความโกรธเคืองหรืออาฆาต แต่เป็นเพราะเธอเป็นคนขี้นั่นเอง

"He belongs to neither of us now and your beauty is no more powerful with him than my plainness, I have come to help you, ma'am. He never cared for me, and he cared much for you; but he cares for us both alike now." (Hardy. 1975 . 333 - 334)

ข้อความที่เธอกล่าวราฟิงกับตัวเองที่หลุมฝังศพของ วินเทอร์บอร์น ในฉากสุดท้ายนั้น ยืนยันให้เห็นว่า เธอมีน้ำใจ งดงาม อ่อนโยน ซื่อสัตย์และรักเดียวใจเดียว แสดงถึงความเป็นคนขยันขันแข็ง และต้องทำงานหนักอย่างชีวิตคนชนบท

"Now, my own, own love, ... you are mine and only mine; for she has forgot'ee at last, although for her you died! But I- whenever I get up I'll think of 'ee, and whenever I lie down I'll think of 'ee again. Whenever I plant the young larches I'll think that none can plant as you planted; and whenever I turn the cider wring, I'll say none could do it like you, If ever I forget your name let me forget home and heaven! ... But no, no, my love,

I never can forget 'ee, for you was a good man, and did good things!"
(Hardy. 1975 : 375)

มาร์ตี้ เป็นตัวละครที่สงบ เสถียร เชื่อฟัง และซื่อตรง เป็นหญิงชาวบ้านที่บึกบึน ปรารถนาหนัก มีทั้งสองของเธอหย่าบ้านเพราะการทำงาน เธอไม่ใช่ผู้หญิงที่มีจริตปรุงแต่ง แต่มีความบริสุทธิ์ใจ และประเสริฐโดยธรรมชาติ เธอพอใจที่จะเป็นฝ่ายให้ เธอให้ความรัก ให้ความเอาใจใส่ต่อผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ

1 9 อาริช จากเรื่อง The Well-Beloved.

นวนิยายเรื่องนี้เป็นเรื่องของชายหนุ่มที่ชื่อเพียร์สตัน (Pierston) ผู้หลงรัก ผู้หญิงสามคนสามวัย คือ แม่ ลูก และหลาน เธอทั้งสามใช้ชื่อเดียวกัน และมีรูปร่างหน้าตา คล้ายคลึงกันมาก

1 9 1 อาริช คาโร (Avice Caro) ตัวละครผู้เป็นแม่ในเรื่องนี้ เคยอยู่ในโรงเรียนประจำเสียหลายปี เพราะพ่อแม่ของเธออยากให้เธอมีความแตกต่างและเด่นกว่า เด็กสาวชาวบ้านคนอื่น ๆ ในละแวกนั้น เธอสามารถท่องกรินิพนธ์ได้ เล่นเปียโนและ ร้องเพลงได้ดี อาริช คาโร เป็นหญิงสาวที่ไร้เดียงสา ไร้มารยา เช่นเมื่อ เพียร์สตัน มาเยี่ยมเธอหลังจากที่ไม่ได้พบกันเสียหลายปี เธอวิ่งเข้าไปจูบติดเขาด้วยความดีใจ แม่ของเธอ ต้องปรามเธอว่า เธอโตเป็นสาวแล้วไม่ใช่เด็ก ๆ อย่างเมื่อสาม-สี่ปีก่อน ควรจะรู้ว่าการทำเช่นนั้นไม่บังควร โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว อาริช คาโร เป็นหญิงสาวที่มีนิสัยดี มีเสน่ห์ และมีความคิดความอ่าน เธอเกือบจะได้แต่งงานกับเพียร์สตัน แต่ก็มีอันเป็นไปให้ต้องพลาด จากความตั้งใจนั้น

1 9 2 แอน อาริช (Ann Avice) เป็นลูกสาวของ อาริช คาโร เพียร์สตัน พบเธอ และหลงรักเธอเหมือนกับที่เคยรักแม่ของเธอมาก่อน แต่ อาริช คนนี้แตกต่างกับแม่ ตรงที่ไม่ช่างคิดช่างฝัน ได้รับการศึกษาน้อยกว่า มีลักษณะนิสัยคล้ายคลึงกับชาวบ้านโดยทั่ว ๆ ไป เธอคล้าย ๆ แม่อยู่บ้างก็ตรงที่เธอไม่มีจิตมารยา ธรรมชาติของเธอเป็นคนเปิดเผย เมื่อคุยกับผู้ชายก็พูดอะไรตรง ๆ ไม่มีกระบิดกระบวนเรื่องมาก นอกจากนั้นแล้ว ลักษณะนิสัยที่เด่นชัด

ของเธออีกอย่างหนึ่ง คือ ความโลเลหลายใจ เธอชอบใครได้ง่าย ๆ แต่ก็อาจเบื่อได้ทันควันเหมือนกัน เธอบอก เพียร์สตัน ว่า เธอรักผู้ชายมาแล้ว 15 คน

1 9 3 อาริช คนที่ 3 เป็นลูกสาวของ แอน อาริช ซึ่ง เพียร์สตัน ก็มาหลงรักเธออีกเหมือน ๆ กับที่เขาเคยรู้สึกเช่นนั้นกับแม่และยายของเธอ อาริชคนสุดท้ายนี้เป็นสภาพที่สมบูรณ์แบบของคนแรกและคนที่สอง เธอได้รับการศึกษาดีกวยาย กิริยามารยาทเป็นสุภาพสตรีทุกกระเบียดนิ้ว หาทางเหมือนผู้หญิงผู้ดีชั้นสูง เธอสุภาพและเป็นคนหัวอ่อน เธอตกตลึงใจยอมแต่งงานกับ เพียร์สตัน ตามคำขอร้องของแม่ ทั้ง ๆ ที่มีคูรักอยู่แล้ว แต่ในที่สุดก็ไม่ได้แต่งงานอีกเหมือนกัน

2 การศึกษาตัวละครกลุ่มที่มีลักษณะนิสัยแข็ง

' 2 1 แพนซี เดย์ จากเรื่อง Under the Greenwood Tree.

แพนซีเป็นครูสาวที่ราเริง เธอสอนเด็กอยู่ในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง พ่อของเธอเป็นชาวนาที่ค่อนข้างร่ำรวย ซึ่งมีความภูมิใจในตัวลูกสาวคนเดียวของเธอ เพราะเขาส่งเธอเข้าโรงเรียนประจำเป็นเวลาหลายปี แพนซี เป็นคนฉลาด และรูปร่างหน้าตาดี บุคลิกลักษณะของเธอดูคล่องแคล่ว น่ารัก เธอเรียนเก่งและช่างพูด บางครั้งหาตัวล้ายุค ในงานฉลองเทศกาลคริสต์มาสคราวหนึ่ง เธอเดินรำกับ ฟาเมอร์ ไชน์เนอร์ (Farmer Shiner) ชายหนุ่มผู้มั่งคั่ง และ ดิก ดยวี่ (Dick Dewy) ลูกชายของคนรับจ้างขนส่งสิ่งของ (tranter) อย่างราเริงสนุกสนาน ทั้งสองต่างก็หลงรัก แพนซี ต่อมา สาธุคุณ เมย์โบลด์ (Parson Maybold) พระประจำหมู่บ้านนั้นได้ขอให้เธอไปเล่นเปียโนที่โบสถ์ในวันอาทิตย์ เธอตอบตกลง ในที่สุดสาธุคุณเมย์โบลด์ก็หลงรักเธออีกคน แพนซี เป็นคนทันสมัยในสายตาของชาวบ้าน ทักษะของชาวบ้านที่มีต่อเธอนั้นไม่สู้จะดีนัก ส่วนมากจะคิดว่าเธอเป็นคนที่ไม่เรียบร้อย รักสนุก ไม่สงบเสถียร และสมัยใหม่จนเกินไป

เวลาไปโบสถ์ในวันอาทิตย์ แพนซี จะแต่งตัวสวยด้วยชุดผ้ามีดลีน สวมหมวกปีก แทนที่จะใช้หมวกผ้าของผู้หญิงชนิดมีสายผูกได้คาง แล้วปล่อยให้ผมยาวเป็นหลอนแทนที่จะรวบขึ้นเป็นผมมวยให้เรียบร้อย เมื่อ ดิก ทักท้วงการแต่งกายเช่นนี้ เพราะเกรงว่าจะไม่เป็นที่พอใจ

ของหลวงพ่อกับ แด ฟานซี บอกว่า เธอไม่กังวลว่าหลวงพ่อกจะคิดอย่างไรต่อเธอ ถ้าหลวงพ่อกอายุต่ำกว่า 40 ลงมาแล้ว เธอจัดการได้ "I think I can manage any vicar's views about me if he's under forty." (Hardy. 1975 : 115)

แฟนซี เป็นคนรักสวยรักงาม ไร้สาระในบางครั้ง แดก็ซื่อสัตย์ เธอยอมรับกับ ดีก ว่าเป็นการไม่สมควรจริง ๆ ที่จะแต่งตัวสวย ๆ เพื่อให้ชายอื่นมองในขณะที่คูรักไม่อยู่ แดเธอก็คงไม่ได้อยู่บนเตียงที่ต้องแต่งตัวสวย ๆ อยู่เสมอ "I do want-to look pretty to them there, that's honest." (Hardy. 1975 . 144)

เกี่ยวกับเรื่องการแต่งงานนี้ แฟนซี กับ ดีก มีปากเสียงกันบ่อย แต่เธอก็มีความเป็นตัวของตัวเองมาก เธอต้องดูสวย น่ารักอยู่เสมอ ไม่วาขณะนั้นจะมีดีกอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม เพราะเธอชอบความสวยความงาม เธอจึงปฏิเสธเมื่อ ดีก ขอจุมพิตเธอหลังจากที่เขาเดินกรำฝนเป็นเวลานาน เพื่อจะมาหาเธอ เธอตกลงใจแต่งงานกับสาธุคุณเมย์โบลด์ ทั้ง ๆ ที่ เป็นคู่หมั้นของ ดีก อยู่ เพราะสาธุคุณรูปนี้ร่ำรวย มีชีวิตที่หรูหรา และมีบุคลิกภาพที่งามสง่ามากกว่า ดีก แต่ในเวลาต่อมาเธอก็เปลี่ยนใจหันมาแต่งงานกับ ดีก เรื่องทั้งหมดที่เกิดขึ้นนี้ ดีก ไม่รู้เลย ในวันแต่งงานระหว่างเธอกับ ดีก เขาถามเธอเพื่อความแน่ใจในความซื่อตรงของกันและกันว่าเราทั้งสองคงจะไม่มีความรักต่อกันอีกแล้วใช่ไหม แฟนซี ฉลาดที่จะตอบว่า "None from today" (Hardy. 1975 : 192) จะเห็นได้ว่าเธอเป็นผู้หญิงที่มีเล่ห์เหลี่ยมทันคน และเอาตัวรอดได้ในทุกสถานการณ์

2.2 เอดฟรึด์ สวอนคอร์ท จากเรื่อง A Pair of Blue Eyes.

เอดฟรึด์ เป็นลูกสาวคนเดียวของพระอธิการวัดแห่งหนึ่ง เธอเป็นตัวละครที่มีท่าทางไร้เดียงสา แบบเด็ก และดูเหมือนว่าค่อนข้างจะมีจริตมารยาทกับผู้ชาย เพราะเธอเหมือนเด็ก เธอจึงชอบไอ้จ๊วด และชอบการสรรเสริญเป็นนัย เมื่อ สมิต (Smith) สถาปนิกหนุ่มมาที่บ้านเธอ และได้พบกับเธอเป็นครั้งแรก เธอก็ร้องเพลงให้เขาฟังเสียแล้ว และเขาก็ชมว่าเธอร้องเพลงได้ไพเราะ แล้วต่อมาเธอก็อวดกับสมิตอีกว่า เธอเป็นคนเขียนบทเทศน์ให้บิดาของเธอ สมิต ก็ชื่นชมในความสามารถของเธออีก และเธอก็ไม่ริรอที่จะอวดเสียเลยว่า ไม่ใช่ของยากอะไรเลย

"How clever you must be! ... I couldn't write a sermon for the world."

"O, it's easy enough" (Hardy. 1965 : 27)

ต่อมาก็คุยอวดเขาอีกว่า เธอขี่ม้าเก่ง และเมื่อ สมิต บอกว่าเธอขี่ม้าไม่เป็น เธอก็ทำท่าทาง ไร้เดียงสาแบบเด็ก ๆ ดื้อเถียงเขา "Fancy a man not able to ride!" (Hardy. 1965 : 57)

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า เอลเฟร็ด เป็นคนที่ถูกตามใจมาโดยตลอด เธอพูดอะไรโดยไม่มีการยั้งคิด บางครั้งพูดออกจะเหมือนหญิงสาวที่ไม่ระมัดระวังกิริยามารยาท เช่น ตอนที่เธอไปเที่ยวกับ สมิต เธอบอกกับเขาว่า เธอรักเขาเพราะว่าเขาเป็นคนสุภาพและ ร่าเริง ซึ่งปกติแล้วผู้หญิงโดยทั่วไปไม่มีใครพูดว่าผู้ชายเป็นคนหัวอ่อนนง่าย เพราะผู้หญิงเอง ต่างหากที่เป็นฝ่ายหัวอ่อนในสมัยนั้น สำหรับ สมิต ผู้อ่อนประสพการณ์นั้น เอลเฟร็ด ทำให้เขานิยมชมชอบและหลงรักเธอได้อย่างง่ายดาย

บิดาของ เอลเฟร็ด ไม่เห็นความผิดปกติในกิริยามารยาทของลูกสาวเลย ทั้ง ๆ ที่ บางครั้งเธอดูมีจริตมากเกินไป อาจเนื่องมาจากความรักและความเป็นพ่อแม่มาดบังก็ได้ บุคลิก ลักษณะของเธอนั้นเป็นเด็กเกินไป ไม่สมวัย ดังนั้น จึงไม่มีเสน่ห์สำหรับผู้ชายที่มีประสบการณ์ มาก ๆ อย่าง ไนท์ (Knight) ผู้ชายอีกคนหนึ่ง ที่ เอลเฟร็ด รักเขาอย่างทุ่มเททุกสิ่งทุกอย่าง เมื่อ ไนท์ ได้พบเธอนั้น เขายืนยันตกลงในสมรสส่วนตัวของเขาว่า เธอยังเป็นเด็ก เพราะชอบ คุยเชื่องและโอ้อวด เอลเฟร็ด นั้นไม่รู้สึกรังเกียจตัวเองมีท่าทางไม่น่าดู และเหมือนเด็กเกินไป เธอคิดว่าเธอเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวแล้ว และโกรธที่ถูกใคร ๆ มองว่าเป็นเด็ก ซึ่งแม้แต่การพูด ไร้เดียงสาตัวเองไม่ใช่เด็กก็ยังคงเป็นการไร้เดียงสาแบบเด็ก ๆ อยู่นั่นเอง

"You alluded to me in that entry as if I were such a child, too. Everybody does that. I cannot understand it. I am quite a woman, you know. How old do you think I am. (Hardy. 1965 : 197)

เอลเฟร็ด ไม่ได้อะไรเป็นขึ้นเป็นอัน ได้แต่อดตัววันแล้ววันเล่า อดความสามารถ อดวิชาความรู้ แต่ในเรื่องราวของชีวิตนั้น เธอไม่เข้าใจเลย และไม่เคียดถึงเลยอีกด้วย แต่ทว่า บิดามารดาของเธอก็ไม่เห็นเป็นความผิดปกติ กลับเห็นเป็นความน่ารักน่าเอ็นดู เพราะลูกสาวนั้นไร้เดียงสาราวกับเด็กน้อย ๆ แต่กลับมีความรู้หนังสือหนังสือมากมายหลายอย่าง

"Bless you, that's just what she doesn't know. She never thinks of such things, does she Christopher? Her father and I have to command her and keep her in order, as you would a child. She will say things worthy of a French epigrammarist, and act like a robin in a green house." (Hardy. 1965 : 193)

เอลเฟร็ด ไม่ชอบคบ และทูลนินทาแล้ว เมื่อเธอพบ สมิต เธอรักเขาแต่บิดาของเธอห้ามปราม และขัดขวางไม่ยอมให้พบกัน เพราะเกิดมารู้ทีหลังว่า สมิต เป็นเพียงลูกชายของชาวบ้านแถบนั้น ด้วยความใจร้อนของเธอ เธอจึงแอบหนีไปกับ สมิต เพื่อที่จะแต่งงานกับเขาอย่างลับ ๆ โดยไม่ได้คิดไตร่ตรองให้รอบคอบเสียก่อน พอไปถึงที่ที่จะแต่งงานแล้ว เกิดรู้สึกกลัวขึ้นมา เธอก็เปลี่ยนใจ ไม่ยอมแต่งงานกับเขาในนาทีสุดท้าย และกลับบ้าน เธอให้คำอธิบายได้แต่เพียงว่ารู้สึกไม่สบายใจมาก ๆ และอยากกลับบ้าน

"O, Stephen ... I am so miserable! I must go home again - I must - I must, Forgive my wretched vacillation. I don't like it here - nor myself - nor you!" (Hardy. 1965 : 125)

ตอนที่ ไนท์ ไปเสียจากเธอหลังจากที่เขารู้ผิดของเธอแล้ว เอลเฟร็ด ถึงกับตามเขาไปยังโรงแรมที่เขาพักอยู่ ไนท์ จึงกล่าวกับเธอเป็นเชิงเตือนว่า จะเป็นการทำลายชื่อเสียงของตัวเองเองที่ตามเขามาถึงโรงแรม เธอควรจะจดจำบทเรียนที่ได้จากการไม่รู้จักรังคืตมาครั้งหนึ่งแล้ว

"O Elfride! What have you committed yourself to? It is ruin to your good name to run to me like this! Has not your first

experience been sufficient to keep you from these things?" (Hardy. 1965 : 386)

ยามอยู่ในอารมณ์รัก เอลเฟร็ดเป็นคู่รักที่ทุ่มเททุกสิ่งทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งความรัก เธอต้องถวาทาธังใจ และความนิยมยกย่องจากคู่รักของเธอ สำหรับ สมิธ เธอได้แต่ไอ้ฮวด และทำจริตมารยาใส่เขา เธอก็ได้รับความรักจากเขาอย่างง่ายดาย แต่สำหรับ ไนท์ ผู้เจนโลกมากกว่า เธอต้องคอยทำตามเขาอย่างเห็นได้ชัด เธอละทิ้งความเป็นตัวของตัวเอง เธอต้อง หลอกตัวเอง และทั้งหลอกคนอื่นเพียงเพื่อที่จะทำให้เขารักเธอมาก ๆ และนิยมยกย่องในตัวเธอ เป็นต้นว่า ครั้งหนึ่ง ไนท์ ลองใจเธอโดยเสนอของกำนัลให้เธอเลือก เธอจะเลือกเอาสิ่งที่เธอรู้ว่าเขาชอบ แม้ว่าตัวเองจะชอบอีกอย่างหนึ่งก็ตาม

"Which will you have of these two things of about equal value - the well - chosen little library of the best music you spoke of - bound in Morrocco, walnut case, lock and key - or a pair of the very prettiest earrings in Bond Street Windows?"

"Of course the music," Elfride replied with forced earnestness. (Hardy. 1965 . 205)

เอลเฟร็ด ไม่เคยเชื่อที่จะป้อนคำถามให้คู่รักตอบ แล้วเธอก็จะชื่นชมกับคำตอบของเขาไม่ว่าคำตอบนั้นจะดีหรือไม่ดี หรือแม้แต่ว่าตอบยกย่องเธอเพียงเพื่อจะเอาใจ ซึ่งเธอเองก็รู้ แต่เธอก็ชื่นชอบและพอใจ อย่างเช่น เธอเฝ้าตาม ไนท์ ครั้งแล้วครั้งเล่า ว่าเขาชอบผู้หญิงผมสีอะไร เมื่อเขาตอบตรงกับสีผมของเธอเพียงเพื่อจะเอาใจ เธอก็เฝ้าดีอกดีใจ "... enjoying as truth what she knew to be flattery." (Hardy. 1965 . 317) เอลเฟร็ดสามารถทำในสิ่งที่ผิดไปจากกรอบประเพณีอย่างมาก ๆ ได้ หากเป็นการกระทำเพื่อ ไนท์ เช่น เธอถอดเสื้อผ้าออกเพื่อจะเอามาทำเป็นเชือกใช้ช่วยชีวิตเขา เมื่อครั้งที่ ไนท์ ดิ้นท้ออยู่บนหน้าผา ทามกลางสายฝนพริ้ว หรือการพูดอ่อนหวานเขาอย่างยอมทุกสิ่งทุกอย่าง เช่น

"Harry if I am not good enough to be your wife I wish I could be your servant and live with you," (Hardy. 1965 : 387)

นี่คือ เอลเฟร็ด สวอนคอร์ท เธอมีความรู้ในสิ่งที่สามารถโอ้อวดได้หลายอย่างเท่าที่หญิงสาวสมัยนั้นจะนิยมกัน เช่น ต้องวาดรูป เล่นดนตรีและร้องเพลงได้ รู้ภาษาด่างประเทศ ซี่مَا เธอรักสวยรักงาม แต่ทว่า เอลเฟร็ด ไม่มีความเข้าใจในชีวิตอย่างลึกซึ้งทองแท้

2 3 แบธชีบา เอเวอร์ดีน จากเรื่อง Far from the Madding Crowd.

ในตอนต้นเรื่องจะเห็นภาพของหญิงสาวที่แข็งแกร่งและปราดเปรียว เธอซี่مَاโดยไม่มีอานนั่งสำหรับผู้หุ้ญ (side-saddle) เธอเล่นผาดโผนบนหลังม้าในขณะที่ม้ากำลังวิ่งรันทหนึ่งเธอช่วยชีวิต โอ๊ค (Oak) ซึ่งในตอนนั้นเป็นเพื่อนบ้านใกล้เคียง ๆ กัน โอ๊ค นอนหลับอยู่ในกระท่อมของเขา และเริ่มหายใจขัดเพราะขาดออกซิเจน ในบทแรก ๆ นั้น แบธชีบาไม่ใช่คนใจดีหรือเห็นใจใคร เธอไม่เคยสนใจต่อความรู้สึกของผู้ใด เมื่อ โอ๊ค ขอดแต่งงานด้วยเธอตอบเขาว่า เป็นเรื่องตลกขบขันที่จะพูดถึงเรื่องนี้ เพราะเธอไม่ได้รักเขาเลย เธอมีลักษณะนิสัยเป็นคนตรงแผลงอยู่ในคาพูดแบบขวานผ่าซาก เช่น เธอบอกเหตุผลที่ไม่ยอมแต่งงานกับ โอ๊คว่า คนอย่าง โอ๊ค นั้นรับมือเธอไม่ไหวแน่

"I want somebody to tame me; I am too independent and you would never be able to, I know." (Hardy. 1975 : 66)

ต่อมา แบธชีบา มีความสามารถและความรับผิดชอบมากขึ้น เมื่อเธอต้องรับชวงงานในไร่ออกจากลุงของเธอ เธอจัดการและปกครองคนงานในไรด้วยตัวเอง เธอได้คนงานออกเพราะความผิดฐานขโมยของ เธอไปตลาดเพื่อขายพืชผลเอง เธอต่อรองราคาพืชผลอยู่ในหมู่เจ้าของไรนาที่เป็นผู้ขายล้วน ๆ แต่ในบางขณะเธอก็เหมือนผู้หญิงทั่ว ๆ ไป ที่มีความไร้สาระอยู่บ้าง เช่น เธอส่งบัตรวันวาเลนไทน์ ที่ฉึกว่า MARRY ME ให้แก่ ฟาร์เมอร์ โบลด์วูด (Farmer Boldwood) เพราะจะเข้าเขา เธอรู้สึกเสียใจเมื่อตระหนักในภายหลังว่าไม่เป็นผลดีต่อโบลด์วูด หลังจากนั้นเธอก็ระมัดระวังตัวและไต่ตรงองมากขึ้น

แบธชีบา เป็นคนหึงและโมโหง่าย บางครั้งมีบุคลิกที่แข็งและชอบวางตัวเป็นเจ้านายคน เช่น เธอต้องการให้ โอ๊ค เรียกเธอว่ามิสเอเวอร์ดีน แทนการเรียกชื่อเธอเฉย ๆ ทั้ง ๆ ที่รู้ดีอยู่แล้วว่า ครั้งหนึ่งเขาและเธอทะเลาะกัน เธอไล่เขาออกไปจากไร่ เพราะ โอ๊ค ว่าเธอตรง ๆ เกี่ยวกับการประพาดตัวที่เหลวไหลของเธอ แต่ในที่สุด เธอจำต้องขอให้เขากลับมา เพราะเกิดโรคระบาดขึ้นในฝูงแกะของเธอ ไม่มีใครจะจัดการเรื่องนี้ได้ นอกจาก โอ๊ค เขาจึงกลับมาทำงานยังไร่ของ แบธชีบา ต่อไป

เธอดำเนินงานในไร่และปกครองคนงานจำนวนมากด้วยดีตลอดมา ซึ่งอาจเป็นเพราะเธอมีสิ่งที่เหนือกว่าเขาเหล่านั้นหลายอย่าง เช่น สถานภาพทางสังคม ฐานะทางการเงิน ฯลฯ และอีกประการหนึ่ง เธอเป็นคนที่มีความมั่นใจในตัวเองด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยามที่เธอมีโมโห ฉุนากแล้ว ขอนี้ ลิดดี้ (Liddy) สาวต๋นต้องรู้ว่า เวลา แบธชีบา โกรธนั้น ฉุนากแล้วเหมือนสิงห์โต

"And, dear miss, you won't harry me and storm at me, will you? because you seem to swell so tall as a lion then, and it frightens me! Do you know, I fancy you would be a match for any man when you are in one O'your takings." (Hardy. 1975 : 217)

ลักษณะนิสัยอื่น ๆ ของ แบธชีบา นั้น คือ เธอชอบเรื่องโลดโผน ผจญภัย เช่น เธอเคยเข้าไปในป่าตามล่าหัง เพื่อจะเผ่าดูการพันดาบของ ทรอย และเธอดกลงแต่งงานกับ ทรอย โดยไม่มีใครรู้ เธอบอก โอ๊ค เกี่ยวกับการแต่งงานกระชั้นชิดของเธอว่า เธอไม่ตั้งใจที่จะไปหา ทรอย ที่เมืองอื่น เพื่อจะเข้าพิธีแต่งงาน เธอเพียงแต่ต้องการจะไปบอกเขาวาอย่าเพิ่งไปหาเธอที่บ้าน เพราะเธอเกรงว่า ไบรด์วูด จะทำร้ายเขา แต่ ทรอยก็พูดจาให้เธอเกิดการหึงหวง เธอกล่าวว่า ทรอย บอกกับเธอว่าเขาได้พบผู้หญิงที่สวยกว่าเธอ เธอไม่แน่ใจว่าเขาจะมั่นคงต่อเธอได้ตลอดไป นอกจากเธอจะตกเป็นของเขาเสียก่อนด้วย ความหึงหวงและโมโหง่ายเธอจึงแต่งงานกับ ทรอย

หลังจากแต่งงานไม่นาน ทรอย ก็สำแดงความเป็นสามีที่เลวให้เห็น เขาทำให้
แบธชีบา ผิดหวังและทุกข์ทรมาน แบธชีบา เป็นผู้หญิงที่กล้า มีความรู้สึกละอายใจที่รุนแรง
เธอบอกกับสามีว่าเธอยินดีจะทำทุกอย่างที่เขาชอบ ไมว่าจะเป็นคาบอดที่อ่อนหวาน การแต่งตัว
สวย ๆ หรืออื่น ๆ ที่จะทำให้เขาอยู่ดีบ้านได้

"O Frank! ... Only such a few weeks ago you said that I
was far sweeter than all your other pleasures put together, and
that you would give them all up for me; and now, won't you give up
this one, which is more a worry than a pleasure? Do, Frank. Come,
let me fascinate you by all I can do - by pretty words and pretty
looks, and everything I can think of - to stay at home. Say yes
to your wife - say yes!" (Hardy. 1975 282)

แต่เมื่อเธอตระหนักดีว่าเขานอกใจเธอ เธอก็เผชิญหน้ากับความจริงอย่างทรนง
องอาจ เธอบอกกับสามีว่าให้บอกความจริง เธอไม่ใช่คนโง่ที่จะไม่รู้อะไรเสียเลย

จะเห็นได้ว่า แบธชีบา ยอมทนที่จะรับรู้ความจริงที่ขมขื่นมากกว่ายอมเสียรู้
แม่น้ำที่เดียว

"It was best to know the worst, and I know it now!" (Hardy.
1975 : 306)

แบธชีบา ไม่เหมือนผู้หญิงโดยทั่วไป เพราะเธอมีบุคลิกที่แข็งแกร่ง เธอไม่ชอบ
ทำงานที่เป็นงานของผู้หญิง การจับกลุ่มคุยกันหรือดินทาสโมสรในหมู่ผู้หญิง ไม่ใช่ลักษณะนิสัย
ของเธอที่จะกระทำ ในช่วงวิกฤติการณ์ของชีวิต เธอไม่สะอึกสะอื้นใจ เมื่อ ทรอย ผู้สามีถูก
ยิงตาย เธอจัดการเอาศพเขาเข้ามาในห้อง เปลี่ยนเสื้อผ้าให้เพื่อเตรียมที่จะนำไปฝังด้วยมือ
ของเธอเอง

หลังจากสามีตายแล้ว แบธชีบา ดำเนินธุรกิจไนโรของเธอดต่อไป โดยมี ไอค์
คอยช่วยเหลือในทุกทาง เธอจึงคอย ๆ ซาบซึ้งและตระหนักในความรักของเขามิตรี

แต่เธอก็ยังไม่ต้องการแต่งงานกับ โอ๊ค จนกระทั่งอยู่มาวันหนึ่ง เขาบอกเธอว่าเขากำลังจะไปจากไร่ของเธอ และจะไม่กลับมาอีก เธอไม่อาจทนเห็นการจากไปของเขาได้ จึงตัดสินใจแต่งงานกับเขา

ในตอนต้นเรื่องของนวนิยาย แบลซีบา มีลักษณะนิสัยที่ค่อนข้างเหวโหลไร้สาระ ขาดความรับผิดชอบและทุนพันล้านแลน แต่เธอก็มีความแกร่งโดยธรรมชาติเป็นตัวของตัวเอง และมีความสามารถ จากเหตุการณ์ต่าง ๆ ทั้งดีและร้ายที่ผานเข้ามาในชีวิตของเธอ ทำให้เธอพัฒนาไปในทางที่มีแกนสารขึ้น ซึ่งในที่สุด เธอเป็นคนที่มีความตั้งใจดี มีความรับผิดชอบ และเธอจริงจัง

2 4 เอเธลเบอร์ทา ชิเคอเรล จากเรื่อง The Hand of Ethelberta.

เอเธลเบอร์ทา เป็นหม้ายด้วยวัยเพียง 19 และอาศัยอยู่กับ เลดี้ เพ็ทเธอร์วิน (Lady Petherwin) ซึ่งเป็นแม่ของสามี เอเธลเบอร์ทามาจากครอบครัวที่มีลูกมากและยากจน พ่อของเธอเป็นหัวหน้าคนรับใช้ของคฤหาสน์แห่งหนึ่งในกรุงลอนดอน พวกพี่ ๆ น้อง ๆ ของเธอออกไปเป็นคนรับใช้ตามที่ต่าง ๆ หลายแห่ง เธอและพี่โคทตี น้องสาวเท่านั้นที่ได้เรียนหนังสือ จากนั้นเธอไปเป็นครูสอนพิเศษตามบ้าน และต่อมาเธอแต่งงานกับบุตรของเลดี้ เพ็ทเธอร์วิน สามีของเธอตายลงในเดือนแรกของการแต่งงาน แต่เธอก็ยังคงอาศัยอยู่กับครอบครัวของเขา ใช้นามสกุลเขา ซึ่งเธอจะต้องปกปิดภูมิหลังของเธอ และไม่ติดต่อกับครอบครัวของเธออย่างเปิดเผย

เอเธลเบอร์ทา เป็นหญิงสาวที่ทันสมัย มีรสนิยมประณีต เธอเขียนโคลงกลอนได้ดีพอใช้ เธอไม่จกักตัวเองอยู่กับชนบระเพณี เธอเขียนคาประพันธ์และส่งไปให้คริสโตเฟอร์ จูเลียน (Christopher Julian) คู่รักเก่าของเธอ ซึ่งในคาประพันธ์เหล่านั้นได้แสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกหลายอย่างของเธอ ชื่อเสียงของเธอเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป หลังจากบทโคลงกลอนเหล่านั้นได้รับการตีพิมพ์แล้ว การกระหาดังกล่าวของเธอไม่ใช่สิ่งธรรมดาสามัญของผู้หญิงสมัยวิคตอเรียนพึงกระทำ แม้สามีจึงวาทกล่าวตำหนิเธอที่ไม่มั่นคงอยู่กับสามี และให้เธอเก็บ เขาไว้ในความทรงจำชีวิต แต่เธอบอกกับแม่ของสามีว่า อย่าได้ตำหนิเธอเลย

เพราะไม่มีผู้หญิงคนไหนที่จะมีชีวิตอยู่เพียงเพื่อการจดจำ และเมื่อสามีตายในช่วงคืนน้ำผึ้ง พระจันทร์เช่นนี้ ตัวเธอก็ควรได้มีโอกาสสัมผัสกับชีวิตใหม่บ้าง

เอเธล เบอร์ทา เป็นคนมีความทะเยอทะยาน หลังจากที่มีสามีตายแล้ว เธอไม่ต้องการกลับไปอยู่กับครอบครัวพอมเมทัน้อง ทั้งนี้เพราะเธอต้องการใช้ชีวิตอยู่ในวงสังคมชั้นสูงต่อไป และเพื่อที่จะได้มีโอกาสช่วยเหลือเกื้อกูลครอบครัวของเธอด้วย เธอเป็นคนฉลาดในการจัดการสิ่งต่าง ๆ เป็นคนที่มีแผนแบบยล แม้นในเรื่องของความรัก เธอจะไม่แต่งงานกับ จูเลียน จนกว่าเขาจะร่ำรวย แม้ว่าเธอจะรักเขาก็ตาม มีผู้ชายในวงสังคมชั้นสูงของลอนดอนหลายคนที่สนใจเธอ หนึ่งในจำนวนนั้นต้องการแต่งงานกับเธอ เธอต้องการรู้ว่าเขามั่งคั่งจริงหรือไม่ จึงได้แอบไปดูบ้านเขาตอนที่เขาไม่อยู่ บังเอิญเขาคนนั้นรู้จากการบอกเล่าของผู้อื่น เขาจึงกล่าวกับ เอเธล เบอร์ทา อย่างรู้ทัน และเธอก็ต้องยอมจำนนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

เมื่อแม่ของสามีตายแล้ว เอเธล เบอร์ทา ได้ครอบครองบ้านหลังใหญ่ และเงินเล็กน้อยจำนวนหนึ่ง เธอพาพอมเมทัน้องเข้ามาอยู่ด้วย โดยที่แม่ของเธออาศัยอยู่อย่างไม่ออกหน้าออกตา ที่ ๆ น้อง ๆ อาศัยอยู่ในฐานะคนรับใช้ เธอหาเงินเลี้ยงครอบครัวด้วยการเป็นนักเล่านิทาน (story-teller) แต่การเล่านิทานก็ได้เป็นอาชีพที่มั่นคง เอเธล เบอร์ทา จึงคิดว่า การแต่งงานกับคนร่ำรวยเท่านั้น จึงจะเป็นหนทางแก้ปัญหาครอบครัวของเธอได้ เธอตัดสินใจไม่แต่งงานกับ จูเลียน เพราะเขายากจน ในที่สุดเธอก็เลือกคนแต่งงานด้วยได้ คือ ทานคลอร์ด เม้าท์เคิลรี่ (Lord Mountclere) ขุนนางผู้มั่งคั่งและเรื่องอำนาจ ซึ่งแก่คราวพอ

เอเธล เบอร์ทา เป็นภาพของผู้หญิงที่มีกิริยาท่าทางดี มีสติปัญญา มีความทะเยอทะยานที่จะต่อสู้เพื่อเขียนฐานะให้พ้นจากภูมิหลังที่ต่ำต้อย โดยมีบุคลิกลักษณะที่แข็งแรงแบบคายในการดำเนินการ นอกจากนั้น เธอมีสิ่งที่น่าสนใจสองอย่าง คือ เธอไม่ละทิ้งพอมเมทัน้องให้ตกระกำลำบาก

๒ ๕ ยูสเทเซีย วาย จากเรื่อง The Return of the Native.

เมื่อเริ่มต้นเรื่อง จะเห็นเธอยืนโดดเดี่ยวอยู่บนเนิน มีดงต้นสีท (Heath) เป็นฉากอยู่เบื้องหลัง ให้ความรู้สึกเหงาและโดดเดี่ยว อันเป็นความรู้สึกที่ ยูสเทเซีย มีอยู่ตลอดเวลาที่เธออยู่ในหมู่บ้านแห่งนี้ เธอเป็นสาวงามของหมู่บ้านที่เงียบเหงาแห่งหนึ่ง ซึ่งแวดล้อมไปด้วยป่าต้นสีทที่ดูทึบทึบและเขียวเหงา ยูสเทเซีย อาศัยอยู่กับปู่ ปล่อยให้วันหนึ่ง ๆ ล่วงผ่านไปโดยไม่มีอะไรจะทำ ที่หมู่บ้านแห่งนี้เงียบ ไม่มีอะไรที่น่าตื่นเต้นเลย สิ่งที่เราคาดหวังตลอดเวลา ก็คือ ความรักจากผู้ชายสักคน เพื่อขับไล่ความว้าเหว หงอยเหงา ไปจากเธอ เธออยากได้เพียงความรัก แต่ทว่าไม่ได้เห็นความสนใจจะต้องเป็นผู้ชาย คนไหน

And she seemed to long for the abstraction called passionate love more than for any particular lover. (Hardy. 1975 : 92)

ยูสเทเซีย เพียงแต่อยากจะมีความรัก แต่ทว่าไม่ได้เจาะจงหรือประทับใจ ผู้ชายคนไหนเป็นพิเศษ ซึ่งจะเห็นได้จากตอนที่เธอรับทาหน้าที่เป็นผู้มอบตัว ธอมาสิน ให้กับเจ้าบ่าวในพิธีแต่งงานของ ธอมาสิน กับ ไวลด์ฟ เจ้าบาวนั้นที่แท้แล้วก็คือคู่รักเก่าของเธอ นั่นเอง

ตลอดเรื่อง ยูสเทเซีย เป็นตัวละครที่ "กล้า" คอผู้ชาย ทั้งในจิตใจและในท่าทีที่แสดงออก ในฉากแรกเธอยืนอยู่บนเนินดิน ทาสัญญาณไฟ เพื่อให้ ไวลด์ฟ ออกมาหาเธอ ต่อมาความ "กล้า" ของเธอก็ปรากฏขึ้นอีก ในคาบู้ดที่เธอกล่าวกับ ไวลด์ฟ ว่า เธอไม่ชอบความรักที่ราบรื่นไร้ขวากหนาม เธออยากให้เขาทอดทิ้งเธอไปเสียบ้าง ความรักดูเป็นสิ่งที่ขัดขัดหากคนรักขัดตรงต่อกัน และไม่นอกใจเสียเลย

"I do not thank you for that. I should hate it to be all smooth. Indeed I think I like you to desert me a little once now and then. Love is the dismallest thing where the lover is quite honest. O, it is ashame to say so, but it is true! ... My low spirits begin at the very idea. Don't you offer me tame love, or away you go!" (Hardy. 1975 : 105)

คำพูดของเธอดังกล่าวมานี้ สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะนิสัยที่เธอชอบแสวงหาความ
ผืนเด่นให้กับชีวิตอีกด้วย จะเห็นได้อีกตอนหนึ่ง คือ เมื่อเธอรู้อย่างแน่นอนว่า คลิม (Clym) จะกลับ
จากเรียนหนังสือที่ปารีสมาอยู่บ้าน ยูสเทเซีย จึงวางแผนที่จะหาตัวเองเข้าไปในบ้านของ
คลิม โดยแต่งตัวเป็นผู้ชายร่วมไปกับคณะละครในวันคริสต์มาส

ยูสเทเซีย ไม่ใช่หญิงสาวที่ติดอยู่ในชนบทประเพณี เธอไม่ประพฤติดนอกลู่นอก
กฎเกณฑ์อันเข้มงวดของสังคมสมัยวิกตอเรียน มิสซิสโยโบรท์ (Mrs. Yeobright) ออก
ความเห็นเกี่ยวกับ ยูสเทเซีย ว่า ไม่มีผู้หญิงคนไหนที่จะเดินเตร่เตร่ในดงมืดได้ทั้งวันทั้งคืน
อย่าง ยูสเทเซีย แต่นั่นก็ไม่ใช่ทั้งหมดที่เธอทำได้ ยังมีสิ่งที่ไม่ชอบมาพากลระหว่างเธอและ
สามีของ เธอมาซิน อีกด้วย

"No lady would rove about the heath at all hours of the
day and night as she does. But that's not all of it. There was
something queer between her and Thomasin's husband at one time -
I'm sure of it as that I stand here. (Hardy. 1975 : 218)

ต่อมา เมื่อ คลิม ตกยากต้องกลายเป็นคนตัดฟืน วันหนึ่งเธอบอกกับเขาว่า
จะไปเดินราในงานของหมู่บ้านตามลำพัง เพราะเธอรู้สึกโกรธที่เขาพอใจในอาชีพเช่นนั้น
และดื่มเพลงไปตัดฟืนไปอย่างไม่ทุกข์ร้อน และเมื่อไปถึงงานเดินราแล้ว เธอก็พบกับ ไวลด์ฟ
คูร์กเกา ซึ่งขณะนี้เป็นสามีของ เธอมาซิน เธอเดินรากับเขา ทั้งนี้ก็ตรงตามคำสั่งนิษฐาน
ของมิดซิสโยโบรท์ที่ว่า เธอมีอะไรที่ไม่ชอบมาพากลกับสามีของเธอมาซิน ต่อมาเธอตัดสินใจ
ที่จะหนีไปจากหมู่บ้านเอ็กดอน ฮีธ (Egdon Heath) กับ ไวลด์ฟ ทั้ง ๆ ที่เธอเองก็มีสามีอยู่

โดยปกติแล้ว ยูสเทเซีย เป็นคนกร้าวแฉียง เธอจะไม่เคยร้องไห้เลย

"Are you not ashamed of me, who used never to be a crying
animal?" (Hardy. 1975 : 344)

แต่ในบางครั้งจิตใจที่แข็งแกร่งของเธอก็ปรากฏออกมาในลักษณะของคนใจดำ เช่น เมื่อ คลิม
(Clym) ไม่ยอมให้เธอไปเดินรา เธอก็ไม่ฟังเสียง และยืนยันที่จะไปให้ได้ ทั้ง ๆ ที่
คลิม สามีของเธอขึ้นดาพิการ และอยู่บ้านคนเดียว

เมื่อแม่ของ คลิม ตาย เขาเสียใจอย่างสุดซึ้งและเฝ้ารำพันว่าเป็นความผิดของเขา และสาปแช่งตัวเอง แต่เธอก็ไม่เห็นใจเขาเลย มีพินาศยิ่งพิศในเชิงห่วงตัวเองมากกว่าที่จะร่วมในความทุกข์ร้อนของสามี

"I committed the guilt, and may the whole burden be upon my head!"

"I think you might consider twice before you say that," Eustacia replied "Single men have, no doubt, a right to curse themselves as much as they please, but men with wives involve two in the doom they pray down." (Hardy. 1975 : 315)

คลิม อยู่อย่างคนหมดกำลังใจตายอยาก อันสืบเนื่องมาจากคาพิการจวนจะบอด และความเศร้า เสียใจจากการตายของแม่ เขามักจะระบายความระทมทุกข์นี้กับ ยูสเทเซีย และบางครั้งก็ใช้คำถามกับเธอชนิดน้อยอกน้อยใจในวาทสนา เช่น เขาควรจะตายไปไหม เพื่อให้อะไร ๆ ดีขึ้น สำหรับเธอ เป็นต้น แต่เธอกลับตอบเขาอย่างคนใจดำและเลียดเย็นที่สุดว่า "Don't press such a question dear clym." (Hardy. 1975 : 317) ยูสเทเซีย เป็นคนเปรี๊ยะ หยิ่ง และมีทิฐิ จะเห็นลักษณะนิสัยนี้ได้จากสัมพันธ์ภาพระหว่างเธอกับมิสซิสโยไบรท์ แม่สามี และกับ คลิม สามีของเธอ โดยเฉพาะกับแม่ของสามีนั้น เธอทำตัวเหมือนขมื่นกับปูนเลยทีเดียว

When Mrs. Yeobright approached, Eustacia surveyed her with the calm stare of a stranger. (Hardy. 1975 : 253)

และเมื่อเธอบันดาลโทษต่อมิสซิสโยไบรท์ เธอจะไม่ควบคุมอารมณ์เลย ซึ่งจะเห็นได้จาก คาพิฑที่มีมิสซิสโยไบรท์ตอบได้ความรุนแรงทางอารมณ์ของลูกสะใภ้ ว่าเป็นคนใจร้อน หุนหัน ไม่เหมาะสมกับความสวยที่เธอมีพร้อมทั้งทำให้แสดงความไม่ไหวรุนแรง เช่นนี้ต่อลูกชายของนาง เพียงครั้งเดียวที่แสดงค่อนาง

"Don't rage at me, madame! It ill becomes your beauty, and I am not worth the injury you may do it on my account." (Hardy. 1975 : 255 - 256)

กับ คลิม เอง ยูสเทเซีย ไม่เคยกลัวและไม่เสียใจเมื่อมีปากเสียงกันขึ้น เธอไม่เห็นใจเขา และมักจะตอบโต้ด้วยท่าทีและถ้อยคำที่ไม่สนใจต่อความรู้สึกของอีกฝ่ายหนึ่งเลย

แม้ ยูสเทเซีย จะมีลักษณะนิสัยแข็ง แต่เธอก็มีจุดอ่อนในบางเรื่องเหมือนกัน นั่นก็คือ มีจุดอ่อนในเรื่องของศีลธรรม เธอรู้ว่าเธอมีส่วนผิดในการทำให้มิตซึสไฮโบรท์ถึงแก่ความตาย นางอาจจะไม่ตายหากเธอละทิ้งสิ่งใด ในวันเกิดเหตุนี้ มิตซึสไฮโบรท์มาเยี่ยมลูกชาย คลิม กำลังนอนหลับ เธอเป็นคนเดียวที่รู้เห็นการมาของนาง แต่เธอก็ไม่เปิดประตูให้ ด้วยความคิดที่ว่านางไม่ชอบเธอ นางมาเยี่ยมสามีเธอเท่านั้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มิตซึสไฮโบรท์ต้องเดินกลับอย่างเสียใจ และเพราะระยะทางจากบ้านลูกถึงบ้านนางนั้นไกลหลายไมล์ ทำให้นางเหนื่อยเป็นลมอยู่กลางทาง และตายในที่สุด ทำให้คลิม รำพันถึงความผิดของเขาอยู่ทุกวัน ในบางครั้ง ยูสเทเซีย ก็รู้สึกถึงความผิดชอบชั่วดี แต่เธอก็ไม่กล้าที่จะสารภาพต่อสามีว่าเป็นความผิดของเธอเอง

Misgiving, regret, fear, resolution, ran their swift course of expression in Eustacia's dark eyes. She was face to face with a monstrous difficulty, and she resolved to get free of it by postponement. (Hardy. 1975 : 297)

ยูสเทเซีย เป็นตัวละครที่ไม่มีความสุขเลย เพราะเธอขาดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และที่สำคัญก็คือ เธอไม่รับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น แต่ต้องการให้ผู้อื่นเห็นใจและรับรู้ความรู้สึกของตัว เช่น เมื่อเธอกำลังกับสามีขณะที่เขามีความเศร้าโศกเสียใจอยู่นั้น เธอก็ยังพูดประชดประชันเขา ว่าเขาหลอกเธอ เธอต้องอยู่ในกระท่อมหับเหล็ก ๆ ห่างไกลจากผู้คนขึ้นสูงทั้งหลาย เธอต้องจมอยู่กับการใช้ชีวิตคู่กับเขา ต่าง ๆ นานาเหล่านี้โดยไม่เห็นใจ คลิม เลย

ความไม่เห็นอกเห็นใจใครนี้ ทำให้เธอต้องตกอยู่ในฐานะลำบาก ด้วยเธอตัดสินใจทุกอย่างตามมาตรฐานความรู้สึกนึกคิดของเธอแต่เพียงผู้เดียว เธอเก็บปัญหาที่เกี่ยวกับการตายของมิตซึสไฮโบรท์ไว้อย่างเงียบเชียบ เพราะเธอคิดว่าหากจะเล่าเรื่องราวทั้งหมดให้ คลิม รู้ อาจทำให้สถานการณ์เลวลง เธอเฝ้าเวียนถามตัวเองว่าควรบอกเรื่องดังกล่าวแก่เขาหรือไม่ และถ้าเขารู้ เขาคงต้องฆ่าเธออย่างแน่นอน

"I don't know what to do. Should I tell him or should I not tell him? I always and asking myself that. O, I want to tell him; and yet I am afraid. If he finds it out he must surely kill me, for nothing else will be in proportion to his feeling now." (Hardy. 1975 : 319)

ยูสเทเซีย เป็นภาพของหญิงสาวที่มีบุคลิกลักษณะแข็ง ไม่ติดอยู่ในชนบประเพณี ใจแข็ง ปราศจากการเห็นอกเห็นใจใคร เธอมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับลักษณะของปาดีนฮิท ตามที่ ฮาร์ดี้ ผู้ประพันธ์เรื่องนี้บรรยายไว้ว่า ปาดีนฮิทนั้นเย็นยะเยือก แลดูทึบลึก มองไม่ออกกว่าจะลึกเข้าไปเพียงใด มันเย็นเจี๊ยบ เทงาและเฉยเมย ราวกับว่าจะไม่ยอมรับรู้ถึงทุกข์สุขของผู้ใดเลยฉะนั้น แต่ทว่า ยูสเทเซีย เกลียดปาดีนฮิท อันเป็นสิ่งแวดล้อมรอบตัวเธอเอง ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า ยูสเทเซีย เกลียดตัวเธอเองและถูกโชคชะตากำหนดให้ต้องได้รับเคราะห์กรรมและภัยพิบัติ

ด้วยความทะเยอทะยาน อันเป็นลักษณะของเธอ เธอเดินร่นเพื่อไปให้พ้นจากคดงตันฮิท เธอเป็นตัวละครที่ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ ต้องประสบกับความทุกข์ยากตลอดเรื่อง นอกจากนี้ ยูสเทเซีย มิได้ยึดถือศีลธรรม หากแต่เธอยึดหลักความต้องการของตนเป็นบรรทัดฐาน ในการประพฤติปฏิบัติตน

26 พอลลลา พาวเวอร์ จากเรื่อง Laodicean.

พอลลลาเป็นหญิงสาวผู้มั่งคั่ง ทายาทคนเดียวของผู้รับเหมาก่อสร้างทางรถไฟ เธอเป็นเจ้าของปราสาทหลังใหญ่และเกาแวก ซึ่งซื้อมาจากตระกูล เดอ แสตนซี (the de Stancy) อันเป็นตระกูลขุนนางที่เกาแวกตระกูลหนึ่ง เธอมักจะนึกเพื่อฝันไปในสิ่งที่เธอชอบ และอยากเป็นโน่นเป็นนี่เสมอ เช่น เธอใฝ่ฝันว่าเธอน่าจะเป็นลูกสาวของตระกูลเกาแวก และมีประวัติอันยาวนาน สักตระกูลหนึ่ง เป็นต้น

พอลลลา ไม่ใช่คนที่ทรหดอดทนและจริงจังต่ออะไร เธอมิได้สนใจในสิ่งหนึ่งสิ่งใด ที่นำไปใช้ได้หรือปฏิบัติได้ หากแต่คอยตามอย่างรูปแบบเก่าของชนชั้นสูงในเวลานั้น เธอรักสวยรักงาม ไปรดปรานของบางอย่างที่เป็นแบบกรีก เป็นคารารับเชิญในละครการกุศล เธอมีความคิดที่จะตั้งโรงงานทำเครื่องปั้นดินเผา ซึ่งมิใช่เพื่อเป็นงานเป็นการ หากแต่เป็นเพราะ

ชอบศิลปะแบบกรีก เช่น เครื่องปั้นดินเผาแบบเฮเลนิก (Hellenic) เป็นต้น ต่อมา เธอพบกับ จอร์จ ซัมเมอร์เซต (George Somerset) สถาปนิกหนุ่มที่รับเหมาซ่อมแซมปราสาทให้เธอ และแล้วเขาก็หลงรักเธอในที่สุด

พอลล่า เป็นหญิงสาวที่ฉลาดหลักแหลม เป็นตัวของตัวเอง ถือตัว และอ่านยาก ครั้งหนึ่ง ซัมเมอร์เซต รู้สึกปวดที่ขาทั้งสองข้าง ขณะที่กำลังเดินไปกับ พอลล่า ในบริเวณปราสาทของเธอ ไม่มีใครอยู่ใกล้ ๆ เลยในเวลานั้น พอลล่า จึงต้องทำอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อช่วยเขา และเมื่อเธอตระหนักว่า เธอยังตามล่าหึงกับเขา เธอก็เกิดขวยอายขึ้นมาทันที แต่ก็เป็นการยากที่จะบอกกว่าเธอเขินอายเพราะคิดว่าเป็นการไม่ถูกต้องที่เดินไปกับเขาตามลำพัง หรืออายเพราะสัญชาตญาณของความเป็นสาว เนื่องจากเธอเป็นคนอ่านยากนั่นเอง และในกรณีของความสัมพันธ์ระหว่างเธอกับ ชารอธ เดอ แสตตันซี (Charlotte de Stancy) ลูกสาวของเจ้าของปราสาทเดิมของเธอ มีผู้กล่าวถึง พอลล่า ว่าเธอรู้สึกสับสนเหมือนดาวเหนือ เขาอ่านไม่ออกว่าเธอจะรัก ชารอธ เหมือนกับที่ ชารอธ รักและนิยมชมชื่นในตัวเธอหรือไม่

ในกรณีของความถือเนื้อถือตัว จะเห็นได้จากฉากงานเลี้ยงในสวน เมื่อ ซัมเมอร์เซต ขอ พอลล่า เดินรา เธอไม่ตอบรับเขาด้วยถ้อยคำที่ตรงไปตรงมา เพราะความถือตัวของเธอ เธอตอบเขาแค่คำว่า "If you like." (Hardy. 1951 : 133)

ในบางกรณีที่สถานการณ์บังคับให้เธอต้องตอบอย่างชัดเจนทันที เธอก็จะตอบอย่างแบ่งรับแบ่งสู้ ทั้งนี้เพราะเธอไม่ต้องการให้ใครรู้ความรู้สึกที่แท้จริง ดังเช่นในกรณีที่ ซัมเมอร์เซต ขอความรัก

"Will you, Paula?" he repeated.

"You may love me."

"But don't you love me in return?"

"I love you to love me."

"Won't you say any thing more explicit?"

"I would rather not." (Hardy. 1951 : 135)

พอลล่า เป็นตัวของตัวเอง ไม่ใช่เพียงเพราะเธอมีตำแหน่งสูงส่งในสังคมหรือเพราะร่ำรวยมหาศาล และไม่มีผู้ใดบังคับเธอให้ทำอะไรต่ออะไรได้เท่านั้น แต่เป็นเพราะเธอเป็นเช่นนั้นด้วยตัวเธอเองตามธรรมชาติด้วย เธอเขียนไว้ในสมุดบันทึกประจำวัน เมื่อตัดสินใจแต่งงานกับ เคอ แสตนซี ว่า เธอไม่ได้แต่งงานกับเขาเพื่อสืบทอดบรรดาศักดิ์ หากแต่เป็นเพราะความสงสาร และเห็นแก่ลูกของเธอ สำหรับความเข้าใจของผู้คนทั่วไป จะเป็นอย่างไรนั้น เธอไม่สนใจ

พอลล่า มีลักษณะนิสัยที่หุ่นพันหล่น ซึ่งจะเห็นได้จากพฤติกรรมของเธอ ตั้งแต่ตอนเริ่มต้นจนจบเรื่องของนวนิยาย เธอเปลี่ยนใจเปลี่ยนความคิดกระตั้นหันอยู่เนือง ๆ เช่น เธอเปลี่ยนใจกระตั้นหันที่จะไม่ทำพิธีเข้าเป็นคริสต์ศาสนิกชน ทั้ง ๆ ที่อยู่ในระหว่างกระทำพิธี

ลักษณะการไม่ยั้งคิดนี้ เธอทำได้แม้แต่การที่จะติดตาม ชัมเมอร์สเลท ไปทุกหนทุกแห่ง ที่เธอคิดว่าเขาจะไป โดยปกตินักผู้หญิงจะไม่กล้าที่จะเป็นฝ่ายวิ่งตามหาป่ป่กับความเข้าใจกับผู้ชาย ถึงฝ่ายหญิงจะเป็นผู้ผิดก็แล้วแต่ แต่ พอลล่า ติดตามเขาไปในทันทีที่รู้ตัวว่าเข้าใจเขาผิด

พอลล่า ก็เหมือนกับหญิงสาวอื่น ๆ ที่ปฏิบัติตนตามระเบียบประเพณีของสังคมในสถานการณ์ปกติ เธอฉลาดและมีไหวพริบดี รู้ว่าเมื่อใดควรทำหรือไม่ว่าจะต้องทำตามระเบียบของสังคม หรือเมื่อใดควรละเลยปล่อยเลย ในสถานการณ์ที่ราบรื่น เธอจะเข้มงวดกับกฎเกณฑ์ เช่น ตอนที่ขึ้นรถลงรถอยู่กับ ชัมเมอร์สเลท ในคืนที่มีงานเลี้ยงในสวนเมื่อเขาทำท่าจะจูมกอดเธอ เธอบ่นเยาะเย้ยโดยบอกเขาว่า

"To everything there is a season, and the season for this is not just now," (Hardy. 1951 : 136)

แต่ในสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดความบาดหมางได้ง่าย เธอจะละเลยปล่อยเลย เช่น เธอบอกให้ ชัมเมอร์สเลท เขียนจดหมายถึงเธอบ้างก็ได้ ในยามจากกัน ถ้าหากว่าเขาคิดถึงเธอ และในยามที่ต้องประสานรอยร้าว ระหว่างเธอกับ ชัมเมอร์สเลท พอลล่า จะพูดจาประนีประนอมด้วยบุคลิกของผู้สันตติภรณ์ ซึ่งเธอกลับมีความเข้มแข็งกว่า ชัมเมอร์สเลท เสียอีก เธอยอมรับว่าเธอไม่ดีต่อเขาในบางครั้ง เธอรู้ตัวว่าผิด และหากเขายังต้องการแต่งงานกับเธออยู่ก็ขอให้บอก

"I have served you badly, George, I know that; but it is never too late to mend; and I have come back to you. However, I shall never run after you again, trust me for that, for it is not the woman's part. Still, before I go, that there may be no mistake as to my meaning, and mystery entailed on us for want of a word, I'll add this: that if you want to marry me, as you once did, you must say so; for I am here to be asked." (Hardy. 1951 : 464)

พอลล่า เป็นหญิงสาวในวงสังคมชั้นสูง ที่ค่อนข้างจะใจร้อน และเป็นตัวของตัวเอง โดยทั่วไปแล้ว เธอถือตัว เฉลียวฉลาดที่จะปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะ เธอเป็นหญิงสาวที่ทันสมัย เช่น ออกกำลังกายในโรงยิมสวนตัวของเธอด้วยเครื่องแต่งกายแบบผู้ชาย เธอจะผสมกลมกลืนอยู่ในวงสังคมชั้นสูง ทางกลางสี่งหรรดาตาง ๆ นานา ซึ่งถือกันว่าเป็นธรรมเนียมสูงในเวลานั้น

๒ ๗ เลดี้ คอนแวนต์ ไทน์ จากเรื่อง Two on a Tower.

เลดี้ คอนแวนต์ ไทน์ เป็นสุภาพสตรีสูงศักดิ์ในวัยเกือบ ๓๐ ปี ผู้มีลักษณะนิสัยใจร้อน หุนหันพลันแล่น และไม่รอบคอบ เธอผลิผลายให้สาบานกับสามี ทั้ง ๆ ที่เขาไม่ได้ขอร้องให้สาบาน ว่าเธอจะอยู่บ้านอย่างสงบเรียบร้อย จะไม่ออกสังคม จะไม่มีสังสรรค์สมาคมใด ๆ กับเพื่อนฝูงเลย และแล้วเมื่อสามีจากไปนานปีเข้า ไม่มีที่ทาวาจะกลับ เธอก็เริ่มจะทนไม่ได้กับชีวิตที่โดดเดี่ยวเหงาหงอยนั้น แต่เธอก็ไม่มีทางเลือกอื่น นอกจากทนทุกข์อยู่กับคำสาบานของตัวเอง ความไม่รอบคอบของเธอมิปราศจากเหตุผลเรื่อง เช่นเมื่อเธอรู้สึกชอบ สวิธิน เซนต์ คลีฟ (Swithin St. Cleeve) และรู้ว่าเขากำลังฝึกหัดทางด้านดาราศาสตร์อยู่ เธอก็จัดหากล้องโทรทรรศน์ราคาแพงให้เขา และบอกเขาว่าเธอไม่มีงานอดิเรกทำ และถ้าจะหากจะทำเลือกงานด้านดาราศาสตร์ ซึ่งจะเห็นได้ว่า เธอไม่คิดให้รอบคอบเสียก่อนว่าจะเหมาะสมหรือไม่ที่สุภาพสตรีสูงศักดิ์จะมาทำตัวสนิทสนมกับ เด็กหนุ่มที่อยู่ในสังคมชั้นต่ำกว่า และขณะนั้นสามีเธอเองก็ไม่อยู่ด้วย

ธรรมชาติของเธอเป็นเช่นนั้นเอง เธอรู้้อยู่แก่ใจว่าการหุนหันพลันแล่น ใจร้อน ไม่รอบคอบนั้นเป็นสิ่งไม่ดี แต่เธอก็ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ดูงของ เซนต์คลีฟ วิจารณ์เธออย่างรุนแรงเพราะเธอพยายามทำให้เซนต์คลีฟสนใจเธอโดยไม่ได้ไตร่ตรองถึงความเหมาะสม

"I don't think well of any woman who dotes upon a man so much younger than herself ... She is old enough to know that a liaison with her may, and almost certainly would be your ruin;" (Hardy. 1964 : 254)

เพราะความหุนหันพลันแล่นของเธอ ทำให้เธอไม่ประพฤติดนอยู่ในกฎระเบียบของสังคมสมัยวิกตอเรียน เช่น ไปหาเซนต์คลีฟในยามวิกาล พยายามหาเรื่องสนทนากับเขาทั้ง ๆ ที่ไม่มีความจำเป็น นอกจากนั้น เธอยังเขียนจดหมายถึงเขา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอารมณ์และความรู้สึกของเธออย่างไม่ไว้ตัวเลย

"Come and see me! After your great kindness in being my messenger I can never do enough for you, I wish you had a mother or sister, and pity your loneliness! I am lonely too." (Hardy. 1964 : 50)

ในโลกที่เธอผลุนผลันไปยังบ้านของเซนต์คลีฟ เมื่อรู้ว่าเขาเจ็บป่วย ก็แสดงให้เห็นถึงความหุนหันพลันแล่นของเธอเช่นกัน เธอชอบเขามาก จนไม่สนใจสิ่งใด แม้ว่าจะจะเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องก็ตาม

"I am too fond of him!" She moaned; "but I can't help it, and I don't care if it's wrong, - I don't care!" (Hardy. 1964 : 73)
แล้วเธอก็จมพิศ เขาในขณะที่เขาหลับไม่รู้ตัวเพราะพิษไข้

เลดี้ คอนสตันไน์ เป็นตัวละครที่ต้องระทมทุกข์ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบเรื่อง เพราะธรรมชาติของเธอเอง เธอไม่รอบคอบในการทำสิ่งต่าง ๆ ใจเร็วทันใด ทั้งในความคิดและการกระทำ เธอทนทุกข์จากความว้าเหว่ เดี่ยวดายในชีวิตร ทั้งนี้เนื่องมาจากคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้

กับสามี ซึ่งหายสาบสูญไป นอกจากนั้นเธอยังระทมทุกข์กับความรักที่เธอมีต่อเซนต์คลีฟ ชายหนุ่ม
ผู้อ่อนวัยกว่าเธอมาก และต่างชนชั้นกัน ซึ่งยากที่จะลงเอยอย่างมีความสุขในอนาคตได้ เธอเอง
ก็ต้องรู้ดีในข้อนี้หากเธอจะพิจารณาใคร่ครวญอย่างระมัดระวัง แต่นั่นก็มีใช้ธรรมชาติของเธอที่จะ
มีความคิดรอบคอบ

2 ๘ จูเซ็ททา จากเรื่อง The Mayor of Casterbridge.

จูเซ็ททา เป็นหญิงสาวที่มีพื้นเพอยู่ที่เกาะเจอร์ซี (Jersey) เธอเป็นคนเจ้าอารมณ์
ชอบทำอะไรตามอำเภอใจ จูเซ็ททา ไม่สนใจกฎเกณฑ์ ขนบธรรมเนียมประเพณีหรือความเหมาะสม
แต่อย่างใด ถ้าเธอชอบที่จะทำอะไรแล้ว เธอต้องทำ ในเรื่องของความรัก เธอคิดว่า ถ้าเธอ
มีอำนาจวิเศษ เธอจะบันดาลให้คนได้รักกันตามใจชอบ "I'd let people live and love
at their pleasure!" (Hardy. 1968 : 185)

ในเรื่องของเธอเอง เธอก็เอาแต่ใจตัวเองเป็นอย่างมาก เธอมีข้อผูกมัดที่จะต้อง
แต่งงานกับ เฮ็นชาร์ด (Henchard) แต่เมื่อเธอพบคนที่เธอถูกใจมากกว่า เธอก็เปลี่ยนใจทันที
"I'll love where I choose!" (Hardy. 1968 : 204) แล้วเธอก็ยกเอาข้อเสีย
ต่าง ๆ นานาของ เฮ็นชาร์ด ขึ้นมาอ้าง

เหตุที่ทำให้เธอต้องผูกมัดตัวเองกับ เฮ็นชาร์ด นั้น เป็นเพราะการชอบทำตาม
อำเภอใจของเธอ ซึ่งรู้ได้จากการที่เธอเป็นสินเป็นไฟเอาหัวเขา เพราะเขารบเร้าเธอให้
แต่งงานด้วย

"How can you speak so! ... Knowing that my only crime was
the indulging in a foolish girl's passion for you with too little
regard for correctness, and I was what I call innocent all the time
they called me guilty, you ought not to be so cutting!" (Hardy.
1968 : 203)

การเอาแต่ใจของเธอเป็นเหตุให้ อลิซาเบธ-เจน ผู้ไร้เดียงสาพลอยตกที่นั่งลำบาก
ไปด้วย เธอจัดการให้ อลิซาเบธ-เจน พักอยู่ในบ้านของเธอเพื่อที่จะดึงความสนใจของ เฮ็นชาร์ด

กลับมา แต่เมื่อเธอรู้ความจริงว่า อลิซาเบธ-เจน เป็นสาเหตุของการหลบเลี่ยงไม่มาเยี่ยมเธอของ เฮ็นชาร์ด เธอจึงให้ อลิซาเบธ-เจน ออกจากบ้านทุกวันและตลอดทั้งวัน

ลูเซททา เป็นหญิงสาวที่ไม่สงวนท่าที เมื่อเธอต้องการจะแต่งงานกับ เฮ็นชาร์ด เธอก็ย้ายไปอยู่ คาสเตอร์บริดจ์ (Casterbridge) เพื่อที่จะได้อยู่ใกล้ชิดกับเขา แต่เมื่อเธอพบ ไดมอนด์ ฟาร์เฟร และชอบเขา เธอก็ไม่รีรอที่จะทำอย่างใดอย่างหนึ่งหรือบอกให้เขารู้ว่า เธอรู้สึกอย่างไรต่อเขา

"Do you look out often?" he asked

"Yes, very often."

"Do you look for any one you know?"

Why should she have answered as she did?

"I look as at a picture merely, But" she went on, turning pleasantly to him, "I may do so now - I may look for you. You are always there, are you not?" (Hardy, 1968 : 181 - 182)

ลูเซททา ตรงกันข้ามกับ อลิซาเบธ-เจน เธอไม่สนใจกับกฎระเบียบของสังคม เฮ็นชาร์ด เคยเตือนเธอเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ให้แต่งงานกับเขาเสีย เพราะเรื่องที่เกิดขึ้นที่ เจอร์ซี่ บ้านเกิดของเธอ อาจจะรู้มาถึงที่นี่ก็ได้

"... you ought to accept me - for your own good name's sake What is known in your native Jersey may get known here."

"How you keep on about Jersey! I am English!" (Hardy, 1968 : 203)

จะเห็นได้ชัดว่า เธอสนใจขึ้นมาทันที เมื่อ เฮ็นชาร์ด กล่าวถึงชาติกำเนิด ของเธอว่าเป็นสาวเกาะเจอร์ซี่ เธอไม่กังวลมากนักเกี่ยวกับเรื่องที่เคยมีชื่อเสียงเสีย และ อาจจะเป็นที่รู้ของคนทั่วไป

ดูเช่หาก็พร้อมที่จะกระทำในสิ่งที่ต่อต้านสังคม เนื่องจากผู้คนภายนอกเล่าลือกันมากเกี่ยวกับเรื่อง "กล้า" ผู้ชายของเธอ เธอบอกกับ ฟาร์เฟร ก่อนที่เขาจะรู้จากผู้อื่นว่า ถ้าได้ข่าวอะไรที่เกี่ยวกับตัวเธอจากชาวบ้านขอให้อย่าเชื่อ เธอรับรองว่าเธอไม่ได้เป็นอย่างที่เขาเล่าลือกันแต่อย่างใด เธอต้องการเอาชนะเพียงอย่างเดียวโดยไม่คำนึงถึงกฎเกณฑ์ใด ๆ ทั้งสิ้น เช่น เธอบอกกับ เฮ็นซาร์ด อย่างหักหาญน้ำใจว่า เธอรัก ฟาร์เฟร มาก เธอบอกผิดเขาอย่างไร ยิ่งยั้ง ๆ ที่ความจริงแล้วเธอต้องแต่งงานกับเขาด้วยเหตุผลเกี่ยวกับชื่อเสียง ทั้งยังขอร้องเขาไม่ให้แพร่พรายความหลังระหว่างเขาและเธอ เพราะถึงอย่างไร เธอก็แอบไปแต่งงานกับ ฟาร์เฟรเรียบร้อยแล้ว

กล่าวได้ว่า เธอเป็นคนที่ทำอะไรตามอำเภอใจ และกล้าทำทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งชัยชนะ แม้ว่าจะต้องผิดกฎเกณฑ์และกติกาก็ตาม เธอก็จะทำ

2.9 มิสซิสซาร์มอนด์ จากเรื่อง The Woodlanders.

มิสซิสซาร์มอนด์เป็นหญิงหม้ายที่หยิ่งและร่ำรวย อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเล็ก ๆ ที่เงียบเหงาและโดดเดี่ยว เธอถือตัวถือชนชั้น ซึ่งจะเห็นได้จากชาวบ้านในหมู่บ้านของเธอออกความเห็นเกี่ยวกับเธอว่า โดยปกติแล้ว เธอจะไม่พูดกับคนในพื้นที่บ้านนั้นเลย นอกจากนั้นเธอมีบุคลิกที่ชอบเป็นเจ้าของนายคน เธอชอบสั่ง เช่นเมื่อเธอพูดกับหมอซึ่งเธอเรียกให้เข้ามารักษาเธอนั้น เธอใช้ประโยคคำสั่งอยู่ตลอดเวลา

"And now, doctor ... before you go I want to put a question to you. Sit round there in front of me, on that low chair, and bring the candles, or one, to the little table. Do you smoke? Yes? That's right I am learning. Take one of these; and here's light." (Hardy. 1975 : 208)

เธอเป็นผู้หญิงที่ทำอะไรตามอารมณ์ หุนหันพลันแล่น และไม่สนใจว่าจะถูกหรือผิดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม เธอมีเหตุผลและสูงบุหรี ถ้าเธอต้องการสิ่งใดเธอจะต้องเอาให้ได้ไม่ว่าสิ่งนั้นจะเป็นของใคร เธอจะพึงพอใจและเฝ้าชื่นชมกับสิ่งนั้น ๆ เช่น เมื่อเธอต้องการ

ผมของ มาร์ตี้ มาทาเป็นวิกผมของเธอ เธอก็ยอมจ่ายเงินจำนวนมากเพื่อซื้อมาให้ได้ เมื่อเธอต้องการ ฟิตซ์เพียร์ส (Fitzpiers) ซึ่งเป็นสามีของ เกรซ เธอก็พยายามที่จะให้ได้เขามา แม้เธอจะรู้ว่าไม่เป็นการถูกต้องเพราะเขาเป็นสามีของหญิงอื่น แต่เธอก็เลิกกับเขาไม่ได้ เธอเด็กที่จะรอให้เขาทิ้งเธอไปเอง

มิลลิสซาร์มอนด์ เป็นคนที่อ่อนแอทางศีลธรรม และทุนพันล้านล้าน เธอไม่สนใจต่อการประทุพผิตตามกฎระเบียบของสังคม เธอจะทำทุกอย่างที่ตัวเองพอใจ ไม่ว่าสิ่งนั้นผู้อื่นจะพอใจหรือไม่ก็ตาม

2 10 เทส จากเรื่อง Tess of the d'Urbervilles.

เทส เป็นลูกสาวของครอบครัวที่มีลูกมากของชนชั้นสามัญ มีพ่อที่ขี้เมา พ่อแม่ของเทสมักเล่าให้เธอฟังถึงเรื่องราวของอดีตอันแสนรุ่งเรืองของตระกูลของเธอซึ่งผานมานานนักหนาแล้ว แต่ เทส เป็นคนมีความคิดความอ่าน และมีเหตุผลที่จะไม่สร้างวิมานในอากาศ ในยามที่ครอบครัวถึงคราวคับขัน เธอคิดออกหางานทำแทนที่จะมองหาคนช่วยเหลือ แต่พ่อแม่ของเธอก็ยังคงรบเร้าให้เธอไปขอความช่วยเหลือจากญาติ ซึ่งยังคลุมเครืออยู่ว่าเขาเหล่านั้นเป็นญาติที่แท้จริงของเธอหรือไม่ อย่างไรก็ตามเธอรับปากว่าจะไปหาญาติผู้นั้น แต่เรื่องการขอความช่วยเหลือนั้น เธอขอตัดสินใจเอง และยังคงบอกแม่ของเธอว่า อย่าฝันเฟื่องเรื่องที่จะจับคู่ให้เธอกับญาติผู้ร่ำรวย ไม่ใช่ชีวิตของ เทส ที่จะขอร้องหรือไขว่คว้าสิ่งหนึ่งสิ่งใดมาโดยไร้ศักดิ์ศรีทั้งนี้ไม่ใช่เพราะความหยิ่งจองหอง หากแต่เธอเป็นคนมีศักดิ์ศรีโดยธรรมชาตินั่นเอง ตกตึกของคืนวันหนึ่ง เทส ตกเป็นของ อเล็กซ์ (Alec) โดยไม่เต็มใจ แต่เธอก็ไม่เรียกร้องให้เขาแต่งงานกับเธอ เพราะเธอไม่ได้รักเขา แม่ของเธอโกรธที่เธอไม่ถือโอกาสผูกมัดเขาเพราะใคร ๆ ก็ต้องผูกมัดไว้ก่อนทั้งนั้น ในกรณีเช่นนี้ แต่ เทส ไม่ทำ "Perhaps any woman would except me." (Hardy. 1975 : 110)

เธอรัก แคล (Clare) มาก และต้องการเขา แต่เธอก็ไม่คิดจะแต่งงานกับเขา โดยไม่ได้เล่าถึงอดีตของเธอเสียก่อน เทส ไม่เคยขอร้องใคร แม้แต่ในยามที่ผู้หญิงทั่ว ๆ ไปมักจะทำเช่นนั้น หลังจากที่เธอเล่าเรื่องของเธอให้ แคล ฟังแล้ว เธอขอให้เขาอภัยให้

เพราะเธอเองก็มีความรักให้แก่เขาอย่างมาก และได้ขอให้เขาเช่นกันในกรณีเดียวกันนี้

"Forgive me as you are forgiven! I forgive you, Angel." (Hardy. 1975 : 255)

เมื่อวาระแห่งความเศร้าเสียใจมาถึง และความรักของเธอไม่มีค่าสำหรับ เขา อีกแล้ว เธอยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น ไม่ร้องขออีกต่อไป หลังจากที่ แคล ทิ้งเธอไป เทส เลี้ยงชีพด้วยการเป็นกนงานในไร่ ที่จริงแล้วเธอจะขอความช่วยเหลือจากพ่อแม่ของ แคล ก็ได้ แต่เธอไม่เคยหาเช่นนั้น ความเข้มแข็งและรักศักดิ์ศรีของเธอจะเห็นได้ชัดจากคำพูดของ อเล็ก ที่กล่าววาทะ เธอ คงจะยอมอดตายมากกว่าที่จะเลือกเอาการไปหาพ่อแม่ของ แคล เพื่อขอความช่วยเหลือ

"I shall not come - I have plenty of money!" She cried.

"Where?"

"At my father-in-law's, if I ask for it."

"If you ask for it. But you won't, Tess; I know you; you'll never ask for it, you'll starve first!" (Hardy. 1975 : 379)

เทส เป็นตัวละครที่มีความซื่อตรงและหยิ่งในเกียรติ เธอมีความรัก แคล อย่างแท้จริง และตกลงใจแน่วแน่ที่จะไม่แต่งงานกับเขา เพราะเกรงว่าอดีตอันมีมลทินของเธอจะทำให้เขาเสื่อมเสีย เขาขอเธอแต่งงานครั้งแล้วครั้งเล่า และด้วยความรักที่มีอยู่เต็มหัวใจ เธอมักกล่าวกับเขาในทานองว่า เธอไม่อาจแต่งงานกับเขาได้ เธอเพียงแต่ต้องการที่จะรักเขาเท่านั้น อย่างไรก็ตามมีบางขณะที่เขาหันหลังหันแล่น และเกิดความคิดที่จะแต่งงานกับเขาเหมือนกัน แต่เธอก็เกิดความขัดแย้งอยู่ในใจตลอดเวลา เมื่อคิดที่จะทำตามอาเภอใจ ซึ่งก็เป็นเพราะความเป็นคนซื่อตรงของเธอนั่นเอง

เทส มีธรรมชาติที่เข้มแข็งอย่างเห็นได้เด่นชัดในพฤติกรรมของเธอ เมื่อเธอโกรธ เธอจะโกรธมาก ครั้งหนึ่งเมื่อเธออยู่ตามลำพังกับ อเล็ก ในระหว่างทางที่จะไปบ้านของเขา อเล็ก พยายามที่จะฉวยโอกาสลวนลามเธอ เธอโกรธและตอบว่าเขาอย่างกราดเกรี้ยว

"How can you dare to use such words!" She cried, turning impetuously upon him, her eyes flashing as the latent spirit (of which he was to see more some day) awoke in her."

"My God! I could knock you out of the gig! Did it never strike your mind that what every woman says—some women may feel?"
(Hardy. 1975 . 106)

ความโกรธเกรี้ยวของเธอนั้น มีระดับสูงถึงขั้นฆ่าคนได้ เมื่อ แคล กลับมาหาเธอ เธอจึงตระหนักได้ว่า อเล็ก พุดเหง่กับเธอที่ว่า แคล จะไม่กลับมาอีก หลังจากนั้นชั่วครู่ เธอแพลง อเล็ก ด้วยมีดจนเขาถึงแก่ความตาย

ความเข้มแข็งอันเป็นธรรมชาติของ เทส นั้น จะเห็นได้อีกตอนหนึ่ง เมื่อลูกของเธอป่วยหนัก และกำลังจะตาย แต่ลูกก็ยังไม่ได้เข้าพิธีมอบตัวเป็นคริสต์ศาสนิกชน (Baptism) และพระก็ไม่ยอมรับทำให้เพราะลูกของเธอเป็นลูกนอกกฎหมาย ด้วยจิตสำนึกของความเป็นแม่ และความตั้งใจอันเด็ดเดี่ยว เธอจัดการทำพิธีนั้นให้ลูกด้วยตนเองในคืนวันหนึ่ง ปกติพิธีเช่นนี้คริสต์ศาสนิกชนจะไม่กล้าและต้อง เพราะเป็นหน้าที่ของพระเท่านั้น คนที่ละเมิดกฎเกณฑ์แบบนี้ถือว่าบาปอย่างยิ่ง แต่ เทส มีกำลังใจอันเข้มแข็งและตัดสินใจลงมือทำ

Tess then stood erect with the infant on her arm beside the basin, the next sister held the Prayer-Book open before her, as the clerk at church held it before the parson; and thus the girl set about baptizing her child. (Hardy. 1975 : 122)

ในยามรัก เทส มีอารมณ์รักที่รุนแรงเช่นกัน เธอมีใจเป็นแต่เพียงฝ่ายที่คอยรับ หากจำเป็นเธอก็จะเป็นฝ่ายกระทำหรือแสดงออกเสียเอง ดังเช่น เมื่อ แคล คลางแคลงใจว่า เธอจะรักเขาจริงดังคำพูดหรือเปล่า เธอก็ไม่รีรอที่จะพิสูจน์ให้เขาแน่ใจได้ ด้วยการเป็นฝ่ายแสดงความรักกับเขาก่อน

"Do you care for me? I wish you would prove it in some way."

"How can I prove it more than I have done?" She cried, in a distraction of tenderness. "Will this prove it more?" She clasped his neck, and for the first time Clare learnt what an impassioned woman's kisses were like upon the lips of one whom she loved with all her heart and soul, as Tess loved him. (Hardy. 1975 : 218)

ในกรณีของเทสนั้น เป็นการยากที่จะลงความเห็นว่ เธอเป็นคนไม่ดีอันเนื่องมาจากความจริงที่ว่เธอไม่ใช่สาวบริสุทธิ์ ทั้งนี้เพราะเธอตกอยู่ในสถานการณ์ที่คับขันช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ อีกทั้งยังอ่อนเยาว์ประสบการณ์ ด้วยไม่มีโอกาสที่จะอ่านจากหนังสือ หรือโอกาสที่แม่จะคอยแนะนำตักเตือน เทส ก็ไม่เคยมี

เทส นอกใจสามี แต่ก็เป็นเรื่องที่นาเห็นใจเธอด้วยเหตุผลหลายประการ แคล ทำให้หัวใจเธอแทบแตกสลายด้วยการทิ้งเธอไปอย่างไม่มีเยื่อใยในเวลาที่ถูกแต่งงานโดยทั่ว ๆ ไป ย่อมจะต้องมีความสุขอยู่ด้วยกัน เธอต้องอยู่เดียวดายตั้งแต่นั้นมา เธอเฝ้าคอยวันกลับของเขา ตลอดกับชีวิตที่ยากแค้นอ่ำเคียดตามลาพัง เป็นเวลาเนิ่นนานหลายปี ทั้งความเฝ้ายาวนานต่าง ๆ ที่ล่อใจเธออยู่ทุกวี่ทุกวันนั้นก็มิพลงมากเสียจนผู้หญิงตัวเล็ก ๆ ที่กำลังดกระกำลังบ่ากอย่าง เทส จะหาใจแข็งอยู่ได้ ดังเช่น เมื่อพ่อของเธอป่วย แม่และน้องเล็ก ๆ อีกหลายคนกำลังลำบาก อเล็ก ก็เข้ามาติดต่อเธอ ห่วงใย อาหารเธอ เสนอความช่วยเหลือจนกระทั่งครอบครัวของเธอ

เทส ทำงานหนักในไรทุวัน เธออ่อนล้าและเสียกำลังใจ เพราะ แคล ไม่เคยติดต่อถึงเธอเลยมาเป็นเวลาแรมปี อเล็ก มาเฝ้าดูแล เฝ้าทวงไย ในขณะที่ แคล ไม่เคยแม้แต่จะตอบจดหมายเธอสักฉบับเดียว "How the little limbs tremble! You are as weak as a bled calf," (Hardy. 1975 : 358)

เทส สงจดหมายถึง แคล อ้อนวอนให้เขากลับมาหาเธอครั้งแล้วครั้งเล่า แม้ว่ข้อความในจดหมายจะชวนใจให้สงสัยได้เพียงไร แคล ก็ยังเฉยเมยและเงียบหาย ไม่ยอมกลับมา เธอจึงไม่มีทางเลือกอื่นอีก นอกจากยอมรับความช่วยเหลือจาก อเล็ก ซึ่งเป็นสิ่งที่ผูกมัดตัวเธอให้ต้องติดต่อกี่ยวข้องกับ เขา และในที่สุดเธอได้ไปอยู่กับเขาอย่างสามีภรรยา

เมื่อเธอพา อเล็ก นั้น ผู้อ่านไม่เกิดความรู้สึกต่อเธอเหมือนว่าเธอเป็นเช่นชาตกรโดยทั่ว ๆ ไป เนื่องจากเฟ้นได้ชัดแล้วว่า ความบีบคั้นทางจิตใจของเธอนั้นมีมากมายเพียงใด เธอรัก แคล อย่างมั่นคงและลึกซึ้ง เธอก็คัดพันทนความยากลำบากและแข็งใจไม่ยอมทิ้งพา อเล็ก แต่ทว่าในท้ายที่สุด เธอจำต้องรับความช่วยเหลือจากเขาอย่างขมขื่น ซึ่งจะเห็นได้จากตอนที่เธอเล่าให้ แกล ฟัง เมื่อเขาตัดสินใจกลับมาหาเธอต่อเมื่อสายไปเสียแล้ว

"I waited and waited for you, ... But you did not come! And I wrote to you, and you did not come. He kept on saying you would never come any more, and that I was a foolish woman. He was very kind to me, and to another, and to all of us after father's death." (Hardy. 1975 . 401)

เทส เป็นตัวละครที่มารับการเห็นใจเป็นอย่างยิ่ง ถึงแม้ว่าเธอจะมีประวัติอันมัวหมอง และต่อมาเธอนอกใจสามี และแม้จนในที่สุด เธอกลายเป็นชาตกร ทั้งนี้เพราะเธอมีหัวใจที่ซื่อสัตย์และบริสุทธิ์ เธอเป็นตัวละครที่มีศักดิ์ศรีโดยสมบูรณ์เพราะความซื่อสัตย์บริสุทธิ์ใจทั้งต่อตนเองและผู้อื่น และที่เธอทำเช่นนั้นได้ก็เพราะ เธอมีความ เข้มแข็งอันเป็นธรรมชาติของเธอ

2 11 ซู ไบรด์เฮด จากเรื่อง Jude the Obscure.

เป็นตัวละครที่มีลักษณะนิสัยซื่อตรง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยมมารยาแบบผู้หญิง เธอไม่มีความลับกับใคร แม้กระทั่งในบางเรื่องที่หญิงสาวสมัยวิกตอเรียนถือเป็นความน่าอัปยศ และไม่มีใครยอมพูดถึง ซู ก็พูดเพราะความเป็นคนตรงของเธอ เธอบอกกับ จูด (Jude) ว่า เธอมีปัญหาอย่างมากเมื่อต้องอยู่กับ ฟิลเลทสัน (Phyllotson) อย่างสามีภรรยา อีกครั้งหนึ่งเธอบอก ฟิลเลทสัน ผู้เป็นสามีว่า เธอให้ชายอื่นจับมือถือแขน ทั้ง ๆ ที่ ฟิลเลทสัน ไม่ได้ถามหรือแสดงอาการสงสัยเลย แต่ทว่า เธอบอกเพราะความเป็นคนตรง แม้กระทั่งเมื่อเธอและ จูด แสดงความรักต่อกัน เธอก็ไม่คิดปกปิดสามี แต่กลับบอกเขาไปตามตรง "I kissed him and let him kiss me." (Hardy. 1965 : 479) ซู เป็นคนซื่อและตรงมากเสียจน

บางครั้งจึงดูเหมือนเป็นคนใจร้าย ไม่เห็นอกเห็นใจผู้อื่น เธอบอกกับสามีตามตรงว่า เธอไม่อยากอยู่กับเขามากต่อไปแล้ว แต่จะขอไปอยู่กับ จูด ทั้ง ๆ ที่เธอก็รู้ว่า สามีรักเธอมาก

กับ จูด ผู้เป็นที่รักยิ่งของเธอ เธอก็ไม่ลดหย่อนหรืออะลุ่มอล่วยกับเขานัก แม้เพียงเล็กน้อย เมื่อเขาจับมือเธอเพียงเพื่อจะปลดปล่อย เธอแสดงความเข้มงวดกับเขาทันที "Well - are you sure you mean it only as my cousin?" (Hardy. 1965 : 254)

ซู เป็นผู้หญิงที่มีความเป็นตัวของตัวเอง ในตอนต้นของนวนิยาย ซู ไม่ให้ความสำคัญในเรื่องเกี่ยวกับศาสนา เช่น เธอตอบปฏิเสธ จูด เมื่อเขาให้เธอสวมชุดในเย็นวันหนึ่ง ทั้งนี้เพราะเธอไม่ต้องการหลอกตัวเอง และเธอเจียงลำดับบทสวดในคัมภีร์ให้ จูด เสียใหม่ ตามลำดับเหตุการณ์ เธอบอก จูด ว่า เพราะจะทำให้เข้าใจง่ายขึ้น ซึ่งการกระทำแบบนี้ คริสต์ศาสนิกชนโดยทั่วไปไม่มีความคิดที่จะทำ อีกครั้งหนึ่งเธอมีโอกาสดำเนินเล่นกับ จูด ตามลำพังในชนบทที่ห่างไกล เธอประทับใจในบรรยากาศอิสระเช่นนั้นอย่างมาก เพราะไม่มีกฎเกณฑ์ใด ๆ ของสังคมมาทำให้เป็นกั๊ก อยางน้อยที่สุดก็ในขณะนั้น

"I rather like this, ... Outside all laws except gravitation and germination" (Hardy. 1965 : 165)
และเธอก็ปรารถนาจะกลับไปมีชีวิตที่อิสระอย่างเด็ก ๆ อีก

ในเรื่องของการแต่งงานก็เช่นกัน เธอไม่ผูกมัดตัวเองกับชีวิตการแต่งงานเหมือนกับผู้หญิงโดยทั่วไป จูด มีความเห็นว้าสำหรับ ซู นั้น การเป็นผู้หญิงที่แต่งงานของเธอไม่ได้ทำลายความเป็นตัวของตัวเองของ ซู ลงได้เลย

"No, you are not Mrs. Phillotson, only you don't know it! Wifedom has not yet squashed up and digested you into its vast maw as an atom which has no further individuality." (Hardy. 1965 : 227)

สำหรับความคิดเห็นของเธอในเรื่องแต่งงาน ซู คิดว่าเป็นเรื่องยากที่จะให้ผู้หญิงผูกมัดตัวเองอยู่กับสามีและให้ความรักแก่เขาอย่างเสมอต้นเสมอปลายจนตลอดชีวิต

ความรู้สึกของ ซู ที่มีต่อการแต่งงานนั้น ยิ่งแสดงออกให้เห็นความเป็นตัวของตัวเอง อย่างเด่นชัด เธอรู้สึกว่าการแต่งงานนั้นเป็นข้อผูกมัดที่หนักอึ้ง ซึ่งทำให้ผู้หญิงหมดอิสระในอารมณ์ และความรู้สึกนึกคิดที่ควรจะเป็นไปตามธรรมชาติ

"the dreadful contract to feel in a particular way in a matter whose essence is its voluntariness!" (Hardy. 1965 : 255)

ซู เป็นผู้หญิงที่ไม่ค่อยจะมีความรู้สึกถึงความแตกต่างระหว่างเพศ กล่าวคือ เธอสามารถคบหาและใกล้ชิดสนิทสนมกับผู้ชายได้โดยไม่มีความรู้สึกเรื่องเพศเลย เมื่อเธอมีเพื่อน เป็นนักศึกษาามหาวิทยาลัย เธอก็ไปไหนมาไหนกับเขา คุยกันอย่างมีรสชาติ และถึงกับเคย อยู่ร่วมบ้านเดียวกับเขาสองต่อสอง เพราะเธอถูกใจเขามากนั่นเอง แต่ทว่าเธอก็ไม่เกิด ความรู้สึกอื่นใดอีกนอกจากความเป็นเพื่อนที่ดีต่อกันเท่านั้น ทั้ง ๆ ที่อยู่บ้านเดียวกันนานเกินกว่า 1 ปีก็ตาม จูด ก็คิดว่าถ้าเขามีความรู้สึกได้อย่าง ซู บ้าง เขาคงจะเป็นสุขมากเมื่อได้เป็น เพื่อนกับเธอ

ซู ไม่ชอบที่จะต้องมีความสัมพันธ์ทางเพศกับสามี และเธอบอก จูด ถึงปัญหาข้อนี้ด้วย ลักษณะของ ซู ที่ไม่ชอบมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับทางร่างกายกับต่างเพศนั้น ปรากฏให้เห็นได้บ่อย ๆ เช่น ถ้าเธออยู่ห่างไกลจาก จูด เธอจะอ่อนหวาน และนุ่มนวลกับเขา แต่ถ้าเมื่ออยู่ใกล้ชิดกัน ครั้งใด เธอจะเข้มงวดและเป็นคนไม่น่ารักเลย ครั้งหนึ่งในงานศพของญาติ ทั้ง จูด และ ซู ต่างก็ไปในงานนั้น และได้มีโอกาสพบปะกันสองต่อสองในบ้านของญาติผู้นั้น เธอมีทีท่าระมัดระวังตัว และเป็นพิธีรีตองกับเขา แม้ว่าเธอเองก็รักเขาและกำลังมีเรื่องทุกข์ใจเลาให้เขาฟัง แต่เมื่อเขา กุมมือเธอไว้ เธอกลับไม่พอใจ "I told you not to Jude!" (Hardy. 1965 : 256)

แต่ในเวลาต่อมาเมื่อเธออยู่ในบ้าน และ จูด ยืนอยู่นอกบ้าน ใต้หน้าต่างที่เธอยืนอยู่ ปรากฏว่าเธออ่อนหวาน นุ่มนวลกับเขาได้ เธอถึงกับโน้มตัวลงมาจูมติดเขาที่ศีรษะ จะสังเกต ได้ว่า เธอมักจะอ่อนหวานเสมอ ถ้าเขียนเป็นจดหมายไปถึง จูด แต่ถ้าพบกัน เธอกลับไม่เป็น เช่นนั้นเลย จนกระทั่ง จูด เองก็รู้สึกแปลกใจว่า เหตุใดเธอจึงไม่ดีกับเขาเมื่อได้พบกันเหมือน อย่างที่เธอดีกับเขาในจดหมาย

จู๊ด เป็นผู้ที่รู้จักและใกล้ชิดกับเธอมากกว่าใคร แม้กระนั้นเขาก็ไม่สนใจจะเข้าใจความรู้สึกและอารมณ์ของเธอนัก เพราะเขาเองก็กระวนกระวายร้อนรนหัวใจบอย ๆ เหมือนกัน เมื่อได้เกี่ยวข้องกับหาเธอ เขาพยายามที่จะคิดว่าเธอเป็นผู้หญิงชนิดที่ไม่เหมือนใคร เป็นสัตว์โลกอันงดงามที่ธรรมชาติบันดาลให้แก่โลกเพียงเพื่อให้ชื่นชมเท่านั้น ไม่ใช่เพื่อให้ใครครอบครอง

"a distinct type - a refined creature intended by Nature to be left intact." (Hardy. 1965 . 414)

แต่บางทีเขาก็สารภาพว่า เขาโกรธที่เธอเป็นคนที่ยกใครไม่เป็น ชู ทำให้เขาระทมขมขื่นได้เท่า ๆ กับที่จะทำให้เขาสุขสดชื่น เขากล่าวว่าเธอเป็นคนไม่มีหัวใจหัวใจ เหมือนไม่ใช่ผู้หญิง หากแต่เหมือนผีสาวงามไม่เสียมากกว่า และแล้วในที่สุดเขาก็ตระหนักว่า คงจะป่วยการที่จะรักชู แต่อันที่จริง ชู ก็มีได้เป็นอย่างที่เขา คิดเสียที่เดี๋ยวนี้ เธอร้อนใจและทนไม่ได้ต่อคำวิจารณ์ของ จู๊ด ถึงกับตัดสินใจว่าจะยอมแต่งงานกับเขา เพื่อพิสูจน์ตัวเองว่าแท้ที่จริงแล้วเธอไม่ใช่เป็นคนไร้อารมณ์ไร้ความรู้สึกอย่างที่เขาวา

ชู เป็นตัวละครที่ฉลาด มีสติปัญญา แต่ทว่าอารมณ์ซับซ้อน ยากแก่การเข้าใจ ลักษณะที่เห็นได้ชัดเจน คือ ความซื่อ ตรง และเป็นตัวของตัวเอง ในตอนแรกของนวนิยาย เธอไม่สนใจศาสนา ไม่ปฏิบัติตามพิธีการใด ๆ ที่คริสตศาสนิกชนที่ดีพึงกระทำ ก่อนข้างเหมือนคนไม่มีศาสนา แต่ในตอนต่อ ๆ มาจนกระทั่งจบเรื่อง เธอหันกลับมาเป็นคริสตศาสนิกชนที่เคร่ง ใจหา และประพฤติปฏิบัติตามศาสนาอย่างจริงจัง ชู มีอารมณ์อ่อนไหวเห็นอกเห็นใจผู้อื่น แต่สำหรับกับตัวเองเธอเข้มงวดที่จะต้องเป็นคนซื่อตรง และหาตามที่ตนเองเห็นว่าควรจะทำ จะต้องทุกข์ทนเจ็บปวดบ้างก็ยอม ชู มีพฤติกรรมที่ไม่ดีไม่งามเกี่ยวกับเรื่องผู้ชายก็จริง แต่ทุกสิ่งทุกอย่างที่เธอทำไป มิได้เกิดจากความต้องการหรืออารมณ์ทางเพศเลย เธอไปชอบการที่จะต้องมีความสัมพันธ์ทางเพศด้วยซ้ำ

2 12 แอราเบลลา ดอน จากเรื่อง Jude the Obscure.

แอราเบลลา เป็นตัวละครที่ไม่มีสมบัติคุณสมบัติอันวิเศษ เธอมีแต่หัวใจที่เลื่อมใส มีมารยา และไม่มีความอับอาย เมื่อเธออยากรู้จัก จู๊ด เธอใช้วิธีทำให้เขาสนใจโดยป้าชั้นสวน

ที่เป็นอริยวาระสัพพันธของหมู่ไปใส่เขา และเมื่อได้พูดคุยกับเขาเป็นครั้งแรกนั้น เธอก็แสดงตัวให้เขารู้ว่าเธอชอบเขา และต้องการให้เขามาติดคอของเกี้ยวด้วย เธอออกปากชวนให้เขาไปใบสัลดพร้อมเธอในวันอาทิตย์ต่อไป ถ้าเขาไม่ไป เธออาจจะมีคนอื่นมาสนใจอีก แอราเบลลาใช้วิธีการและอุบายทุกอย่างเท่าที่จะคิดได้ เพื่อที่จะให้ได้แต่งงานกับ จูด เธอไม่คำนึงถึงว่าจะนำอันตรายเพียงใดหรือไม่ เช่น ในฉากที่เธอกับเขานั่งคุยกันอยู่ใต้ต้นไม้ และเธอพยายามที่จะชี้ให้เขาดูตัวหนอนบนกิ่งไม้ แต่ในที่สุดเธอก็ฉุนโกรธเมื่อ จูด ไม่เข้าใจ

"You can't see him there - you must come here," Said she.

He bent nearer and put his head in front of her.

"No - I can't see it," he said.

"Why, on the limbo there where it branches off - close to the moving leaf - there!" She gently pulled him down beside her.

"I don't see it," he repeated, the back of his head against her cheek. "But I can perhaps, standing up." He stood accordingly, placing himself in the direct line of her gaze.

"How stupid you are!" She said crossly, turning away her face. (Hardy. 1965 . 59)

และอีกครั้งหนึ่งเธอนัด จูด ให้มาหาเธอที่บ้านในตอนกลางคืน เธอบอกเขาว่าเธอพักใจไว้ในอกเสื้อของเธอ แอราเบลลา เป็นตัวละครที่มีจิตใจกระด้าง ไม่เข้าใจความรู้สึกของคนอื่น เธอมีอาชีพขายหมู เธอฆ่าหมูเองก็ได้ โดยไม่มีความรู้สึกสยดสยองหรือสงสารเลย เธอบอกกับ จูด ว่า เป็นเรื่องธรรมดา "Pigs must be killed." (Hardy. 1965 : 75)

จูด ไม่อยากให้เธอลงมือฆ่าหมูเอง แอราเบลลา สำนึกว่าอย่าแหงแรงเกินไป เพราะไม่อยากให้หมูตายทันที ต้องแทงให้ตรงเส้นเลือดใหญ่ และให้เลือดไหลออกมาเรื่อย ๆ จนกว่ามันจะตาย แล้วจะได้เนื้อหมูที่มีสีสวย รสชาติดี เมื่อ จูด แสดงอาการสงสารหมูที่ถูกฆ่า

เธอเย้ยหยันว่า เขาหาใจอ่อนไม่เข้าเรื่อง แอราเบลลาไม่มีจิตใจอ่อนโยน สงสารใคร ไม่ว่ากับสัตว์หรือมนุษย์ แม้แต่กับ จูค สามีของเธอเอง ในยามที่เขาเจ็บหนักและทุกข์ทรมานจากอาการไอมาก ๆ กำลังจะตาย เธอก็ยังปฏิบัติต่อเขาอย่างธรรมดา ๆ ไม่วิตกทุกข์ร้อน เธอรู้สึกเฉย ๆ เหมือนที่เคยดูหมดยาไปคอหน้า เธอไม่เชื่อด้วยซ้ำว่าเขากำลังจะตาย เธอจึงไม่เฝ้าดูแลเขา จนในที่สุดเขาก็สิ้นใจตายอย่างเฉยตาย เมื่อเธอเข้ามาพบว่า จูค สิ้นใจแล้ว เธอก็ยังไม่เลิกล้มความตั้งใจที่จะไปดูการแข่งเรือกับผู้ชายอื่นตามที่เธอได้นัดไว้ เธอออกจะโกรธเสียด้วยซ้ำที่จูค มาตายเอาตอนนี้นี่พอดี "To think he should die just now! Why did he die just now." (Hardy. 1965 : 490)

แอราเบลลา ไม่สนใจความรู้สึกของผู้อื่น เธอคิดถึงเฉพาะตัวเอง เมื่อเธอต้องการ จูค เธอหาทุกอย่างเพื่อให้ได้เขามา ไม่สนใจว่า เขาพร้อมที่จะแต่งงานหรือยัง เธอยั่ววนเขาจนได้เสียกัน แล้วต่อมาเธอก็โกหกเขาว่าเธอตั้งครรภ์ เมื่อมาอยู่กับ จูค แล้วเธอก็มิได้ปรับปรุงตัวเองหรือละทิ้งนิสัยหยาบคาย กระด้าง ไม่เข้าใจผู้อื่น เธอรู้ว่าดารับดาราในบ้านนั้นมีความหมายต่อ จูค มากเพียงใด แต่เธอก็ขว้างปาจนเสียหายเมื่อเธอบันดาลโทสะขึ้นมาโดยไม่ฟังเสียงขอร้องของ จูค

แต่เมื่อเธอเบื่อเขา เธอก็จากเขาไปอย่างง่าย ๆ เธอส่งจดหมายถึง จูค บอกว่าเธอไม่สนใจรถม้าสี่ล้อคันใหม่ที่เพิ่งซื้อมานี้สักแล้ว ออกไปก็ไม่เห็นทางว่าจะมีอะไรดีขึ้น แอราเบลลาเป็นตัวละครที่มีจิตใจกระด้างเกินกว่าที่จะเห็นอกเห็นใจคนอื่น เธอไม่รู้จักการปฏิบัติตัวต่อผู้อื่นให้เหมาะสมแก่กรณีโดยที่ผู้อื่นจะได้ไม่เสียใจหรือสะเทือนใจ ตัวอย่างเช่น เมื่อ จูค ผู้ซึ่งกำลังป่วยหนัก และรู้ตัวว่าคงจะตายในไม่ช้า อยากได้พบกับ ซู ผู้เป็นที่รักยิ่งสักครั้งก่อนตาย เขาพูดประศดชีวิตและประศดตัวเองแก่ แอราเบลลา ว่า การที่เขาเดินกรำฝนไปหา ซู นั้น เขาจะได้มาซึ่งความหวังของเขาทั้งสองอย่างในเวลาเดียวกัน คือได้พบกับผู้เป็นที่รักที่สุด และได้ตายเร็ว ๆ (เพราะตากฝนทั้งไม่สบายอาการหนักอยู่) แอราเบลลา ตอบคาเขาอย่างคนไม่รู้ลึกลับมีส่วนร่วมในอารมณ์ของเขาเลยแม้แต่น้อย "Lord - you do talk lofty! Won't you have something warm to drink?" (Hardy. 1965 : 473 - 474)

แอราเบลลา ไม่มีลักษณะของกุลสตรีเลย เธอเคยทำงานในบาร์ เธอชอบเขียนหน้าทาปากอย่างจัดจ้าน ชอบสวมผมปลอม ใช้คำพูดหยาบคาย และแสดงอารมณ์ทั้งรัก ทั้งเกลียด หรือพอใจ ไม่พอใจ ออกมาอย่างโจ่งแจ้ง เธอเป็นคนรักง่ายหน่ายเร็ว เพื่อนสาวของเธอ เคยว่าเธอตรง ๆ ว่า แอราเบลลา นั้นไม่เคยพอใจในผู้ชายคนไหนอย่างจริงจัง "That's you, Arabella! Always wanting another man than your own." (Hardy. 1965 : 354)

เธอไม่สนใจใยดีตถกฏเกณฑ์ใด ๆ ทั้งสิ้น แต่มิใช่เพราะว่าเธอเป็นคนมีสติปัญญา หรือช่างคิดลึกซึ้ง หรือเป็นตัวของตัวเองมากจนเกินกว่าจะอยู่ใต้กฎเกณฑ์บังคับ หากแต่เป็นเพราะความใจง่ายโลเลของเธอเท่านั้น เธอเปลี่ยนผู้ชายจากคนนี้ไปหาคนนั้นอย่างง่ายดาย โดยไม่มีความรู้สึกขัดแย้งหรือลำบากใจแต่อย่างใด

บทที่ 4

เปรียบเทียบตัวละครเอกหญิงกับผู้หญิงในชีวิตจริงของ ธอมัส ฮาร์ดี้

ในบรรดาตัวละครเอกหญิงของ ฮาร์ดี้ ทั้ง 23 ตัวนั้น มีจำนวนตัวละครถึง 12 ตัวที่สามารถนำมาเทียบเคียงกับผู้หญิงในชีวิตจริงของเขาได้ ทั้งนี้โดยการนำมาเปรียบเทียบกับลักษณะนิสัยใจคอ รูปร่างหน้าตาและบุคลิกภาพของผู้หญิงในชีวิตจริงอย่างหนึ่ง และเปรียบเทียบกับเหตุการณ์ตอนใดตอนหนึ่งในช่วงชีวิตหรือเรื่องราวอย่างใดอย่างหนึ่งจากชีวิตของผู้หญิงในชีวิตจริงอีกอย่างหนึ่ง ในกลุ่มตัวละครที่มีลักษณะนิสัยอ่อน 11 ตัวนั้น มีตัวละครที่เปรียบเทียบได้ 5 ตัว และในกลุ่มตัวละครที่มีลักษณะนิสัยแข็ง 12 ตัวมีตัวละครที่เปรียบเทียบได้ 7 ตัว ซึ่งจะเห็นได้จากการเปรียบเทียบตัวละครในแต่ละกลุ่มกับผู้หญิงในชีวิตจริงดังต่อไปนี้

เปรียบเทียบกลุ่มตัวละครที่มีลักษณะนิสัยอ่อนกับผู้หญิงในชีวิตจริงของ ฮาร์ดี้

ตัวละครในกลุ่มลักษณะนิสัยอ่อนนี้มี 11 ตัว ได้แก่

1. ซีเธอเรีย เกรย์ จากเรื่อง Desperate Remedies.
2. แพนนี่ โรบิน จากเรื่อง Far from the Madding Crowd.
3. ทิโคที จากเรื่อง The Hand of Ethelberta.
4. ธอมาสิน โยโบรท์ จากเรื่อง The Return of the Native.
5. แอน การ์แลนด์ จากเรื่อง The Trumpet Major.
6. ดลิสซาเบธ-เจน จากเรื่อง The Mayor of Casterbridge.
7. เกรซ เมลเบอรี จากเรื่อง The Woodlanders.
8. มาร์ตี้ เซิร์ธ จากเรื่อง The Woodlanders.
9. อาริช คาไร จากเรื่อง The Well-Beloved.
10. แอน อาริช จากเรื่อง The Well-Beloved.
11. อาริช (คนที่ 3) จากเรื่อง The Well-Beloved.

จากจำนวนนี้มีตัวละคร 5 ตัวที่มีความคล้ายคลึงกับผู้หญิงในชีวิตจริงของเขา และสามารถ
จะนำมาเปรียบเทียบได้โน้มน้าวใจหนึ่ง ได้แก่

- 1 อลิซาเบธ-เจน
- 2 เกรซ เมล เบอริ
- 3 อาริส คาโร
- 4 แอน อาริส
- 5 อาริส (คนที่ 3)

1 อลิซาเบธ-เจน เป็นตัวละครที่มีบุคลิกภาพเปรียบเทียบกับ แมรี ฮาร์ดี ซึ่งเป็น
น้องสาวของ ฮาร์ดี เอง อลิซาเบธ-เจน เป็นตัวละครที่เจ็บขริบและช่างคิด เพราะความ
ช่างคิดนี้เองที่ทำให้เธอเป็นคนรอบคอบ ดังเช่นเมื่อเธอเปลี่ยนฐานะจากลูกสาวชาวบ้านธรรมดา
มาเป็นบุตรบุญธรรมของนายกเทศมนตรีแล้ว แม้เธอจะแวดล้อมไปด้วยผู้คนที่สรรเสริญเยินยอและ
ชื่นชมในบุญวาสนาของเธอ แม้เธอจะอยู่ท่ามกลางความหรูหราสะดวกสบาย แด อลิซาเบธ-เจน
ก็คิดเตือนตัวเองอยู่ตลอดเวลาว่าเธอจะยังคงดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายเหมือนเดิม เธอจะไม่
หลงเพลินยินดีไปกับการสรรเสริญเยินยออันหาความจริงใจมิได้เหล่านั้น นอกจากนี้เธอยังระมัดระวัง
ที่จะทำตัวให้เหมาะสมกับตำแหน่งฐานะ เธอพยายามที่จะประพฤติตัวให้เป็นที่นาถนิยมยกย่องเสมอ

ความเจ็บขริบและเก็บตัวของอลิซาเบธ-เจน นี้ ทำให้เธอไม่เป็นที่สังเกตหรือสนใจ
ของผู้คน ไม่มีใครสนใจจะมาพูดคุยกับเธอ ตัวเธอก็ไม่รู้เรื่องราวใด ๆ ในท้องถิ่นที่เธออยู่
ดังที่ ดูเชททา ตัวละครอีกตัวหนึ่งในเรื่องได้บอกกับเธอตรง ๆ ว่า อลิซาเบธ-เจน นี้ช่างเป็น
คนที่เจ็บเหงาเสียทีเดียว และยังแนะนำให้อีกตัวพาให้ออกไปเข้าวงนิทาสไมสกับพวกผู้หญิง
ด้วยกันเสียบ้าง เพื่อจะได้รู้เรื่องราวทุกวันนี้ใครเขาทำอะไรกันบ้าง

แมรี ฮาร์ดี ก็เช่นเดียวกัน เป็นหญิงสาวที่เจ็บขริบและช่างคิด โดยปกติเธอจะ
ไม่คุยกับใคร และถ้าผู้ใดชวนเธอพูดคุย เธอก็จะพูดเท่าที่จะต้องพูด และจะไม่ต้องการสนทนา
แมรี มีความระมัดระวังความประพฤติดีให้มีจุดกางพริ้วอยู่ เธอไม่มีอะไรเด่นจนถึงกับประทับใจ
ผู้คน ความเจ็บเฉยและเก็บตัวของ แมรี นี้จะเห็นได้ชัดเจนจากโคลงบทหนึ่งที่ ฮาร์ดี เขียน
ถึงเธอไว้ว่า เธอเป็นคนเจ็บและไร้บทบาทโดยสิ้นเชิง

She came into the world ... And went out ...

And the world is just the same ... not a ripple on the surface left. (Gittings. 1975 : 220)

เพราะความเจ็บขริบและไม่วางพุดของ แมรี นี่เอง ที่ ฮาร์ดี ชอบที่จะเล่าความลับ ความทุกข์ ความสุข และความรู้สึกนึกคิดของเขาให้เธอฟัง เพราะ แมรี นั้นรับฟังเขาทุกอย่าง ไม่วางซักถามให้เขาลำบากใจ อีกทั้งยังแน่ใจได้ว่าเธอจะไม่ไปพูดต่ออีกด้วย

อลิซาเบธ-เจน เป็นตัวละครที่เปรียบเทียบกับ แมรี ฮาร์ดี ในแง่ของบุคลิกภาพ อันเจ็บขริบขางคิด ความมีลักษณะที่เรียบ ๆ ไม่มีจุดเด่น และความพยายามที่จะประพาศิณให้อยู่ในแบบแผนที่สังคมยอมรับอยู่เสมอ

2 เกรซ เมลเบอรี่ เป็นตัวละครที่มีลักษณะบางอย่างคล้าย ๆ กับ แมรี เวท ผู้หญิงคนหนึ่ง ที่ ฮาร์ดี เคยหลงรัก เมื่อครั้งที่เขายังไม่ได้ย้ายเข้าไปฝึกงานสถาปนิกที่ลอนดอน เกรซ เป็นลูกสาวของชนชั้นกลางที่บิดาทำธุรกิจค้าไม้ เกรซ มีบุคลิกที่แตกต่างจากคนพื้นบ้านอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ เธอเป็นคนเรียบร้อย มีลักษณะหมดจดงดงาม เธอพูดน้อยด้วยน้ำเสียงเบาและนุ่มนวล การแต่งกายของ เกรซ ก็แตกต่างจากคนพื้นบ้านแถบนั้น เธอสวมเสื้อผ้าที่มีแบบสวยทันสมัย ใช้วัสดุคุณภาพดีมีการตัดเย็บและตกแต่งที่ประณีต เธองดงามและสวยหรูอยู่เป็นนิจ

ลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ตรงกันกับ แมรี เวท กล่าวคือ แมรี เวท เป็นลูกสาวของชนชั้นกลางที่มีบิดาเป็นพ่อค้า ทำธุรกิจพิมพ์หนังสือ และเย็บเล่มหนังสือ เธอเป็นคนรักสวยรักงาม เช่นเดียวกับ เกรซ มีกิริยามารยาทเรียบร้อยและไม่วางพุด เธอพูดช้า ๆ นุ่ม ๆ ด้วยน้ำเสียงเบา ๆ แมรี เวท เป็นคนพิถีพิถัน ข้างเลือก ในการแต่งกาย เธอสวมเสื้อผ้าที่ตัดเย็บอย่างประณีต ใช้วัสดุที่ดี และแบบเสื้อผ้าที่หรูหราทันสมัยอยู่เสมอ

เกรซ และ แมรี เวท นับว่ามีความคล้ายคลึงกันในลักษณะภายนอกที่เห็นได้ชัด กล่าวคือ ลักษณะการเป็นคนเรียบร้อย รักสวยรักงาม ไม่วางพุด นอกจากนั้นยังเป็นลูกสาวพ่อค้าเหมือนกันอีกด้วย

๓. อาริซ คาโร

๔ แอน อาริซ

๕ อาริซ (คนที่ ๖)

อาริซ ทั้งสามคนนี้ คือ ผู้หญิงสามวัยจากนวนิยายเรื่องเดียวกัน คือ The Well-Beloved. ซึ่งเป็นเรื่องราวของชายหนุ่มคนหนึ่งชื่อ เพียร์สตัน ที่หลงรักหญิงสาวชื่อ อาริซ คาโร แต่แล้วก็มีเหตุบังเอิญทำให้ทั้งสองมิได้แต่งงานกัน อาริซ คาโร ได้แต่งงานกับคนอื่นในเวลาต่อมา เพียร์สตัน ยังคงครองความเป็นโสดอยู่จนกระทั่งลูกสาวของ อาริซ คาโร ซึ่งมีชื่อว่า แอน อาริซ ได้เติบโตเป็นสาว แล้วเพียร์สตันก็มาพบกับเธอเข้า และหลงรักเธอเข้าอีก แต่ก็มิได้แต่งงานกันเพราะเหตุว่า แอน อาริซ นี้แต่งงานเสียแล้ว เขาก็ยังคงครองความเป็นโสดต่อไป จนกระทั่งลูกสาวของ แอน อาริซ โตเป็นสาว เพียร์สตัน มาพบเข้า และรักเธออีกดังเช่นที่ได้เคยรักมารดาและยายของเธอมาแล้ว แต่ทว่าในที่สุดเขาก็มิอาจแต่งงานกับเธอได้ เพราะเธอมีคู่รักอยู่แล้ว เหตุการณ์ที่ชายหนุ่มคนหนึ่งมาหลงรักเธอทั้งสามตั้งแต่ อาริซ ผู้เป็นมารดา มาจนถึงลูก และมาจนถึงหลานนั้น มีความคล้ายคลึงกันมากกับ เรื่องราวของสามสาวพี่น้องจากตระกูลสปาร์คส์ ที่มีชื่อว่า รีเบคคา มาร์ธา และ ไทรฟีน่า ซึ่ง ฮาร์ดี้ ได้เคยหลงรักเธอมาแล้ว ทั้งสามคน รีเบคคา นั้นอายุแก่กว่าน้องคนสุดท้อง คือ ไทรฟีน่า ถึง 21 ปี ซึ่งอาจนับว่าเป็นผู้หญิงคนละรุ่นได้เหมือนกัน

อาริซ ทั้งสามคนนี้ มีรูปร่างหน้าตาเหมือนกันอย่างมาก เพียร์สตัน ก็เช่นเดียวกับ ฮาร์ดี้ คือ ได้เกี้ยวพาราสีและหลงรักเธอทั้งสามคนตามลำดับมา แต่ก็มิได้แต่งงานกับคนไหนคนใด เรื่องราวของ อาริซ ทั้งสามคนนี้ เหมือนกับเรื่องราวของสามสาวพี่น้องจากตระกูลสปาร์คส์ คือ รีเบคคา มาร์ธา และ ไทรฟีน่า มีหน้าตาคล้ายกันมาก รวมทั้งลักษณะนิสัยบางอย่างเช่น ความเป็นคนแข็ง ฉลาด และทันคน ฮาร์ดี้ ได้เกี้ยวพาราสีมาแล้วทั้งสามคน แต่ทว่าไม่ได้แต่งงานกับใคร เพราะทั้ง ฮาร์ดี้ และ เพียร์สตัน เหมือนกันอยู่ตรงที่ว่าชอบแบบของผู้หญิงที่มีความประทับใจเขามากกว่าจะชอบใครคนใดคนหนึ่งอย่างจำเพาะเจาะจง

เปรียบเทียบกลุ่มตัวละครที่มีลักษณะนิสัยแข็งกับผู้ที่อยู่ในชีวิตจริงของ ชาร์ลี

ตัวละครในกลุ่มที่มีลักษณะนิสัยแข็งนี้มีจำนวน 12 ตัว ดังต่อไปนี้

- 1 แพนซี เดย์ จากเรื่อง Under the Greenwood Tree.
- 2 เอลฟรีด์ สวอนคอร์ท จากเรื่อง A Pair of Blue Eyes.
- 3 แบธชีบา เอเวอร์ดั้น จากเรื่อง Far from the Madding Crowd.
- 4 เอเธลเบอร์ทา ซิเคอเรล จากเรื่อง The Hand of Ethelberta.
- 5 ยูสเทเชีย วาย จากเรื่อง The Return of the Native.
- 6 พอลล่า พาวเวอร์ จากเรื่อง Laodicean.
- 7 เลดี้ คอนสแตนไทน์ จากเรื่อง Two on a Tower.
- 8 ลูเซ็ททา จากเรื่อง The Mayor of Casterbridge.
- 9 มิสซิสซาร์มอนด์ จากเรื่อง The Woodlanders.
- 10 เทส จากเรื่อง Tess of The d'Urbervilles.
- 11 จู ไบรด์เฮด จากเรื่อง Jude the Obscure.
- 12 แอราเบลลา ดอน จากเรื่อง Jude the Obscure.

ในจำนวนตัวละครเหล่านี้ มีอยู่ 7 ตัว ที่สามารถนำไปเปรียบเทียบในแง่ใดแง่หนึ่งกับผู้ที่อยู่ในชีวิตจริงของ ชาร์ลี ได้ คือ

- 1 แพนซี เดย์
- 2 เอลฟรีด์ สวอนคอร์ท
- 3 แบธชีบา เอเวอร์ดั้น
- 4 เอเธลเบอร์ทา ซิเคอเรล
- 5 เลดี้ คอนสแตนไทน์
- 6 เทส
- 7 จู ไบรด์เฮด

1 แพนซี เคย เป็นตัวละครที่มีลักษณะเปรียบเทียบกับ ไทรฟิना สปาร์คส์ ญาติสาว ของ ฮาร์ดี ผู้ซึ่งเขาเคยหลงรักเธออย่างมาก แพนซี เป็นครูสาวที่เก่ง มีความสามารถเมื่อตอน เป็นนักเรียนที่วิทยาลัยครูนั้น เธอเรียนอยู่ในระดับแนวหน้าของห้อง เธอเป็นคนทำทางคลอง ทำตัวตามสบาย แดนามอง ในสายตาของชาวบ้านแล้ว แพนซี ออกจะไม่ใช่ที่ชื่นชอบนัก เพราะ ใคร ๆ พากันคิดว่าเธอเป็นคนหน้าจะร้อน รักสนุก และสมัยใหม่เกินไป อันที่จริง แพนซี เป็น คนฉลาด แทบจะกล่าวได้ว่าฉลาดแกมโกงทีเดียว ดีก ซึ่งเป็นคู่รักของเธอนั้น จะเห็นได้ชัดว่า ตามไม่ทันเธอเลย เช่น ครั้งหนึ่ง ดีก ไปคุยกับเธอที่บ้าน เมื่อเขาจะลากลับเขาขอลืมติดเธอ ก่อนจากกัน แดเธอบายเบี่ยง ดีก จึงยังไมยอมออกจากบ้านไปเสียที แต่เมื่อเธอเหลือบไปเห็น แดไทลวามีชายหนุ่มอีกคนหนึ่งกำลังจะเดินมาหาเธอเช่นเดียวกัน เธออยากให้ ดีก ออกไปให้ หันเสียก่อน เธอจึงรีบอนุญาตให้เขาขอลืมติดเธอครั้งหนึ่ง เพื่อที่เขาจะได้รับออกไปเสีย ตลอดเวลา ที่รักใคร่ชอบพอกับ แพนซี นั้น ดีก มักจะกลัดกลุ้มซึมร้อนอยู่เสมอเพราะเหตุจากความระแวง และไม่แน่ใจในตัวเธอนั่นเอง จนถึงฉากสุดท้ายของนวนิยายในวันแต่งงานของเธอกับ ดีก เขาย้ำ ถามเพื่อความแน่ใจในความซื่อสัตย์ต่อกันและกันว่า เราคงไม่มีความลับต่อกันอีกแล้วใช่ไหม เธอ ตอบว่า ไม่มีแนับจากนี้เป็นต้นไป

แพนซี เคย มีลักษณะหลายอย่างที่คล้าย ๆ กับ ไทรฟินา สปาร์คส์ เช่น ไทรฟินา เป็นครูเหมือนกัน เธอเป็นคนฉลาดเรียนหนังสือเก่ง และได้เป็นครูใหญ่เมื่ออายุยังน้อย เธอ เป็นหญิงสาวที่มีบุคลิกภาพแรง มีอารมณ์ขัน และพูดจาทันคน เมื่อ ไทรฟินา เข้ารับการสัมภาษณ์ ก่อนที่จะเข้ารับหน้าที่เป็นครูใหญ่นั้น เจ้าของโรงเรียนคิดว่า เธอยังอายุน้อยเกินไป เธอตอบว่า มันเป็นปัญหาที่เวลาจะช่วยแก้ไขได้

กล่าวได้ว่า แพนซี กับ ไทรฟินา สามารถเทียบเคียงกันได้ในด้านบุคลิกภาพ คือ มีความฉลาด คล่อง ทันคน และมีอารมณ์ขันด้วยกันทั้งคู่

2 เอลฟรีด์ สวอนคอร์ท เป็นตัวละครที่มีบุคลิกลักษณะใกล้เคียงกับ เอ็มมา ฮาร์ดี ภรรยาคนแรกของ ฮาร์ดี มากที่สุด เมื่อเริ่มเรื่องในนวนิยายนั้น เอลฟรีด์ ซึ่งเป็นลูกสาว ของนักบวชได้ออกมาให้การต้อนรับสถาปนิกหนุ่มผู้เดินทางมาพักที่บ้านของนักบวชในค่ำวันหนึ่ง

เพื่อการวางแผนเกี่ยวกับการบูรณะปฏิสังขรณ์โบสถ์ บิดาของเธอลงมาต้อนรับไม่ได้เพราะกำลังไม่สบาย และครั้งนี้ คือ ครั้งแรกที่ชายหนุ่มและหญิงสาวได้พบกัน

เอลเฟร็ด มีลักษณะปราดเปรียวเหมือนเด็ก ๆ เธอชอบไอ้อวด ชอบให้ใคร ๆ ชม เมื่อเธอออกไปเที่ยว และแต่งตัวสวย เธอจะแสดงความพึงพอใจอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเห็นว่ามีคนมองเธอและชมว่าสวย เธอขี้อวด เก่ง ร้องเพลงไพเราะ เขียนบทเทศน์ให้นักบวชบิดาของเธอได้ใช้เทศน์ ทุกสิ่งทุกอย่างที่เธอทำได้นี้ เธอจะไอ้อวดทุกครั้งที่มีโอกาส จนกระทั่ง สมิธ สถาปนิกหนุ่มผู้อ่อนประสบการณ์กับรู้สึกสิ้นหวังในตัวเอง เพราะรู้สึกว่าตนนั้นทำอะไรไม่ได้เลย ไม่เก่งเหมือนเธอ

เอลเฟร็ด มีท่าทางที่ไม่สงบเสถียร โดยเฉพาะกับผู้ชายแล้ว เธอค่อนข้างมีจริตมารยาตดังนี้เนื่องจากบิดาเธอรักและตามใจมากจนไม่เห็นวาทะทางของเธอผิดปกติและไม่น่าดู ดังเช่น เมื่อเธอออกไปขี้อวดเกี่ยวกับ สมิธ นั้น เธอรู้ว่าเขาขี้อวดไม่เป็น แต่เธอบอกให้เขาเดินไปหลังจ้องมองหน้าเธอไปด้วยตลอดเวลา เพราะต่างหูเธอหลวม มักจะหลุดง่าย ๆ เมื่อเธอสะบัดหน้าเพียงเล็กน้อย ดังนั้น เธอจึงให้เขาจ้องหน้าเธอไว้ ถ้าต่างหูหลุดเมื่อไหร่ให้บอกทันที สมิธ นั้น คิดใจเธอในครั้งแรกที่ได้พบกัน

เอมมา ฮาร์ดี เป็นน้องภรรยาของนักบวช เธอพบกับ ฮาร์ดี ครั้งแรก เมื่อวันที่เขาเดินทางไปยังบ้านของนักบวชพี่ชายของเธอ เพื่อที่จะเตรียมงานซ่อมแซมโบสถ์ ในคำวันนั้น เอมมา ออกมาให้การต้อนรับเขา เพราะพี่ชายของเธอป่วย และพี่สาวต้องอยู่พยาบาลสามี ฮาร์ดี ติดใจ เอ็มมา เมื่อแรกพบเช่นเดียวกัน เธอมีบุคลิกที่ปราดเปรียว และทำท่าทางอย่างเด็ก ๆ อยู่เสมอ เธอเป็นคนคล่องและชอบไอ้อวด เอ็มมา เป็นลูกสาวที่ถูกตามใจตลอดมา ไม่มีใครอบรมเลี้ยงดูเธออย่างเข้มงวดเพราะบิดาของเธอดีเมา เธอจึงไม่มีท่าทางที่สงบเสถียรเรียบร้อย

เอลเฟร็ด และ เอ็มมา นั้น มีความคล้ายคลึงกันทั้งในแง่ของเหตุการณ์ในชีวิตและบุคลิกภาพ กล่าวคือ เหตุการณ์ที่ชายหนุ่มและหญิงสาวได้พบกันเป็นครั้งแรกนั้น เป็นเหตุการณ์ที่คล้ายกันอย่างมาก ในด้านลักษณะนิสัยใจคอของ เอลเฟร็ด กับ เอ็มมา ก็คล้ายกัน คนหนึ่งเป็น

ลูกสาวนักบวช อีกคนหนึ่งเป็นน้องภรรยานักบวช และต่างก็มีนิสัยชอบโอ้อวด ชอบทาทาทาง
อย่างเด็ก ๆ กลองแกล้วปราดเปรียว เหมือนกันทั้งคู่

๓ แบธชีบา เอเวอร์ดิน มีบุคลิกภาพ และความเก่งกล้าสามารถเทียบได้กับ เจอไมนา
ยาร์ดี้ ผู้เป็นมารดาของ ชาร์ดี เธอเป็นคนแข็งแกรง เป็นตัวของตัวเองและเจ้าอารมณ์ เธอ
สามารถที่จะทำอะไร ๆ ได้เหมือนผู้ชาย เช่น เธอเป็นเจ้าของไร่และปกครองคนงานผู้ชาย
จำนวนมากในไร่ได้อย่างเรียบร้อย เมื่อเธอจับได้ว่าหัวหน้าคนงานของเธอขโมยของในไร่
เธอไล่ต้อนก และจัดการควบคุมดูแลงานทุกอย่างด้วยตนเองโดยไม่คิดหาคนช่วยใหม่ เธอไม่ใช่
ผู้หญิงขวัญอ่อน ช่างกลัว ในตอนกลางคืนและอยู่บ้านคนเดียว เธอกล้าจัดโต๊ะศพของ แพนนี่
โรบิน ออกดูเพื่อให้หายข้องใจ เธอเอาศพของ ทรอย ขึ้นไปบนห้องเมื่อเขาถูกยิงตายแล้ว
เปลี่ยนเสื้อผ้าให้เป็นชุดที่เตรียมพร้อมที่จะนำไปฝังได้

ลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าวเหล่านี้เปรียบเทียบกับ เจอไมนา ชาร์ดี ถึงแม้ เจอไมนา
จะเป็นเพียงหญิงชาวบ้านธรรมดาสามัญ แต่ทว่าเธอมีความแกรง กล้า และเป็นตัวของตัวเองมาก
เมื่อเธอไม่พอใจที่จะให้ ชาร์ดี ไปคลุกคลีและสนิทสนมอยู่กับ มิสซิสมาร์ติน เจ้าของที่ดินรายใหญ่
ในตำบลบ้านเธอมากจนเกินไป เธอก็แยกเขาออกมาเสีย โดยการนำไปฝากเรียนเสียอีก
โรงเรียนหนึ่งซึ่งอยู่ไกลออกไป และทำให้ต้องแยกจาก มิสซิสมาร์ติน โดยเด็ดขาด เจอไมนา
รู้ดีว่า มิสซิส มาร์ติน เป็นผู้มั่งคั่งมีอิทธิพลมากเพียงใดในตำบลสตินส์ฟอร์ด และการกระทำของเธอนั้น
จะทำให้มิสซิสมาร์ติน โกรธมากเพียงใด เจอไมนา เป็นคนเก่ง สามารถทำอะไรได้พอ ๆ กับ
ผู้ชายคนหนึ่งทีเดียว เมื่อ ชาร์ดี อายุได้เก้าขวบ เธอเคยพาเขาไปเยี่ยมญาติที่เมืองเฮิร์ท
ฟอร์ดเชอร์ (Hertfordshire) การเดินทางในสมัยนั้นลำบากมาก ผู้คนจะไม่ออกเดินทางไปไหน
ไกล ๆ เพื่อเป็นการท่องเที่ยวนอกจากเพื่อไปธุระ เพราะไม่มีความสะดวกปลอดภัยนัก มีแต่
รถม้าหรือขี่ม้าไป นอกจากนั้นก็ต้องเดินเอาเสียเป็นส่วนใหญ่ เจอไมนากล้าออกเดินทางไปเพียง
สองคนแม่ลูก ทั้ง ๆ ที่ต้องเดินทางเป็นระยะไกล ๆ และต้องแวะพักค้างคืนกลางทางโดยการ
เข้าห้องพักในโรงแรมราคาถูกอยู่ ข้างยังต้องคอยระวังผู้ร้ายหรือคนเกเรที่อาจแอบเข้ามาซ่อนอยู่
ในห้องพักเพื่อหาไม้ตีร้ายอีกด้วย ชาร์ดีประทับใจตลอดมาต่อภาพที่มารดาของเขาก็ม ๆ เงย ๆ

คันห้อง ดูตามชอกตามมุม ตามหลังม่าน ได้โต๊ะ ได้เตียง เพื่อที่จะดูให้แน่ใจว่ามีผู้ร้ายมาแอบอยู่ในห้องหรือเปล่า

เจอไมมา เป็นคนที่ไม่ชั่วฉ้อฉล เมื่อถึงเวลาที่มีเหตุร้ายเธอไม่ตกใจกลัวเสียจนทำอะไรไม่ถูก ครั้งหนึ่งเธอและพี่สาวคนโตช่วยกันทุบตีน้องเขยคนเล็กเสียจนต้องยอมจำนนและยอมสัญญาว่าจะไม่ประพฤติดื้อเช่นนี้อีก สาเหตุก็เพราะว่า จอห์น แอนเทล (John Antell) น้องเขยคนเล็กนี่ชอบเมาเหล้าแล้วดบตี แมรี แอนเทล ผู้ภรรยาอยู่เบื้อง ๆ บังเอิญวันนั้นเจอไมมา และ มาเรีย พี่สาวคนโตพากันไปเยี่ยม แมรี จอห์น ไม่เห็นวาทะภรรยา มาเมื่อเมาเหล้าขึ้นมาก็อารายภรรยาอีกตามเคย จึงถูกรุมทุบตีเสียจนต้องสัญญาว่า ต่อไปจะไม่แตะต้องแมรี อีก

นอกจากนั้น เจอไมมา มักวางตัวเป็นผู้นำและชอบออกคำสั่ง ในครอบครัวของเธอ เธอเป็นผู้นำในหลาย ๆ เรื่อง แม้ว่าในสมัยวิคตอเรียนนั้นยกให้ผู้ชายเป็นช้างเท้าหน้า แต่เจอไมมา จัดการเรื่องต่าง ๆ ในครอบครัวเองแทบทุกอย่าง เธอเป็นผู้จัดแจงพา ฮาร์ดีไปเข้าโรงเรียน เป็นผู้เลือกโรงเรียนให้ เลือกหาหนังสือให้ ฮาร์ดี อ่าน เมื่อไม่พอใจที่จะให้เขาเรียนในโรงเรียนของมิสซิสมาร์ดิน เธอก็ย้ายเขาไปอยู่เสียอีกโรงเรียนหนึ่ง นอกจากนี้เธอยังคัดค้านสามีว่าไม่ควรสอนการเต้นรำแบบพื้นบ้าน (country dance) ให้ลูก ๆ เพราะไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม

จะเห็นได้ว่า บุคลิกภาพของ แบธชีบา และ เจอไมมา นั้นมีสวนที่คล้ายคลึงกันมาก เช่น ความแข็ง แกร่ง เป็นตัวของตัวเอง และเจ้าอารมณ์ และทั้งคู่มีความเป็นผู้นำอยู่ในตัวอย่างเห็นได้ชัดเจน ถึงแม้ว่าจะเป็นผู้หญิงก็ตาม

๔ เอเธล เบอร์ธา ซีเคอเรล เป็นตัวละครอีกตัวหนึ่งที่มีเรื่องราวบางอย่างคล้าย ๆ กับ เจอไมมา ฮาร์ดี นั่นคือ ภูมิหลังทางครอบครัวซึ่งคล้ายคลึงกัน และลักษณะนิสัยที่ แข็ง กล้า และฉลาดคล้าย ๆ กัน เอเธล เบอร์ธา เป็นลูกสาวของครอบครัวใหญ่ที่เป็นคนรับใช้กันทั้งบ้าน บิดาของเธอเป็นหัวหน้าคนรับใช้ในภัตตาคารแห่งหนึ่งของกรุงลอนดอน พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคนยกเว้นเธอและน้องสาวอีกคนหนึ่งต่างก็กระจัดกระจายไปเป็นคนรับใช้บ้าง รับจ้างทำงานต่าง ๆ ตามบ้าน

กณมีเงินบ้าง เอเธลเบอร์ทา เป็นคนแข็ง เธอจัดการปกครองดูแลน้อง ๆ และเลี้ยงดูทั้งครอบครัวด้วยกำลังสติปัญญาของเธอโดยลำพัง น้อง ๆ ทุกคนเชื่อฟังเธอ บิดามารดาให้ความนับถือความคิดของเธอ ไมว่าจะเป็นกิจการใด ๆ เอเธลเบอร์ทา มีแผนที่ยับยลเสมอ เธอวางแผนให้มารดาและน้อง ๆ มาอยู่ด้วยที่บ้านหลังใหญ่ในกรุงลอนดอน โดยที่ไม่มีใครรู้ระยะและระยะยาว คนทั้งหมดเป็นอะไรกับเธอ และเธอก็ยังคงสภาพเป็นมิสซิสเพเธอร์วินอยู่ได้ในวงสังคมชั้นสูง เอเธลเบอร์ทา เป็นคนฉลาดซึ่งเป็นที่ยอมรับทั่วไปสำหรับคนที่รู้จักเธอ เช่น ชายหนุ่มคนหนึ่งซึ่งจะมาขอแต่งงานกับเธอได้กล่าวอย่างยอรับกับเธอว่า เขารู้ว่าเธอเป็นคนที่เฉียบแหลม ยิงนัก ส่วนตัวเขานั้น ไม่มีความเฉลียวฉลาดพอที่จะเทียบกับเธอได้เลย เธอเคยบอกกับ พิโคทีน้องสาวของเธอว่าอย่าไปมีวาทะเชื่อและถือเอาคาสถานิตมาเป็นสิ่งแนะนำชีวิตอยู่เลย เพราะสถานิตต่าง ๆ เหล่านั้นล้วนแต่เอาเปรียบผู้หญิงเนื่องจากผู้ชายเป็นคนคิดมันขึ้นมา แต่สำหรับผู้หญิงที่ฉลาดแล้วยอมตัดสินใจเรื่องของตัวเองได้โดยไม่ต้องอาศัยสถานิตมาเป็นสิ่งขึ้นา

ในเรื่องของความรัก เอเธลเบอร์ทา ไม่เคยให้อารมณ์รักเข้ามามีอิทธิพลเหนือสติปัญญาเลย เธอใช้ความเฉลียวฉลาดแม้ในการจะตัดสินใจเลือกแต่งงานกับผู้ชายคนใดคนหนึ่ง ในจำนวนหลายคนที่มาขอพบเธอ เช่น เธอเลือกแต่งงานกับคนที่ร่ำรวยที่สุด มีอำนาจวาสนาที่สุด แม้ว่าจะแกล้งราวพอกก็ตาม¹ ทั้งนี้เพราะว่าเธอมีเหตุผลทางเศรษฐกิจที่จะต้องคำนึงถึงทั้งครอบครัวของเธอ

เอเธลเบอร์ทา เป็นคนกล้า เธอเขียนบทวิรัณณ์ลงหนังสือ แสดงอารมณ์รักอย่างเปิดเผย และต่อมาได้เป็นที่รู้ทั่วไปในวงสังคมว่าเธอเป็นคนเขียน มารดาของสามี คือ เดวีเพเธอร์วิน ตาหนีติเตียนเธออย่างรุนแรงที่เธอเขียนเปิดเผยแสดงอารมณ์อย่างชัดเจน เช่นนั้น แต่เธอก็ได้เถียงไม่ลดละ จนถึงขั้นเป็นปากเสียงกันรุนแรง

บุคลิกของเอเธลเบอร์ทานี้คล้าย ๆ กับ เจอไมมา ฮาร์ดี เพราะเจอไมมา ก็เป็นคนแข็งเหมือนกัน เช่น เธอไม่กลัวอิทธิพลของผู้ที่มีเงินอย่างมิสซิสมาร์ติน เมื่อเธอแต่งงานกับบิดาของ ฮาร์ดี แล้ว เธอควบคุมให้สามีมาหาากินอย่างขยันขันแข็ง จนครอบครัวเขียบฐานะดีขึ้นเรื่อย ๆ เจอไมมา เป็นคนฉลาด ทำอะไรก็มีแผนยับยล ลึกซึ้ง เช่น เมื่อเธอเห็นว่า

ชาร์ดี ลูกชายซึ่งอายุเก้าขวบในขณะที่ขึ้นไปใกล้ชิดสนิทสนมกับมิสซิสมาร์ตินเจ้าของที่ดินผู้ทรงอิทธิพลของตำบลดินสัฟฟอร์ดมากจนเกินไป มิสซิสมาร์ตินไม่มีลูกเธอจึงรักใคร่เอ็นดู ชาร์ดี อย่างลึกซึ้ง แต่ เจอไมมา ไม่พอใจ เธอจึงวางแผนโดยการออกเดินทางไปเยี่ยมญาติยังอีกเมืองหนึ่ง และนา ชาร์ดี ไปเป็นเพื่อนด้วย เธอไปพักอยู่นานหลายวัน ทั้งนี้เพื่อเป็นการแยก ชาร์ดี ให้ห่างจากมิสซิสมาร์ตินเสียชั้นหนึ่งก่อน แล้วหลังจากนั้นต่อมา เธอก็ย้ายเขาไปอยู่โรงเรียนในดอร์เซตเตอร์ อย่างเป็นการถาวร

เจอไมมา เป็นลูกสาวของครอบครัวคนใช้เหมือนกัน เธอมีพี่น้องถึงเจ็ดคน บิดาของเธอก็เป็นคนรับใช้เช่นเดียวกัน เอเธล เบอร์ธา จึงเป็นตัวละครที่อาจมีภูมิหลังทางครอบครัวมาจากเรื่องราวทางครอบครัวของ เจอไมมา ก็ได้ นอกจากนี้ทั้ง เอเธล เบอร์ธา และ เจอไมมามีลักษณะนิสัยที่คล้ายคลึงกันบางประการ เช่น เป็นคนแข็ง กล้า และฉลาดทันคน

๕ เลดี้ คอนสแตนไทน์ มีความคล้ายคลึงกับผู้หญิงคนหนึ่งในชีวิตจริงของ ชาร์ดี ในแง่ของสัมพันธ์ภาพระหว่างหญิงสูงศักดิ์กับเด็กผู้ชายที่อยู่ในสังคมชั้นต่ำกว่า นั่นคือ มิสซิส จูเลีย ออกัสตา มาร์ติน เจ้าของที่ดินผู้ร่ำรวย กับ ชาร์ดี เด็กชายลูกของชาวบ้านที่อยู่ในตำบลเดียวกัน ชาร์ดี เมื่อครั้งที่ยังเด็ก ๆ อยู่ นั่นเป็นที่รักใคร่เอ็นดูอย่างมากของมิสซิสมาร์ติน ทั้งสองมีความรักต่อกันอย่างลึกซึ้ง และ ชาร์ดี เองได้เคยกล่าวในเวลาต่อมาเมื่อเขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่แล้วว่า เขารักเธออย่างมากจนเกือบจะเหมือนอย่างคนที่รักใคร่กันฐานผู้สาว "almost that of a lover." (Gittings. 1975 . 11) เขาวาดภาพสวย ๆ งาม ๆ ให้เธอหลายภาพ ร้องเพลงที่เขาไปรุดปรานให้เธอฟัง และมิสซิสมาร์ตินก็รักเขามากเช่นเดียวกัน

เลดี้ คอนสแตนไทน์ เป็นผู้หญิงสูงศักดิ์ มากกว่า สวีธิน เซนต์คลีฟ เด็กหนุ่มผู้เป็นคู่รักของเธออย่างมาก และยังเป็นเด็กหนุ่มที่อยู่ในชนชั้นต่ำกว่าเธออีกด้วย เซนต์คลีฟ มาจากครอบครัวคนชั้นกลาง และอาศัยอยู่ในบริเวณที่ดินของ เลดี้ คอนสแตนไทน์ นั่นเอง ดังนั้น เธอจึงเป็นตัวละครอีกตัวหนึ่งที่เปรียบเทียบกับได้กับเรื่องราวในช่วงชีวิตช่วงหนึ่งของ มิสซิสมาร์ติน ผู้ซึ่งเคยรักใคร่เอ็นดู ชาร์ดี อย่างเต็มด้าลึก

๑. เทส มีเรื่องราวในชีวิตคล้ายคลึงกับ แมรี เฮด ฮาร์ดี้ (Mary Head Hardy) ซึ่งเป็นย่าของ ฮาร์ดี้ กล่าวคือ เทส ต้องเสียตัวให้กับผู้ชายคนหนึ่ง และต่อมาเธอได้ให้กำเนิดลูกซึ่งถือว่าเป็นลูกนอกกฎหมายเพราะเธอไม่มีสามีที่แต่งงานกันอย่างถูกต้อง เรื่องราวในตอนต่อมาของเธอก็คือ การเริ่มต้นชีวิตใหม่อีกครั้งหลังจากที่ลูกน้อยของเธอได้เสียชีวิตลง เธอเดินทางไปรับจ้างทำงานในไร่ซึ่งอยู่ห่างไกลออกไปอีกเมืองหนึ่ง ห่างไกลจากสถานที่ที่เธอมีอดีตอันขมขื่น สำหรับหญิงสาวในสมัยวิกตอเรียนนั้น การมีอดีตที่เคยเสียตัว และมีลูกที่ไม่มีพ่อนี้ อาจนับเป็นความอายของชีวิตก็ว่าได้ และจะมีโอกาสน้อยมากที่จะหวังชีวิตใหม่ที่มีความสุข เมื่อเธอพบกับชายหนุ่มคนใหม่ คือ แองเจิล แคล นั้นเปรียบเสมือนดังว่าเธอได้เริ่มต้นชีวิตใหม่อีกครั้ง แต่แล้วในที่สุด เทส ก็ประสบเคราะห์กรรมอีกครั้งหนึ่ง คือ เธอถูกแขวนคอฐานฆ่าคนตาย

แมรี เฮด ฮาร์ดี้ ก็เช่นเดียวกัน เธอเคยเสียตัวให้กับผู้ชายคนหนึ่ง และมีลูกซึ่งเป็นลูกนอกกฎหมาย ต่อมาเธอได้เดินทางย้ายออกมาเสียจากดาบลไฟล์ (Fawley) อันเป็นสถานที่ที่เธอมีความหลังอันขมขื่นฝังใจ มาอยู่ที่คอร์เสท์ และเริ่มต้นชีวิตใหม่ด้วยการแต่งงานกับปู่ของ ฮาร์ดี้ ฮาร์ดี้ เคยเล่าว่า ย่าของเธอมีชีวิตที่เศร้าโศก และมีความหลังอันเจ็บปวดเสียจนกระทั่งเธอไม่เคยคิดจะหันกลับไปยังด้าบลบ้านเกิดอีกเลยภายหลังจากที่ย้ายออกมาแล้ว ตราบจนกระทั่งเธอเสียชีวิต

ย่าของ ฮาร์ดี้ นั้น ถึงแม้ว่าจะไม่ถูกประหารชีวิตเหมือน เทส แต่ก็เกือบที่จะถูกพิพากษาให้แขวนคอเหมือนกัน เธอถูกฟ้องในข้อหาขโมยกาน้ำชาทองแดงของนายและนางฟาร์เมอร์ (Mr. and Mrs. Farmer) ซึ่งเป็นคนในด้าบลเดียวกัน และถูกจองจำไว้ถึงสามเดือนในระหว่างที่รอคำพิพากษา ในศตวรรษที่ 1๘ นั้น การมีความผิดฐานขโมยของที่ราคา 12 เพ็นซ์ขึ้นไปก็มีโทษหนักถึงขึ้นประหารชีวิต ดังนั้น ถึงย่าของ ฮาร์ดี้ จะไม่ได้ถูกลงโทษแขวนคออย่าง เทส แต่เธอก็มีชีวิตอยู่ด้วยความหวาดกลัวที่จะถูกแขวนคอถึงสามเดือน (Gittings, 1978 : 56 - 57)

เทส เป็นตัวละครที่มีเรื่องราวของชีวิตที่ขมขื่น และทุกข์ยากลำบากพอ ๆ กับย่าของ ฮาร์ดี้ และยังมีเหตุการณ์ในชีวิตที่คล้ายคลึงกัน นับตั้งแต่การเป็นลูกของครอบครัวที่ยากจน ชีวิต

ในวัยสาวที่แสนเศร้าและน่าอัปยศ การเดินทางจากมาเสียมจากที่เดิมเพื่อเริ่มต้นชีวิตใหม่ การได้พบกับผู้ชายคนใหม่ และในตอนสุดท้าย เทศ ถูประหารชีวิต ส่วนยาของ ฮาร์ดี นั้นเกือบ ๆ จะถูประหารชีวิต เช่นเดียวกัน

7 ชู ไบรด์เฮด เป็นตัวละครที่มีบุคลิกภาพและเหตุการณ์ในชีวิตบางอย่างที่เปรียบเทียบกับ ไดกับ เอช เอ หญิงสาวคนหนึ่งซึ่ง ฮาร์ดี รักและประทับใจอย่างมาก เมื่อครั้งที่เขาย้ายเข้ามาอยู่ที่กรุงลอนดอนเพื่อฝึกงานเป็นสถาปนิก กล่าวคือ ชู มีความฉลาดหลักแหลม เป็นตัวของตัวเอง เธอไม่เชื่อในเรื่องศาสนา แต่เชื่อในปรัชญาและแนวความคิดของ ออگุสต์ ก็องเต The Positive Philosophy of Auguste Comte. อันเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลายในช่วงปี ค.ศ. 1860 เป็นต้นมา ซึ่งกล่าวว่า มนุษยชาตินั้นผ่านยุคของศาสนามาแล้วตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์ และเข้ามาสู่ยุควิทยาศาสตร์หรือสิ่งที่เห็นจริงได้ พิสูจน์ได้ อันเป็นศาสนาแห่งอนาคตกาล

... mankind passed through religion in its early history, to arrive, via metaphysics, at scientific or 'positive' philosophy, which was the 'religion' of the future. (Gittings. 1975 : 94)

ชู ลัดเลียน จูด ซึ่งในขณะนั้นเป็นเพื่อนกับเธอว่า จูด ยังอยู่ในยุค "Tractarian" ซึ่งเป็นการแบ่งยุคทางศาสนาของมนุษยชาติที่ก็องเตคิดขึ้น ซึ่งหมายความว่า จูด เป็นคนที่อยู่ในยุคดึกดำบรรพ์ และมีความคิดโบราณมาก เพราะยังเชื่อในศาสนาอยู่ ส่วนเธอนั้นยุคนั้นมาแล้ว เธอเชื่ออย่างเดียวกับก็องเต คือ เชื่อในนักปราชญ์มากกว่านักบุญ

ด้วยความไม่เชื่อในศาสนา ชู ได้เรียบทศาง ๆ ในกัมภีร์ไบเบิลให้ จูด เสียใหม่ โดยเรียงตามลำดับเหตุการณ์ เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น เธอเรียกคัมภีร์ที่จัดลำดับใหม่แล้วนี้ว่า "a new New Testament" โดยเริ่มจาก "the Epistle to the Thessalonians" เป็นต้นไป ต่อมา ชู ค่อย ๆ มีอิทธิพลทางความคิดความอ่านต่อ จูด เมื่อเธอใกล้ชิดสนิทสนมกับเขามากขึ้น และในที่สุด จูด ก็เสื่อมศรัทธาในศาสนา

ลักษณะต่าง ๆ ของ ชู เหล่านี้ เปรียบเทียบกับผู้หญิงที่ ฮาร์ดี มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดในนครลอนดอน ประมาณช่วงปี ค.ศ. 1860 เป็นต้นมา ในระยะเวลาหลายปี

ที่เขาอยู่ในลอนดอนนั้น นอกจาก มาร์ธา สпарคส์ แล้ว ยังมีหลักฐานของผู้หญิงอีกคนหนึ่งชื่อ ชาร์ดี เคยเกี่ยวข้องกับ ซึ่งมีชื่อตามที่ ชาร์ดี เรียกเธอว่า เอช เอ ในจดหมายของเขาที่มีไปถึง แมรี ชาร์ดี ทำให้รู้ว่า เอช เอ และ ชาร์ดี มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดสนิทสนมมาก ใน คัมภีร์ไบเบิลของเขา ปรากฏว่ามีชื่อ เอช ลอนด์ (H. Lond) อยู่ตรงบท Epistle to Thessalonians อันเป็นบทเดียวกับที่ ชู ได้จัดไว้ให้เป็นบทเริ่มต้นคัมภีร์ให้ จูด จึงอาจสรุปได้ว่า เอช ลอนด์ เป็นคนเดียวกับ เอช เอ เนื่องจาก ชาร์ดี ไม่มีเพื่อนชายหญิงคนใดเลยที่มีชื่อย่อว่า เอช ลอนด์ และไม่มีผู้หญิงอื่นใดอีกที่เขาเกี่ยวข้องกับในระยะนั้น นอกจาก เอช เอ และ มาร์ธา สпарคส์ แต่ มาร์ธา นั้นไม่มีลักษณะอันใดเดียวใดที่พอที่จะนำมาเป็นข้อสงสัยได้ว่าอาจ เป็น เอช ลอนด์ ดังนั้น จึงเหลืออีกคนเดียวที่มีความน่าจะเป็นมากที่สุด คือ เอช เอ การ จัดเรียงลำดับคัมภีร์ไบเบิลให้ จูด ของ ชู นั้นมาพ้องกันกับเรื่องของผู้หญิงคนที่ชื่อ เอช ลอนด์ มีชื่ออยู่ตรงหน้าที่ ชู ใช้เป็นบทเริ่มต้นของคัมภีร์ ประกอบกับในระยะประมาณปี ค ศ 1860 เป็นต้นมานี้ ชาร์ดี เองก็เริ่มเสื่อมศรัทธาในศาสนาอันเนื่องมาจากอิทธิพลของผู้หญิงเป็นเหตุ เหมือน จูด อีกเช่นกัน จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้คิดได้ว่า ชู นั้นมีลักษณะและเหตุการณ์บางอย่าง ในชีวิตเหมือน เอช เอ

เอช เอ เป็นหญิงสาวในสมัยปี ค ศ 1860 เธอเป็นผู้ที่ ชาร์ดี มีความสัมพันธ์ ด้วยอย่างลึกซึ้งและนานที่สุดในบรรดาหญิงสาวทั้งหลายที่ ชาร์ดี เคยมีความสัมพันธ์ด้วย เขา สนับสนุนกับ เธอมากถึงขนาดชวนกันไปสองต่อสองเพื่อพักค้างแรมที่บ้านของแมรี น้องสาวของเขา โดยปกติการเดินทางไปไหนมาไหนเพียงสองต่อสองของชายหนุ่มและหญิงสาวในสมัยนั้นเป็นสิ่งที่ ต้องระมัดระวังใครครวญเป็นอย่างมาก เพราะถือเป็นความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อชื่อเสียง เกียรติยศ ยิ่งไปค้างคืนด้วยกันด้วยแล้ว ยิ่งต้องแสดงว่าสนิทสนมกันอย่างลึกซึ้งเป็นพิเศษ และ บ้านของ แมรี นั้น ดูจากสภาพที่ แมรี วาดไว้เอง จะเห็นว่าเล็กและคับแคบมาก ดังนั้น ถ้าไม่ใช่เพื่อนที่รู้จักสนิทสนมคุ้นเคยกันมาก ๆ แล้ว ทั้ง แมรี และ ชาร์ดี คงไม่ยากเกินไปพัก ค้างคืนด้วยเป็นแน่ ดูจากจดหมายที่ ชาร์ดี เคยเขียนไปหาแมรี สองฉบับ แสดงให้เห็นถึงความสนิทสนมคุ้นเคยกันมากระหว่าง แมรี และ เอช เอ จึงอาจสันนิษฐานได้ว่า เอช เอ

น่าจะเป็นหญิงสาวที่มีฐานะและชนชั้นเดียวกับ แมรี่ ก็ได้ และถ้าเป็นหญิงสาวจากชนชั้นเดียวกับ แมรี่ เธอน่าจะเป็นครู เพราะมีเพียงอาชีพเดียวสำหรับหญิงสาวที่เฉลียวฉลาดของสมัยนั้น จะทำได้ ส่วนอาชีพอื่น ๆ ยังไม่เปิดกว้างสำหรับผู้หญิงเลย เหตุที่สันนิษฐานว่าเธอเป็นคนฉลาด ก็เพราะ ฮาร์ดี ในเวลานั้นได้รับอิทธิพลของหญิงสาวที่มีชื่อว่า เอ็ช เอ นี่จนทำให้เขาเริ่มเสื่อมศรัทธาในศาสนา โดยมากคนที่จะพูดจาเป็นทวนของสงฆ์ คลางแคลงใจในพระเจ้า หรือมีข้อวิพากษ์วิจารณ์ศาสนานั้น ในช่วงสมัยปี ค ศ 1880 กว่า ๆ เป็นต้นมา จะได้แก่ กลุ่มคนที่ค่อนข้างสมัยใหม่ ที่มีการศึกษาพอสมควร มีความคิดความอ่านค่อนข้างฉลาด

ดังนั้น จึงพอจะสรุปได้จากการสันนิษฐานว่า เอ็ช เอ เป็นผู้หญิงสมัยปี ค ศ 1880 ที่เฉลียวฉลาด มีความคิดความอ่านทันสมัย ไม่ศรัทธาในศาสนา และมีอิทธิพลต่อ ฮาร์ดี จนกระทั่งทำให้เขาเสื่อมศรัทธาในศาสนาตามไปด้วย จากที่เคยมุ่งมั่นว่าจะเป็นนักบวชให้ได้ เขากลับกลายเป็นเลิกล้มความคิดเสีย และต่อมาก็ถึงกับเสื่อมศรัทธาในศาสนา

เมื่อ ฮาร์ดี สร้างตัวละคร ซู ขึ้นประมาณในปี ค ศ 1890 นั้น เขาเคยเขียนจดหมายไปบอกกับเพื่อนว่า ซู เป็นแบบของผู้หญิงที่มีเสน่ห์สำหรับเขาเสมอมา แต่ทว่าเพราะความที่เธอมีลักษณะจิตใจและอารมณ์ที่ซับซ้อน ยากที่จะอ่านออก จึงเป็นการยากที่เขาจะจำลองภาพของเธอออกมาให้ได้ตั้งใจ

Sue is a type of woman which has always had an attraction for me, but the difficulty of drawing the type has kept me from attempting it till now. (Gittings. 1975 : 93)

การที่พูดว่าผู้หญิงอย่าง ซู "มีเสน่ห์สำหรับเขาเสมอมา" นั้น ชวนให้คิดว่า น่าจะเกี่ยวข้องกับความรู้สึกแรกๆ แกกอน แต่ทว่าคนรักแต่ละคนที่ ฮาร์ดี เคยชอบพอนั้น ไม่มีใครเลยสักคนที่จะมีลักษณะเฉลียวฉลาดแบบสมัยใหม่ และมีความคิดความอ่านค่อนข้างจะล้ำยุคเหมือน ซู ดังจะเห็นได้จาก สามสาวพี่น้องจากตระกูลสปาร์คส์ ที่ ฮาร์ดี เคยชอบพอ แต่ละคนก็ล้วนแต่เป็นคนเคร่งศาสนา ศรัทธาในพระเจ้าทั้งสิ้น เพราะเธอถูกเลี้ยงดูมาจากครอบครัวที่เคร่งศาสนาอย่างมาก ๆ จะมีก็แต่ เอ็ช เอ เพียงคนเดียว ที่มีลักษณะและเหตุการณ์สนับสนุนมากที่สุด อีกทั้ง ฮาร์ดี ก็รักและประทับใจเธออย่างมากอีกด้วย

เหตุผลอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้ ชู และ เอ็ดเวิร์ด เอ. เพียร์ส เปรียบเทียบกันได้ก็คือ ชู เป็นตัวละครที่มีลักษณะของหญิงสาวสมัยปี ค.ศ. 1860 ซึ่งเป็นสมัยเดียวกับ เอ็ดเวิร์ด เอ. อย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ ผู้หญิงที่ค่อนข้างฉลาดและทันสมัยในเวลานั้นจะอ่านงานเขียนของ จอห์น สจวร์ต มิลล์ (John Stuart Mill) และ ออګุสท์ ก็องเต กันอย่างแพร่หลาย ชู เป็นตัวละครที่อ่านงานของบุคคลดังกล่าว ซึ่งจะรู้ได้จากคาสนทนาของเธอ ซึ่งมักชอบยกคำพูดของนักเขียนเหล่านี้มาพูดเสมอ ผู้หญิงในสมัยดังกล่าวเริ่มมีความคิดในเรื่องความเป็นตัวของตัวเอง และตระหนักในความเสียเปรียบของผู้หญิงในสังคมแล้ว แต่ทว่าพวกเธอก็ยังมิได้เริ่มลงมือทำการใด ๆ ลงไปเพื่อการปลดปล่อยตัวเอง ผู้หญิงในสมัยนั้นยังคงต้องพึ่งพาผู้ชายทางด้านเศรษฐกิจ ยังคงมีอาชีพที่พอจะทำได้เพียงไม่กี่ชนิดในสังคมของเธอ และ ชู ก็คือลักษณะของผู้หญิงของสมัยนี้ อย่างชัดเจน

จากลักษณะของ เอ็ดเวิร์ด เอ. เทาที่สันนิษฐานได้จากหลักฐานที่ยังเหลืออยู่ ปรากฏว่ามีลักษณะต่าง ๆ ที่ ตัวละคร ชู สามารถยกมาเปรียบเทียบกับได้ เช่น ความมีลักษณะของหญิงสาวในสมัยปี ค.ศ. 1860 กว้าง ๆ ความเฉลียวฉลาดและทันสมัยในทางความคิด ความไม่ยึดมั่นอยู่ในศาสนา ตลอดจนความมีอิทธิพลต่อความคิดความอ่านของชายหนุ่มที่เป็นคู่รักของเธอ จนทำให้เขาเสื่อมศรัทธาในศาสนาเป็นต้น ถึงแม้จะเป็นลักษณะที่ได้จากการสันนิษฐาน จากหลักฐานอันไม่ปะติดปะต่อ แต่ทว่าก็เป็นหลักฐานที่ยืนยันได้หนักแน่นพอสมควร

จากการเปรียบเทียบตัวละครกับผู้หญิงในชีวิตจริงของ ฮาร์ดี นี จะเห็นได้ว่า ฮาร์ดี สร้างตัวละครของเขาได้คล้ายคลึงกับคนที่เขาสนิทสนมคุ้นเคยด้วย เช่น มารดาของเขา ภรรยา น้องสาว และครูรักที่เขามีความประทับใจมาก ๆ เป็นที่น่าสังเกตว่า ตัวละครที่เด่นมาก ๆ ของ ฮาร์ดี นีนั้น จะอยู่ในกลุ่มที่มีลักษณะแข็งทังสิ้น เช่น แฟนซี เดลฟอร์ด แบธชีบา เทส และ ชู เป็นต้น และตัวละครเหล่านี้จะเปรียบเทียบกับผู้หญิงที่มีความหมายต่อเขาอย่างมาก เช่น เจอไมมา ฮาร์ดี มารดาผู้เป็นที่รักยิ่งของเขา ไทรฟีน่า หญิงสาวที่เขาหลงรักและประทับใจมาตั้งแต่ที่สาวทั้งสองของเธอแล้ว เอ็ดเวิร์ด เอ. หญิงสาวที่เขามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดจนเกือบจะถึงขั้นแต่งงานกัน หรือ แมจี เฮด ฮาร์ดี ยา ซึ่ง ฮาร์ดี มีความประทับใจในเรื่องราวของชีวิตเธอจนถึงกับวานให้

แม่สี ฮาร์ดี น้องสาวของเขาไปเยี่ยมเยียนและสืบเสาะดูเรื่องราวของยาที่หมู่บ้านโพลีให้ที่บุคคล
ในชีวิตจริงเหล่านี้อาจจะเป็นที่ประทับใจของ ฮาร์ดี ด้วยบุคลิกภาพที่แข็ง และมีความเด่นที่
แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลก็เป็นได้

บทที่ ๘

เปรียบเทียบตัวละครเอกหญิงของ ธอมัส ฮาร์ดี กับผู้หญิงสมัยวิคตอเรียน

ช่วงระยะเวลาของสมัยวิคตอเรียนนั้น เป็นระยะเวลาที่นานมาก เฉพาะในงานวิจัยนี้ ได้เริ่มนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1830 ถึง 1914 ซึ่งเป็นระยะเวลาเกินกว่า 80 ปี ในช่วงเวลาอันยาวนานนี้ สังคมและชีวิตผู้คนย่อมต้องเปลี่ยนแปลงไป ลักษณะสังคมของต้นสมัยวิคตอเรียน จะมีความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดจากลักษณะของสังคมวิคตอเรียนตอนปลาย กล่าวกันว่า สมัยวิคตอเรียนนั้นเป็นช่วงเวลาของความขัดแย้งและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Crow. 1971 : 12) แต่ลักษณะของผู้หญิงวิคตอเรียนที่นำมาศึกษาี้ เป็นลักษณะของผู้หญิงในช่วงกลาง ๆ สมัย เพราะเหตุว่าต้องการนำมาเปรียบเทียบกับตัวละครหญิงในนวนิยายของ ฮาร์ดี ซึ่งส่วนมากเขียนขึ้นประมาณในช่วงกลาง ๆ ของสมัยวิคตอเรียนเช่นกัน

ลักษณะของผู้หญิงสมัยวิคตอเรียน

ลักษณะที่เป็นแบบฉบับของผู้หญิงสมัยวิคตอเรียนนี้ได้ศึกษามาจากเอกสารทางสังคมวิทยาของสมัยวิคตอเรียน โดยจับเอาลักษณะอันเป็นกลาง ๆ โดยทั่ว ๆ ไปของสมัยอันยาวนานนั้น เป็นสำคัญ มิได้เน้นเอาลักษณะของผู้หญิงในช่วงใดช่วงหนึ่งอย่างเจาะจง เพราะผู้หญิงในช่วงต้นสมัยวิคตอเรียนจะมีลักษณะโดยทั่ว ๆ ไปแตกต่างกับผู้หญิงในช่วงปลายสมัย จากลักษณะของผู้หญิงในสังคมแต่ละขั้นนั้น ได้นำมาสรุปไว้เป็นแบบฉบับของผู้หญิงสมัยวิคตอเรียน ดังได้แสดงไว้แล้วในท้ายบทที่ 2 ในที่นี้จะได้แบ่งลักษณะของผู้หญิงสมัยวิคตอเรียนออกเป็นกลุ่มลักษณะใหญ่ ๆ ๓ กลุ่ม เพื่อสะดวกในการศึกษาเปรียบเทียบกับตัวละคร ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะเฉพาะตัว โดยทั่ว ๆ ไป หญิงสาวสมัยวิคตอเรียนจะต้องบริสุทธิ์ ไร้เดียงสา ไม่รู้เรื่องเพศและไม่เคยมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน เธอเป็นหญิงสาวที่อ่อนต่อโลกและไม่มีความคิดเห็นไม่ว่าในเรื่องใด นอกจากนั้นยังเป็นคนอ่อนแอ ขวัญอ่อน และขี้อาย เธอเป็นคนหัวออน เชื่อฟังผู้ใหญ่และสามี ลักษณะเหล่านี้ปรากฏว่ามีในผู้หญิงจากสังคม

ชั้นกลางและต่ำกว่าชั้นกลาง เสียเป็นส่วนมาก ส่วนผู้หญิงในสังคมชั้นสูงนั้นจะนำมาคิดเอาเป็นแบบฉบับที่แน่นอนไม่ได้เพราะ เหตุว่าสถานภาพทางสังคมและ เศรษฐกิจ เอื้ออำนวยให้เธอเหล่านั้น มีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากลักษณะดังกล่าวบ้าง ในขณะที่ผู้หญิงจากสังคมชั้นสูงจำนวนหนึ่ง มีลักษณะดังกล่าวมานี้ แต่ทว่าก็มีอีกจำนวนไม่น้อยที่ไม่มีลักษณะตามที่กล่าวมานี้เลย

2 ลักษณะทางที่ที่แสดงออก การดำรงชีวิตในสังคมชั้นสูงนั้น หญิงสาวสมัยวิคตอเรียน จะต้องมีความงดงาม เรียบร้อยทั้งในจิตใจและการแสดงออก กิริยามารยาทต้องเรียบร้อยและ ถูกต้องตามประเพณีนิยม ทั้งการแต่งกายก็ต้องสวยงาม เรียบร้อยและถูกต้องกาลเทศะ หญิงสาวตามแบบฉบับวิคตอเรียนนี้ จะต้องปฏิบัติตนเป็นคนเคร่งศาสนา เป็นผู้มีจิตใจดี มีศีลธรรม และ จะต้องประพฤติปฏิบัติตนตามกฎหมาย เกณฑ์และประเพณีของสังคมอย่างเคร่งครัด โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว ผู้หญิงในสังคมชั้นกลางและต่ำกว่าชั้นกลางต่างก็ประพฤติปฏิบัติตนตามลักษณะดังกล่าวนี้เป็นส่วนใหญ่ แต่สำหรับผู้หญิงจากสังคมชั้นสูงนั้น ยังมีความแตกต่างในเชิงพฤติกรรมอยู่มาก ซึ่งไม่อาจกล่าวรวมไปได้ว่า ลักษณะ เหล่านี้เป็นแบบฉบับของผู้หญิงวิคตอเรียนในสังคมชั้นสูงด้วย

3 ลักษณะการใช้ชีวิตประจำวัน ชีวิตประจำวันของผู้หญิงสาวสมัยวิคตอเรียนที่สามารถนำมาประมวลเป็นแบบฉบับได้นั้นก็คือ เธอเหล่านี้จะไม่ต้องทำมาหาเลี้ยงชีพ ในด้าน เศรษฐกิจนั้น เธอยังต้องพึ่งผู้ชาย คือ บิดา หรือสามี หรือพี่ชายน้องชายแล้วแต่กรณี เธอจะมีข้าทาสบริวารคอยรับใช้ตลอดเวลา เธอจะใช้ชีวิตอย่างสุขสบายอยู่ร่วมกับสิ่งสวย ๆ งาม ๆ เช่น เสื้อผ้าเครื่องประดับ เธอมีความสามารถในการเย็บปักถักร้อย วาดรูป ร้องเพลง และ เล่นดนตรี มีความรู้ทางวรรณคดี และภาษาต่างประเทศไว้เพื่อการสนทนา และโอ้อวดแสดง ภูมิรู้ ลักษณะเหล่านี้ นับเป็นแบบฉบับของผู้หญิงในสังคมชั้นสูงและชั้นกลาง ส่วนผู้หญิงในระดับ ต่ำกว่านั้น ไม่สามารถใช้ชีวิตแบบนี้ได้ เนื่องจากเหตุผลที่เกี่ยวกับปัญหาทางเศรษฐกิจ ซึ่งเห็น ได้ชัดเจนนั่นเอง

เปรียบเทียบกลุ่มตัวละครที่มีลักษณะนิสัยอ่อนกับผู้หญิงสมัยวิกตอเรียน

กลุ่มตัวละครที่มีลักษณะนิสัยอ่อน ประกอบไปด้วยตัวละคร 11 ตัว คือ

ซีเธเซีย เกรย์ จากเรื่อง Desperate Remedies.

แฟนนี โรบิน จากเรื่อง Far from the Madding Crowd.

พิโคตี จากเรื่อง The Hand of Ethelberta.

ธอมาสิน โยไบรท์ จากเรื่อง The Return of the Native.

แอน การแลนด์ จากเรื่อง The Trumpet Major.

อลิซาเบธ-เจน จากเรื่อง The Mayor of Casterbridge.

เกรซ เมดเบอรี่ จากเรื่อง The Woodlanders.

มาร์ตี้ เซ้าธ จากเรื่อง The Woodlanders.

อาวิช คาไร จากเรื่อง The Well-Beloved.

แอน อาวิช จากเรื่อง The Well-Beloved.

อาวิช (คนที่ 3) จากเรื่อง The Well-Beloved.

กลุ่มลักษณะนิสัยแบบที่ 1 คือ ลักษณะเฉพาะตัวของผู้หญิงวิกตอเรียนนั้น แฟนนี พิคอตี ธอมาสิน อาวิช คาไร และ อาวิช คนที่ 3 มีลักษณะใกล้เคียงกับแบบนีที่พูด กล่าวคือ ทุกคนบริสุทธิ์ ไร้เดียงสา และอ่อนด้อยโลกกันทั้งนั้น ยกเว้น แฟนนี ผู้ซึ่งมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน กล่าวคือ เธอถูกหลอกลวง และได้เสียตัวให้กับ ทรอย นายทหารหนุ่มรูปหล่อที่เข้ามาติดพันเธอ แล้วในที่สุดเขาก็ทิ้งเธอไป โดยไม่ยอมแต่งงานด้วย เธอพลาดพลั้งหาใจเพราะความไม่สนใจเสวย หรือรักสนุกของเธอแต่อย่างใดไม่ แต่เป็นเพราะอ่อนด้อยโลกและความเป็นคนหัวอ่อนของเธอโดยแท้ ที่ทำให้เธอต้องผิดหาคาใจในชีวิต และกลายเป็นคนที่มีราคามัวหมอง

พิโคตี นั้นไร้ประสบการณ์ชีวิตโดยสิ้นเชิง พี่สาวของเธอต้องคอยห่วงใยฝึกเตือนเธอในทุก ๆ เรื่อง เพราะเธอเป็นคนไม่ทันคน เธอขี้อ่อนแอ เพียงแค่พบคนที่เธอไม่คาดคิดว่าจะได้พบเลยโดยบังเอิญ และคน ๆ นั้นเป็นชายหนุ่มที่เธอเคยคิดถึงอยู่แล้ว เท่านั้น เธอก็ทำหาคาใจจะเป็นลมตกบันไดเสียแล้ว เธอขี้อาย เพียงแค่เดินผ่านสวนทางกับชายหนุ่มคนหนึ่งซึ่ง

กาตั้งมองเธออยู่ เธอก็หน้าแดงและทำอะไรไม่ถูก พิโคที้ เป็นน้องสาวที่อยู่ในโอวาทของพี่สาว เป็นลูกสาวที่อยู่ในโอวาทของบิดามารดาตลอดเวลา

ธอมาสินนั้นมีลักษณะอ่อนแอและขี้ขลาด เช่น เมื่อเธอไปแต่งงานกับ ไวล์ด์ไฟ แล้ว บังเอิญมีเหตุขัดข้อง แต่งงานไม่ได้ในวันนั้น เธอก็หมดแรงเป็นลมเดินกลับบ้านไม่ไหว ต้องนอนโดยผารมาในเกรียนของคนรับจ้างย้อมขนสัตว์ เธอเป็นคนที่ยงขี้ขลาด วานอนนอนง่าย อยู่ในโอวาทของป้ามาโดยตลอด ครั้นเมื่อแต่งงานไปแล้ว เธอก็อ่อนแอและเชื่องช้าอย่างสม่ำเสมอ

สวน อาริช คาโร กับ อาริช คนที่ 3 นั้นมีความรู้เพียงสาวยางเห็ก ๆ อาริช คาโร เคยวิ่งเข้าไปกอดและจูบผู้ชายหนุ่มซึ่งเป็นเพื่อนบ้านกันมาแต่สมัยเด็ก ๆ เมื่อตอนที่เขากลับมาเยี่ยมบ้านอีกครั้งหลังจากที่จากกันไปเสียหลายปี เธอไม่เคยคิดเลยว่าตนเองใดเป็นสาวแล้ว สวน อาริช คนที่ 3 นั้น เป็นเด็กสาวที่แสนหวานและสงบสงขี้ขลาด เรียบร้อยหัวอ่อน เมื่อมารดาของเธอบอกให้แต่งงานกับผู้ชายที่แก่กราวปู่ เธอก็ยอมทั้ง ๆ ที่เธอมีคู่รักอยู่แล้ว แต่ส่วนสาเหตุที่เธอไม่ได้แต่งงานกับชายแก่รุ่นปู่ของเธอในท้ายที่สุดนั้น เกิดจากเหตุสุดวิสัยจริง ๆ ทั่วไป เพราะความดีใจของเธอไม่ กล่าวคือ ในคืนก่อนที่จะถึงวันแต่งงานของเธอกับเพียร์สตัน เธอได้นัดพบกับคู่รักของเธอที่สถานที่แห่งหนึ่งไกล ๆ บ้าน เพื่อจะเอาสิ่งของต่าง ๆ และจดหมายที่เขาเคยเขียนติดต่อกับเธอไปคืนเสียให้หมด แต่เมื่อเธอไปถึงสถานที่นัดพบในคืนนั้น ปรากฏว่าคู่รักของเธอได้รับอุบัติเหตุ และเขาเจ็บมาก ช่วยตัวเองไม่ได้ เธอจึงพาเขาเข้ามาที่บ้านของเธอในคืนนั้น และนั่งพยาบาลเขาอยู่ทั้งคืนในห้องของเธอโดยไม่มีคนในบ้านเห็นเลย จนเขาคอยยังชั่วขึ้น เธอจึงหนีไปกับเขาในตอนเช้ามืด เพื่อจะไปแต่งงานกัน

ตัวละครในคุณสมบัติลักษณะนิสัยอ่อนแอที่เหลือนอกจากที่ได้กล่าวมาแล้ว คือ ชิเธอเรีย แอน การ์แลนด์ อลิซาเบธ-เจน เกรซ มาร์ดี้ และ แอน อาริช มีลักษณะแบบที่ 1 ของผู้หญิงวิคตอเรียนน้อยมาก กล่าวคือ เธอเหล่านี้ไม่มีท่าทางที่ไร้เดียงสา แต่ตรงกันข้าม เธอมีท่าที่เป็นผู้ใหญ่ มีความคิดว่า ชิเธอเรีย ต้องฝึกแก้ปัญหาของตนเองตลอดมานับตั้งแต่บิดาของเธอเสียชีวิต เธอต้องเป็นคนทำภาระงานและรับผิดชอบตัวเอง แอน การ์แลนด์ เป็นหญิงสาวที่หาทางเรียบร้อยเป็นผู้ใหญ่ จะทำอะไร แอน ต้องคิดให้รอบคอบเสียก่อนอยู่ตลอดเวลา เช่น

มารดาของเธอชวนให้ไปในงานเลี้ยงที่เจ้าของโรงสีเชิญมา เธอคิดดูแล้วว่าไม่ควรจะไป เพราะมีแต่ผู้ชายทั้งนั้น เธอจึงบอกแก่มารดาว่า ไม่เป็นการเหมาะสมเลยที่จะไปในงานนี้ อลิซาเบธ-เจน ก็มีท่าทางเป็นผู้ใหญ่ ช่างคิด ระมัดระวังวางตัวให้ถูกต้องอยู่เสมอ เกรซ มีท่าทางที่เรียบร้อยงดงามอย่างผู้ที่ได้รับการอบรมมาแล้ว มาร์ตี้ เป็นผู้ใหญ่เกินตัว เพราะเธอต้องทำงานหนัก ดูแลรับผิดชอบบิดาซึ่งกำลังป่วยอยู่ เธอต้องมีความรับผิดชอบมาตั้งแต่เด็ก หน้าตาจึงดูเป็นผู้ใหญ่ และขรึมอยู่เสมอ ส่วน แอน อาริส นั้นเธอไม่ทำท่าทางไร้เดียงสา แต่ทว่า ชื่อ ตรง และเปิดเผย จริงใจ

ตัวละครทั้ง 6 ตัวนี้ ไม่มีใครอ่อนแอ ตกใจง่าย หรือซื่อๆ ซื่อเธอเรีย อลิซาเบธ-เจน มาร์ตี้ และ แอน อาริส นั้นทำการทำงานอาชีพขยันขันแข็งเพื่อต่อสู้ชีวิตที่ลำบากยากเข็ญด้วยกันทั้งนั้น แอน อาริส ไม่มีลักษณะซื่อๆ เลย เธอเคยบอกกับเพียร์สตัน ชายหนุ่มผู้มาหลงรักเธออย่างหน้าตาเฉยว่า เธอเคยรักผู้ชายมาแล้ว 15 คน ซื่อเธอเรีย กับ แอน การ์แลนด์ ดูออกจะเป็นคนขี้ขลาด และเจ้าอารมณ์ ซื่อเธอเรีย เคยได้เถียงกับนายจ้างเมื่อครั้งที่เธอไปทำงานเป็นสาวใช้อยู่ เพราะนายจ้างใช้อารมณ์กับเธอมากเกินไป ส่วน แอน การ์แลนด์ เคยไล่ตะเพิดนายทหารหนุ่ม ผู้ชายอกสามศอกมาแล้ว โทษฐานที่ใช้กริยามารยาทไม่สุภาพกับเธอ

ส่วนลักษณะความสงบเสงี่ยมเรียบร้อย วางวาย เชื้อพียงผู้ใหญ่ นั้น ก็พอมิให้เห็นอยู่บ้างในบุคลิกของ อลิซาเบธ-เจน เกรซ และ มาร์ตี้ อลิซาเบธ-เจน กับ เกรซ เป็นลูกที่อยู่ในโอวาทของบิดามารดา อลิซาเบธ-เจนนั้นอดทน และพยายามทำตามทุกอย่างที่ผู้ใหญ่บอก เช่น ไม่ทำตัวขยันขันแข็งถึงขนาดไปช่วยคนรับใช้ทำงาน ไม่ใช้คำพูดแบบคนชนบท ซึ่งล้วนแล้วแต่ฝืนธรรมชาติของเธอทั้งนั้น เกรซ เป็นลูกสาวที่เรียบร้อยและหัวอ่อนของบิดามารดา บิดาของเธอให้แต่งงานกับ พิตซ์เพียร์ส เธอก็ยอมแต่งงานทั้ง ๆ ที่เธอไม่ได้รักเขา เมื่อแต่งงานแล้วก็เชื่อฟังสามี สามีไม่ให้คบหาสมาคมกับเพื่อน ๆ ที่เคยคบกันมาแต่เล็กแต่น้อย เพราะเขารังเกียจคนชนบท เธอก็ไม่คบ และไปแค่ได้เถียง ส่วน มาร์ตี้ นั้น เป็นตัวละครที่สงบเสงี่ยมเรียบร้อยไม่มีปากเสียงกับใคร

ตัวละครทั้ง 11 ตัวในกลุ่มนี้ ยกเว้น แพนนี่ ผู้โชคร้ายแล้ว มีลักษณะประการหนึ่งที่ร่วมกันอยู่ก็คือ ความบริสุทธิ์ และไม่เคยรู้เรื่องเพศหรือมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน

กลุ่มลักษณะนิสัยแบบที่ 2 คือ ลักษณะท่าทีที่แสดงออกของผู้หญิงสมัยวิคตอเรียนนี้ ปรากฏว่าตัวละครทั้ง 11 ตัว โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว มีลักษณะการแสดงออกที่ถูกต้องตามแบบฉบับของสมัยวิคตอเรียนทั้งสิ้น เช่น การแต่งกาย การนับถือศาสนา หรือกิจกรรมารยาท ตัวละครทุกตัว ไม่มีพฤติกรรมที่ผิดแผกออกไปจากลักษณะของผู้หญิงสมัยวิคตอเรียน ตัวละครส่วนใหญ่จะปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคม เช่น แอน การ์แลนด์ เป็นตัวละครที่เข้มงวด เธอจะระมัดระวังตัวอยู่ตลอดเวลา เธอจะไม่ไปร่วมงานเลี้ยงที่มีแต่ผู้ชาย และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นผู้ชายในชั้นต่ำกว่าเธอ แอน ไม่พูดคุยกับคนชั้นต่ำกว่าเธอโดยไม่จำเป็น และเธอไม่เดินไปไหนมาไหนสองต่อสองกับผู้ชาย เป็นต้น

ธอมาสิน อลิซาเบธ-เจน และ เกรซ เป็นตัวละครที่ระมัดระวังตัวที่จะทำตามกฎเกณฑ์ของสังคมอยู่ตลอดเวลา ธอมาสิน เฝ้ารอที่จะแต่งงานกับ ไวล์คิฟ ให้ได้ เพราะเธอเคยเดินทางไปกับเขาแล้วครั้งหนึ่งเพื่อเข้าพิธีแต่งงาน แต่เมื่อมีเหตุขัดข้อง ต้องกลับมาโดยไม่ได้แต่งงาน เธอก็ไม่คิดเปลี่ยนใจ ถึงแม้ว่าจะไม่ได้รู้สึกรักเขาอีกแล้วก็ตาม แต่ทว่าเพื่อป้องกันความเสียหาย ก็มีทางเดียวที่เธอจะทำได้ คือ เธอต้องแต่งงานกับเขาให้ได้ ดังนั้น เธอจึงรอเพื่อให้เขาจัดการแต่งงานให้เรียบร้อยเสีย

อลิซาเบธ-เจน จะรู้สึกอึดอัดและไม่สบายใจเมื่อมารดาของเธอพูดคุยกับคนชั้นต่ำกว่า ทั้งนี้เพราะเธอระมัดระวังที่จะทำตัวให้เป็นที่น่าับถืออยู่ตลอดเวลา เธอรู้สึกอับอายขายหน้าเมื่อเธอรู้ว่าหาผิดจากความนิยมของสังคม

เกรซ ยึดมั่นอยู่ในธรรมเนียมประเพณีอย่างเคร่งครัด จนถึงกับเป็นเหตุให้ วินเทอร์บอร์น ต้องเสียชีวิตไปก็เพราะความกลัวคนทรานินทา และกลัวผิดทามองคลองธรรม ครั้งหนึ่งเธอมีความจำเป็นต้องมาขอหลบพักอยู่ในกระท่อมของ วินเทอร์บอร์น ชายหนุ่มที่เธอรักเขาอย่างลึกซึ้ง แต่เธอให้เขาอยู่ข้างนอก ส่วนตัวเธออยู่ในกระท่อม เป็นเวลาหลายคืนหลายวันที่ วินเทอร์บอร์น ต้องกินอยู่หลับนอนนอกบ้าน โด่หมดบังฝนบ้าง จนในที่สุดก็ล้มป่วยและสิ้นชีวิตลง

อาริช คนที่ 3 ก็เช่นเดียวกัน เธอยึดมั่นในขนบธรรมเนียม และหลักเสียงความ เสื่อมเสียชื่อเสียง เธอจำเป็นต้องยอมขัดใจมารดาของเธอไปแต่งงานกับคู่รักแทนที่จะแต่งงานกับ เพียร์สตัน คนที่มารดาเลือกให้ ก็เพราะเกิดมีเหตุบังเอิญขึ้นในคืนก่อนวันแต่งงานกับ เพียร์สตัน เป็นเหตุให้ เธอต้องนั่งเฝ้าพยาบาลคู่รักเก่าของเธออยู่สองดอสองดลตลอดทั้งคืน เธอจึงต้องตัดสินใจแต่งงาน กับเขาเสีย เพื่อป้องกันความเสียหายชื่อเสียงของเธอและผู้ที่เกี่ยวข้อง

โดยทั่ว ๆ ไป ตัวละครกลุ่มลักษณะนิสัยอ่อนนี้ จะมีพฤติกรรมอยู่ในกรอบระเบียบประเพณี ของสังคมอยู่ตลอดเวลา ไม่ต่อต้าน ไม่สร้างปัญหา และจะอดทนอดกลั้นแก่คนอื่นเข้มงวดของสมัย วิกตอเรียนได้ แม้ว่าตนเองจะค่อนข้างเหี้ยมโหด เช่น ธอมาสิน แอน คาร์แลนด์-เจน เกรช แด ตัวละครสาวมากไม่ได้รู้สึกเสียด้วยซ้ำว่ามีกฎเกณฑ์อันเข้มงวดล้อมกรอบชีวิตของเธออยู่ เธอ ดำเนินชีวิตไปตามธรรมชาติของเธอ เช่น พิโคทิ แอน การ์แลนด์ และ มาร์ตี้ เป็นต้น

กลุ่มลักษณะนิสัยแบบที่ 3 คือ ลักษณะการใช้ชีวิตประจำวัน มีตัวละครที่เข้าลักษณะนี้ ได้เพียง 4 ตัวจากจำนวน 11 ตัว ตัวละครทั้ง 4 นี้ คือ ธอมาสิน แอน การ์แลนด์ เกรช และ อาริช คาโร ทั้งหมดนี้มาจากครอบครัวของคนชั้นกลาง ซึ่งพอจะมีฐานะเศรษฐกิจดีพอที่จะไม่ต้อง ทำงานหาเลี้ยงชีพได้ เธออาจจะมีคนรับใช้บ้างตามแบบของคนมีเงินสมัยวิกตอเรียน แต่ทว่า ก็ไม่มากมายเหมือนกับตามบ้านผู้ดีชั้นสูง ที่บ้านของ แอน การ์แลนด์ ไม่มีคนรับใช้เลย เธออยู่ กับมารดาเพียงสองคน ในจำนวนตัวละครทั้ง 4 นี้ เกรช และ อาริช คาโร นับว่ามีลักษณะ ที่ถือเป็นคุณสมบัติของหญิงสาวสมัยวิกตอเรียนมากกว่าเพื่อน เพราะเธอทั้งสองถูกส่งเข้า โรงเรียนประจำ จึงทำให้มีความรู้และคุณสมบัติเพียบพร้อมตามแบบฉบับ เช่น เธอแต่งกาย ประณีต งดงาม วาดรูป เล่นดนตรี และร้องเพลงได้ เย็บปักถักร้อยเก่ง เรียนวรรณคดีและ ภาษาต่างประเทศ เป็นต้น

ส่วน ธอมาสิน และ แอน การ์แลนด์ นั้น ชอบความหรูหรา ของสวย ๆ งาม ๆ เช่น เสื้อผ้า เครื่องประดับประดา เช่นเดียวกัน แต่ไม่ปรากฏว่าเธอได้เคยไปอยู่โรงเรียนประจำ มาก่อน

ตัวละครอีก 7 ตัวที่เหลือนี้ ไม่มีลักษณะการใช้ชีวิตประจำวันตามแบบฉบับของผู้หญิงสมัยวิกตอเรียน ในแง่ที่ว่า เธอต้องทำงานหาเลี้ยงชีพเพราะภาวะทางเศรษฐกิจบีบบังคับอาชีพสำหรับผู้หญิงชั้นกลาง และต่ำกว่าชั้นกลางในสมัยนั้น ที่นับว่าขึ้นหน้าขึ้นตาก็คือ เป็นครูรับจ้างสอนตามบ้าน หรือเป็นครูตามโรงเรียน และอีกอาชีพหนึ่งก็คือ คนรับใช้ จิเธอเรีย ความจริงเป็นลูกสาวจากครอบครัวของคนชั้นกลาง และมีคุณสมบัติตามแบบฉบับทุกอย่าง กล่าวคือ รู้ภาษาต่างประเทศ เล่นดนตรีได้ เย็บปักถักร้อยเก่ง แต่ทว่าเธอต้องทำงานเป็นเพียงคนรับใช้ เพราะเธอทำงานเป็นครูสอนตามบ้านไม่ได้ สิโคตี ไชคส์ที่เป็นครูได้ เธอเคยเป็นนักเรียนฝึกหัดครู ดังนั้น เธอจึงมีคุณสมบัติของผู้หญิงสมัยวิกตอเรียนตามสมควร ส่วน อาริช (คนที่ 3) นั้น ทำงานเป็นครูสอนอยู่ในปราสาทใหญ่แห่งหนึ่งของผู้ดีมีเงิน เธอได้รับการศึกษามาอย่างดี มีคุณสมบัติของกุลสตรีสมัยวิกตอเรียนอย่างเพียบพร้อมทุกประการ

ส่วน แพนนี่ อลิซาเบธ-เจน มาร์ตี้ และ แอน อาริช นั้น ไม่มีคุณสมบัติของหญิงสาวที่ได้รับการศึกษาในสมัยวิกตอเรียนเลย แพนนี่ เป็นคนรับใช้ในไร่แห่งหนึ่ง อลิซาเบธ-เจน ก็ต้องไปเป็นคนรับใช้เช่นกัน เมื่อครั้งที่เธอมีโชคความ ได้ไปเป็นบุตรบุญธรรมของนายเทศมนตรีนั้น เธอเคยวิตกกังวลว่าเธอไม่มีความรู้เหมือนอย่างหญิงสาวอื่นที่จบจากโรงเรียนประจำมาเลย และเธอได้พยายามที่จะศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา มาร์ตี้ และ แอน อาริช นั้นต้องใช้แรงงานทำมาหาเลี้ยงชีพ มาร์ตี้ หาไร่ รับจ้างทาเดือยไม้ และรับจ้างทาทุกอย่างเท่าที่ให้มีให้ทำ แอน อาริช เป็นคนรับใช้ด้วย รับจ้างซักเสื้อผ้าด้วย และทั้ง มาร์ตี้ และ แอน อาริช ต่างก็ไม่มีความรู้ความสามารถตามแบบฉบับของสาวผู้มีคุณสมบัติเพียบพร้อมในสมัยวิกตอเรียน

เปรียบเทียบกลุ่มตัวละครที่มีลักษณะนิสัยแข็งกับผู้หญิงสมัยวิกตอเรียน

กลุ่มตัวละครที่มีลักษณะนิสัยแข็ง ประกอบด้วย ตัวละคร 12 ตัวดังต่อไปนี้

แพนนี่ เดย์ จากเรื่อง Under the Greenwood Tree.

เอลฟรีด์ ฮวอนคอร์ท จากเรื่อง A Pair of Blue Eyes.

แบธชีบา เอเวอร์ดีน จากเรื่อง Far from the Madding Crowd.

เอเธลเบอ์ธา ซีเคอเรล จากเรื่อง The Hand of Ethelberta.

ยูสเทเชีย วาย จากเรื่อง The Return of the Native.

พอลลา ทาวเวอร์ จากเรื่อง Laodicean.

เลดี้ คอนแอสตันไทน์ จากเรื่อง Two on a Tower.

ลูเซ็ททา จากเรื่อง The Mayor of Casterbridge.

มิสซิส ชาร์มอนด์ จากเรื่อง The Woodlanders.

เทส จากเรื่อง Tess of the d'Urbervilles.

จู ไบรด์เฮด จากเรื่อง Jude the Obscure.

แอราเบลลา ดอน จากเรื่อง Jude the Obscure.

กลุ่มลักษณะนิสัยแบบที่ 1 คือ ลักษณะเฉพาะตัวของผู้หญิงสมัยวิกตอเรียนนั้น ตัวละครเกือบทุกตัวมีลักษณะเหมือนกันอยู่อย่างหนึ่ง คือ ไม่รู้เรื่องเพศ และไม่เคยมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน ยกเว้น ตัวละครเอกสองตัว คือ เทส และ แอราเบลลา เทสต้องเสียตัวเพราะเป็นเด็กสาวที่แสนบริสุทธิ์ ไร้เดียงสา และอ่อนตอลอกอย่างแท้จริง ส่วน แอราเบลลา นั้นตรงกันข้าม เพราะเกิดจากความเจนจัด จริตมารยา และเล่ห์เหลี่ยมของเธอเอง

นอกจากนั้น เทส ยังเป็นตัวละครเพียงตัวเดียวในกลุ่มที่มีลักษณะนิสัยแข็ง ที่กล่าวได้ว่า เธอมีลักษณะเฉพาะตัวแบบผู้หญิงวิกตอเรียนมากกว่าตัวละครทุกตัวในกลุ่มเดียวกัน กล่าวคือ เธอบริสุทธิ์ ไร้เดียงสา เป็นเด็กสาวที่อ่อนโลก เธอไม่เคยมีประสบการณ์ใด ๆ มาก่อนพอที่จะเตือนให้ระมัดระวังตัวไว้ว่า เพศชายนั้นมีอันตรายยิ่งนัก เธอไม่เคยได้อ่านหนังสือหรือนวนิยาย เพื่อจะได้รู้เรื่องราวของอันตรายต่าง ๆ ที่จะมิได้จากคนด้วยกัน มารดาของเธอก็ไม่เคยบอกเคยเตือน เธอเป็นเพียงเด็กหญิงผู้อ่อนเยาว์ที่ต้องออกจากบ้านไปทำงานทำตามบ้านผู้ที่มีเงิน นอกจากนั้น เทส เป็นเด็กสาวที่สงบเสงี่ยม และว่างายสำหรับบิดามารดา เช่น เมื่อเธอเตรียมตัวจะออกเดินทางไปทำงานที่บ้านของ อเล็ก มารดาของเธอจัดการแต่งตัวให้เธอด้วยเสื้อผ้าชุดที่คิดว่าสวยที่สุดในสายนางของแม่ เทส ไม่รู้จะพอใจนัก เพราะเธอจะไปทำงาน ไม่ได้คิดจะแต่งตัวไปให้ใครดู แต่เธอก็ตามใจ เธอบอกให้มารดาแต่งตัวให้เธอตามใจชอบ เมื่อแต่งงานกับ แคล แล้ว

เทศ ก็เป็นภรรยาที่เชื่อฟังสามี เธอจะทำตามทุกสิ่งทุกอย่างที่เขาสั่ง เพราะว่าเธอเป็นภรรยา
เขา ถึงแม้เขาจะสั่งให้เธอถึงกับต้องตายเธอก็จะยอมทำ

แต่ เทศ มีความแตกต่างจากลักษณะเฉพาะตัวของผู้หญิงวิศดอ เรียงตรงที่เธอเป็นคนมี
ความคิดความอ่าน เธอไม่คิดฝันสร้างวิมานในอากาศตามที่พ่อแม่พยายามชักชวนให้เธอหวัง เมื่อ
ครอบครัวต้องตกกระลาว่าบาท เทศ ก็คิดออกหางานทำ เพราะเธอเห็นว่า เป็นทางแก้ปัญหาที่มี
เหตุผล เทศ ไม่ใช่คนอ่อนแอ เธอมีธรรมชาติที่เข้มแข็ง อดทน การทำงานในโรนานั้น เป็น
งานหนัก แต่ เทศ ไม่เคยปริปากบ่น หรือแสดงอาการขบถ ถึงเธอจะเหน็ดเหนื่อยอย่าง
แสนสาหัส เธอก็ไม่เคยคิดจะไปขอความช่วยเหลือจากพ่อแม่ของ แคล เทศ ไม่ใช่คนขี้ขลาด
ครั้งหนึ่ง เธอได้แก่กล้าขี้นรถม้าให้เร็วจนน่ากลัว เพื่อจะให้เธอจำเป็นต้องเกาะเขาไว้ เทศ
ไม่ได้ร้องไห้อายแบบตกใจกลัว แต่กลับหันมาเกรี้ยวกราดใส่เขา และไม่โทษจนถึงขนาดบอกว่า
เธออยากจะด้อยเขาให้ตกจากรถม้าไปเสียเดี๋ยวนี้

นอกจาก เทศ แล้ว ตัวละครในกลุ่มลักษณะนิสัยแข็งท้าวไม่มีลักษณะของผู้หญิงที่อ่อน
ต่อโลก โดยเฉพาะตัวละครต่อไปนี้มี คือ แพทซี ครูสาวผู้ฉลาดหลักแหลม ซึ่งพ่อของเธอภูมิใจ
ในตัวเธอมากเพราะเธอเรียนหนังสือได้เป็นที่หนึ่งเสมอมา ส่วน ดีก ชายหนุ่มผู้มาหลงรักเธอนั้น
ก็ต้องร้อนรุ่มร้อนใจอยู่เป็นนิจ เพราะเขาไม่เคยแน่ใจได้เลยว่าเธอรักเขาหรือรักคนอื่น ดีก
มองเธอไม่ออก แบบธิดา ผู้ซึ่งปกครองไร่นาและดำเนินกิจการค้าที่ซบเซาในไร่ด้วยตัวเอง
เอเธลเบอร์ทา ผู้รับภาระดูแลมารดาและน้อง ๆ อีกเกือบสิบคน และ ซู ผู้ฉลาดปราดเปรื่อง
ผู้มีคาถาที่ทำให้ทายโลกอยู่เป็นประจำ

ส่วนลักษณะความเป็นคนอ่อนแอ ขี้ขลาด นั้น จะเห็นได้ในพฤติกรรมของ เอลเฟร็ด
เลดี้ คอนแอสตันไทน์ และ มิสซิสซาร์มอนด์ เอลเฟร็ด เคยเล่นหมากลูกกับ ไนท์ ชายหนุ่มอีก
คนหนึ่งที่มาหลงรักเธอ ศีมือของเธอสู้เขาไม่ได้แต่เธอก็ไม่ยอมแพ้ และไม่ยอมเลิกเล่น แม้ว่าจะ
ผ่านไปหลายเกมแล้ว ในที่สุดเมื่อเอาชนะไม่ได้จริง ๆ เธอก็วิ่งผลุนผลันจากเขานั่งไปนอน
ร้องไห้อยู่ในห้อง รุ่งขึ้นวันต่อมาเธอก็เป็นไข้ ไม่สบาย มิสซิส ซาร์มอนด์ เคยประสบอุบัติเหตุ
รถม้าที่เธอนั่งมาเสียหลักตกลงข้างทาง ตัวเธอได้รับบาดเจ็บตลอดเพียงเล็กน้อยจนแทบมอง

ไม่เห็นที่แขนแผลหนึ่ง และที่หน้าอีกแผลหนึ่ง แต่เธอต้องเรียกหาหมอมารักษาและเย็บยาวอยู่เป็นเวลาหลายวัน ตัวละครที่ชั่วญอน คือ เลดี้ คอนแวนโตน เธอตกใจกลัวความมืดและความเจ็บ ครึ่งหนึ่งเธอเดินข้ามทุ่งนาเพื่อไปยังหอคอยที่ เซนต์คลีฟ ใช้เป็นที่ฝึกหัดศึกษาดาราศาสตร์ ขณะนั้นยังไม่ดีนักมาก เซนต์คลีฟ ยื่นแขนให้เธอเกาะเพื่อจะได้เดินสบาย ๆ เธอมิได้เกาะแขนเขา แต่เมื่อทั้งสองพากันเดินมาถึงดงทึบของดั้นเฟอร์ที่มีมืดและเจ็บปวด เธอรู้สึกกลัว และเกาะแขนเขาไว้

แต่ตัวละครที่มีลักษณะตรงข้ามกับความชั่วญอนอย่างสิ้นเชิงก็คือ แบลซีบา ยูสเทเซีย และ แอราเบลลา แบลซีบา นั้นขี้น้ำผาดโผนได้ เมื่อเธอยังเป็นเด็กสาวชาวบ้านธรรมดา เธอเคยขี้น้ำโดยไม่ใช้อาน้ำสำหรับผู้หญิง เธอชื่ออย่างผาดโผน คือ เมื่อมารุ่งผ่านได้ทั้งไม้ที่เคียว ๆ เธอก็เอนลงนอนราบกับหลังม้ารอดผานได้ทั้งไม้ไป ต่อมาเธอเคยติดตาม ทรอย นายทหารหนุ่มรูปหล่อเข้าไปในป่าเพื่อดูเขาฟันดาบ เขาให้เธอยืนหนึ่ง ๆ เป็นหุ่นให้ซ้อม เธอยืนให้เขาจรดดาบกวัดแกว่งเข้าใส่เสียดไปเสียดมาจนจบสิ้นทุกกระบวนท่า นอกจากนั้น แบลซีบา เคยจัดโรงศพของ แฟนนี โรบิน ออกดูในตอนกลางดึกของคืนวันหนึ่ง ขณะที่เธออยู่บ้านคนเดียว เพราะเหตุว่าเธอสงสัยและต้องการพิสูจน์อะไรบางอย่าง ท้ายที่สุด แบลซีบา นำร่างของ ทรอย สามีที่ถูกยิงตายคอหน้าคอตาเธอเข้ามาในห้อง แล้วจัดการเปลี่ยนเสื้อผ้าให้เขาจนเรียบร้อยพร้อมที่จะนำไปทำพิธีฝังได้

ยูสเทเซีย ก็ไม่ชั่วญอน เธอไม่ตกใจหรือสะทสะท้านแม้แต่น้อย เมื่อ คลิม สามีของเธอได้รู้ความจริงที่เธอปกปิดมานาน เกี่ยวกับเรื่องที่ตัวเธอเป็นสาเหตุให้แม่ของเธอต้องตาย เมื่อคลิม รู้ความจริงของสาเหตุนั้น เขามีอาการของคนไข้ไทรคันอย่างสุดขีด เขาเดินเข้ามาในห้องเพื่อเผชิญหน้ากับ ยูสเทเซีย ด้วยกิริยาอาการคุกคามเธอ แต่ ยูสเทเซีย ยืนจ้องตาเขาด้วยอาการสงบ และยิ้มเย้ยหยัน เมื่อบอกเขาว่า การที่เขายึดแขนเสื้อเธอไว้นี้ ไม่ทำให้เธอตกใจกลัวได้ แต่ทว่า เธอเกิดความเสียตายเพราะแขนเสื้อเธอจะขาดเสียเปล่า ๆ

แอราเบลลา ก็เป็นตัวละครอีกตัวหนึ่งที่ไม่ชั่วญอน เธอเป็นลูกสาวของครอบครัวพหุค้ำหมู ฆ่าเอง ขายเอง แอราเบลลา เห็นจนซาชิน เมื่อถึงคราวจำเป็น เธอจะฆ่าหมูเอง

ก็ได้ เธอยังอธิบายให้ จูต สามีของเธอรู้วิธีหาหนทางที่จะให้ได้เนื้อหมูที่สวย ราคาดี เธอบอกไม่ให้เขาแพงให้หมูตายทันที แต่ให้ตายช้า ๆ กินเวลาสักแปดหรือสิบนาที่ค่อยตายสนิทก็ยิ่งดี

ส่วนลักษณะของผู้หญิงสมัยวิคตอเรียนที่วางสงบ เสงี่ยมว่านอนสอนง่าย เชื้อพึงผู้ใหญ่และสามี ไม่มีความคิดเห็นในกิจการใด ๆ นั้น ตัวละครในกลุ่มลักษณะนิสัยแข็งทุกด้วยกวั่น เทส ไม่มีลักษณะดังกล่าว แต่ความแตกต่างจากผู้หญิงวิคตอเรียนในแง่นี้ จะปรากฏในตัวละครแต่ละตัว มากบ้างน้อยบ้าง แล้วแต่ลักษณะนิสัยโดยละเอียดของตัวละครนั้น ๆ แอราเบลลา เป็นตัวละครที่ไม่มีความสงบ เสงี่ยมที่สุด เธอมีจริตมารยาและกล้ากับผู้ชายอย่างหาตัวจับยาก จะเห็นพฤติกรรมของเธอได้ชัดเจนในฉากที่เธอพยายามจะชี้ให้ จูต มองตัวหนอนบนกิ่งไม้ ดังที่ยกตัวอย่างไว้แล้วในบทที่ ๑

แฟนซี เป็นหญิงสาวที่ร่าเริง ขี้เล่น ช่างพูดช่างคุย ไม่สงบ เสงี่ยมซื่อๆ เหมือนผู้หญิงสมัยวิคตอเรียนโดยทั่ว ๆ ไป เช่น เธอพูดจ้องอน ดึก คู่รักของเธอว่า ให้ยกโทษให้เธอเสีย ถ้าเขาทนายโครธเธอลแล้ว เธอจะให้เขาจูมติด หรือเมื่อเธอเพิ่งเริ่มรู้จักกับ ดึก ได้ไม่นาน เธอก็ยอมให้เขาขับรถมาไปส่งเธอที่บ้านตามลาพังสองคอสอง เป็นต้น แฟนซี ไม่ใช่ลูกสาวที่อยู่ในโอวาทของพ่อเสียทีเดียวนัก เพราะเธอไม่ยอมเชื่อฟังเมื่อพ่อของเธอไม่ให้แต่งงานกับ ดึก และถึงเมื่อแต่งงานไปแล้ว เธอก็ไม่มีทีท่าว่าจะเป็นภรรยาที่อยู่ในโอวาทของสามี เพราะเธอมีเหลี่ยมกับเขาเสียตั้งแต่วันแรกของการแต่งงานแล้ว ดังเช่นที่เธอบอกกับ ดึก ว่า เธอจะไม่มี ความสับต่อเขาอีกเลยนับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป นอกจากนี้เธอยังไม่เหมือนผู้หญิงวิคตอเรียนในแง่ที่ว่า เธอมีความเป็นตัวของตัวเอง เช่น เธอจะไม่สนใจว่าคู่รักของเธอจะคิดอย่างไร เมื่อเธอแต่งตัวสวยหรูเป็นพิเศษ เพื่อไปโบสถ์ในวันอาทิตย์ที่เธอไม่อยู่พอดี เธอกล่าวว่า จะเป็นการมากเกินไปที่จะให้เธอต้องคอยจำว่า อาทิตย์ไหนเธอจะไม่อยู่ จะได้คอยระวังตัวว่าอย่าแต่งตัวให้สวยนัก

เดลฟรึด์ นับว่าเป็นตัวละครที่ไม่สงบ เสงี่ยม เรียบร้อยอีกตัวหนึ่ง เธอทำท่าทางอย่างเด็ก ๆ โดยเฉพาะกับผู้ชาย เช่น หัวเราะเสียงดัง หรือคุยอวดถึงความสามารถของตัวเอง แต่อย่างไรก็ตาม เธอไม่ใช่ตัวละครที่มีความเป็นตัวของตัวเอง เมื่อเธอมีความรักแล้ว เธอ

ทุ่มเทได้ทุกอย่าง และละทิ้งความเป็นตัวเองโดยสิ้นเชิง เธอจะพยายามชอบในสิ่งที่คนรักชอบ คิดอย่างที่เขาคิด และทำในสิ่งที่คิดว่าจะเป็นที่ถูกใจเขา ซึ่งลักษณะนี้อาจกล่าวได้ว่า เธอไม่แตกต่างจากผู้หญิงรักต่อเรียนนัก

แบธชีบา เป็นตัวละครที่ไม่มีลักษณะของความสงบ เสถียรเรียบร้อย ว่านอนสอนง่าย ไร้ความคิดเห็น ตรงกันข้าม เธอวางตัวเป็นนายสาวของใคร ด้วยบุคลิกที่ชอบออกคำสั่ง และค่อนข้างใจอำนาจ เธอกล้าที่จะอยู่ท่ามกลางชาวนาผู้ชายล้วน ๆ ในธุรกิจการค้า และการต่อรองราคาพืชผลที่ตลาดในเมือง แบธชีบาเป็นคนเจ้าอารมณ์ เวลาโกรธเธอน่ากลัวพอ ๆ กับผู้ชายที่กำลังโกรธจัด ๆ เธอมีความเป็นตัวเองของตัวเองมากมาตั้งแต่ครั้งที่ยังเป็นเด็กสาว ๆ มาจนถึงเป็นหญิงสาวเจ้าของไรอันใหญ่โต เมื่อครั้งที่เธอยังเป็นสาววัยรุ่นอยู่ ใจค์ เคยขอแต่งงานกับเธอ แต่เธอบอกว่า ถ้าเธอเป็นเจ้าสาวเพียงคนเดียวได้ในพิธีแต่งงาน โดยไม่ต้องมีเจ้าบ่าวมาเดินคู่ด้วย เธออาจจะคิดสนใจการแต่งงานบ้าง เมื่อมาเป็นเจ้าของไร่แล้ว เธอเคยไล่ใจค์ออก โทษฐานวิจารณ์ความประพฤติของเธอ เธอกล่าวว่า เธอไม่ต้องการคำแนะนำหรือคำวิจารณ์จากใคร ลักษณะของผู้หญิงรักต่อเรียนแบบที่สงบ เสถียร ไม่มีปากเสียง ไม่มีความคิดเห็น หรือว่านอนสอนง่าย ไม่ปรากฏว่ามีอยู่เลยในบุคลิกภาพของ แบธชีบา

เอเธล เบอร์ธา ก็เป็นตัวละครที่ไม่สงบ เสถียรเรียบร้อย เธอเคยส่งกริณิพนธ์ที่เธอเขียนแสดงอารมณ์รักอย่างเปิดเผยไปให้ คริสโตเฟอร์ จูเลียน ซึ่งเป็นคู่รักเก่าของเธอ เธอไม่ใช่คนหัวอ่อน เมื่อครั้งที่เธอเป็นเด็ก ๆ อยู่ในฐานะลูกสาวของคนรับใช้นั้น เธอเคยถูกทำโทษเพราะไม่ยอมถอนสายบัวทาคความ เคารพสุภาพสตรีสูงศักดิ์ที่นั่งรถม้าผ่านมา เธอไม่ใช่คนที่อยู่ในโอวาทของพ่อแม่หรือสามี ตรงกันข้าม เธอเป็นลูกสาวที่ปกครองดูแลมารดาและน้อง ๆ ทั้งบ้าน เมื่อแต่งงานกับท่านลอร์ดที่มีอายุแก่คร่าวพอแล้ว เธอก็ตั้งตัวเป็นเลดี้ที่มีอำนาจสิทธิ์ขาดปกครองบ้านเรือนแต่ผู้เดียว เธอมีสำนักงานส่วนตัวไว้เพื่อบริหารกิจการภายในบ้าน โดยเฉพาะ ซึ่งเธอขึ้นป้ายไว้ว่า "My Lady's Office"

ยูสเทเซีย ลูเซ็ททา และ มิสซิสซาร์มอนด์ เป็นตัวละครที่มีความกล้าในเรื่องผู้ชายมาก ยูสเทเซีย ใช้เสน่ห์และความงามของเธอดิคสินบนเด็กหนุ่มแถวละแวกบ้านให้ทำกิจธุระให้เธอ แล้วเธอยอมให้เขาจับมือเธอนานจนกว่าเขาจะพอใจ ลูเซ็ททา เคยมีประวัติวาไปค้างคืนในที่พัก

ของ เซ็นซาร์ด เพียงสองต่อสองเมื่อครั้งที่เขาไม่สบาย เพื่อดูแลพยาบาลเขา เพราะเหตุว่า ถ้าเธอรักใครแล้วเธอก็จะต้องอยู่ใกล้ ๆ คนนั้น เธอไม่กลัวคำครหาฉันทา ส่วน มิสซิสซาร์มอนด์ เมื่อได้รับอุบัติเหตุแขนกลอกเพียงเล็กน้อย เธอก็บอกให้หมอหนุ่มตรวจดูให้ละเอียด และบอก ให้เขาเอาพลาสติกเคอร์ปิดให้หี ทั้ง ๆ ที่แทบจะไม่มีผลเลย

พอลล่า ไม่ถือว่ามัลักษณะสงบเสงี่ยมเรียบร้อย ถึงแม้ว่าเธอจะค่อนข้างขี้นขี้ม แต่ทว่า เธอเจียมขี้น เพราะความถือตัวมากกว่าจะเจียม เพราะสงบเสงี่ยมเรียบร้อย เธอเป็นตัวของ ตัวเองมาก เนื่องจากเป็นลูกสาวคนเดียวของเศรษฐีที่ร่ำรวยมหาศาล และเธอเองก็มีธรรมชาติ ที่ค่อนข้างแข็งอยู่แล้ว ดังจะเห็นได้จากการที่เธอไม่สนใจที่จะถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าแต่งงานเพราะ อยากรได้ตำแหน่ง

เลดี้ คอนสแตนไทน์ ก็เช่นเดียวกัน ไม่มีลักษณะสงบเสงี่ยมว่านอนสอนง่าย เพราะเธอ เป็นหญิงสูงศักดิ์ ท่าอะไรตามอำเภอใจ เพราะไม่มีใครดักเตือนได้ เธอชอบ เซนต์คลีฟ เธอก็ พาตัวเข้าไปข้องเกี่ยวกับเขาทั้ง ๆ ที่รู้ว่า การกระทำของเธอไม่ถูกต้องเหมาะสมด้วยประการ ทั้งปวง

ซู ไบรด์เฮด มีลักษณะเด่นที่ตรงกันข้ามกับลักษณะของผู้หญิงวิคตอเรียนในแง่ที่เธอมี ความเป็นตัวของตัวเองเป็นอย่างมาก เธอเป็นคนฉลาดและกล้าพอที่จะวิพากษ์วิจารณ์ศาสนา หรือกฎเกณฑ์ ประเพณีต่าง ๆ ของสังคม ในเมื่อเธอไม่เห็นด้วยกับข้อผูกพันของการแต่งงาน เวลาที่เธอมาอยู่กับ จูด อย่างสม่ำเสมอ เธอก็ไม่สนใจที่จะต้องการแต่งงานกับ เขาให้ถูกต้อง ตามประเพณี มีใบที่สังคมทั้งสังคมจะตำหนิติเตียนและไม่ยอมรับเธอ เธอไม่ใช่คนที่จะเชื่อฟัง ผู้ใหญ่และสามี ตรงกันข้าม เธอมีอิทธิพลทางความคิดเหนือจิตตาสามีของเธอเสียด้วยซ้ำ จะ เห็นได้จากตอนที่เธอมาอยู่กับ จูด แล้ว ด้วยความที่เธอเป็นคนที่ไม่เชื่อถือในศาสนา ในระยะ ต่อมา เมื่อเธออยู่กับ จูด นานเข้า ๆ จูด เองก็เริ่มเสื่อมศรัทธาในศาสนาเช่นกัน

กลุ่มลักษณะนิสัยแบบที่ ๒ คือ ลักษณะทางที่แสดงออกในด้านกิริยา มารยาท การ แต่งกาย และการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ตัวละครในกลุ่มลักษณะนิสัยแข็งเกือบทุกตัว พอลจะมีลักษณะของผู้หญิงวิคตอเรียนในเรื่องของกิริยามารยาทที่ถูกต้องตามกาลเทศะ ยกเว้น

เอลฟ์รด์ และ แอร่าเบลลา ที่มีกิริยาค่อนข้างผิดแปลกจากผู้หญิงตามแบบฉบับ กล่าวคือ เอลฟ์รด์ ชอบท่าทางเหมือนเด็ก ๆ เช่น ร้องมาเกาะแขนบิดาแล้วทำท่าทางประจบประแจงต่อหน้าแขก หรือหัวเราะดัง ๆ เมื่อถูกใจ เป็นต้น ส่วน แอร่าเบลลา นั้นพูดคำหยาบ และกิริยาไม่ดี เธอ ข้างอวัยวะสลับพันธุไปใส่ จูด เมื่อเธอต้องการหักทลายแสดงความรู้สึกเขา หรือเมื่อบันดาอ ไทสะขึ้นมา ก็เอาหนังสือของเขาไปขว้างปาจนเสียหาย

ในเรื่องการแต่งกาย แพนซี่ และ แอร่าเบลลา มีลักษณะที่แตกต่างจากแบบฉบับ การแต่งกายแบบวิคตอเรียน กล่าวคือ แพนซี่ แต่งตัวดูสำส่อนเมื่อไปโบสถ์ในวันอาทิตย์ ดังเช่น ที่บรรยายไว้ในบทที่ ๑ เธอจึงเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ของชาวบ้านโดยทั่วไปในเรื่องความสำส่อนของเธอสวน แอร่าเบลลา แต่งตัวแบบผู้หญิงตามโรงเรียนโรงเรียน เช่น ใส่ผมปลอม แต่งหน้าทาปากเข้ม ๆ สักจ๊าน และทาสีย้อมปลอมบนแก้มทั้งสอง อย่างไรก็ตาม มีสซิสซาร์มอนด์ เป็นตัวละครอีกตัวหนึ่งที่มีการแต่งกายไม่เหมาะสมในบางเวลา และเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ของชาวบ้านที่ได้พบเห็น กล่าวคือ บางเวลาที่เธออยู่บ้าน เธอสวมเสื้อผ้าที่ไม่ได้ปกปิดมิดชิดตามแบบของกุลสตรีสมัยวิคตอเรียน เช่น เปิดเผยช่วงแขนมาก ๆ บ้าง หรือเลยตาตุ่มขึ้นมามาก ๆ บ้าง ซึ่งถือว่าเป็นความไม่เหมาะสม แต่ทว่า เธอเป็นตัวละครที่อยู่ในสังคมชั้นสูง ซึ่งมักจะถือสิทธิ์ที่จะทำอะไรที่ผิดจากขนบธรรมเนียมได้มากกว่าคนที่อยู่ในชนชั้นต่ำกว่าลงไป จึงไม่ถือว่าเธอจะผิดปกติจากผู้หญิงชั้นสูงของสมัยวิคตอเรียนแต่อย่างใด

ส่วนการปฏิบัติตนอย่างเคร่งครัดอยู่ภายใต้กำหนดกฎเกณฑ์ของสังคมนั้น ปรากฏว่าตัวละครที่มีลักษณะนิสัยแข็งเหล่านี้นั้นทั้งหมดทั้งกลุ่ม ไม่มีผู้ใดมีลักษณะตามแบบฉบับเลย ทั้งนี้ ความประพฤตินอกกฎเกณฑ์ของเธอแต่ละคน หนักบ้างเบาบ้าง แตกต่างกันไป ดังต่อไปนี้

แพนซี่ เป็นหญิงสาวที่ไม่ปฏิบัติตัวแบบคนเคร่งศาสนา ท่าทางไม่สงบเสงี่ยม สำรวม แต่ทว่าหน้าระรื่นเกินไป สิ่งที่ทำให้เธอผิดจากกฎเกณฑ์มาก ๆ ก็คือ เธอรับคำมั่นหมายว่าจะแต่งงานกับ ดิ๊ก แล้ว แต่เธอก็ยังตกลงรับข้อเสนอของทนายสาวลูควเมย์ไบลด์ที่มาขอแต่งงานกับเธอก็เพราะความที่เธอชอบคนสำรวยหรูหรา แต่แล้วเธอก็เปลี่ยนใจ เธอคืนคำสัญญาแก่ทนายสาวลูควเมย์ไบลด์ เพราะเธอรู้สึกตัวว่าเธอทำผิด

เอลฟรีด์ แอบหนีไปกับชายหนุ่มคู่รักของเธอ ซึ่งเป็นลูกชายของคนชั้นต่ำกว่าเธอ เพื่อจะไปแต่งงานกับเขาอย่างลับ ๆ แต่แล้วเธอเปลี่ยนใจ ไม่ยอมแต่งงาน แต่กลับกลับบ้านหลังจากที่เดินทางไปกับ เขาตามลำพังสองต่อสองเป็นเวลาหนึ่งแล้ว

แบธชีบา สงบัตระอวยพรวันวาเลนไทน์ไปให้ โบลด์วิค ชาวนาหนุ่มผู้ร่ำรวยซึ่งอยู่ไกล ๆ กับโรซของเธо เธอพนึกที่หน้าซองว่า MARRY ME ซึ่งในสมัยวิคตอเรียนถือว่าเป็นความประหลาดที่ไม่ดีไม่งามอย่างร้ายแรง เพราะกุสตรียของสมัยนั้น แม้แต่จะพูดจากับชายหนุ่มที่ไม่รู้จักมักคุ้นก็เป็นสิ่งที่ไม่พึงกระทำ แต่ แบธชีบา เข้าหา โบลด์วิค ผู้ไม่เคยรู้จักกันเลย ด้วยคำว่า MARRY ME และอีกครึ่งหนึ่ง เธอเข้าไปในป่าเพียงลำพังสองต่อสองกับ ทรอย เพื่อไปดูเขาพันดาบ ทั้ง ๆ ที่การไปไหนสองต่อสองกับผู้ชายที่ไม่ใช่ญาติหรือสามีนั้น เป็นสิ่งที่หญิงสาวสมัยนั้นจะต้องระมัดระวังที่จะไม่กระทำ

เอเธล เบอร์ธา พบกับผู้ชายที่เดียวสามคน และเธอนัดให้มาฟังคำตอบจากเธอว่า เธอจะตกลงแต่งงานด้วยหรือไม่ โดยนัดเวลาเดียวกัน คือ อีกหนึ่งเดือน แล้วให้มาฟังคำตอบจากเธอ

ยูสเทเซีย มีปากเสียงกับสามี แล้วเธอก็หนีกลับไปอยู่บ้านปู่ของเธอ แล้วจากนั้นก็หนีไปกับผู้ชายอื่นอีก เพื่อจะไปให้พ้นจากหมู่บ้านเอ็กคอน ฮัท

พอลล่า ติดตามชายคนรักไปถึงต่างประเทศเพื่อปรับความเข้าใจกับเขา และเธอเป็นผู้บอกเขาว่า ถ้าอยากจะแต่งงานกับเธอก็ให้บอกมา เพราะเธอมาอยู่ไกล ๆ แล้ว เพื่อให้เขาขอและเมื่อเธอเพิ่งรู้จักกับ ซิมเมอร์เล่ท ไหม ๆ นั้น เธอก็เดินกับเขาตามลำพังสองต่อสองเพื่อสำรวจบริเวณปราสาทอันกว้างขวางใหญ่โตของเธอ

เลดี้ คอนสแตนไทน์ มีความสัมพันธ์กับชายหนุ่มรุ่นอ่อนกว่าเธอมาก และเป็นคนในชั้นต่ำกว่าเธอก็ด้วย ในที่สุด เธอตั้งครรภ์กับเขา แต่ก็ได้แต่งงานกัน เธอกลับไปแต่งงานกับผู้ชายอีกคนหนึ่งแทน

จูเซีททา ไม่คำนึงถึงกฎเกณฑ์ทางสังคม ชอบทำตามอำเภอใจ เธอเคยติดต่อกับเฮ็นซาร์ด ในฐานะคู่รัก เคยไปค้างค้างแรมเฝ้าพยาบาลเมื่อเขาป่วยเพียงลำพังสองต่อสอง แต่แล้วเธอก็ไม่ยอมแต่งงานกับเขา เมื่อเธอได้พบคนใหม่ที่ถูกใจเธอมากกว่า

มิสซิสซาร์มอนด์ หนีไปกับ ศิพท์เพียร์ส สามีของ เกรซ เพื่อไปอยู่ด้วยกันยังต่างประเทศ
 เทส เป็นหญิงสาวที่มีประวัติทางพร้อย เพราะมีราศีมีวหมอง แล้วเธอมารับงานกับ
 แคล เมื่อ แคล รู้ความจริงและทิ้งเธอไปอยู่ต่างประเทศ เธอได้หันกลับมาอยู่กับ อเล็ก ซาย
 ที่เธอเสียตัวให้เขา เมื่อครั้งยังสาวบริสุทธิ์ แต่เมื่อ แคล กลับมาอีก เธอก็ฆ่า อเล็ก แล้วตาม
 แคลไป เพื่อที่จะได้อยู่กับเขาอีกครึ่งหนึ่ง

ซู มีสามีแล้ว แต่เมื่อไม่ชอบอยู่กับสามีเธอก็ขอเขาไปอยู่กับ จูด เธอมีลูกกับ จูด
 โดยที่ไม่มีได้แต่งงานกัน ในที่สุด เธอขอเลิกจาก จูด เพื่อจะกลับไปอยู่กับสามีคนเก่า

แอนนา เบลลา แต่งงานกับ จูด ต่อมาเกิดเบื่อ และไม่พอใจอยู่ เธอจึงหนีจากเขา
 ไปอยู่ต่างประเทศ และมีสามีใหม่อีกโดยที่ยังมิได้หย่าร้างกับ จูด ในที่สุดเธอก็กลับมาจาก
 ต่างประเทศ แล้วมาอยู่กับ จูด อีกเป็นครั้งที่สอง เมื่ออยู่กับเขาคั้งหลังนี้ เธอก็คบผู้ชาย
 และไป เที่ยวด้วยกันตามนิสัยเดิมของเธออีก

กลุ่มลักษณะนิสัยแบบที่ ๖ ซึ่งเกี่ยวกับชีวิตประจำวันตามแบบฉบับของผู้หญิงสมัยวิกตอเรียน
 ปรากฏว่ามีตัวละคร ๘ ตัวในกลุ่มตัวละครที่มีลักษณะนิสัยแข็งนี้ ที่ไม่ต้องทำมาหาเลี้ยงชีพ เพราะ
 มีฐานะทางเศรษฐกิจดีพอ คือ พอลล่า เลดี้ คอนสแตนไทน์ และ มิสซิสซาร์มอนด์ ซึ่งเป็น
 ตัวละครที่อยู่ในสังคมชั้นสูง และร่ำรวยมาก กับ เอดฟรี้ด ยูสเทเซีย และ ลูเซีททา ซึ่งเป็น
 ตัวละครที่อยู่ในสังคมชั้นกลาง และมีฐานะทางเศรษฐกิจรองลงมา

พอลล่า เลดี้ คอนสแตนไทน์ และ มิสซิส ซาร์มอนด์ ดำเนินชีวิตประจำวันตามแบบฉบับ
 ทุกประการ คือ มีการสังสรรค์ไม่สรกันเป็นประจำในหมู่ผู้ดีด้วยกัน มีการเดินทางไปพักผ่อนยัง
 ต่างประเทศ หรือเปลี่ยนที่อยู่ไปตามบ้านพักซึ่งมีไว้ในที่ต่าง ๆ กัน เป็นต้น มีข้าทาสบริวาร
 จำนวนมากมายมหาศาลไว้คอยรับใช้ตลอดเวลา ชีวิตแวดล้อมไปด้วยความหรูหราสวยงามและ
 สะดวกสบาย

เอดฟรี้ด ยูสเทเซีย และ ลูเซีททา มีชีวิตประจำวันตามแบบฉบับของผู้หญิงสมัย
 วิกตอเรียน เช่นเดียวกัน แต่ฐานะทางเศรษฐกิจด้อยกว่าชนชั้นสูง จึงมีความหรูหราอันน้อยลง
 มากบ้าง เช่น ไม่มีข้าทาสบริวารมากมายเหมือนชนชั้นสูง ไม่มีคฤหาสน์อยู่ตามสถานที่ต่าง ๆ

ไว้เพื่อเดินทางไปพักผ่อนในแต่ละช่วงเวลาของปี เธอทั้งสามมีความเป็นอยู่อย่างสุขสบายหรูหรา ตามแบบของชนชั้นกลาง เอลฟ์รีด ชอบเครื่องประดับสวย ๆ งาม ๆ ชอบแต่งตัวหรูหรา มีคุณสมบัติตามแบบฉบับของสาวสมัยวิคตอเรียนทุกประการ กลางมือ วาดรูปได้ เล่นดนตรีได้ มีความรู้ทางวรรณคดี และภาษาต่างประเทศเป็นอย่างดี ส่วน ยูสเทเซีย และ ลูเซ็ททา ไม่ปรากฏว่า มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับ เอลฟ์รีด

มีตัวละครอีก ๑ ตัว จากกลุ่มลักษณะนิสัยแข็งขันที่ต้องทำงานอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่ง คือ

แฟนซี

แบธชีบา

เอเธล เบอร์ทา

เทส

ซู

แอรา เบลด้า

จากจำนวนตัวละครทั้ง ๑๑ ตัวนี้ แฟนซี เอเธล เบอร์ทา และ ซู เป็นตัวละครที่ได้เรียนหนังสือ และมีความเฉลียวฉลาด แฟนซี ทำงานเป็นครู เอเธล เบอร์ทา และ ซู ก็เคยเป็นครู เธอมีคุณสมบัติตามแบบผู้หญิงวิคตอเรียนพอสมควร แฟนซี เล่นดนตรีเก่ง เอเธล เบอร์ทา รู้ภาษาต่างประเทศ มีความรู้ทางวรรณคดี และเขียนกวีนิพนธ์ได้ดี ส่วน ซู มีความรู้ทางปรัชญา และศิลปะ เป็นอย่างดี

ตัวละครอีก ๑๑ ตัว คือ แบธชีบา เทส และ แอรา เบลด้า ต่างก็ต้องทำงานหาเลี้ยงชีพเช่นเดียวกัน แต่เธอทำงานที่ไม่ต้องใช้วิชาความรู้จากโรงเรียน แบธชีบา ทำงานในไร่ คือ ควบคุมคนงาน บริหารกิจการของไร่ของเธอเอง ส่วน เทส ต้องรับจ้างทำงานในไร่นา เพราะความจำเป็นทางเศรษฐกิจ แอรา เบลด้า ก็มีอาชีพของเธอเช่นเดียวกัน คือ ขายหมู หรือมีดะนั้น ก็ไปทำงานเป็นหญิงขายเหล้าอยู่ตามร้านเหล้า ส่วนคุณสมบัติที่แสดงความเป็นกุลสตรีนั้น ปรากฏว่าตัวละครสามตัวนี้ไม่มีเลย แบธชีบา เกือบงานเย็บปักถักร้อย เทสนั้นอยากมีความรู้ตามแบบที่กุลสตรีทั่ว ๆ ไปพึงมี แต่ทว่าเธอยากจนและไม่มีโอกาสจะได้เข้าฝึกฝนจากโรงเรียนเหมือนอย่างลูกผู้ที่มีเงินทั้งหลาย แต่ แอรา เบลด้า ไม่ปรากฏว่า เธอเคยมีหรืออยากมีคุณสมบัติตามแบบ

ของกุลสตรีโดย เถวหยาบ และไม่มีความรู้สึกผิดในความงดงามของสิ่งสุนทรีย์อย่างสิ้นเชิง

จากการเปรียบเทียบตัวละครกับผู้หญิงสมัยวิคตอเรียนนี้ สิ่งที่น่าสนใจเกิดเป็นอย่างมาก ก็คือ ตัวละครส่วนใหญ่ของ ฮาร์ดี จะไม่ค่อยมีลักษณะนิสัยตามแบบฉบับของผู้หญิงสมัยวิคตอเรียน ตัวละครส่วนน้อยจะมีลักษณะตรงกับแบบฉบับบ้างในแง่ใดแง่หนึ่ง และ ก็อบจะไม่มีตัวละครที่มีลักษณะตรงตามแบบฉบับโดยสมบูรณ์เลย ตัวละครที่มีลักษณะตรงตามแบบฉบับของสมัยวิคตอเรียน ทุกประการนั้น ปรากฏว่าเป็นตัวละครที่อยู่ในกลุ่มลักษณะนิสัยอ่อน และเป็นตัวละครที่ไม่มีบทบาทเด่นเลยในนวนิยายเรื่องนั้น ๆ ตัวละครที่เด่นมาก ๆ จะมีลักษณะตามแบบฉบับของผู้หญิงสมัยวิคตอเรียนเป็นส่วนน้อย หรือแทบไม่มีเลย เช่น ยูสเทเซีย ซู และ แอราเบลลา เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นข้อยืนยันได้อีกครั้งหนึ่งหลังจากที่ได้เห็นมาแล้วในบทที่ 4 ว่า ลักษณะของผู้หญิงที่ประทับใจ ฮาร์ดี นั้น คือ ผู้หญิงที่มีบุคลิกภาพที่แข็งเป็นของตัวเอง และอาจไม่ต้องเหมือนแบบวิคตอเรียนสักก็ได้

สรุปผล และข้อเสนอนแนะ

ผลของการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาตัวละครเอกหญิงของ ธอมัส ฮาร์ดี ในนวนิยายทั้ง 14 เรื่องของเขา ทำให้ทราบว่า ตัวละครเอกหญิงของ ฮาร์ดี เกือบทุกตัวมีความเด่น และมีชีวิตชีวา มีลักษณะหลากหลายในด้านของบุคลิกภาพและพฤติกรรม ในจำนวนตัวละครที่นำมาศึกษา 23 ตัวนั้น พบว่าตัวละครทุกตัวมีลักษณะที่เป็นของตนเองโดยไม่ซ้ำกันเลยในรายละเอียดของแต่ละตัว จะมีเพียงลักษณะใหญ่ ๆ โดยส่วนรวมเท่านั้นที่เหมือนกัน และทำให้พอที่จะจัดกลุ่มตัวละครได้จาก ลักษณะส่วนรวมนั้น เช่น ความแข็งแกร่ง ความเป็นตัวของตัวเอง เป็นต้น

ลักษณะเด่นอีกประการหนึ่ง คือ ตัวละครหญิงของ ฮาร์ดี ส่วนมากจะมีบทบาทที่เด่นกว่าตัวละครชายในนวนิยายเรื่องเดียวกัน ตัวละครเอกหญิงจะมีบทบาทเด่นเกือบตลอดเวลา ในขณะที่ตัวละครเอกชายมีบทบาทน้อยกว่า จากนวนิยายของ ฮาร์ดี ทั้งหมด 14 เรื่องนั้น มีเรื่องที่ตัวละครชายมีบทบาทเด่นอยู่เพียง 3 เรื่อง คือ The Mayor of Casterbridge, The Well-Beloved, และ Jude the Obscure. นอกจากนั้นเป็นเรื่องที่ตัวละครเอกหญิงมีบทบาทเด่นทั้งสิ้น

สิ่งที่ได้พบจากการศึกษาตัวละครเอกหญิงของ ฮาร์ดี อีกอย่างหนึ่งก็คือ ตัวละครจำนวนเกินครึ่ง คือ 12 จากจำนวนทั้งหมด 23 เป็นพวกที่มีลักษณะนิสัยแข็ง แกร่ง เป็นตัวของตัวเอง และบางครั้ง คือ รื่น เจ้าอารมณ์ และที่น่ายสนใจก็คือ เป็นตัวละครเอกของเรื่องเกือบทั้งสิ้น ในขณะที่ตัวละครจำนวนน้อยกว่าครึ่ง คือ 11 จาก 23 มีลักษณะนิสัยอ่อน โดยทั่ว ๆ ไปมีความสุขสบายเรียบร้อย อยู่ภายใต้กำหนดกฎเกณฑ์ของสังคม แต่แม้กระนั้นก็ตาม บางครั้งบางครั้งอาจจะพบว่าตัวละครที่สงบ เสถียร เหล่านี้ ก็กลับกลายเป็น แข็งกร้าว เจ้าอารมณ์ ขึ้นมาได้เหมือนกัน นอกจากนั้น ตัวละครที่มีลักษณะนิสัยอ่อนเหล่านี้บางตัวมีความขี้อ่อน อดทน มีความคิดความอ่าน ซึ่งนับเป็นลักษณะแข็งที่ยังคงมีประสมประสานอยู่ในลักษณะนิสัยที่อ่อน ๆ เหล่านี้ นั่นเอง

ตัวละครเอกหญิงของ ฮาร์ดี สามารถนำมาจัดเข้าด้วยกันเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ตามลักษณะ โดยสวนรวมที่คล้ายคลึงกันได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มตัวละครที่มีลักษณะนิสัยอ่อน ซึ่งประกอบด้วยตัวละคร 11 ตัว ดังต่อไปนี้

- 1 ชิธเธเรีย เกรย์ จากเรื่อง Desperate Remedies.
- 2 แพนนี โรบิน จากเรื่อง Far from the Madding Crowd.
- 3 พิโคที จากเรื่อง The Hand of Ethelberta.
- 4 ธอมาสินโยไบรท์ จากเรื่อง The Return of the Native.
- 5 แอน การ์แลนด์ จากเรื่อง The Trumpet Major.
- 6 อลิซาเบธ-เจน จากเรื่อง The Mayor of Casterbridge.
- 7 เกรซ เมลเบอรี่ จากเรื่อง The Woodlanders.
8. มาร์ตี้ เซ้าธ จากเรื่อง The Woodlanders.
- 9 อาริช คาโร จากเรื่อง The Well-Beloved.
- 10 แอน อาริช จากเรื่อง The Well-Beloved.
- 11 อาริช (คนที่ 3) จากเรื่อง The Well-Beloved.

กลุ่มตัวละครที่มีลักษณะนิสัยแข็ง ซึ่งประกอบด้วยตัวละคร 12 ตัว ดังต่อไปนี้

- 1 แพนนี เดย์ จากเรื่อง Under the Greenwood Tree.
- 2 เดลฟริด์ ฮวอนคอร์ท จากเรื่อง A Pair of Blue Eyes.
- 3 แบธชีบา เอเวอร์ดีน จากเรื่อง Far from the Madding Crowd.
- 4 เอเธลเบอร์ทา ชิเคอแรล จากเรื่อง The Hand of Ethelberta.
- 5 ยูสเทเชีย วาย จากเรื่อง The Return of the Native.
- 6 พอลลา พาวเวอร์ จากเรื่อง Laodicean.
- 7 เลดี้ คอนแอสตันไน์ จากเรื่อง Two on a Tower.
- 8 ลูเซ็ททา จากเรื่อง The Mayor of Casterbridge.
- 9 มิสซิสซาร์มอนด์ จากเรื่อง The Woodlanders.

10 เทส จากเรื่อง Tess of the d'Urbervilles.

11 จู ไบรด์เฮด จากเรื่อง Jude the Obscure.

12 แอราเบลลา ดอน จากเรื่อง Jude the Obscure.

เมื่อนำตัวละครทั้งสองกลุ่มไปเปรียบเทียบกับผู้หญิงจากชีวิตจริงของ ฮาร์ดี้ แล้ว
ปรากฏว่าตัวละครจากกลุ่มที่มีลักษณะนิสัยอ่อน จำนวน 11 ตัว สามารถนำไปเปรียบเทียบกับ
ผู้หญิงจากชีวิตจริงได้ 5 ตัว คือ

อลิซาเบธ-เจน เปรียบเทียบกับ แมรี ฮาร์ดี้ °

เกรซ เมลเบอรี เปรียบเทียบกับ แมรี เวท

อาริช คาโร

แอน อาริช

อาริช (คนที่ 3)

เปรียบเทียบกับ รีเบคคา มาร์ธา และ ไทรฟิना สปาร์คส์

ตัวละครจากกลุ่มที่มีลักษณะนิสัยแข็ง จำนวน 12 ตัว สามารถนำไปเปรียบเทียบกับ
ผู้หญิงจากชีวิตจริงได้ 7 ตัว คือ

แฟนซี เดย์ เปรียบเทียบกับ ไทรฟิना สปาร์คส์

เอลเฟรด์ สวอนคอร์ท เปรียบเทียบกับ เอ็มมา ฮาร์ดี้

แบธชีบา เอเวอร์คีน เปรียบเทียบกับ เจอไมมา ฮาร์ดี้

เอเธลเบอร์ธา ฮีเคอเรล เปรียบเทียบกับ เจอไมมา ฮาร์ดี้

เลดี้ คอนสแตนไทน์ เปรียบเทียบกับ มิสซิส จูเลีย ออกัสตา มาร์ติน

เทส เปรียบเทียบกับ แมรี เบด ฮาร์ดี้

จู ไบรด์เฮด เปรียบเทียบกับ เอ็ช เอ

รวม เป็นตัวละครทั้งหมดที่สามารถเปรียบเทียบกับผู้หญิงจากชีวิตจริงได้ 12 ตัว จาก
จำนวนตัวละครที่นำมาศึกษา 23 ตัว

ตัวละครหญิงกับผู้หญิงจากชีวิตจริงของ ฮาร์ดี้ สามารถเปรียบเทียบกันได้เป็น 2 แบบ
คือ นำตัวละครไปเปรียบเทียบกับตามลักษณะและบุคลิกภาพของผู้หญิงในชีวิตจริง กับนำตัวละครไป
เปรียบเทียบกับเหตุการณ์หรือเรื่องราวตอนใดตอนหนึ่งจากชีวิตของผู้หญิงในชีวิตจริง

จากจำนวนตัวละครทั้ง 12 ตัวที่ได้นำมาเปรียบเทียบกับผู้หญิงในชีวิตจริงแล้ว พบว่า
มีจำนวนตัวละครที่เปรียบเทียบได้ในแต่ละแบบ ดังต่อไปนี้

ตัวละครที่เปรียบเทียบได้กับบุคลิกลักษณะของผู้หญิงจากชีวิตจริงมี 4 ตัว คือ

แฟนซี

แบบชีบา

อลิซา เบธ - เจน

เกรซ

ตัวละครที่เปรียบเทียบได้กับเรื่องราวหรือเหตุการณ์จากชีวิตของผู้หญิงในชีวิตจริงมี

5 ตัว คือ

เลดี้ คอนแอสตันไทน์

เทส

อาริช คาโร

แอน อาริช

อาริช (คนที่ 3)

นอกจากนี้ ยังมีตัวละครที่เปรียบเทียบได้ทั้งสองแบบ คือ ทั้งบุคลิกภาพและเหตุการณ์
จากชีวิตของผู้หญิงในชีวิตจริง มี 3 ตัว คือ

เอ เชิล เบอร์ทา

เอลฟรีด์

ซู

ต่อมาได้นำตัวละครเอกหญิงของ ฮาร์รี่ ทั้ง 23 ตัว ไปเปรียบเทียบกับลักษณะต่าง ๆ
อันถือเป็นแบบฉบับของผู้หญิงในสมัยวิคตอเรียน เพื่อที่จะดูว่าตัวละครเอกหญิงของ ฮาร์รี่ นั้น
เป็นภาพสะท้อนของผู้หญิงในสมัยวิคตอเรียนอย่างไร ทั้งนี้ โดยการแบ่งลักษณะต่าง ๆ
ของผู้หญิงสมัยวิคตอเรียนออกเป็นกลุ่มลักษณะใหญ่ ๆ 3 กลุ่ม คือ

1 ลักษณะเฉพาะตัว คือ ความบริสุทธิ์ ไร้เดียงสา ไม่รู้เรื่องเพศ ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน อ่อนต่อโลก อ่อนแอ ขวัญอ่อนและขี้อาย

2 ลักษณะทางที่ที่แสดงออก คือ จิตใจดี มีศีลธรรม เคร่งศาสนา กิริยามารยาทเรียบร้อยถูกต้องตามประเพณีนิยม แต่งกายงดงามถูกกาลเทศะ ประพฤติตนอยู่ในระเบียบ ประเพณีอย่างเคร่งครัด

3 ลักษณะการใช้ชีวิตประจำวัน คือ ไม่ต้องทำงานอาชีพ มีคนรับใช้จำนวนมาก ใช้ชีวิตอย่างหรูหราฟุ่มเฟือย และมีคุณสมบัติของกุลสตรี เช่น เย็นชกถักร้อยแก่ง วาดรูป ร้องเพลง และเล่นดนตรีได้ มีความรู้ทางวรรณคดี และภาษาต่างประเทศ เป็นอย่างดี

ปรากฏผลพอสรุปได้จากการเปรียบเทียบดังต่อไปนี้

พิไลทิ ธอมมาชิน อาริช คาโร และ อาริช (คนที่ 3) มีลักษณะของผู้หญิงสมัยวิคตอเรียนมากที่สุด แต่ พิไลทิ นั้นเป็นตัวละครที่มาจากชนชั้นต่ำกว่าชั้นกลางที่ครอบครัวยากจน เธอจึงต้องทำงานหาเลี้ยงชีพโดยการเป็นครู และ อาริช (คนที่ 3) ซึ่งนับได้ว่ามาจากครอบครัวยากจนของชนชั้นกลาง เพราะเธอจบมาจากโรงเรียนประจำ แต่ทว่าเธอทำงานเป็นครูเช่นเดียวกัน ถ้าไม่นับลักษณะการที่เธอต้องมาหาเลี้ยงชีพแล้ว อาจกล่าวได้ว่า เธอ คือ ลักษณะของผู้หญิงสาวสมัยวิคตอเรียนอย่างแท้จริง กล่าวคือ เธอเหล่านี้ บริสุทธิ์ไร้เดียงสา อ่อนแอ ขวัญอ่อน และขี้อาย เธอมีความสุขเรียบง่าย หัวออนตอผู้ใหญ่และสามี เธอระมัดระวังตัวที่จะประพฤติดนอยู่ในระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคมตลอดเวลา นอกจากนั้นยังมีความประพฤติของกุลสตรีสมัยวิคตอเรียนอย่างค่อนข้างเพียบพร้อมอีกด้วย

ซีเธอเรีย แอน การ์แลนด์ และ เกรซ มีลักษณะเหมือนผู้หญิงสมัยวิคตอเรียนรองลงมา กล่าวคือ เธอเป็นคนชั้นกลางที่มีคุณสมบัติทุกอย่างที่สาวสมัยวิคตอเรียนจะพึงมี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ซีเธอเรีย และ เกรซ นั้นได้เรียนหนังสือมาเป็นอย่างดี เธอทั้งสามประพฤติดนอยู่ในกรอบระเบียบของสังคม ยึดมั่นอยู่ในขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างเคร่งครัด แต่สิ่งที่ทำให้เธอมีลักษณะผิดไปจากแบบฉบับอยู่บ้างก็คือ ความเป็นคนเข้มแข็ง มีความคิดความอ่าน เธอไม่มีลักษณะของผู้หญิงขวัญอ่อน ขี้อาย และไร้เดียงสา โดยเฉพาะ ซีเธอเรีย กับ แอน การ์แลนด์ นั้น ค่อนข้างเจ้าอารมณ์ และมีความเป็นตัวของตัวเองมาก ซีเธอเรียค่อนข้าง

โชคร้ายตรงที่เธอต้องทำงานอาชีพที่น่าอับอายอย่างมาก สำหรับชนชั้นกลางของสมัยนั้น คือ เป็นคนรับใช้

แฟนนี่ อลิซาเบธ-เจน มาร์ตี้ แอน อาริส และ เทส ก็น่าจะนับได้ว่าเป็นตัวละครที่มีลักษณะสวนใหญ่ตรงตามลักษณะเฉพาะตัว และลักษณะทำที่ที่แสดงออกของผู้หญิงสมัยวิกตอเรียน เพราะเธอมีความบริสุทธิ์ ชื่อ หัวอ่อน และสุขภาพเรียบร้อย เป็นลักษณะนิสัยโดยส่วนรวม และเธอก็พยายามที่จะประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคมอย่างเคร่งครัด เธอทั้งหมดนี้ ไม่มีความดื้อรั้น หรือคิดที่จะต่อต้านระเบียบแบบแผนอันเคร่งครัดของสังคมวิกตอเรียน แต่ทว่าเธอเป็นตัวละครที่อยู่ในชนชั้นต่ำกว่าชนชั้นกลาง เธอต้องทรมานหาเลี้ยงชีพโดยการใช้แรงงาน เพราะเธอไม่มีความรู้หรือคุณสมบัติใด ๆ เหมือนกับหญิงสาวจากสังคมชั้นกลางและชั้นสูง ที่ได้รับการฝึกฝนอบรมมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แฟนนี่กับ เทส เป็นตัวละครที่โชคร้ายที่สุด เพราะเธอต้องได้รับเคราะห์กรรมและประสบการณ์ความลำบากต่าง ๆ นานาในชีวิต เพราะเหตุจากความซื่อ ความบริสุทธิ์ ใจดีของนางเองโดยแท้

ตัวละครที่มีลักษณะไม่เหมือนผู้หญิงสมัยวิกตอเรียนมากที่สุด ได้แก่ แอร่าเบลลา ชู และ ยูสเทเชีย เพราะเธอทั้งสามนี้ ไม่มีพฤติกรรมใด ๆ ที่จะพอเปรียบได้กับลักษณะต่าง ๆ ทั้งสามลักษณะของผู้หญิงสมัยวิกตอเรียนเลย

ตัวละครที่ไม่เหมือนผู้หญิงสมัยวิกตอเรียนเป็นอันดับรองลงมา คือ แบทชีบา เธอไม่ได้มีพฤติกรรมใดที่เสื่อมเสียศีลธรรมอย่างมาก ๆ เหมือน ชู หรือ แอร่าเบลลา แต่ทว่าเธอเป็นคนหัวแข็ง เจ้าอารมณ์ ดื้อรั้น และกล้า ในด้านการประพฤติปฏิบัติตัว เธอก็ไม่เคร่งครัดต่อขนบธรรมเนียมนัก เธอทำดามอำเภอใจมากกว่า ส่วนคุณสมบัติตามแบบของกุลสตรีสมัยวิกตอเรียนนั้น ไม่ปรากฏว่าเธอมี และเข้ายังเกลียดงานเย็บปักถักร้อยอีกด้วย

ตัวละครที่เหลือนอกจากนี้ คือ แฟนซี เอลเฟรด์ เอเธล เบอร์ทา ลูเซ็ททา อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า เธอมีลักษณะโดยทั่ว ๆ ไปสวนใหญ่ไม่เหมือนผู้หญิงสมัยวิกตอเรียนนัก เธอจะมีลักษณะของผู้หญิงสมัยวิกตอเรียนผสมอยู่บ้างคนละเล็กน้อย เช่น แฟนซี เอลเฟรด์ และ เอเธล เบอร์ทา มีคุณสมบัติของผู้หญิงสาวสมัยวิกตอเรียนเพราะเธอได้เรียนหนังสือมา ลูเซ็ททา เป็นหญิงสาวที่ร่าเริง หรหระ มีคนรับใช้ประจำตัว เป็นต้น

ส่วนตัวละครที่เป็นชนชั้นสูง คือ พอลลา เดวี คอนแสดนไทร์ และ มิสซิสซาร์มอนคินั้น ไม่อาจตัดสินใจลงไปได้ชัดเจนว่า เธอแตกต่างจากผู้หญิงสมัยวิกตอเรียนมากนัก เพราะผู้หญิงสมัยวิกตอเรียนในสังคมชั้นสูงนั้น มีพฤติกรรมที่แตกต่างหลากหลายกันมาก และไม่สู้จะเป็นไปตามกฎเกณฑ์อันเคร่งครัดนัก ตัวละครทั้งสามนี้ก็เป็นภาพที่พอจะถูกกลมกลืนกันไปได้กับผู้หญิงในสังคมชั้นสูงโดยทั่ว ๆ ไปของสมัยนั้น

ในจำนวนตัวละครทั้งหมด 23 ตัวนี้ ปรากฏว่ามีลักษณะของผู้หญิงสมัยวิกตอเรียนรวมกันอย่างเห็นได้ชัดอย่างหนึ่ง คือ ถ้าเป็นผู้หญิงโสด จะไม่รู้เรื่องเพศ และไม่มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเลย ทั้งนี้ยกเว้น แพนนี โรบิน และ เทส ซึ่งมีเหตุผลดังได้แสดงไว้แล้ว

สรุปผลจากการเปรียบเทียบตัวละครเอกหญิงของ ชาร์ดี กับผู้หญิงในชีวิตจริง และผู้หญิงสมัยวิกตอเรียนแล้ว ปรากฏว่า ตัวละครเอกหญิงของ ชาร์ดี ส่วนใหญ่สะท้อนให้เห็นภาพของผู้หญิงในชีวิตจริงและผู้หญิงสมัยวิกตอเรียนที่มีได้ตรงตามแบบฉบับที่เป็นที่ยอมรับกันในสังคมสมัยวิกตอเรียนนัก เธอส่วนใหญ่สะท้อนภาพของผู้หญิงที่แข็งแกร่ง มีความเป็นตัวของตัวเอง คือ รึ้น และเจ้าอารมณ์บ้างเป็นบางครั้งบางคราว ตัวละครที่สะท้อนภาพของผู้หญิงสมัยวิกตอเรียนได้อย่างสมบูรณ์ที่สุดจะเป็นตัวละครที่ไม่มีบทบาทที่สุดของนวนิยายของเขา ส่วนตัวละครที่มีลักษณะตรงข้ามกับผู้หญิงสมัยวิกตอเรียนมากที่สุด ล้วนแล้วแต่เป็นตัวเอกของเรื่องเกือบทั้งสิ้น

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาตัวละครเอกหญิงของ ชาร์ดี นี้ นอกจากจะได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวละครหญิงในสมัยวิกตอเรียนแล้ว สิ่งที่ได้รับจากการศึกษาอีกอย่างหนึ่ง คือ ความเข้าใจในสังคมสมัยวิกตอเรียน ในนวนิยายของ ชาร์ดี เราจะได้เห็นวิถีชีวิตแบบวิกตอเรียนโดยดูจากชีวิตของตัวละคร สังคมสมัยวิกตอเรียนที่เห็นได้ชัดในนวนิยายของ ชาร์ดี คือ สังคมเกษตรกรรมของประเทศอังกฤษในช่วงศตวรรษที่ 19 จะได้เห็นขนบธรรมเนียมพื้นบ้านของสมัยวิกตอเรียน ซึ่งไม่มีอีกแล้วในสมัยปัจจุบัน เช่น การเต้นรำพื้นบ้านที่เรียกว่า Maypole Dance จะได้เห็นอาชีพบางอย่างที่ไม่มีในสมัยปัจจุบัน เช่น คนรับจ้างย้อมขนสัตว์ หนึ่งสัตว์ หรือสิ่งของ

บางอย่างโดยใช้สีแดงย้อมที่เรียกว่า Reddleman หรืออาชีพคนรับจ้างขนส่งสิ่งของและผู้โดยสาร ไปตามที่ต่าง ๆ โดยใช้รถม้า ซึ่งเรียกคนที่มียาชีพนี้ว่า tranter เป็นต้น สังคมสมัยวิกตอเรียน ที่ปรากฏอยู่ในนวนิยายของ ชาร์ส์ นั้น เปรียบเสมือนภาพวาดที่ระบายสีสดสวยและหลายหลากสี เพราะทำให้เราได้เห็นชัดเจนว่า ผู้คนในสมัยวิกตอเรียนนั้นมีความเป็นอยู่อย่างไร จากการที่ตัวละครปะทะสังสรรค์กับสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวันของเขา

สำหรับผู้สนใจจะหาการศึกษาเกี่ยวกับวรรณคดีสมัยวิกตอเรียนต่อไปอีกนั้น ยังคงมีเรื่องที่น่าจะศึกษาได้อีกพอสมควร ดังนี้

- 1 ในการศึกษาค้นคว้านี้มีขอบเขตจำกัดลงไป เฉพาะที่ตัวละครเอกหญิงในนวนิยายของ ชาร์ส์ ฉะนั้นจึงเป็นไปได้ที่จะทำการศึกษายกขอบเขตออกไปอีกถึงตัวละครประกอบที่สำคัญในนวนิยาย รวมทั้ง เรื่องสั้นของเขาด้วย
- 2 น่าจะมีการศึกษาเปรียบเทียบตัวละครเอกหญิงของ ชาร์ส์ กับตัวละครเอกหญิงของนักเขียนอื่น ๆ ในสมัยวิกตอเรียนด้วยกัน เช่น ดิกเคนส์ (Dickens) แธคเคอรี (Thackeray) ทรอลล์อป (Trollope) และ เมเรดิธ (Meredith) โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับนักเขียนหญิงสมัยวิกตอเรียน เช่น จอร์จ เอเลียต (George Elliot) บร็องเต (The Brontës) หรือ มิสซิส แกสเคิล (Mrs. Gaskell) เพื่อที่จะได้ทราบว่า นักเขียนหญิงจะเขียนถึงตัวละครหญิงได้ดีแค่ไหนเพียงใด เมื่อเทียบกับตัวละครหญิงของ ชาร์ส์ ซึ่งเป็นนักเขียนชาย
- 3 น่าจะมีการศึกษาชีวิตของ ชาร์ส์ ที่สะท้อนออกมาในกวีนิพนธ์ของเขา เพราะระยะหลังจากที่ภรรยาคนแรกของเขาเสียชีวิตแล้ว ชาร์ส์ มักระบายอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดของเขาลงในโคลงกลอน ซึ่งจะเห็นได้ว่าในบั้นปลายของชีวิต โคลง กลอน ที่เขาเขียนออกมานั้นมีจำนวนมาก
- 4 งานวิจัยชิ้นนี้ จะเป็นแหล่งข้อมูลให้แก่ผู้ที่สนใจจะศึกษาอิทธิพลที่มีต่อการสร้างตัวละครของ ชาร์ส์ หรือแนวการเขียนของเขา
- 5 งานวิจัยชิ้นนี้ จะเป็นแหล่งข้อมูลให้แก่ผู้ที่สนใจจะศึกษา การมองตัวละครหญิงสมัยวิกตอเรียน โดยการมองจากต่างสมัย หรือต่างวัฒนธรรม เพราะจะเป็นพื้นฐานให้มองสิ่งต่าง ๆ ในสังคมสมัยวิกตอเรียนได้อย่างเข้าใจพอสมควร

1

บรรณาการ

บรรณานุกรม

- Barber, D.F. ed. Concerning Thomas Hardy. Edinburgh, Neill and Co., 1968. 184 p.
- Bayley, John. "Hardy's Eye for the Ladies," The Guardian Weekly. June 20, 1982. p. 22.
- Butler, Lance St. John. 2nd. ed., Thomas Hardy. London, Fakenham, Reading, Cox and Wyman, Ltd., 1979.. 181 p.
- Cecil, David. Hardy the Novelist An Essay in Criticism. London, Aylesbury Compton Printing, Ltd., 1969. 157 p.
- Coleman, Terry. "The Lady beyond the Hero's Grasp," The Guardian Weekly. April 18, 1982. p. 19.
- Covolo, John Joseph. "The Critique of Illusion in Thomas Hardy's Novels," Dissertation Abstracts. 38 : 1404-1405-A, September, 1977.
- Cox, R.G. ed. Thomas Hardy The Critical Heritage. New York, Barnes and Nobel, Inc., 1970. 473 p.
- ✓ Crow, Duncan. The Victorian Woman. London, Cox and Wyman, Ltd., 1971. 351 p.
- Dawson, Harry Dale. "The Role of the Common Man in Thomas Hardy's Fiction," Dissertation Abstracts. 37 : 7759-A, June, 1977.
- Dignon, Hugh Alexander. "Love and Courtship in the Novels of George Elliot, Thomas Hardy, and D.H. Lawrence," Dissertation Abstracts. 35 : 4425-A, January, 1975.
- Drabble, Margaret. ed. The Genius of Thomas Hardy. London, Fakenham, Reading, Cox and Wyman, Ltd., 1976. 191 p.
- Essex, Ruth. "A Study of the Role of the Woman in Thomas Hardy's Novels," Dissertation Abstracts. 37 : 5845-5846-A, March, 1977.
- ✓ Evans, Marry and Hilary. The Victorian at Home and at Work. Bath, The Pitman Press, 1973. 112 p.
- Gittings, Robert. Young Thomas Hardy. 1st. ed., London, Beceles, Colchester, William Clowes and Sons, Ltd., 1975. 259 p.
- _____ The Older Thomas Hardy. 1st. ed., Frome, London, Butler and Tanner, Ltd., 1978. 244 p.

Guerard, J. Albert. ed. Hardy: A Collection of Critical Essays. Englewood Cliffs, Prentice-Hall, 1963. 180 p.

Halliday, F.E. Thomas Hardy. Bath, The Pitman Press, 1972. 206 p.

Hardy, Evelyn. Thomas Hardy. Edinburgh, T. and A. Constable, Ltd., 1954. 342 p.

Hardy, Thomas. Desperate Remedies. London, Macmillan, 1966. 454 p.

_____ Under the Greenwood Tree. London, Macmillan, 1975. 208 p.

_____ A Pair of Blue Eyes. London, Macmillan, 1965. 435 p.

_____ Far from the Madding Crowd. London, Macmillan, 1975. 431 p.

_____ The Hand of Ethelberta. London, Macmillan, 1966. 459 p.

_____ The Return of the Native. London, Macmillan, 1975. 429 p.

_____ The Trumpet Major. London, Macmillan, 1975. 352 p.

_____ Laodicean. London, Macmillan, 1951. 358 p.

_____ Two on a Tower. London, Macmillan, 1964. 314 p.

_____ The Mayor of Casterbridge. London, Macmillan, 1968. 435 p.

_____ The Woodlanders. London, Macmillan, 1975. 399 p.

_____ Tess of the d'Urbervilles. London, Macmillan, 1975. 447 p.

_____ The Well-Beloved. London, Macmillan, 1964. 218 p.

_____ Jude the Obscure. London, Macmillan, 1965. 494 p.

X Harrison, J.F.C. The Early Victorian 1832 - 1851. Bungery, Suffolk, The Chaucer Press, Ltd., 1971. 224 p.

Hawkins, Desmond. Hardy the Novelist. Newton Abbot, David and Charles, 1966. 112 p.

X Hibbert, Christopher. The Illustrated London News: Social History of Victorian Britain. London, Edinburgh, Morrison and Gibb, Ltd., 1975. 159 p.

Howe, Irving. Thomas Hardy. 1st. ed., Frome, Somerset, D.R. Hillman and Sons, Ltd., 1968. 206 p.

Hughes, Jill. A Victorian Sunday. London, Prescot, C. Tinling and Co., Ltd., 1972. 96 p.

Johnson, Trevor. Literature in Perspective Thomas Hardy. London, Southampton, The Camelot Press, Ltd., 1968. 159 p.

Kenyon, J.P., ed. A Dictionary of British History. Guildford, King's Lynn, Biddles, Ltd., 1981. 415 p.

X Lane, Peter. The Victorian Age 1830 - 1914. Essex, The Anchor Press, Ltd., 1972. 96 p.

O'Sullivan, Timothy. Thomas Hardy An Illustrated Biography. London, Macmillan, 1977. 192 p.

X Petrie, Sir Charles. The Victorian. Guildford, Billing and Sons, Ltd., 1960. 271 p.

Pinion, F.B. A Hardy Companion. London, Macmillan, 1978. 558 p.

Richert, Ethel Suranne. "Perception of Women's Roles in Thomas Hardy's Novels," Dissertation Abstracts. 38 : 288-A, July, 1977.

Unstead, R.J. A Century of Change. London, Edinburgh, Morrison and Gibb, Ltd., 1967. 232 p.

Walbank, Christopher. Author in Their Age Thomas Hardy. East Kilbride Scotland, Thomson Litho, Ltd., 1979. 170 p.

X Wright, Austin, ed. Victorian Literature Modern Essays in Criticism. London, Oxford University Press, 1961. (1968) 377 p.